

Brüssel, 21. juuni 2023
(OR. en)

10488/23

Institutsioonidevaheline
dokument:
2020/0353(COD)

CODEC 1096
ENV 675
ENT 133
MI 513
PE 67

KIRJALIK TEAVE

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/66/EÜ ja muudetakse määrust (EL) 2019/1020 – Euroopa Parlamendi esimese lugemise tulemus (Strasbourg, 12.–15. juuni 2023)

I. SISSEJUHATUS

Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 294 ja kaasotsustamismenetluse praktilist korda käsitlevale ühisele deklaratsioonile¹ toimus nõukogu, Euroopa Parlamendi ja komisjoni vahel rida mitteametlikke kontakte eesmärgiga jõuda eespool nimetatud eelnõu suhtes kokkuleppele esimesel lugemisel.

Sellega seoses esitas keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni (ENVI) esimees Pascal CANFIN (RE, FR) ENVI-komisjoni nimel kompromissmuudatusettepaneku (muudatusettepanek nr 508) eespool nimetatud määruse ettepaneku muutmiseks, mille kohta Achille VARIATI (S&D, IT) oli koostanud raporti projekti. Kõnealuse muudatusettepaneku suhtes jõuti kokkuleppele eespool nimetatud mitteametlike kontaktide käigus. Muid muudatusettepanekuid ei esitatud.

¹ ELT C 145, 30.6.2007, lk 5.

II. HÄÄLETUS

Täiskogu võttis 14. juunil 2023 toimunud hääletusel eespool nimetatud määruse ettepaneku muutmiseks esitatud kompromissmuudatusettepaneku (muudatusettepanek nr 508) vastu. Selliselt muudetud komisjoni ettepanek kujutab endast parlamendi esimese lugemise seisukohta, mis on esitatud käesoleva dokumendi lisas toodud parlamendi seadusandlikus resolutsioonis².

Parlamendi seisukoht vastab institutsioonide vahel eelnevalt kokkulepitule. Seetõttu peaks nõukogul olema võimalik parlamendi seisukoht heaks kiita.

Õigusakt võetakse seejärel vastu parlamendi seisukohale vastavas sõnastuses.

² Seadusandlikus resolutsioonis esitatud parlamendi seisukoha versioonis on ära märgitud muudatusettepanekutega komisjoni ettepanekusse tehtud muudatused. Komisjoni tekstile lisatud muudatused on esile tõstetud *paksus kaldkirjas*. Sümbol „■“ tähistab välja jäetud teksti.

P9_TA(2023)0237

Patareid ja akud ning patarei- ja akujäätmed

Euroopa Parlamendi 14. juuni 2023. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/66/EÜ ja muudetakse määrust (EL) 2019/1020 (COM(2020)0798 – C9-0400/2020 – 2020/0353(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2020)0798),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 114, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C9-0400/2020),
- võttes arvesse õiguskomisjoni arvamust esitatud õigusliku aluse kohta,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3, artiklit 114 ja artikli 192 lõiget 1,
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 24. märtsi 2021. aasta arvamust³,
- pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,
- võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 74 lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 18. jaanuari 2023. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,,
- võttes arvesse kodukorra artikleid 59 ja 40,
- võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni, siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni ning transpordi- ja turismikomisjoni arvamusi,
- võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni raportit (A9-0031/2022),

³ ELT C 220, 9.6.2021, lk 128.

1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha⁴;
2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

⁴ Käesolev seisukoht asendab 10. märtsil 2022. aastal vastu võetud muudatusettepanekud (ELT C 347, 9.9.2022, lk 245).

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 14. juunil 2023. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2023/..., mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid, millega muudetakse direktiivi 2008/98/EÜ ja määrust (EL) 2019/1020 ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/66/EÜ

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle artiklit 114 *ja artikli 192 lõiget 1 seoses käesoleva määruse artiklitega 54–76*,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁵,

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt⁶

⁵ ELT C 220, 9.6.2021, lk 128.

⁶ Euroopa Parlamendi 14. juuni 2023. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatis „Euroopa roheline kokkulepe“ (edaspidi „Euroopa rohelepe“) on Euroopa majanduskasvu strateegia, mille eesmärk on muuta EL õiglaseks ja jõukaks, nüüdisaegse, ressursitõhusa ja konkurentsivõimelise majandusega ühiskonnaks, kus 2050. aastaks ei ole enam kasvuhoonegaaside netoheidet ja kus majanduskasv on ressursikasutusest lahutatud. Üleminek sõidukites fossiilkütuste kasutamiselt elektromobiilsusele on üks 2050. aasta kliimaneutraalsuse eesmärgi saavutamise eeltingimusi. Selleks et liidu tootepoliitika aitaks kaasa süsinikuheite ülemaailmsele vähendamisele, tuleb tagada, et liidus turustatavad ja müüdavad tooted hangitakse ja valmistatakse kestlikul viisil.

- (2) Seega on patareid ja akud oluline energiaallikas ning üks peamisi kestliku arengu, keskkonnahoidliku liikuvuse, puhta energia ja kliimaneutraalsuse võimaldajaid. Eeldatakse, et nõudlus patareide ja akude järele kasvab lähiaastatel kiiresti, eelkõige seoses elektrisõidukite ja **kerghtranspordivahenditega**, mis kasutavad akusid veojõu tekitamiseks, muutes patareide ja akude turu kogu maailmas üha strateegilisemaks. Patarei- ja akutehnoloogia valdkonnas jätkub märkimisväärne teaduslik ja tehniline areng. Võttes arvesse patareide ja akude strateegilist tähtsust, et tagada õiguskindlus kõigile asjaomastele ettevõtjatele ning vältida diskrimineerimist, kaubandustõkkeid ja moonutusi patareide ja akude turul, on vaja kehtestada normid, mis käsitlevad patareide ja akude kestlikkusparameetreid, jõudlust, ohutust, kogumist, ringlussevõttu ja taaskasutamist ning **lõppkasutajatele ja ettevõtjatele** patareide ja akude kohta antavat teavet. On vaja luua ühtlustatud õigusraamistik liidus turule lastavate patareide ja akude kogu olelusringiga tegelemiseks.

- (3) *Samuti on vaja ajakohastada patarei- ja akujäätmete käitlemist käsitlevat liidu õigust ning võtta meetmeid keskkonna ja inimeste tervise kaitsmiseks, ennetades või vähendades jäätmetekke ja -käitluse kahjulikku mõju, vähendades ressursikasutuse mõju ja suurendades ressursitõhusust. Need meetmed on ringmajandusele, kliimanetraalsele majandusele ja mürgivabale keskkonnale üleminekuks ning liidu pikaajalise konkurentsivõime ja strateegilise autonoomia tagamiseks väga olulised. Need võivad luua olulisi majanduslikke võimalusi, suurendades ringmajanduse ning energia-, kliima-, transpordi-, tööstus- ja teaduspoliitika sünergiat, kaitstes keskkonda ja vähendades kasvuhoonegaaside heidet.*
- (4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2006/66/EÜ⁷ on parandatud patareide ja akude keskkonnatoimet ning kehtestatud mõned ühised normid ja kohustused ettevõtjatele, eelkõige patareide ja akude raskmetallisisaldust ning patareide ja akude märgistamist käsitlevate ühtlustatud normide ning kõigi patarei- ja akujäätmete käitlemise normide ja eesmärkide kaudu, mis põhinevad laiendatud tootjavastutusel.

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. septembri 2006. aasta direktiiv 2006/66/EÜ, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 91/157/EMÜ (ELT L 266, 26.9.2006, lk 1).

- (5) Komisjoni poolt 2019. aastal esitatud aruannetes direktiivi 2006/66/EÜ rakendamise, mõju ja hindamise kohta ei toonitatud mitte ainult selle direktiivi saavutusi, vaid ka piiratust, eelkõige seoses põhjalikult muutunud kontekstiga, mida iseloomustab patareide ja akude strateegiline tähtsus ja nende laiem kasutamine.
- (6) Komisjoni 17. mai 2018. aasta teatis „Liikuvus Euroopas. Säästev liikuvus Euroopas – ohutu, ühendatud ja keskkonnahoidlik“ sisaldab patareisid ja akusid käsitlevat strateegilist tegevuskava. Kõnealuses tegevuskavas on sätestatud meetmed, millega toetatakse jõupingutusi patareide ja akude väärtusahela loomiseks Euroopas, hõlmates toorainete kaevandamist, kestlikku hankimist ja töötlemist, kestlikke patareide ja akude materjale, elementide tootmist ning patareide ja akude korduskasutamist ja ringlussevõttu.
- (7) Euroopa roheleppes kinnitas komisjon oma kohustust rakendada patareisid ja akusid käsitlevat strateegilist tegevuskava ning märkis, et ta esitab õigusakti ettepaneku, et tagada kõigi patareide ja akude jaoks ohutu, ringluspõhine ja kestlik patareide ja akude väärtusahel, sealhulgas kasvava elektrisõidukite turu varustamiseks.

- (8) Nõukogu kutsus oma 4. oktoobri 2019. aasta järeldustes „Rohkem ringlust – üleminek kestlikule ühiskonnale“ muu hulgas üles võtma sidusaid poliitikameetmeid, millega toetatakse selliste tehnoloogiate väljatöötamist, mis parandavad patareide ja akude kestlikkust ja ringlust, et toetada üleminekut elektromobiilsusele. Lisaks kutsus nõukogu üles direktiivi 2006/66/EÜ kiiresti läbi vaatama ja käsitlema selle raames kõiki asjaomaseid patarei- ja akumaterjale ning kaaluma eelkõige konkreetseid nõudeid liitiumi ja koobalti kohta ning mehhanismi, mis võimaldab kõnealust direktiivi kohandada patarei- ja akutehnoloogiate tulevaste muudatustega.
- (9) Komisjoni 11. märtsi 2020. aasta teatises „Uus ringmajanduse tegevuskava. Puhtama ja konkurentsivõimelisema Euroopa nimel“ märgitakse, et patareisid ja akusid käsitleva uue õigusraamistiku ettepanekus kaalutakse norme ringlussevõetud materjali sisalduse kohta ning meetmeid, millega parandada kõigi patareide ja akude kogumise ja ringlussevõtu määra, et tagada väärtuslike materjalide taaskasutamine ja anda tarbijatele suuniseid, ning käsitletakse patareide võimalikku järkjärgulist kasutuselt kõrvaldamist, kui on olemas alternatiivid. Lisaks märgitakse, et arvesse võetakse kestlikkus- ja läbipaistvusnõudeid, pidades silmas patareide ja akude valmistamise süsinikujalajälge, toorainete eetilist hankimist ja varustuskindlust, et hõlbustada patareide ja akude korduskasutamist, nende kasutusotstarbe muutmist ja ringlussevõttu.

- (10) Kõigi liidu turule lastavate patareide ja akude kogu olulusringiga tegelemiseks on vaja kehtestada ühtlustatud toote- ja turustamisnõuded, sealhulgas vastavushindamismenetlused, ning nõuded, millega täielikult käsitleda patareide ja akude olulusringi lõppu. Olulusringi lõppu käsitlevad nõuded on vajalikud selleks, et tegeleda patareide ja akude keskkonnamõjuga ning eelkõige toetada patareide ja akude ringlussevõtuturgude ning patarei- ja akujäätmetest saadavate teisese toorme turgude loomist **II**. Selleks et saavutada kavandatud eesmärgid käsitleda patarei ja aku kogu olulusringi ühes õigusaktis, vältides samal ajal kaubandustõkkeid ja konkurentsi moonutamist ning kaitstes siseturu terviklikkust, peaksid patareidele ja akudele esitatavaid nõudeid sätestavad õigusnormid olema ühetaoliselt kohaldatavad kõigi liidu ettevõtjate jaoks ega tohiks jätta ruumi erinevaks rakendamiseks liikmesriikide poolt. Seepärast tuleks direktiiv 2006/66/EÜ asendada määrusega.

- (11) Käesolevat määrust tuleks kohaldada kõigi liidus turule lastud või kasutusele võetud patareide ja akude *kategooriate* suhtes, *olenemata sellest, kas need on toodetud liidus või imporditud. Seda tuleks kohaldada olenemata sellest*, kas patarei või aku on paigaldatud seadmesse, kergtranspordivahendisse või muudesse sõidukitesse või on muul moel tootele lisatud või kas patarei või aku on liidus iseseisvalt turule lastud või kasutusele võetud. Käesolevat määrust tuleks kohaldada olenemata sellest, kas patarei või aku on kavandatud spetsiaalselt toote jaoks või on see üldkasutatav, ning olenemata sellest, kas see on tootesse paigaldatud või tarnitakse see koos tootega, milles kasutamiseks see on ette nähtud, või sellest eraldi. *Turule laskmine loetakse toimunuks siis, kui patarei või aku on tehtud liidu turul esimest korda kättesaadavaks ning valmistaja või importija tarnib seda äritegevuse käigus kas tasu eest või tasuta turustamise, tarbimise või kasutamise eesmärgil. Seega ei pea nendele nõuetele vastama patareid või akud, mille turustajad, sealhulgas jaemüüjad, hulgimüüjad ja valmistajate müügiüksused on ladustanud liidus enne käesoleva määruse asjakohaste nõuete kohaldamise kuupäeva.*

- (12) *Käesoleva määrusega tuleks ennetada ja vähendada patareide ja akude kahjulikku keskkonnamõju ning tagada patareide ja akude ohutu ja kestlik väärtusahel kõigi patareide ja akude jaoks, võttes arvesse näiteks patareide ja akude valmistamise süsinikujalajälge, toorainete eetilist hankimist ja varustuskindlust ning hõlbustades korduskasutamist, kasutusotstarbe muutmist ja ringlussevõttu. Sellega peaks püüdma parandada patareide ja akude ning kõikide selliste ettevõtjate, kes osalevad patareide ja akude olelustersüklis, näiteks tootjate, turustajate ja lõpptarbivate, eelkõige aga vahetult patarei- ja akujäätmete töötlemise ja ringlussevõtuga tegelevate ettevõtjate keskkonnatoimet. Sellised meetmed aitavad tagada üleminekut ringmajandusele ja liidu pikaajalist konkurentsivõimet ning aitavad kaasa siseturu tõhusale toimimisele, võttes samal ajal arvesse keskkonnakaitse kõrget taset. Käesoleva määrusega tuleks samuti vältida ja vähendada patarei- ja akujäätmete tekke ja käitlemise kahjulikku mõju inimeste tervisele ja keskkonnale ning selle eesmärk peaks olema vähendada ressursside kasutamist ning soodustada jäätmehierarhia praktilist kohaldamist.*

Selleks et erinevused ei takistaks patareide ja akude vaba liikumist, tuleks kehtestada kogu siseturul ühtsed kohustused ja nõuded, võttes käesoleva määruse sobivaks õiguslikuks aluseks Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 114. Niivõrd kui käesolev määrus sisaldab patarei- ja akujäätmete käitlemise erinorme, on nende erinormide osas sobivaks õiguslikuks aluseks ELi toimimise lepingu artikli 192 lõige 1.

- (13) Patarei- või akupakina turule viidavate toodete suhtes, mis on patareid või akud või elementide rühmad, mis on omavahel ühendatud või kaetud välisümbrisega selliselt, et moodustub terviklik üksus, ***mis on valmis kasutamiseks lõppkasutajate poolt või rakendustes*** ning mis ei ole ette nähtud lõppkasutaja poolt osadeks võtmiseks ega avamiseks, ning mis vastavad patareide ja akude määratlusele, ***või elemendid, mis vastavad patareide ja akude määratlusele***, tuleks kohaldada ***patareide ja akude*** suhtes kohaldatavaid nõudeid.
- (14) ***Käesoleva määruse kohaldamisel tuleks käsitada patareide ja akudena neid patareisid ja akusid, mille lõppkasutaja saab ise üldkättesaadavate vahenditega kasutusvalmiks muuta tee-ise-komplekti abil. Selliseid komplekte turule laskev ettevõtja peaks jääma käesoleva määruse kohalamisalasse.***

- (15) Käesoleva määruse laia kohaldamisala piires on asjakohane teha vahet eri kategooriate patareidel ja akudel vastavalt nende konstruktsioonile ja kasutusele, olenemata nende patarei- või akukeemiast. Direktiivi 2006/66/EÜ kohast klassifitseerimist kantavateks patareideks ja akudeks ning tööstuslikeks patareideks ja akudeks ning *mootorsõiduki*akudeks tuleks edasi arendada, et paremini kajastada patareide ja akude kasutamise uusi arengusuundi. Akud, mida kasutatakse elektrisõidukites veojõu tekitamiseks ja mis kuuluvad direktiivi 2006/66/EÜ kohaselt tööstuslike akude kategooriasse, moodustavad suure ja kasvava osa turust, kuna elektrisõidukite hulk kasvab kiiresti. Seepärast on kohane liigitada maantesõidukites kasutatavad veoakud eraldi elektrisõidukiakude kategooriasse. Akusid, *mida kasutatakse kergtranspordivahendites, näiteks elektrijalgratastes ja -tõukeratastes veojõu tekitamiseks, ei olnud direktiivi 2006/66/EÜ alusel liigitatud eraldi patarei ja aku kategooriasse. Samas hõlmavad need akud suure osa turust, sest neid kasutatakse kestlikus linnalises liikumiskeskkonnas üha enam. Seepärast on asjakohane liigitada need akud uueks eraldi patareide ja akude kategooriaks, nimelt kergtranspordivahendite akudeks.* Muudes transpordivahendites, sealhulgas raudtee-, vee- ja õhutranspordis *või liikurmasinates* kasutatavad veo**akud** kuuluvad käesoleva määruse alusel endiselt tööstuslike akude kategooriasse.

Tööstuslike patareide ja akude **kategooriasse** kuulub palju mitmesuguseid patareisid ja akusid, mis on ette nähtud kasutamiseks tööstuses, sideinfrastruktuuris, põllumajanduses ning elektrienergia tootmises ja jaotamises. ***Patareisid ja akusid, mida kasutatakse tööstuslikult pärast nende ettevalmistamist kasutusotstarbe muutmiseks või kasutusotstarbe muutmist, isegi kui need olid algselt kavandatud teistsuguseks kasutuseks, tuleks käsitada käesoleva määruse kohaselt tööstuslike patareide ja akudena.*** Lisaks sellele mittetäielikule näidete loetelule tuleks tööstuslike patareide või akudena käsitada kõiki patareisid ja akusid, mis kaaluvad rohkem ***kui 5 kg ega kuulu ühtegi teise käesoleva määruse kohasesse kategooriasse.*** Akusid, mida kasutatakse energia salvestamiseks era- või kodukeskkonnas, tuleks käsitada käesoleva ***määruse*** kohaldamisel tööstuslike akudena. ***Akusid, mis pakuvad veojõudu ratassõidukitele, mida käsitatakse mänguasjadena Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/48/EÜ⁸ tähenduses, ei tuleks käesoleva määruse kohaldamisel käsitada kergtranspordivahendite akudena, vaid neid tuleks käsitada kantavate patareide või akudena.***

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta direktiiv 2009/48/EÜ mänguasjade ohutuse kohta (ELT L 170, 30.6.2009, lk 1).

- (16) *Pärast seda, kui patarei või aku on liidus turule lastud või esimest korda kasutusele võetud, võib seda korduskasutada, selle kasutusotstarvet muuta, seda taastada, korduskasutamiseks ette valmistada või kasutusotstarbe muutmiseks ette valmistada. Käesoleva määruse kohaldamisel tuleks kooskõlas tooteid reguleeriva liidu õigusraamistikuga kasutatud patareid või akut, s.t korduskasutatavat patareid või akut, käsitada sellise patarei või akuna, mis lasti turule juba siis, kui see esimest korda kasutamiseks või turustamiseks turul kättesaadavaks tehti. Seevastu patareisid ja akusid, mida on ette valmistatud korduskasutamiseks või kasutusotstarbe muutmiseks, mille kasutusotstarvet on muudetud või mis on taastatud, käsitatakse uuena turule lastutena ning need peaksid seetõttu vastama käesolevale määrusele. Lisaks loetakse kooskõlas tooteid reguleeriva liidu õigusraamistikuga kolmandast riigist imporditud kasutatud patareid ja akud turule lastuks nende esmakordsel liitu sisenemisel. Seetõttu peaksid kolmandast riigist imporditud patareid ja akud, mida korduskasutatakse, mille kasutusotstarvet on muudetud, mis on taastatud, mida on korduskasutamiseks või kasutusotstarbe muutmiseks ette valmistatud, vastama käesolevale määrusele.*

- (17) *Taastamine hõlmab mitmesuguseid tehnilisi toiminguid, mida võidakse teha patareide ja akude või patarei- ja akujäätmetega. Patarei- ja akujäätmete puhul võib taastamise võrdsustada korduskasutamiseks ettevalmistamise või kasutusotstarbe muutmiseks ettevalmistamisega. Sel põhjusel ei ole käesolevas määruses vaja ette näha eraldi korda patarei- ja akujäätmete taastamise kohta, mis erineks patarei- ja akujäätmete korduskasutamiseks või nende kasutusotstarbe muutmiseks ettevalmistamise korrast. Kasutatud patareide ja akude taastamise eesmärk on taastada patarei või aku algne jõudlus. Selles mõttes võib taastamist pidada äärmuslikku laadi korduskasutamiseks, mis hõlmab patarei või aku elementide ja moodulite demonteerimist ja hindamist ning teatava hulga nende elementide ja moodulite asendamist. Selleks et eristada taastamist pelgalt korduskasutamisest, tuleks taastamisena käsitada patarei või aku mahutavuse taastamist vähemalt 90 % ulatuses algsest nimimahutavusest ja sellega seoses tuleks ette näha erikorra kohaldamine.*

- (18) *Kui lõppkasutaja on tarbija ning patarei või aku on korduskasutamiseks ette valmistatud, kasutusotstarbe muutmiseks ette valmistatud, selle kasutusotstarvet on muudetud või on see taastatud, peaks see patarei või aku olema hõlmatud müügilepinguga, mis on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2019/771⁹. Eeskätt hõlmavad kõnealuses direktiivis sätestatud nõuded toodete nõuetele vastavust, müüja vastutust, sealhulgas lühema vastutusperioodi või aegumistähtaaja võimalust, tõendamiskoormist, õiguskaitsevahendeid nõuetele mittevastavuse korral, kauba parandamist või asendamist ja müügigarantiisid.*
- (19) Patareid ja akud tuleks kavandada ja toota nii, et optimeerida nende jõudlust, vastupidavust ja ohutust ning minimeerida nende keskkonnajalajälge. On asjakohane kehtestada konkreetsed kestlikkusnõuded üle 2 kWh mahutavusega tööstuslikele akudele, **kergraspordivahendite akudele ning elektrisõidukiakudele**, kuna sellised akud moodustavad turusegmendi, mis peaks lähiaastatel kõige rohkem suurenema.

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/771 kaupade müügilepingute teatavate aspektide kohta, millega muudetakse määrust (EL) 2017/2394 ja direktiivi 2009/22/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/44/EÜ (ELT L 136, 22.5.2019, lk 28).

- (20) *Elektrisõidukiakude ja käivitus-, valgustus- või süüteakude (mootorsõidukiakude) ohutuse tagamiseks on M-, N- ja O-kategooria sõidukite ELi tüübikinnituse jätkuva kehtivuse tagamiseks kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/858¹⁰ nõutav, et iga parandatud või vahetatud aku vastaks jätkuvalt kohaldatavatele ohutusnõuetele. Kui ohutust puudutavad andmed on muutunud, on vaja täiendavaid ülevaatusi või katseid, et kontrollida jätkuvat vastavust nõuetele, millel kehtiv ELi tüübikinnitus põhineb.*

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/858 mootorsõidukite ja mootorsõidukite haagiste ning nende jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse ja turujärelevalve kohta, ning millega muudetakse määruseid (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2007/46/EÜ (ELT L 151, 14.6.2018, lk 1).

- (21) *Kooskõlas komisjoni 12. mai 2021. aasta teatisega „Heas seisundis planeet kõigi jaoks. ELi tegevuskava „Õhu, vee ja pinnase nullsaaste suunas“ peaks liidu poliitika tuginema põhimõttele, et ennetusmeetmeid tuleks võtta tekkekohas. Oma 14. oktoobri 2020. aasta teatises „Kestlikkust toetav kemikaalistrateegia. Mürgivaba keskkonna loomise suunas“ (edaspidi „kestlikkust toetav kemikaalistrateegia“) rõhutab komisjon, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1907/2006¹¹ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1272/2008¹² tuleks tugevdada kui liidu nurgakive kemikaalide kasutamise reguleerimisel liidus ning täiendada olemasolevates valdkondlikes õigusaktides kajastuvate sidusate lähenemisviisidega kemikaalide hindamise ja kasutamise suhtes. Ohtlike ainete kasutamist patareides ja akudes tuleks seetõttu peamiselt piirata tekkekohas, et kaitsta inimeste tervist ja keskkonda ning ohjata selliste ainete sisaldust jätmetes. Käesolev määrus peaks täiendama määrust (EÜ) nr 1907/2006 ja määrust (EÜ) nr 1272/2008 ning võimaldama ainetega, sealhulgas jäätmeetapiga seotud riskijuhtimise meetmete vastuvõtmist.*

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT L 353, 31.12.2008, lk 1).

- (22) ■ Lisaks määruse (EÜ) nr 1907/2006 XVII lisas sätestatud piirangutele on asjakohane sätestada piirangud elavhõbeda, **kaadmiumi ja plii** esinemisele teatavates patarei- ja akukategooriates. Patareid ja akud, mida kasutatakse sõidukites, mille suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/53/EÜ¹³ II lisa kohast erandit, tuleks kaadmiumi sisalduse keelu kohaldamisalast välja jätta. ***Pidades silmas patareides ja akudes sisalduvate või nende valmistamisel kasutatavate ainete edasist piiramist, on määrusega (EÜ) nr 1907/2006 asutatud Euroopa Kemikaaliameti (edaspidi „amet“) (REACH) veebilehel avaldatud REACHi hindamise ühises tegevuskavas kavandatud ainete hindamise kontekstis asjakohane kaardistada probleemsed ained, mis on määratletud kestlikkust toetavas kemikaalistrateegias kui ained, millel on krooniline mõju inimeste tervisele või keskkonnale, näiteks kandidaatainete loetelus olevad ained, mis lõpptulemusena on kantud määruse (EÜ) nr 1907/2006 XIV lisasse ja määruse (EÜ) nr 1272/2008 VI lisasse, kuid ka ained, mis takistavad ohutu ja kvaliteetse teisese toorme ringlussevõttu.***

¹³ ■ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. septembri 2000. aasta direktiiv 2000/53/EÜ kasutuselt kõrvaldatud sõidukite kohta (EÜT L 269, 21.10.2000, lk 34).

- (23) Selleks et tagada, et patareides ja akudes kasutatavate *või patarei- ja akujäätmetes sisalduvate* ■ ainetega, mis kujutavad endast vastuvõetamatut riski inimeste tervisele või keskkonnale, saaks nõuetekohaselt tegeleda, tuleks komisjonile anda õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte, et muuta patareides ja akudes kasutatavate ■ ainete piiranguid.

- (24) Patareides ja akudes **ning patarei- ja akujäätmetes** kasutatavate ■ ainete kohta uute piirangute vastuvõtmise ja kehtivate piirangute muutmise **hindamise** menetlus tuleks täielikult ühtlustada määrusega (EÜ) nr 1907/2006. Selleks et tagada käesoleva määruse asjakohaste tehniliste, teaduslike ja haldusaspektide puhul tulemuslik otsuste tegemine, koordineerimine ja haldamine, peaks amet täitma konkreetseid ülesandeid seoses patareide ja akude valmistamisel ja kasutamisel ainetest tulenevate riskide hindamisega, samuti selliste riskide hindamisega, mis võivad ilmned pärast nende olelusringi lõppu, ning sotsiaal-majanduslike elementide hindamise ja alternatiivide analüüsimisega kooskõlas ameti asjakohaste suunistega. Seega peaksid ameti riskihindamise komitee ■ ja sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee hõlbustama ametile käesoleva määrusega antud teatavate ülesannete täitmist.

- (25) *Et tagada käesoleva määruse sidusus määruse (EÜ) nr 1907/2006 mis tahes tulevaste muudatustega või muu tulevase liidu õigusega, milles käsitletakse ohtlike ainete ja kemikaalide kestlikkuskriteeriume, peaks komisjon hindama käesoleva määruse artiklite 6, 86, 87 ja 88 muutmise vajalikkust. Asjakohasel juhul peaks komisjon tegema ettepanekuid käesoleva määruse muutmiseks määruse (EÜ) nr 1907/2006 tulevase muutmismääruse ettevalmistamisel või seoses muu tulevase liidu õigusega, milles käsitletakse ohtlike ainete ja kemikaalide kestlikkuskriteeriume.*
- (26) *Kestliku Euroopa majandusmudeli edendamiseks peaks komisjon asjakohasel juhul tegema ettepanekuid käesoleva määruse nende sätete muutmiseks, millega reguleeritakse piiranguid patareides ja akudes ning patarei- ja akujäätmets sisalduvate ainete kohta, sealhulgas kehtestades nendele piirangutele mittevastavate patareide ja akude ekspordikeelu.*

- (27) Patareide ja akude eeldatav massiline kasutuselevõtmine sellistes sektorites nagu liikuvus ja energia salvestamine peaks vähendama **süsiniku**heidet. Kuid selle potentsiaali maksimeerimiseks on vaja, et nende kogu olelusringi süsinikujalajälg oleks väike. Mobiilsete rakenduste jaoks ette nähtud suure erieneergiaga akude tootekategooria keskkonnajalajälje määramise normide kohaselt on kliimamuutused akude puhul mineraalide ja metallide **kaevandamise ja** kasutamise järel tähtsuselt teine mõjukategooria. Liidu turule lastavatele **üle 2 kWh mahutavusega** tööstuslikele akudele, **kergraspordivahendite akudele ja elektrisõidukiakudele** tuleks seetõttu lisada süsinikujalajälje deklaratsioon. Kõigi liidu turule lastavate **üle 2 kWh mahutavusega** tööstuslike akude, **kergraspordivahendite akude ja elektrisõidukiakude** süsinikujalajälje arvutamise tehniliste normide ühtlustamine on eeltingimus, et kehtestada süsinikujalajälje deklareerimise nõue ja seejärel kehtestada süsinikujalajälje tulemusklassid, mis võimaldavad kindlaks teha üldiselt väiksema süsinikujalajäljega patareid ja akud.

Ainuüksi patareide ja akude süsinikujalajälge käsitlev teave ja selged märgistusnõuded ei too arvatavasti kaasa käitumisharjumuste muutusi, mis on vajalikud selleks, et saavutada liidu eesmärk vähendada süsinikuheidet liikuvus- ja energiasalvestussektoris kooskõlas kliimamuutuste valdkonnas rahvusvaheliselt kokku lepitud eesmärkidega. ■ Seetõttu tuleks kehtestada maksimaalsed süsinikuheite piirväärtused pärast nende väärtuste kindlaksmääramiseks tehtud spetsiaalset mõjuhindamist. Ettepaneku tegemisel maksimaalse süsinikujalajälje piirväärtuse kohta peaks komisjon võtma muu hulgas arvesse turul olevate patareide ja akude süsinikujalajälje väärtuste suhtelist jaotust, liidu turule lastud patareide ja akude süsinikujalajälje vähendamisel tehtud edusammude ulatust ning kõnealuse meetme tegelikku ja võimalikku panust liidu kestliku liikuvuse ja kliimaneutraalsuse eesmärkide saavutamisse *hiljemalt* 2050. aastaks. Selleks et muuta patareide ja akude süsinikujalajälj läbipaistvamaks ja suunata liidu turgu väiksema süsinikujalajäljega patareide ja akude suunas, olenemata nende tootmiskohast, on põhjendatud süsinikujalajälje nõuete järkjärguline ja kumulatiivne karmistamine. Nende nõuete tulemusena aitab patareide ja akude olelusringi jooksul välditud süsinikuheidet kaasa liidu *kliimaeesmärkidele, eelkõige* eesmärgile saavutada *hiljemalt* 2050. aastaks kliimaneutraalsus. See võiks anda panuse ka muudesse liidu ja liikmesriikide tasandi poliitikameetmetesse, näiteks stiimulite või keskkonnahoidlike riigihangete kriteeriumidena, mis toetavad väiksema keskkonnamõjuga patareide ja akude tootmist.

- (28) *Olelusringi maksimaalsed süsinikujalajälje piirväärtused peaksid olema tulevikukindlad. Seetõttu peaks komisjon niisuguse delegeeritud õigusakti vastuvõtmisel, millega määratakse kindlaks olelusringi maksimaalne süsinikujalajälje piirväärtus, võtma arvesse parimaid võimalikke valmistus- ja tootmisprotsesse ning tagama, et tema valitud tehnilised kriteeriumid on kooskõlas käesoleva määruse eesmärgiga tagada, et liidu turule lastud patareid ja akud tagavad inimeste tervise, ohutuse, vara ja keskkonna kaitse kõrge taseme.*
- (29) Teatavad patareides ja akudes sisalduvad ained, nagu koobalt, plii, liitium või nikkel, saadakse piiratud allikatest, mis ei ole liidus kergesti kättesaadavad, ning komisjon peab mõnda neist kriitilise tähtsusega tooraineks. **Kooskõlas komisjoni 5. mai 2021. aasta teatisega „2020. aasta uue tööstusstrateegia ajakohastamine: ehitame üles tugevama ühtse turu, et Euroopa saaks taastuda“** peab liit suurendama oma strateegilist autonoomiat ja vastupanuvõimet, et valmistuda võimalikeks tarnehäireteks tervise- või muude kriiside tõttu. Ringmajanduse ja ressursitõhususe suurendamine nende toorainete suurema ringlussevõtu ja taaskasutamise abil aitab kaasa selle eesmärgi saavutamisele.

- (30) Taaskasutusse võetud toorainete ulatuslikum kasutamine toetaks ringmajanduse arengut ja võimaldaks toorainete ressursitõhusamat kasutamist, vähendades samal ajal liidu sõltuvust kolmandatest riikidest pärit toorainetest. Patareide ja akude kontekstis on see eriti oluline koobalti, plii, liitiumi ja nikli puhul. Seepärast on vaja edendada nimetatud toorainete jäätmetest taaskasutusse võttu, kehtestades nõude ringlussevõetud materjali sisalduse taseme kohta patareides ja akudes, mille aktiivsetes materjalides kasutatakse koobaltit, pliid, liitiumi ja niklit. Seetõttu tuleks käesoleva määrusega kehtestada kohustuslikud ringlussevõetud koobalti, plii, liitiumi ja nikli sisaldusega seotud eesmärgid, mis tuleks saavutada 2031. aastaks. Koobalti, liitiumi ja nikli puhul tuleks 2036. aastaks ette näha kõrgemad eesmärgid. Kõikide eesmärkide puhul tuleks arvesse võtta selliste jäätmete kättesaadavust, millest neid materjale saab taaskasutusse võtta, asjaomaste taaskasutamise- ja tootmisprotsesside tehnilist teostatavust ning aega, mida ettevõtjad vajavad oma tarne- ja tootmisprotsesside kohandamiseks. Seepärast peaks ringlussevõetud materjali sisaldusega seotud nõue enne selliste kohustuslike eesmärkide kohaldatavaks muutumist piirduma ringlussevõetud materjaliga seotud teabe avalikustamisega.

Patareide ja akude tootmisjäätmel on tõenäoliselt peamine teisese toorme allikas patareide ja akude valmistamiseks patareide või akude tootmise kasvu ajal ning nende suhtes tuleks kohaldada samu ringlussevõtuprotsesse nagu tarbimisjärgsete jäätmel suhtes. Seepärast tuleks patareide ja akude tootmisjäätmel võtta arvesse ringlussevõetud materjali sisalduse eesmärkide puhul, et kiirendada vajaliku ringlussevõtutaristu arendamist. Patareide ja akude valmistamise kõrvalsaadused, mida tootmisprotsessis korduskasutatakse, näiteks tootmisjäätmel, ei ole siiski jäätmel ja neid ei tohiks seetõttu ringlussevõetud materjali sisalduse eesmärkide puhul arvesse võtta.

- (31) Et võtta arvesse koobalti, plii, liitiumi ja nikli tarnenappuse riski ning hinnata kõnealuste toorainete kättesaadavust, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta patareide ja akude aktiivsetes materjalides sisalduva ringlussevõetud koobalti, plii, liitiumi või nikli minimaalse osakaaluga seotud eesmärgel.

- (32) *Et võtta arvesse patarei- ja akutehnoloogias toimunud muutusi, mis mõjutavad taaskasutuskõlblike materjalide liike, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse täiendamiseks, lisades patareide ja akude aktiivsetes materjalides sisalduvate ringlussevõetud materjalide miinimumosakaalude loetellu uusi tooraineid ja nendega seotud eesmäärke.*
- (33) Et tagada taaskasutusse võetud koobalti, plii, liitiumi või nikli protsentuaalse osakaalu täpne ja usaldusväärne arvutamine ja kontrollimine ning et tagada suurem õiguskindlus, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat määrust, kehtestades metoodika, mille järgi arvutatakse ja kontrollitakse patareide ja akude aktiivsetes materjalides sisalduva ning *patareide ja akude tootmisjäätmetest või tarbimisjärgsetest* jäätmetest taaskasutusse võetud koobalti, liitiumi või nikli protsentuaalset *osakaalu* ning patareides ja akudes sisalduva ning jäätmetest taaskasutusse võetud plii protsentuaalset osakaalu ning kõnealuste protsentuaalsete osakaalude tehnilise dokumentatsiooni vormi iga patarei- või akumudeli kohta aasta ja tootmisettevõtte kohta. *Metoodika ei peaks hõlmama materjalide sellist korduskasutust nagu ümbertöötamine, uuesti jahvatamine või patareide ja akude tootmisprotsessis tekkinud jäätmed, mida saab taaskasutusse võtta sama protsessi käigus, kus materjalid tekkisid.*

- (34) Liidu turule lastavad patareid ja akud peaksid olema vastupidavad ja väga suure jõudlusega. Seepärast on vaja kehtestada üldkasutatavate kantavate patareide ning tööstuslike akude, **kerghtranspordivahendite akude** ja elektrisõidukiakude jõudlus- ja vastupidavusparameetrid. Elektrisõidukiakude jaoks on ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni mitteametlik elektrisõidukite ja keskkonna tööühm **välja töötanud** sõidukisisese aku vastupidavusnõuded, **mida hakatakse kohaldama liidus mootorsõidukite ja mootorite ning selliste sõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse suhtes seoses nende heite ja akude tööajaga (Euro 7) (edaspidi „Euro 7 määrus“)**. Seepärast tuleks käesoleva määrusega **kehtestada üksnes elektrisõidukiakude jõudlust ja vastupidavust käsitlevale teabele esitatavad nõuded**. Energia salvestamiseks mõeldud akude puhul aga ei peeta olemasolevaid akude jõudluse ja vastupidavuse katsetamise mõõtmismeetodeid piisavalt täpseks ja representatiivseks, et saaks kehtestada miinimumnõudeid. Kõnealuste akude jõudluse ja vastupidavusega seotud miinimumnõuete kehtestamisega peaksid kaasnema ka piisavad harmoneeritud standardid või ühtsed kirjeldused.

- (35) Et vähendada patareide ja akude olelusringi keskkonnamõju, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta üldkasutatavate kantavate patareide ja akude ning tööstuslike akude jõudluse ja vastupidavuse parameetreid ning kehtestada nende parameetrite miinimumväärtused.

Nendes delegeeritud õigusaktides tuleks samuti sätestada, kuidas neid miinimumväärtusi kohaldatakse taastatud patareide ja akude suhtes.

- (36) *Tagamaks et liidu normid elektrisõidukiakude elektrokeemilise jõudluse ja vastupidavuse kohta on sidusad ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni mitteametliku elektrisõidukite ja keskkonna tööühma tehniliste kirjeldustega ning tehnika ja teaduse arenguga, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta elektrisõidukiakude jõudluse ja vastupidavuse parameetreid. Mootorsõidukitesse paigaldatud elektrisõidukiakude kõnealuste parameetrite miinimumväärtuste jaoks on asjakohane kehtestada minimaalsed toimivusnõuded, tehes seda tulevase Euro 7 määrusega, tuginedes elektrisõidukisise aku vastupidavust käsitlevas ÜRO üldises tehnilises normis nr 22 ÜRO sätestatud minimaalsetele toimivusnõuetele.*

- (37) Teatavad üldkasutatavad patareid võivad ressursi- ja energiakasutuse osas olla ebatõhusad. Tuleks kehtestada objektiivsed nõuded selliste patareide jõudlusele ja vastupidavusele, et turule lastaks vähem väikese jõudlusega üldkasutatavaid kantavaid patareisid, eriti kui olulusringi hindamine näitab, et nende asemel akude kasutamine tooks üldist keskkonnakasut. ***Mobiiltelefonidesse ja tahvelarvutitesse paigaldatud patareide ja akude puhul on asjakohane kehtestada neile patareidele ja akudele jõudlus- ja vastupidavusnõuded tulevase ökodisaini määrusega, mis käsitleb telefone ja tahvelarvuteid, ning ajakohastada komisjoni määrust (EL) nr 617/2013¹⁴ arvutite ja serverarvutite kohta. Muude kantavate patareide ja akude puhul, mis on paigaldatud muudesse seadmetesse, nagu aiatööriistad või juhtmeta mootortööriistad, tuleks võimalust kehtestada jõudluse ja vastupidavuse miinimumnõuded käsitleda asjaomastes tooteid käsitlevates õigusaktides, näiteks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/125/EÜ¹⁵ kohastes rakendusaktides, või muus liidu õigusaktis.***

¹⁴ Komisjoni 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 617/2013, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/125/EÜ arvutite ja serverarvutite ökodisaini nõuete osas (ELT L 175, 27.6.2013, lk 13).

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiiv 2009/125/EÜ, mis käsitleb raamistiku kehtestamist energiamõjuga toodete ökodisaini nõuete sätestamiseks (ELT L 285, 31.10.2009, lk 10).

- (38) Selleks et tagada seadmetesse paigaldatud kantavate patareide ja akude liigiti kogumine, töötlemine ja kvaliteetne ringlussevõtt pärast nende seadmete jäätmeteks muutumist, on vaja sätteid, millega tagatakse patareide ja akude eemaldatavus ja asendatavus sellistes seadmetes. ***Kooskõlas liidu õigusega ja eelkõige liidu ohutusstandarditega*** tuleks tagada ***tarbijaohutus*** kantavate patareide ja akude eemaldamisel ***seadmest*** või kantavate patareide ja akude ***seadmes*** vahetamisel. ***Kantavat patareid või akut tuleks pidada lõppkasutaja poolt eemaldatavaks, kui seda on võimalik eemaldada kaubanduslikult kättesaadavate tööriistade abil ja ilma et oleks vaja spetsiaalseid tööriistu, välja arvatud juhul, kui neid pakutakse tasuta, või omandiõigusega kaitstud töövahendeid, soojusenergiat või lahusteid. Kaubanduslikult kättesaadavateks tööriistadeks loetakse vahendeid, mis on turul kättesaadavad kõigile lõppkasutajatele, ilma et neil oleks vaja esitada tõendeid omandiõiguse kohta, ning mida saab kasutada piiranguteta, välja arvatud tervise ja ohutusega seotud piirangud.***

Käesoleva määruse üldsätteid tuleks kohaldada, ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2017/745¹⁶ määratletud professionaalse piltdiagnostika ja kiiritusravi seadmete ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2017/746¹⁷ määratletud *in vitro* diagnostika meditsiiniseadmete ohutus- ja hooldusnõuete kohaldamist, ning neid võiks täiendada nõuetega, mis on direktiivi 2009/125/EÜ rakendusmeetmete alusel kehtestatud teatavatele patarei- ja akutoitel töötavatele toodetele. Kui muus liidu õiguses on sätestatud täpsemad ohutusnõuded seoses patareide ja akude eemaldamisega toodetest, näiteks mänguasjadest, tuleks kohaldada neid erinorme.

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2017. aasta määrus (EL) 2017/745, milles käsitletakse meditsiiniseadmeid, millega muudetakse direktiivi 2001/83/EÜ, määrust (EÜ) nr 178/2002 ja määrust (EÜ) nr 1223/2009 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 90/385/EMÜ ja 93/42/EMÜ (ELT L 117, 5.5.2017, lk 1).

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2017. aasta määrus (EL) 2017/746 *in vitro* diagnostikameditsiiniseadmete kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 98/79/EÜ ja komisjoni otsus 2010/227/EL (ELT L 117, 5.5.2017, lk 176).

- (39) *Lõppkasutajate ohutuse tagamiseks tuleks käesoleva määrusega näha kantavatele patareidele ja akudele ette piiratud erand kantavate patareide ja akude eemaldatavust ja asendatavust käsitlevatest nõuetest selliste seadmete puhul, mis sisaldavad kantavaid patareisid ja akusid ja on spetsiaalselt projekteeritud kasutamiseks (enamiku aja jooksul seadme aktiivsest kasutuseast) keskkonnas, kus puututakse regulaarselt kokku pritsiva veega, veevooluga või veesolekuga, ning mis on mõeldud pestavaks või loputatavaks. Seda erandit tuleks kohaldada üksnes juhul, kui seadme ümberprojekteerimisega ei ole võimalik tagada lõppkasutaja ohutust ja seadme ohutut jätkuvat kasutamist pärast seda, kui lõppkasutaja on nõuetekohaselt järginud patarei või aku eemaldamise ja asendamise juhiseid. Erandi kohaldamise korral peaks toode olema projekteeritud nii, et patarei või aku oleks eemaldatav ja asendatav ainult sõltumatute spetsialistide, mitte lõppkasutajate poolt.*

- (40) *Parandatud elektrisõidukiakude ja mootorsõidukiakude suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/2144¹⁸ ohutusnõudeid M-, N- ja O-kategooria tüübikinnitusega sõidukite ning nende jaoks projekteeritud ja valmistatud akude suhtes. On oluline, et selliste patareide ja akude ohutust parandamisel oleks võimalik hinnata nendele kohandatud mittepurustavate katsete alusel. Parandatud kergtranspordivahendite akude jaoks koostab komisjon mikroliikuvusseadmete ohutust käsitlevad normid, tuginedes ohutusnõuete osas riiklikul ja kohalikul tasandil saadud kogemustele, nagu on teatatud komisjoni 14. detsembri 2021. aasta teatises „Uus ELi linnalise liikumiskeskonna raamistik“. Muude tarbijatele mõeldud või tõenäoliselt nende poolt kasutatavate parandatud patareide ja akude suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/95/EÜ¹⁹ nõudeid.*

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/2144, mis käsitleb mootorsõidukite ja nende haagiste ning mootorsõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmetike tüübikinnituse nõudeid seoses nende üldise ohutuse ning sõitjate ja vähekaitstud liiklejate kaitsega ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/858 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 78/2009, (EÜ) nr 79/2009 ja (EÜ) nr 661/2009 ning komisjoni määrused (EÜ) nr 631/2009, (EL) nr 406/2010, (EL) nr 672/2010, (EL) nr 1003/2010, (EL) nr 1005/2010, (EL) nr 1008/2010, (EL) nr 1009/2010, (EL) nr 19/2011, (EL) nr 109/2011, (EL) nr 458/2011, (EL) nr 65/2012, (EL) nr 130/2012, (EL) nr 347/2012, (EL) nr 351/2012, (EL) nr 1230/2012 ja (EL) 2015/166 (ELT L 325, 16.12.2019, lk 1).

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. detsembri 2001. aasta direktiiv 2001/95/EÜ üldise tooteohutuse kohta (EÜT L 11, 15.1.2002, lk 4).

(41) *Konkreetsete akukategooriate jaoks ette nähtud laadijate koostalitlusvõime võib vähendada tarbetuid jäätmeid ja kulusid ning sellest saavad kasu nii tarbijad kui ka teised lõppkasutajad. Seetõttu peaks olema võimalik laadida kergtranspordivahendite akusid ning akusid, mis on paigaldatud konkreetse kategooria elektri- ja elektroonikaseadmetesse, kasutades selleks ühtseid laadijaid, mis võimaldavad koostalitlusvõimet igas akukategoorias. Seepärast tuleks käesoleva määrusega nõuda, et komisjon hindaks, kuidas kehtestada harmoneeritud standardid nende akukategooriate ühtsete laadijate kohta, välja arvatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/53/EL²⁰ kohaste raadioseadmete kategooriate ja klasside laadimisseadmed.*

²⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/53/EL raadioseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/5/EÜ (ELT L 153, 22.5.2014, lk 62).

- (42) *Mootorsõidukitesse paigaldatud mootorsõidukiakud ja elektrisõidukiakud peaksid olema eemaldatavad ja asendatavad sõltumatute spetsialistide poolt. On asjakohane kaaluda direktiivi 2000/53/EÜ läbivaatamist, mille abil tagada, et neid akusid saab eemaldada, asendada ja demonteerida, sealhulgas seoses ühendus-, kinnitus- ja tihenduselementidega. Mootorsõidukiakude ja elektrisõidukiakude projekteerimiseks, valmistamiseks ja parandamiseks peaksid tootjad esitama asjakohase sõiduki pardadiagnostika- ning remondi- ja hooldusteabe mittediskrimineerival viisil igale M-, N- ja O-kategooria sõidukite seadmete huvitatud valmistajale, paigaldajale või remontijale, nagu on sätestatud määruses (EL) 2018/858. Lisaks peaks komisjon soodustama selliste projekteerimis- ja koostemeetodite standardite väljatöötamist, mis hõlbustavad patareide ja akude ning patarei- või akupakkide hooldust, parandamist ja kasutusotstarbe muutmist.*

- (43) Töökindlad patareid ja akud on paljude toodete, seadmete ja teenuste toimimise ja ohutuse seisukohalt väga olulised. Seepärast tuleks patareid ja akud projekteerida ja valmistada nii, ***et mitte põhjustada riski inimeste tervisele, ohutusele, varale ega keskkonnale***. See on eriti oluline paiksete akupõhiste energiasalvestussüsteemide puhul, mida muu liidu õigus praegu ei hõlma. Seepärast tuleks kõnealuste patareide ja akude kohta sätestada parameetrid, mida tuleb ohutuskatsetes arvesse võtta, ***ning neid tuleks täiendada Euroopa standardiorganisatsioonide kohaldatavate standarditega***.

- (44) Patareid ja akud tuleks märgistada, et anda ***lõppkasutajatele*** läbipaistvat, usaldusväärset ja selget teavet patareide ja akude ning patarei- ja akujäätmete kohta. See teave võimaldaks ***lõppkasutajatel*** teha teadlikke otsuseid patareide ja akude ostmisel ja kasutusel kõrvaldamisel ning võimaldaks jäätmekäitlejatel patarei- ja akujäätmel nõuetekohaselt töödelda. Patareid ja akud tuleks märgistada kogu vajaliku teabega nende põhiomaduste kohta, sealhulgas nende mahutavuse ja teatavate sisalduvate ohtlike ainete koguse kohta. Teabe hilisema kättesaadavuse tagamiseks tuleks see samuti teha kättesaadavaks ruutkoodi abil, mis on ***patareidele ja akudele trükitud või graveeritud või patareide või akude pakenditele kinnitatud või märgitud neile lisatud dokumentidele ning mille puhul tuleks järgida standardi ISO/IEC 18004:2015 suuniseid. Ruutkood peaks andma juurdepääsu patarei või aku tootepassile. Märgised ja ruutkoodid peaksid olema puuetega inimeste jaoks ligipääsetavad kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2019/882²¹.***

²¹ ***Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/882 toodete ja teenuste ligipääsetavusnõuete kohta (ELT L 151, 7.6.2019, lk 70).***

- (45) Patarei ja aku märgisele teabe lisamine patareide ja akude jõudluse kohta on oluline, et tagada lõppkasutajate, *eelkõige* tarbijate nõuetekohane teavitamine ning eelkõige anda neile ühine alus eri patareide ja akude võrdlemiseks enne nende ostmist. Seepärast tuleks *kantavad* patareid tähistada märgisega, millel on sõna „*mittelaetav*“ ja mis sisaldab teavet nende minimaalse keskmise kestuse kohta konkreetsetes rakendustes kasutamise korral. Lisaks on oluline anda lõppkasutajale juhised patarei- ja akujäätmete nõuetekohasel viisil kasutuselt kõrvaldamiseks.

- (46) Akuhaldussüsteemi *kasutavate paiksete akupõhiste energiasalvestussüsteemide, kergtranspordivahendite akude ja elektrisõidukiakude puhul* peaks lõppkasutajal või mis tahes muul kõnealuse lõppkasutaja nimel tegutseval kolmandal isikul *olema võimalik* akuhaldussüsteemi salvestatud andmete põhjal igal ajal *kindlaks teha* akude seisukord ja eeldatav kasutusiga. Isikule, kes on aku otnud, või mis tahes kolmandale isikule, kes tegutseb tema nimel, tuleks anda igal ajahetkel *kirjutuskaitstud juurdepääs kõnealustele andmetele*, et hinnata (patarei või) aku jääkväärtust, hõlbustada aku *korduskasutamiseks ettevalmistamist, kasutusotstarbe muutmiseks ettevalmistamist*, kasutusotstarbe muutmist või taastamist või teha aku kättesaadavaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2019/944²² määratletud sõltumatutele energiavahendajatele, kes käitavad elektrivõrkudes virtuaalseid elektrijaamu. *Seetõttu peaksid andmed olema ajakohased. Neid tuleks ajakohastada vähemalt kord päevas ja sagedamini, kui see on konkreetset eesmärgil vajalik.* ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni mitteametliku elektrisõidukite ja keskkonna töörühma tööst tulenevaid tehnilisi kirjeldusi, mis käsitlevad juurdepääsu elektrisõidukite andmetele, *tuleks käsitada elektrisõidukiakude seisukorra ja eeldatava kasutusea võrdlusalusena. Käesolevaid nõudeid tuleks kohaldada lisaks sõidukite tüübikinnitust käsitlevale liidu õigusele, mis on asjakohane õigusraamistik, et käsitleda muu hulgas arukaid laadimisfunktsioone, nagu sõidukilt võrku, sõidukilt veosele, sõidukilt sõidukile, sõidukilt akupanka ja sõidukilt hoonesse laadimine.*

²² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/944 elektrienergia siseturu ühiste normide kohta ja millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL (ELT L 158, 14.6.2019, lk 125).

- (47) Mitut käesoleva määruse kohast tootepõhist nõuet, sealhulgas jõudluse, vastupidavuse, kasutusotstarbe muutmise ja ohutuse kohta, tuleks mõõta usaldusväärsete, täpsete ja korratavate meetoditega, mille puhul võetakse arvesse üldtunnustatult parimaid mõõtmismeetodeid, *standardeid* ja arvutusmeetodeid. Tagamaks et siseturul ei ole kaubandustõkkeid, tuleks standardid liidu tasandil ühtlustada. Nimetatud meetodid ja standardid peaksid võimalikult palju arvesse võtma patarei või aku tegelikus elus kasutamist, kajastama keskmist kliendikäitumist ning olema töökindlad, et vältida tahtlikku ja tahtmatut kõrvalehoidmist. Kui viide sellisele standardile on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas* kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1025/2012²³, tuleks eeldada kõnealustele nõuetele vastavate patareide ja akude vastavust nendele käesoleva määruse kohastele tootepõhistele nõuetele, tingimusel et kõnealuste tootepõhiste nõuete jaoks kehtestatud miinimumväärtused on saavutatud.

²³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL) nr 1025/2012, mis käsitleb Euroopa standardimist ning millega muudetakse nõukogu direktiive 89/686/EMÜ ja 93/15/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/9/EÜ, 94/25/EÜ, 95/16/EÜ, 97/23/EÜ, 98/34/EÜ, 2004/22/EÜ, 2007/23/EÜ, 2009/23/EÜ ja 2009/105/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 87/95/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 1673/2006/EÜ (ELT L 316, 14.11.2012, lk 12).

Selleks et ühelt poolt vältida tehniliste kirjelduste dubleerimist ning teiselt poolt suurendada maksimaalselt tõhusust ja võtta arvesse kõrgeima taseme eksperditeadmisi ja tippteadmisi, peaks komisjon juhul, kui standardit ei ole, püüdma taotleda ühelt või mitmelt Euroopa standardiorganisatsioonilt standardi koostamist. Kui tootepõhiste nõuete kohaldamise ajal ei ole standardeid avaldatud või kui asjaomaselt Euroopa standardiorganisatsioonilt on saadud ebarahuldav vastus, peaks komisjon erandlikel ja põhjendatud juhtudel ning pärast asjaomaste sidusrühmadega konsulteerimist võtma rakendusaktidega vastu ühtsed kirjeldused. Vastavus sellistele tehnilistele kirjeldustele peaks samuti andma aluse eeldada nõuetele vastavust. Kui hiljem leitakse, et ühtsetes kirjeldustes on puudusi, peaks komisjon kõnealuseid ühtseid kirjeldusi rakendusaktiga muutma või need kehtetuks tunnistama. ***Pärast harmoneeritud standardite viitenumbrite Euroopa Liidu Teatajas avaldamist, tuleks kõik ühtsed kirjeldused mõistliku ajavahemiku jooksul kehtetuks tunnistada, et valmistajad saaksid muutusi arvesse võtta.***

- (48) *Aktiivne osalemine rahvusvaheliste standardikomiteede töös on oluline strateegiline eeldus patareide ja akude tulevikutehnoloogiate turule laskmiseks. Euroopa osalemine kõnealustes komiteedes on mõne komitee puhul olnud vähem tulemuslik kui see võiks olla. Euroopa osalemist tuleks parandada, et tugevdada liidu häält ülemaailmses standardimises, muu hulgas selleks, et suurendada liidu äriühingute konkurentsivõimet, vähendada liidu sõltuvust ning kaitsta liidu huve, poliitilisi eesmärke ja väärtusi. Seepärast peaksid komisjon ja liikmesriigid jälgima ja koordineerima Euroopa lähenemisviisi rahvusvahelisele standardimisele. Käesoleva määruse rakendamist toetavates harmoneeritud standardites tuleks arvesse võtta eelkõige IEC ja ISO tasandil olemasolevaid rahvusvahelisi standardeid.*
- (49) *Komisjon peaks tagama harmoneeritud standardite ja ühtsete kirjelduste sidususe käesoleva määruse raames, sealhulgas määruse (EL) nr 1025/2012 läbivaatamisel.*

- (50) Et tagada turujärelevalve eesmärgil tulemuslik juurdepääs teabele, kohaneda uue tehnoloogiaga ja tagada vastupanuvõime üleilmsete kriiside, nagu COVID-19 pandeemia korral, peaks olema võimalik anda teavet kõigile patareide ja akude suhtes kohaldatavatele liidu õigusaktidele vastavuse kohta internetipõhiselt ühtses ELi vastavusdeklaratsioonis.
- (51) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 765/2008²⁴ on sätestatud normid vastavushindamisasutuste akrediteerimise kohta, toodete turujärelevalve raamistik ja kolmandatest riikidest pärit toodete kontrollimise raamistik ning CE-märgise kasutamise üldpõhimõtted. Kõnealust määrust tuleks kohaldada käesoleva määrusega hõlmatud patareide ja akude suhtes, tagamaks et kaupade vabast liikumisest liidus kasu saavad tooted vastaksid nõuetele, mis tagavad avalike huvide, nagu inimeste tervise, ohutuse ja keskkonna kõrgetasemelise kaitse.

²⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218, 13.8.2008, lk 30).

- (52) Võimaldamaks ettevõtjatel tõendada ja pädevatel asutustel kontrollida, et turul kättesaadavaks tehtud patareid ja akud vastavad käesolevale määrusele, on vaja ette näha vastavushindamismenetlused. Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 768/2008/EÜ²⁵ on kehtestatud vastavushindamismenetluse moodulid, mis varieeruvad kõige leebemast kuni kõige rangemani olenevalt riskitasemest ja nõutavast ohutustasemest. Kõnealuses otsuses on sätestatud, et kui vastavushindamine on ette nähtud, valitakse hindamiseks kasutatavad menetlused nende moodulite hulgast. ***Selle tagamiseks, et patareid ja akud vastaksid süsinikujalajälje ja ringlussevõetud materjali sisalduse nõuetele ning käesolevas määruses sätestatud hoolsuskohustuse uudsetele ja keerukatele nõuetele, on vaja töökindlaid vastavushindamismenetlusi.***

²⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta otsus nr 768/2008/EÜ toodete turustamise ühise raamistiku kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 93/465/EMÜ (ELT L 218, 13.8.2008, lk 82).

- (53) Patareil või akul olev CE-märgis näitab patarei või aku vastavust käesolevale määrusele. CE-märgist käsitlevad üldpõhimõtted ja selle seosed muude märgistega on sätestatud määruses (EÜ) nr 765/2008. Neid põhimõtteid tuleks kohaldada patareide ja akude CE-märgise suhtes. Et tagada patareide ja akude ladustamine, kasutamine ja kasutuselt kõrvaldamine inimeste tervise ja keskkonna kaitse seisukohalt ohutul viisil, tuleks ette näha CE-märgise patareidele ja akudele kinnitamist reguleerivad erinormid.
- (54) Käesolevas määruses sätestatud vastavushindamismenetluste puhul on vajalik vastavushindamisasutuste sekkumine. Selleks et tagada käesoleva määruse sätete ühetaoline rakendamine, peaksid liikmesriikide ametiasutused komisjoni nendest asutustest teavitama.

- (55) Käesolevas määruses sätestatud patareide ja akude kestlikkus-, **jõudlus**-, ohutus- ning **märgistus- ja teabe esitamise** nõuete uudsuse ja keerukuse tõttu ning selleks, et tagada patareide ja akude vastavushindamise kvaliteedi ühtlane tase, on vaja kehtestada nõuded teavitavate asutuste jaoks, kes osalevad vastavushindamisasutuste hindamises, nendest teavitamises ja nende järelevalves ning kellest on komisjoni teavitatud, muutudes seega teada antud asutusteks. Eelkõige tuleks tagada, et teavitav asutus oleks oma tegevuses objektiivne ja erapooletu **ning et tal oleks oma ülesannete täitmiseks piisav arv tehniliselt pädevaid töötajaid**. Lisaks tuleks teavitavatelt asutustelt nõuda saadud teabe konfidentsiaalsuse tagamist, kuid neil peaks siiski olema võimalik vahetada teada antud asutusi käsitlevat teavet riiklike ametiasutuste, teiste liikmesriikide teavitavate asutuste ja komisjoniga, et tagada vastavushindamise järjepidevus.

- (56) On oluline, et kõik teada antud asutused täidaksid oma ülesandeid samal tasemel ning õiglase konkurentsi tingimustes ja autonoomselt. Seepärast tuleks käesolevas määruses sätestada nõuded vastavushindamisasutustele, kes soovivad saada teavitatuks eesmärgiga osutada vastavushindamisteenuseid. Neid nõudeid tuleks jätkuvalt kohaldada teada antud asutuse pädevuse ajakohasuse säilitamise eeltingimusena. Teada antud asutuse autonoomia tagamiseks tuleks nõuda, et asutus ja tema töötajad säilitaksid sõltumatuse patareide ja akude väärtusahela ettevõtjatest ja teistest äriühingutest, sealhulgas ettevõtjate ühendustest ning emaettevõtjatest ja tütarettevõtjatest. Teada antud asutuselt tuleks nõuda, et ta esitaks dokumenteeritud tõendeid oma sõltumatuse kohta ja esitaks need teavitavale asutusele.
- Teada antud asutused peaksid tagama erinevaid vastavushindamisülesandeid täitvate töötajate rotatsiooni.***

- (57) Kui vastavushindamisasutus tõendab patarei või aku vastavust harmoneeritud standardites sätestatud kriteeriumidele, tuleks eeldada tema vastavust käesolevas määruses sätestatud vastavatele nõuetele.
- (58) Vastavushindamisasutused kasutavad tihti vastavushindamisega seotud mõne toimingute tegemiseks alltöövõtjaid või tütarettevõtjaid. Teatavaid toiminguid ja otsustusprotsesse, mis on seotud patareide ja akude vastavushindamisega ning muude teada antud asutuse siseste toimingutega, peaks siiski läbi viima üksnes teada antud asutus ise, et tagada oma sõltumatus ja autonoomia. Selleks et tagada liidu turule lastavate patareide ja akude puhul nõutav kaitse tase, peaksid vastavushindamisse kaasatud alltöövõtjad ja tütarettevõtjad käesoleva määruse kohaste vastavushindamisülesannete täitmisega seoses vastama samadele nõuetele kui teada antud asutused.

- (59) Kuna ühe liikmesriigi teada antud asutuste pakutavad teenused võivad olla seotud kogu liidus turul kättesaadavaks tehtavate patareide ja akudega, on asjakohane anda teistele liikmesriikidele ja komisjonile võimalus esitada teada antud asutuse kohta vastuväiteid. ***Komisjon võib uurimise käigus küsida nõu liidu katserajatiselt, kui see on määratud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2019/1020²⁶.*** Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused, et nõuda teavitavalt asutuselt parandusmeetmete võtmist juhul, kui teada antud asutus ei vasta või ei vasta enam käesoleva määruse nõuetele.

²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1020 turujärelevalve ja toodete vastavuse kohta ning millega muudetakse direktiivi 2004/42/EÜ ja määruseid (EÜ) nr 765/2008 ja (EL) nr 305/2011 (ELT L 169, 25.6.2019, lk 1).

- (60) Vastavushindamismenetluse, sertifitseerimise ja lõppkokkuvõttes turulepääsu hõlbustamiseks ja kiirendamiseks ning käesolevas määruses sätestatud patareide ja akude kestlikkus-, ohutus- ning *mürgistus- ja teabe esitamise* nõuete uudsuse ja keerukuse tõttu on ülioluline, et teada antud asutustel oleks pidev juurdepääs kõigile vajalikele katseseadmetele ja katserajatistele ning et nad kohaldaksid menetlusi ettevõtjaid liigselt koormamata. Samadel põhjustel ja ettevõtjate võrdse kohtlemise tagamiseks on vajalik, et teada antud asutused kohaldaksid vastavushindamismenetlusi järjepidevalt.
- (61) Enne lõpliku otsuse tegemist selle kohta, kas patareile või akule võib anda vastavussertifikaadi, peaks ettevõtjal, kes soovib patareid või aku turule lasta, olema lubatud esitada patareide või akude kohta üks kord täiendavaid dokumente.

- (62) Komisjon peaks võimaldama asjakohast koordineerimist ja koostööd teada antud asutuste vahel.
- (63) On asjakohane sätestada ettevõtjatele patareide ja akude turulelaskmise või kasutuselevõtuga seotud kohustused. Käesoleva määruse kohaldamisel peaks mõiste „ettevõtja“ hõlmama valmistajat, volitatud esindajat, importijat, turustajat, ekspediitorteenuse osutajat või mis tahes muud füüsilist või juriidilist isikut, kes võtab õigusliku vastutuse seoses patareide ja akude valmistamise, turul kättesaadavaks tegemise, turulelaskmise või kasutuselevõtmisega. Käesoleva määruse kohaldamisel ***peaksid patareid ja akud hõlmama patareisid ja akusid, mida on korduskasutamiseks ette valmistatud, kasutusotstarbe muutmiseks ette valmistatud, mille kasutusotstarvet on muudetud või mis on taastatud.***

- (64) *On asjakohane sätestada, et nõuded patareidele või akudele, mis võetakse kasutusele ilma varasemalt turule laskmata, peaksid olema samad, mis enne kasutusele võtmist turule lastavate patareide ja akude puhul. See puudutab näiteks patareisid ja akusid, mida valmistaja kasutab oma tarbeks, või patareisid ja akusid, mida nende omaduste tõttu saab kokku panna ja katsetada üksnes nende lõppsihtkohas kohapeal. Selleks et vältida vajadust tõendada sama toote nõuetele vastavust kaks korda, ei tohiks turule lastavate patareide ja akude suhtes kohaldada samu nõudeid siis, kui need kasutusele võetakse.*
- (65) Ettevõtjad peaksid vastutama vastavalt oma rollile tarneahelas selle eest, et patareid ja akud vastavad käesolevas määruses sätestatud nõuetele, tagamaks avalike huvide, nagu inimeste tervise, ohutuse, vara ja keskkonna kaitse kõrge taseme.

- (66) Kõik tarne- ja turustamisahelas osalevad ettevõtjad peaksid võtma asjakohaseid meetmeid tagamaks, et nad teevad turul kättesaadavaks üksnes käesoleva määrusega kooskõlas olevaid patareisid ja akusid. On vaja ette näha selge ja proportsionaalne kohustuste jagunemine, mis vastab iga ettevõtja rollile tarne- ja turustusahelas.
- (67) Valmistaja on kõige sobivam viima läbi vastavushindamismenetlust, sest tal on üksikasjalikud teadmised kavandamis- ja tootmisprotsessist. Seega peaks vastavushindamine jääma üksnes valmistaja kohustuseks.

- (68) Valmistaja peaks esitama piisavalt üksikasjalikku teavet patarei või aku kavandatud kasutuse kohta, et võimaldada selle korrektset ja ohutut turulelaskmist, kasutuselevõttu, kasutamist ja *jäätmekäitlust*, sealhulgas võimalikku kasutusotstarbe muutmist.
- (69) Selleks et hõlbustada teabevahetust ettevõtjate, turujärelevalveasutuste ja *lõppkasutajate* vahel, peaksid ettevõtjad esitama oma kontaktandmetes *posti-, e-posti ja veebisaidi aadressi*, kui see on olemas.

- (70) Ühtne turg peaks tagama võrdsed konkurentsitingimused kõigile ettevõtjatele ja kaitse kõlvatu konkurentsi eest. Selleks on vaja tagada patareisid ja akusid käsitlevate liidu ühtlustamisõigusaktide kindlam täitmine. Hea koostöö ettevõtjate ja turujärelevalveasutuste vahel on sellise kindlama täitmise oluline tegur, mis võimaldab viivitamata sekkuda ja parandusmeetmeid võtta. On oluline, et oleks olemas liidus asutatud ettevõtja, kelle poole turujärelevalveasutused saavad taotlustega pöörduda, sealhulgas teabetaotlusega patarei või aku liidu ühtlustamisõigusaktide nõuetele vastavuse kohta, ning kes saab teha turujärelevalveasutustega koostööd tagamaks, et nõuetele mittevastavuse korral võetakse viivitamata parandusmeetmeid. Neid ülesandeid täitev ettevõtja peaks olema kas valmistaja, või kui valmistaja ei ole asutatud liidus, siis importija, või valmistaja poolt selleks määratud volitatud esindaja või patareid või akut käitlev liidus asutatud ekspediitorteenuse osutaja, kui ükski teine ettevõtja ei ole asutatud liidus.

- (71) On vaja, et liidu turule sisenevad kolmandatest riikidest pärit patareid ja akud, sõltumata sellest, kas nad on imporditud eraldi või toodetesse paigaldatud või toodetele lisatud, oleksid vastavuses käesoleva määruse nõuetega **ja muu kohaldatava liidu õigusega** ning eelkõige et valmistajad oleksid nende patareide ja akude puhul viinud läbi nõuetekohased vastavushindamismenetlused. Seepärast tuleks sätestada, et importijad tagavad nende poolt turule lastavate ja kasutusele võetavate patareide ja akude vastavuse käesoleva määruse nõuetele ning et patareidel ja akudel olev CE-märgis ja valmistajate koostatud dokumentatsioon on riiklikele ametiasutustele kontrollimiseks kättesaadavad, **olenemata sellest, kas akusid või patareisid imporditakse uute või kasutatutena või sellistena, mis on ette valmistatud korduskasutamiseks või kasutusotstarbe muutmiseks või mille kasutusotstarvet on muudetud või mis on taastatud.**

- (72) Patarei või aku turule laskmisel või kasutusele võtmisel peaks iga importija märkima patareile või akule importija nime, registreeritud kaubanime või registreeritud kaubamärgi ning posti-, *e-posti ja veebisaidi aadressi, kui see on olemas*. Erandid tuleks ette näha juhtudeks, kui patarei või aku suurus *on liiga väike selle teabe kinnitamiseks* või kui importija peaks avama pakendi, et kinnitada importija nimi, registreeritud kaubanimi või registreeritud kaubamärk ja *muud kontaktandmed. Sellistel erandjuhtudel peaks importija esitama selle teabe patarei või akuga kaasas oleval dokumendil või muul koheselt ligipääsetaval viisil. Kui pakend on olemas, peaks importija märkima teabe pakendile.*
- (73) Kui turustaja teeb patarei või aku turul kättesaadavaks pärast seda, kui valmistaja või importija on selle turule lasknud või kasutusele võtnud, peaks turustaja tegutsema hoolikalt, tagamaks et patarei või aku käitlemine tema poolt ei mõjuta negatiivselt selle vastavust käesoleva määruse nõuetele.

- (74) Iga importijat või turustajat, kes laseb patarei või aku turule või võtab selle kasutusele importija või turustaja enda nime või kaubamärgi all või muudab patareid või akut nii, et see võib mõjutada vastavust käesoleva määruse nõuetele või muuta juba turule lastud patarei või aku kasutusotstarvet, tuleks käsitada valmistajana ja talle peaks laienema käesolevas määruuses sätestatud valmistaja kohustused.
- (75) Kuna turustajad, *importijad ja ekspediitorteenuse osutajad* on turuga lähedalt seotud, peaksid nad olema kaasatud riiklike ametiasutuste tehtavasse turujärelevalvesse ning nad peaksid olema valmis selles aktiivselt osalema, andes kõnealustele asutustele asjaomase patarei või akuga seotud kogu vajaliku teabe.

- (76) Patarei või aku jälgitavuse tagamine kogu tarneahelas aitab turujärelevalvet lihtsustada ja tõhustada ***ning annab tarbijatele läbipaistvuse***. Tõhus jälgimissüsteem hõlbustab turujärelevalveasutuste ülesannet teha kindlaks ettevõtjad, kes on turule lasknud, turul kättesaadavaks teinud või kasutusele võtnud ***nõuetele mittevastavaid*** patareisid või akusid. Seepärast tuleks ettevõtjatelt nõuda, et nad säilitaksid teavet patareide ja akudega tehtavate tehingute kohta teatava ajavahemiku jooksul, ***sealhulgas elektrooniliselt***.
- (77) Maavarade kaevandamine, töötlemine ja nendega kauplemine on oluline patareide ja akude tootmiseks vajalike toorainete hankimisel. Patareide ja akude valmistajad, olenemata nende positsioonist või mõjuvõimust tarnijate üle ja nende geograafilisest asukohast, ei ole kaitstud riski eest, et nad avaldavad mineraalide tarneahelas kahjulikku mõju. Mõne tooraine puhul kasutatakse üle poole ülemaailmsest toodangust patarei- ja akurakendustes. Näiteks kasutatakse üle 50 % ülemaailmsest koobaltinõudlusest ja üle 60 % maailma liitiumist patareide ja akude tootmiseks. Ligikaudu 8 % ülemaailmsest loodusliku grafiidi toodangust ja 6 % ülemaailmsest niklitoodangust kulub patareide ja akude valmistamiseks.

- (78) Patareide ja akude valmistamisel kasutatavaid tooraineid tarnivad vaid vähesed riigid ning mõnel juhul võivad kõnealuste riikide madalad valitsemisstandardid teravdada keskkonna- ja sotsiaalseid probleeme. Nii koobalti kui ka nikli kaevandamine ja rafineerimine on seotud paljude sotsiaalsete ja keskkonnaküsimustega. Kuigi loodusliku grafiidi puhul on sotsiaalne ja keskkonnamõju väiksem, võib loodusliku grafiidi kaevandamisel olla tõsine mõju tervisele ja keskkonnale, kuna see toimub peamiselt käsitööstuslikult ja väikesemahuliste toimingutena ning enamasti mitteametlikult. See koos kaevanduste regulaarselt ajakohastatud sulgemiskavadeta ja maa taastamata jätmisega tõttu võib põhjustada ökosüsteemide ja pinnase hävimist. Liitiumi kasutamise eeldatav suurenemine patareide ja akude valmistamisel avaldab tõenäoliselt täiendavat survet kaevandamisele ja rafineerimisele. Seepärast on asjakohane lisada liitium *patareide ja akudega* seotud hoolsuskohustuste kohaldamisalasse. Eeldatav patareide ja akude nõudluse ülisuur kasv liidus ei tohiks kaasa aidata kõnealuste keskkonna- ja sotsiaalsete riskide suurenemisele.

- (79) Mõnda patareide ja akude valmistamisel kasutatavat toorainet, nagu koobalt, liitium ja looduslik grafiit, käsitatakse liidu jaoks kriitilise tähtsusega toorainena, nagu märkis komisjon oma 3. septembri 2020. aasta teatises „Kriitilise tähtsusega toorainetega seotud vastupanuvõime: teekond suurema julgeoleku ja kestlikkuse poole“, ning nende kestlik hankimine on vajalik liidu patareide ja akude ökosüsteemi nõuetekohaseks toimimiseks.
- (80) Patareide ja akude tarneahelas osalejad on juba teinud vabatahtlikke jõupingutusi, et soodustada kestlike hanketavade järgimist, sealhulgas vastutustundliku kaevandamise tagamise algatus (Initiative for Responsible Mining Assurance), mineraalide vastutustundliku hankimise algatus (Responsible Minerals Initiative) ja koobaltitööstuse vastutustundliku hindamise raamistik (Cobalt Industry Responsible Assessment Framework). Samas ei ole kindel, et vabatahtlikud jõupingutused hoolsuskohustuse süsteemide loomiseks tagavad, et kõik ettevõtjad, kes lasevad liidu turule patareisid ja akusid, järgivad samu miinimumnõudeid.

- (81) Liidus kehtestati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2017/821²⁷ teatavate mineraalide ja metallidega seotud hoolsuskohustuse üldnõuded. Kõnealuses määruses ei käsitleta aga patareide ja akude tootmiseks kasutatavaid mineraale ja materjale.
- (82) Võttes arvesse patareide ja akude nõudluse eeldatavat hüppelist kasvu liidus, peaks patarei või aku liidu turule laskev ettevõtja kehtestama patareide ja akudega seotud hoolsuskohustuse põhimõtted. Seepärast tuleks käesolevas määruses sätestada nõuded, et käsitleda patareide ja akude valmistamiseks kasutatavate teatavate toorainete **ja teisesse toorme** kaevandamise, töötlemise ja kauplemisega kaasnevaid sotsiaalseid ja keskkonnariske. **Selline poliitika peaks hõlmama kõiki tarneahelas osalevaid ettevõtjaid, nende tütarettevõtjaid ja alltöövõtjaid, kes tegelevad teatavate toorainete ja teisesse toorme kaevandamise, töötlemise ja kauplemisega.**

²⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2017. aasta määrus (EL) 2017/821, millega kehtestatakse konflikt- ja riskipiirkondadest pärit tina, tantaali, volframi ja nende maakide ning kulla liidu importijatele tarneahelaga seotud hoolsuskohustus (ELT L 130, 19.5.2017, lk 1).

- (83) Riskipõhise patareide ja akudega seotud hoolsuskohustuse põhimõtete kehtestamisel peaks ettevõtja aluseks võtma rahvusvaheliselt tunnustatud hoolsuskohustuse *standardid ja põhimõtted*, nagu näiteks *ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtted*, ÜRO üleilmse kokkuleppe kümme põhimõtet¹, ÜRO keskkonnaprogrammi toodete sotsiaalse olelusringi hindamise suunised², Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) kolmepoolne deklaratsioon hargmaiste ettevõtete ja sotsiaalpoliitika põhimõtete kohta,³ *Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) suunised hargmaistele ettevõtetele* ning OECD hoolsuskohustuse suunised vastutustundliku ettevõtluse kohta⁴. Need standardid ja põhimõtted, mida iga ettevõtja peaks kohandama vastavalt oma konkreetsele kontekstile ja olukorrale, kajastavad valitsuste ja sidusrühmade ühist arusaama. Seoses patareide ja akude tootmiseks kasutatavate maavarade kaevandamise, töötlemise ja nendega kauplemisega kujutavad konflikti- ja riskipiirkondadest pärit mineraalide vastutustundlikke tarneahelaid käsitlevad OECD hoolsuskohustuse suunised⁵ endast *rahvusvaheliselt tunnustatud standardit, milles käsitletakse inimõiguste ränkade rikkumiste konkreetseid riske*, ning valitsuste ja sidusrühmade pikaajalisi jõupingutusi hea tava kehtestamiseks selles valdkonnas.

- (84) Vastavalt *ÜRO, ILO ja OECD standarditele ja põhimõtetele* on hoolsuskohustuse täitmine pidev, ennetav ja reageeriv protsess, mis võimaldab äriühingutel tagada, et nad austavad inimõigusi *ja keskkonda* ega soodusta konflikte ¹. Riskipõhine hoolsuskohustus tähendab meetmeid, mida äriühingud peaksid võtma oma tegevuse või hankeotsustega seotud kahjuliku mõju väljaselgitamiseks, *vältimiseks, leevendamiseks ning muul viisil käsitlemiseks. Ettevõtjad peaksid pidama mõjutatud kogukondadega teadlikke, tulemuslikke ja sisukaid konsultatsioone.* Äriühing saab hinnata oma tegevusest ja suhetest tulenevaid riske ning võtta riskimaandamismeetmeid, *mis võivad hõlmata lisateabe nõudmist, läbirääkimisi olukorra parandamiseks või tarnijatega suhete peatamist või lõpetamist*, koostöös siseriiklikus ja rahvusvahelises õiguses sätestatud asjakohaste standarditega, rahvusvaheliste organisatsioonide soovitustega vastutustundliku äritegevuse kohta, valitsuse toetatavate vahenditega, erasektori vabatahtlike algatustega ning äriühingu sisepoliitika ja -süsteemidega. See lähenemisviis aitab ka kohandada hoolsuskohustuse ulatust proportsionaalselt äriühingu tegevuse ulatusele või suhetele tarneahelas.

(85) *Kuigi erasektori hoolsuskohustuse süsteemid võivad toetada ettevõtjaid patareide ja akudega seotud hoolsuskohustuse täitmisel kooskõlas OECD suunistega hargmaistele ettevõtetele ning ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtetega, peaksid ettevõtjad olema individuaalselt vastutavad käesolevas määruses sätestatud hoolsuskohustuste täitmise eest.*

(86) Tuleks vastu võtta kohustuslikud *patareide ja akudega seotud* hoolsuskohustuse põhimõtted või neid muuta ning need peaksid käsitlema vähemalt kõige levinumaid sotsiaalse ja keskkonnariski kategooriaid. Need põhimõtted peaksid hõlmama ühelt poolt praegust ja prognoositavat mõju ühiskondlikule elule, eelkõige inimõigustele, inimeste tervisele ja ohutusele, samuti töötervishoiule ja tööohutusele ning töötajate õigustele, ning teiselt poolt keskkonnale, eelkõige veekasutusele, mullakaitsele, õhusaastele, *kliimamuutustele* ja elurikkusele, samuti kogukonnaelu kaitsele.

- (87) Sotsiaalse riski kategooriate puhul tuleks patareide ja akudega seotud hoolsuskohustuse põhimõtetes käsitleda **■** riske seoses inimõiguste kaitsega, sealhulgas inimeste tervise, *kogukonnaelu, sealhulgas põlisrahvaste kogukonnaelu* ning laste kaitse ja soolise võrdõiguslikkusega, kooskõlas rahvusvahelise inimõigustealase õigusega. Patareide ja akudega seotud hoolsuskohustuse põhimõtted peaksid hõlmama teavet selle kohta, kuidas ettevõtja on aidanud kaasa inimõiguste rikkumiste ärahoidmisele ning millised vahendid on ettevõtja äristruktuuris kasutusel korruptsiooni ja altkäemaksu vastu võitlemiseks. Patareide ja akudega seotud hoolsuskohustuse põhimõtted peaksid tagama ka ILO hargmaiste ettevõtete ja sotsiaalpoliitika põhimõtete kolmepoolse deklaratsiooni I lisas loetletud ILO põhikonventsioonide reeglite nõuetekohase rakendamise.

- (88) *Inimõiguste rikkumised on levinud ressursirikastes konflikti- ja riskipiirkondades. Seepärast väärivad sellised piirkonnad erilist tähelepanu ettevõtjate patareide ja akudega seotud hoolsuskohustuse poliitika raames. Määrus (EL) 2017/821 sisaldab sätteid konflikti- ja riskipiirkondade soovitusliku, mittetäieliku ja korrapäraselt ajakohastatava loetelu kohta. See loetelu on asjakohane ka käesoleva määruse patareide ja akudega seotud hoolsuskohustust käsitlevate sätete rakendamiseks.*
- (89) Keskkonnariski kategooriate puhul tuleks patareide ja akudega seotud hoolsuskohustuse põhimõtetes käsitleda riske looduskeskkonna ja elurikkuse kaitseks kooskõlas bioloogilise mitmekesisuse konventsiooniga, mis hõlmab kohalike kogukondade huvidega arvestamist ning nende kogukondade kaitset ja arengut. *Patareide ja akudega seotud hoolsuskohustuse põhimõtted peaksid kooskõlas 12. detsembril 2015 ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel vastu võetud Pariisi kokkuleppega²⁸ (edaspidi „Pariisi kokkulepe“) käsitlema ka kliimamuutustega seotud riske ning muude rahvusvaheliste keskkonnakonventsioonidega hõlmatud keskkonnariske.*

²⁸ ELT L 282, 19.10.2016, lk 4.

- (90) Patareide ja akudega seotud hoolsuskohustused, mis puudutavad patareide ja akude valmistamisel kasutatavate toorainetega seotud sotsiaalsete ja keskkonnariskide väljaselgitamist ja maandamist, peaksid aitama rakendada ÜRO keskkonnaprogrammi resolutsiooni 4/19 maavarade majandamise kohta, milles tunnistatakse kaevandussektori olulist panust kestliku arengu tegevuskava 2030 ja kestliku arengu eesmärkide saavutamisse.
- (91) Muid liidu õigusakte, millega kehtestatakse tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse nõuded, tuleks kohaldada patareide ja akude suhtes niivõrd, kuivõrd käesolevas määruses puuduvad sama eesmärgi, laadi ja mõjuga erisätted, mida saaks kohandada tulevase seadusandlike muudatusi arvesse võttes. ***Sellistes õigusaktides võidakse käsitleda äriühingute tsiviilvastutust kahju eest, mis tuleneb sellest, et nad ei täida hoolsuskohustuse nõudeid. Kui sellistes õigusaktides ei käsitleta või ei käsitleta täielikult käesoleva määruse kohastest patareide ja akudega seotud hoolsuskohustustest tulenevaid tsiviilvastutuse tagajärgi, peaks olema võimalik neid käsitleda siseriiklikes õigusnormides.***

- (92) Selleks et võtta arvesse patareide ja akude väärtusahela arengut, sealhulgas muutusi asjakohaste keskkonna- ja sotsiaalsete riskide ulatuses ja laadis, samuti tehnika ja teaduse arengut patareide ja akude ning patarei- ja akukeemia valdkonnas, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta toorainete ja riskikategooriate loetelu, rahvusvaheliste instrumentide loetelu ning patareide ja akudega seotud hoolsuskohustuse nõudeid.
- (93) Valitsuste, tööstusliitude ja huvitatud organisatsioonide ühenduste välja töötatud hoolsuskohustuse süsteemide samaväärsuse kindlakstegemiseks tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused.
- (94) Selleks et tagada hoolsuskohustuse süsteemide kindel, usaldusväärne ja järjepidev hindamine, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat määrust kehtestades kriteeriumid ja metoodika, millega teha kindlaks, kas hoolsuskohustuse süsteemid võimaldavad ettevõtjatel käesoleva määruse kohaseid hoolsuskohustuse nõudeid täita.

- (95) Jäätmekäitluse ühtlustatud normid on vajalikud tagamaks, et tootjate ja teiste ettevõtjate suhtes kohaldatakse patareide ja akudega seotud laiendatud tootjavastutuse rakendamisel kõigis liikmesriikides samu norme ***ning et inimeste tervis ja keskkond on kogu liidus väga hästi kaitstud. Laiendatud tootjavastutus võib aidata vähendada üldist ressursikasutust, eelkõige vähendades patarei- ja akujäätmete teket ning patarei- ja akujäätmete käitlemisega seotud kahjulikku mõju.*** Materjalide taaskasutusse võtmise kõrge taseme saavutamiseks on vaja maksimeerida patarei- ja akujäätmete liigiti kogumist ja tagada, et kõik kogutud patarei- ja akujäätmed võetakse ringlusse selliste protsesside kaudu, millega saavutatakse ühised minimaalsed ringlussevõtu määrad. Komisjon leidis direktiivi 2006/66/EÜ hindamisel ühe puudusena, et kõnealuse direktiivi sätted ei ole piisavalt üksikasjalikud, mis põhjustab ebaühtlast rakendamist ja märkimisväärsed takistusi ringlussevõtuturgude toimimisele ning ringlussevõtu tasemete mitteoptimaalsust. Sellest tulenevalt väldiksid üksikasjalikumad ja ühtlustatumad normid moonutusi patarei- ja akujäätmete kogumise, töötlemise ja ringlussevõtu turul ning tagaksid nõuete ühtlase rakendamise kogu liidus. Samuti tooks see kaasa ettevõtjate osutatavate jäätmekäitlusteenuste kvaliteedi edasise ühtlustamise ja hõlbustaks teisese toorme turgude toimimist.

- (96) *Selleks et tagada käesolevast määrusest tulenevate kohustuste täitmine ning jälgida ja kontrollida, et tootjad ja tootjavastutusorganisatsioonid järgivad käesolevat määrust, on vaja, et liikmesriigid määraksid ühe või mitu pädevat asutust.*

(97) Käesolev määrus tugineb Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2008/98/EÜ²⁹ sätestatud jäätmekäitlusnormidele ja üldpõhimõtetele, mida tuleks kohandada, et võtta arvesse **patarei- ja akujäätmete eripära**. Selleks et patarei- ja akujäätmete kogumist saaks korraldada kõige tulemuslikumal viisil, on oluline, et seda tehtaks lähedal kohale, kus patareisid ja akusid müüakse, ja lõppkasutaja lähedal. **Patarei- ja akujäätmeid tuleks koguda liigiti eraldi muudest jäätmevoogudest, näiteks metallist, paberist ja papist, klaasist, plastist, puidust, tekstiilist ja biojäätmetest**. Samuti peaks olema võimalik koguda patarei- ja akujäätmeid koos nii elektri- ja elektroonikaseadmete romude kui ka romusõidukitega, tehes seda riiklike kogumissüsteemide kaudu, mis on loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/19/EL³⁰ ja direktiivi 2000/53/EÜ alusel. Kuigi direktiiviga 2006/66/EÜ kehtestatakse patareisid ja akusid käsitlevad erinormid, on vaja sidusat ja täiendavat lähenemisviisi, mis tugineb olemasolevatele jäätmekäitlusstruktuuridele ja ühtlustab neid veelgi. Sellest tulenevalt ja selleks, et jäätmekäitlusega seotud laiendatud tootjavastutust tulemuslikult ellu rakendada, tuleks sätestada kohustused selle liikmesriigi suhtes, kus patareid ja akud esimest korda turul kättesaadavaks tehakse.

²⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid (ELT L 312, 22.11.2008, lk 3).

³⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta direktiiv 2012/19/EL elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete (elektroonikaromude) kohta (ELT L 197, 24.7.2012, lk 38).

- (98) Selleks et jälgida, kas tootjad täidavad oma kohustust seoses liikmesriigi territooriumil esimest korda turul kättesaadavaks tehtud patareide ja akude jäätmekäitlusega, on vaja luua igas liikmesriigis register, mida haldab liikmesriigi pädev asutus. ***Registris olev teave peaks olema kättesaadav neile üksustele, kes osalevad laiendatud tootjavastutuse järgimise järelevalves ja täitmise tagamises. Peaks olema võimalik, et see register on sama, mis direktiivi 2006/66/EÜ kohaselt loodud riiklik register. Tootjad peaksid olema kohustatud registreeruma, et esitada vajalik teave, mis võimaldaks pädevatel asutustel jälgida, et tootjad täidavad oma kohustusi. Registreerimisnõudeid tuleks kogu liidus lihtsustada.***
- (99) ***Riiklikult juhitud tootjavastutusorganisatsioonide puhul, kui puudub esindatava tootja volitus, ei kohaldata käesolevas määruses sätestatud selliste volituste nõudeid.***

- (100) Pidades silmas põhimõtet „saastaja maksab“, on asjakohane kehtestada tootjatele kohustused patarei- ja akujäätmete käitlemiseks. Sellega seoses hõlmab tootja iga valmistajat, importijat või turustajat, kes olenemata kasutatavast müügiviisist, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/83/EL³¹ artikli 2 punktis 7 määratletud kauglepingud, tarnib oma äritegevuse käigus patarei või aku esimest korda liikmesriigi territooriumil turustamiseks või kasutamiseks, sealhulgas juhul, kui see on paigaldatud seadmetesse, *kerghendit* või muudesse sõidukitesse.

³¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta direktiiv 2011/83/EL tarbija õiguste kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/44/EÜ ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 85/577/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 97/7/EÜ (ELT L 304, 22.11.2011, lk 64).

- (101) Tootjatel peaks olema laiendatud tootjavastutus oma patareide ja akude käitlemise eest nende olulusringi lõpus. Sellest tulenevalt peaksid nad rahastama kulusid, mis on seotud kõigi kogutud patareide ja akude kogumise, töötlemise ja ringlussevõtiga, **kogutud segaolmejätmete koostise uuringute korraldamisega**, patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid käsitleva aruandlusega ning lõppkasutajatele ja jäätmekäitlejatele patareisid ja akusid käsitleva teabe **esitamisega** ning patarei- ja akujäätmete asjakohase korduskasutamise ja käitlemisega. **Käesoleva määruse kohased laiendatud tootjavastutust käsitlevad uued normid on mõeldud selleks, et tagada liidus keskkonna- ja tervisekaitse kõrge tase, maksimeerides patarei- ja akujäätmete liigiti kogumist ning tagades, et kõik kogutud patareid ja akud võetakse ringlusse selliste protsesside kaudu, millega saavutatakse kõrge ringlussevõtu määr ja materjali taaskasutusse võtmise määr, võttes arvesse tehnika ja teaduse arengut.** Laiendatud tootjavastutusega seotud kohustusi tuleks kohaldada kõikide tarneviiside, sealhulgas kaugmüügi suhtes. Tootjatel peaks olema võimalik täita neid kohustusi kollektiivselt tootjavastutusorganisatsioonide kaudu, kes võtavad nende nimel vastutuse. Tootjatel või tootjavastutusorganisatsioonidel peaks olema luba ja nad peaksid näitama, et neil on rahalised vahendid laiendatud tootjavastutusega kaasnevate kulude katmiseks.

Kui liikmesriigid kehtestavad haldus- ja menetlusnorme või loamenetlusi üksiktootjate vastavusnõuetele ja tootjavastutusorganisatsioonidele seoses nõuete kollektiivse täitmisega, peaks liikmesriikidel olema võimalik eristada üksiktootjate ja tootjavastutuseorganisatsioonide puhul kohaldatavaid protsesse, et piirata üksiktootjate halduskoormust. Sellega seoses peaks olema võimalik direktiivi 2008/98/EÜ kohaselt välja antud lube käsitada loana käesoleva määruse tähenduses. Kui see on vajalik siseturu moonutuste vältimiseks ja selleks, et tagada ühetaolised tingimused tootjate poolt tootjavastutusorganisatsioonidele tehtavate maksete kohandamiseks, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Käesoleva määruse kohaselt jäätmeid koguvate ja töötlevate jäätmekäitlejate suhtes tuleks kooskõlas direktiiviga 2008/98/EÜ kohaldada valikumenetlust, mille viivad läbi asjaomaste patareide või akude tootjad või nende nimel tegutsevad tootjavastutusorganisatsioonid. Kui jäätmekäitlustoimingud toimuvad muus liikmesriigis kui see, kus patarei või aku esimest korda turul kättesaadavaks tehti, peaksid tootjad katma jäätmekäitlejate kulud selles liikmesriigis, kus jäätmetoimingud toimuvad.

Kui arutatakse võimalikke ettepanekuid liidu õigusaktide kohta, mis käsitlevad romusõidukeid ning elektri- ja elektroonikaseadmete romusid, tuleks kaaluda patarei- ja akujäätmete osas piiriüleste laiendatud tootjavastutuse mehhanismi loomist asjaomaste osalejate vahel, sealhulgas sõidukitesse või seadmetesse paigaldatud patareide ja akude jäätmete jaoks. Lisaks tuleks kaaluda muude meetmete võtmist, nagu teabehaldus- ja kontrollivahendid, mis hõlmavad asjakohasel juhul laiendatud tootjavastutuse volitatud esindajaid, jäätmekäitlejaid, tootjavastutusorganisatsioone, digitaalset tootepassi ja tootjaregistreid ning riiklikke sõidukite registreerimissüsteeme, kui on hõlmatud elektrisõidukiakud.

- (102) Laiendatud tootjavastutust tuleks kohaldada ka ettevõtjate suhtes, kes lasevad turule patareisid või akusid, mis on saadud korduskasutamiseks ettevalmistamise, kasutusotstarbe muutmiseks ettevalmistamise, kasutusotstarbe muutmise või taastamise käigus. Seetõttu ei tohiks patarei või aku algselt turule lasknud ettevõtja kanda lisakulusid, mis võivad tuleneda selle patarei või aku hilisemast kasutuseast tulenevast jäätmekäitlusest. Ettevõtjatel, kelle suhtes kohaldatakse laiendatud tootjavastutust, peaks olema võimalik kehtestada kulude jagamise mehhanism, mis põhineb jäätmekäitluskulude tegelikul jaotusel.**

- (103) Käesolev määrus *on direktiivi 2008/98/EÜ suhtes lex specialis* laiendatud tootjavastutuse *müüminumõuete osas: kogumise ja ringlussevõtu eesmärgid, turustajate kaudu tagasivõtmine, taaskasutamine. Liikmesriik peaks olema kohustatud määratlema käesolevas määruses sätestatud laiendatud tootjavastutuse koostöös direktiiviga 2008/98/EÜ ja koostöös seda direktiivi ülevõtva siseriikliku õigusega. Lisaks, juhtudel kui käesoleva määrusega ei nähta VIII peatükis ette täielikku ühtlustamist, peaks liikmesriikidel olema võimalik ette näha neid konkreetseid teemasid käsitlevad lisameetmed, tingimusel et need on koostöös direktiiviga 2008/98/EÜ ning nii seda direktiivi ülevõtva siseriikliku õiguse kui ka käesoleva määrusega. .*

(104) *Käesolevas määruses tuleks täpsustada, kuidas tuleb kohaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2022/2065³² sätestatud kauplejate jälgitavuse kohustusi digiplatvormide suhtes, mis võimaldavad tarbijatel sõlmida kauglepinguid tootjatega, kes pakuvad patareisid ja akusid, sealhulgas seadmetesse, kergtranspordivahenditesse või muudesse sõidukitesse paigaldatud patareisid ja akusid, ning liidus asuvate tarbijate suhtes seoses käesoleva määruse kohaselt loodud tootjate registritega. Käesoleva määruse kohaldamisel tuleks iga tootjat, kes pakub patareisid ja akusid, sealhulgas seadmetesse, kergtranspordivahenditesse või muudesse sõidukitesse paigaldatud patareisid ja akusid, kauglepingute alusel otse liikmesriigis asuvatele tarbijatele, olenemata sellest, kas ta on asutatud liikmesriigis või kolmandas riigis, käsitada kauplejana määruse (EL) 2022/2065 tähenduses. Kõnealuse määruse kohaselt peaksid kõnealuse määruse III peatüki 4. jao kohaldamisalasse kuuluvate digiplatvormide pakkujad, kes võimaldavad tarbijatel sõlmida tootjatega kauglepinguid, saama neilt tootjatelt teavet selle kohta, millisesse tootjate registrisse nad on kantud, samuti nende registreerimisnumbri ja enesesertifitseerimise kinnituse, millega nad kohustuvad täitma käesolevas määruses sätestatud laiendatud tootjavastutuse nõudeid. Kauplejate jälgitavuse normide patareide ja akude internetimüügi puhul rakendamise suhtes kohaldatakse määruses (EL) 2022/2065 sätestatud täitmise tagamise norme.*

³² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. oktoobri 2022. aasta määrus (EL) 2022/2065, mis käsitleb digiteenuste ühtset turgu ja millega muudetakse direktiivi 2000/31/EÜ (digiteenuste määrus) (ELT L 277, 27.10.2022, lk 1).

- (105) Selleks et tagada patareide ja akude tarneahelas kvaliteetne ringlussevõtt, edendada kvaliteetse teisese toorme kasutuselevõttu ja kaitsta keskkonda, peaks patarei- ja akujäätmete kogumise ja ringlussevõtu tase olema kõrge. Patarei- ja akujäätmete kogumine on ülioluline samm patareides ja akudes sisalduvate väärtuslike materjalide taaskasutusele võtmisel läbi nende ringlussevõtu ning patareide ja akude tarneahela hoidmisega liidus, ***toetades selles sektoris liidu strateegilist autonoomiat***. Kõnealune ringlussevõtt hõlbustab seega juurdepääsu taaskasutusse võetud materjalidele, mida saab kasutada uute toodete valmistamisel.

- (106) Tootjad peaksid vastutama patarei- ja akujäätmete liigiti kogumise rahastamise ja korraldamise eest. Selleks peaksid nad looma **tagasivõtu- ja** kogumisvõrgustiku ja seonduvad teavituskampaaniad, mis hõlmab iga liikmesriigi kogu territooriumi. Sellised võrgustikud peaksid olema lõppkasutajale lähedal ja ei peaks keskenduma üksnes sellistele piirkondadele ning patareidele ja akudele, mille puhul patarei- ja akujäätmete kogumine on kasumlik. Kogumisvõrgustik peaks hõlmama turustajaid, tegevusluba omavaid elektri- ja elektroonikaseadmete romude ning romusõidukite töötlemiskodasid ja jäätmejaamu ja muid vabatahtlikke osalejaid, näiteks ametiasutusi ja koole. Kogumisvõrgustiku ja seonduvate teavituskampaaniate tulemuslikkuse kontrollimiseks ja parandamiseks tuleks vähemalt NUTS 2 tasandil, mis on sätestatud Euroopa parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1059/2003,³³ teha korrapäraseid segaolmejäätmete ning kogutud elektri- ja elektroonikaseadmete romude koostise uuringuid, et määrata kindlaks neis sisalduvate kantavate patareide ja akude jäätmete kogus.

³³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. mai 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1059/2003, millega kehtestatakse ühine statistiliste territoriaalüksuste liigitus (NUTS) (ELT L 154, 21.6.2003, lk 1).

- (107) Patarei- ja akujäätmeid peaks olema võimalik koguda koos elektri- ja elektroonikaseadmete romudega direktiivi 2012/19/EL alusel loodud riiklike kogumissüsteemide kaudu ning koos romusõidukitega kooskõlas direktiiviga 2000/53/EÜ. Sellisel juhul tuleks patareid ja akud kohustusliku minimaalse töötlemisnõudena kogutud seadmeromudest ja romusõidukitest eemaldada. Pärast kogutud seadmeromudest ja romusõidukitest eemaldamist tuleks patareide ja akude suhtes kohaldada käesoleva määruse nõudeid. Eelkõige tuleks selliseid patarei- ja akujäätmeid võtta arvesse patarei- või aku***kategooria*** kogumiseesmärgi saavutamisel ning nende suhtes tuleks kohaldada käesolevas määruises sätestatud töötlemis- ja ringlussevõtunõudeid.

- (108) Võttes arvesse keskkonnamõju ja materjalide kadu, mis tuleneb sellest, et patarei- ja akujäätmeid ei koguta liigiti ega töödelda seega keskkonnahoidlikult, tuleks direktiiviga 2006/66/EÜ kehtestatud kantavate patareide ja akude jäätmete kogumise sihtarvu jätkuvalt kohaldada ning seda tuleks järk-järgult suurendada. ***Võttes arvesse kergtranspordivahendite akude müügi praegust kasvu ja asjaolu, et nende kasutusiga on pikem kui kantavatel patareidel ja akudel, on asjakohane kehtestada kergtranspordivahendite akude jäätme kategooriale konkreetne kogumiseesmärk, mis erineb kantavate patareide ja akude jäätmete suhtes kohaldatavast kogumiseesmärgist. Lähtudes kergtranspordivahendite akude ning kantavate patareide ja akude turu eeldatavast arengust ning nende eeldatava kasutusea pikenemisest, tuleks kogumiseesmärkide arvutamise ja kontrollimise meetodika läbi vaadata, et paremini kajastada kergtranspordivahendite akude jäätmete ning kantavate patareide ja akude jäätmete tegelikku kogumiseks kättesaadavat kogust. Seepärast tuleks komisjonile anda õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte nimetatud meetodika muutmiseks ning kogumiseesmärkide muutmiseks sellele vastavalt.***

On äärmiselt oluline, et olemasoleva metoodikaga võrreldes säilitaks uus kogumiseks kättesaadavusel põhinev metoodika kergtranspordivahendite akude jäätmete ning kantavate patareide ja akude jäätmete kogumisega seotud keskkonnavalasid eesmärgid või suurendaks neid. Võttes aluseks Teadusuuringute Ühiskeskuse uuringu kantavate patareide ja akude jäätmete ning kergtranspordivahendite akude jäätmete kogumise alternatiivsete sihtmäärade kohta, prognoositakse, et eesmärk koguda 31. detsembriks 2028 kergtranspordivahendite akude jäätmetest 51 % ja 31. detsembriks 2031 61 %, arvutatuna liikmesriigi turul kättesaadavaks tehtud kergtranspordivahendite akude koguste põhjal, vastab eesmärgile koguda 31. detsembriks 2028 kergtranspordivahendite akude jäätmetest 79 % ja 31. detsembriks 2031 85 %, arvutatuna liikmesriigis kogumiseks kättesaadavate kergtranspordivahendite akude koguste põhjal. Kantavate patareide ja akude jäätmete ning kergtranspordivahendite akude jäätmete kogumise eesmärgid tuleks läbi vaadata. Sellise läbivaatamise käigus peaks olema võimalik ka käsitleda võimalust lisada kantavate patareide ja akude kaks alamkategooriat: laetavad ja mitte laetavad kantavad patareid ja akud, millel on erinevad kogumise määrad. Komisjon peaks nende läbivaatamiste toetamiseks koostama aruande.

- (109) Selleks et maksimeerida kogumist ja vähendada ohutusriske, peaks komisjon hindama patareide ja akude, eelkõige üldkasutatavate kantavate patareide ja akude jaoks tagatistrahastasüsteemi loomise teostatavust ja võimalikku kasu. Kõnealuses hindamises tuleks arvesse võtta riiklikke ja ühtlustatud kogu liitu hõlmavaid tagatistrahastasüsteeme.*

- (110) Kantavate patareide ja akude jäätmete kogumise määra tuleks jätkuvalt arvutada eelnevate aastate keskmise aastase müüginimahu alusel, et eesmärgid oleksid proportsionaalsed patareide ja akude liikmesriigis tarbimise tasemega. Selleks et kajastada kõige paremini muutusi kantavate patareide ja akude kategooria koosseisus, patareide ja akude kasutuseas ning nende tarbimise harjumustes, tuleks komisjonile anda õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte kantavate patareide ja akude jäätmete **ning kergtranspordivahendite akude** jäätmete kogumise määra arvutamise ja kontrollimise metoodika muutmiseks.
- (111) *Liikmesriikide kohustus võtta meetmeid kantavate patareide ja akude jäätmete ning kergtranspordivahendite akude jäätmete kogumise sihtarvude saavutamiseks tootjate ja kui need on määratud, tootjavastutusorganisatsioonide poolt kajastab üldpõhimõtet, et liikmesriigid peavad tagama liidu õiguse tulemuslikkuse.*

- (112) Kõiki *mootorsõidukiakude jäätmeid*, tööstuslike *patarei- ja akujäätmeid* ning elektrisõidukiakude jäätmeid tuleks koguda. Sel eesmärgil tuleks mootorsõidukiakude, tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude tootjatelt nõuda, et nad võtaksid lõppkasutajatelt tasuta vastu ja tagasi kõik vastavates kategooriates *jäätmed*. Kõigile *mootorsõidukiakude* jäätmete, tööstuslike *patareide ja akude jäätmete* ning elektrisõidukiakude *jäätmete* kogumises osalevatele tootjatele, jäätmekäitlejatele ning jäätmevaldajatele tuleks kehtestada üksikasjalikud aruandluskohustused.
- (113) Arvestades direktiivis 2008/98/EÜ sätestatud jäätnehierarhiat, milles seatakse esikohale jäätmetekke vältimine, *korduskasutamiseks* ettevalmistamine ja ringlussevõtt, ning kooskõlas direktiiviga 2008/98/EÜ ja nõukogu direktiiviga 1999/31/EÜ³⁴, ei tohiks kogutud patarei- ja akujäätmeid *kõrvaldada ega kasutada energia taaskasutamise toimingutes*.

³⁴ Nõukogu 26. aprilli 1999. aasta direktiiv 1999/31/EÜ prügilate kohta (EÜT L 182, 16.7.1999, lk 1).

- (114) Kõik loa saanud käitluskohad, mis tegelevad patareide ja akude töötlemisega, peaksid vastama miinimumnõuetele, et vältida kahjulikku mõju keskkonnale ja inimeste tervisele ning võimaldada patareides ja akudes sisalduvate materjalide ulatuslikku taaskasutamist. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2010/75/EL³⁵ reguleeritakse mitmeid tööstustegevusi, mis on seotud patarei- ja akujäätmete töötlemisega ning millega tagatakse konkreetsed loanõuded ja parimat võimalikku tehnikat arvestavad kontrollid. Kui direktiiv 2010/75/EL ei hõlma patareide ja akude töötlemise ja ringlussevõtuga seotud tööstustegevust, peaksid ettevõtjad igal juhul olema kohustatud kohaldama kõnealuse direktiivi artikli 3 punktis 10 määratletud parimat võimalikku tehnikat ja käesolevas määruses sätestatud erinõudeid. Komisjon peaks asjakohasel juhul kohandama patareide ja akude töötlemist ja ringlussevõttu käsitlevaid käesoleva määruse nõudeid, võttes arvesse teaduse ja tehnika arengut ning uusi jäätmekäitlustehnoloogiaid. Seepärast tuleks komisjonile anda õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte nimetatud nõuete muutmiseks.

³⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta direktiiv 2010/75/EL tööstusheidete kohta (saastuse kompleksne vältimine ja kontroll) (ELT L 334, 17.12.2010, lk 17).

- (115) Tuleks kehtestada ringlussevõtuprotsesside tõhususe ja materjalide taaskasutusse võtmise eesmärgid, et tagada kõrge kvaliteediga materjalide taaskasutusse võtmine patareid- ja akutööstuses, tagades samal ajal selged ja ühised normid ringlussevõtjatele ning vältides konkurentsimoonutusi või muid takistusi patareid- ja akujäätmetest saadud teisest toorainete siseturu tõrgeteta toimimisele. Plii-, nikkel-kaadmium- ja liitiumakudele ning teistele patareidele ja akudele tuleks kehtestada taaskasutusse võtmise eesmärgid, et mõõta ringlussevõetud materjalide lõppkogust. Samuti tuleks kehtestada materjalide taaskasutusse võtmise eesmärgid t koobalti, plii, liitiumi ja nikli jaoks, et saavutada materjalide taaskasutusse võtmise kõrge tase kogu liidus. Jätkuvalt tuleks kohaldada komisjoni määruses (EL) nr 493/2012³⁶ sätestatud norme ringlussevõtu määrade arvutamise ja aruandluse kohta.

³⁶ Komisjoni 11. juuni 2012. aasta määrus (EL) nr 493/2012, millega sätestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2006/66/EÜ patareid- ja akujäätmete ringlussevõtu protsessi ringlussevõtu määrade arvutamise üksikasjalikud eeskirjad (ELT L 151, 12.6.2012, lk 9).

Selleks et tagada ringlussevõtu määrade ja materjalide taaskasutussevõtu arvutamise ja kontrollimise täpsus ja usaldusväärsus ning tagada suurem õiguskindlus, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat määrust, kehtestades metoodika ringlussevõtu määrade ning materjalide taaskasutussevõtu arvutamiseks ja kontrollimiseks patareide ja akude ringlussevõtu protsessides ning dokumentatsiooni vormi patareide ja akude ringlussevõtu määrade ja materjalide taaskasutussevõtu kohta ning lõplike väljundfraktsioonide sihtkoha ja saagise kohta kooskõlas XII lisa A osaga. Komisjon peaks vaatama läbi ka määruse (EL) nr 493/2012, et võtta nõuetekohaselt arvesse tehnoloogia arengut ja tööstuse taaskasutamisprotsesside muutusi, laiendada nende kohaldamisala olemasolevatele ja uutele eesmärkidele ning pakkuda vahendeid vahetoodete kirjeldamiseks. Töötlemiskohti tuleks julgustada võtma kasutusele sertifitseeritud keskkonnajuhtimissüsteemid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1221/2009³⁷.

³⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1221/2009 organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS) ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 761/2001 ning komisjoni otsused 2001/681/EÜ ja 2006/193/EÜ (ELT L 342, 22.12.2009, lk 1).

- (116) Patarei- ja akujäätmete töötlemine ■ väljaspool liikmesriiki, kus jäätmed koguti, või väljaspool liitu peaks olema võimalik ainult juhul, kui patarei- ja akujäätmete vedu on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1013/2006³⁸ ja komisjoni määrusega (EÜ) nr 1418/2007³⁹ ning kui töötlemine ■ vastab nõuetele, mida kohaldatakse seda liiki jäätmete suhtes vastavalt nende klassifikatsioonile komisjoni otsuses 2000/532/EÜ⁴⁰. Kõnealune otsus tuleks läbi vaadata, et võtta arvesse kogu patarei- ja akukeemiat, ***eelkõige liitiumioonakude jäätmete koode, et oleks võimalik selliste akude jäätmed nõuetekohaselt sorteerida ning nende kohta aru anda. Käesolev määrus ei piira patarei- ja akujäätmete võimalikku liigitamist ohtlikeks jäätmeteks direktiivi 2008/98/EÜ alusel.***

³⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1013/2006 jäätmesaadetiste kohta (ELT L 190, 12.7.2006, lk 1).

³⁹ Komisjoni 29. novembri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1418/2007, milles käsitletakse teatavate Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1013/2006 III ja IIIA lisas loetletud jäätmete väljavedu taaskasutamise eesmärgil teatavatesse riikidesse, mille suhtes ei kohaldata OECD otsust jäätmete riikidevahelise veo kontrolli kohta (ELT L 316, 4.12.2007, lk 6).

⁴⁰ Komisjoni 3. mai 2000. aasta otsus 2000/532/EÜ, millega asendatakse otsus 94/3/EÜ (millega kehtestatakse jäätmeid käsitleva nõukogu direktiivi 75/442/EMÜ artikli 1 punkti a kohaselt jäätmete nimistu) ja nõukogu otsus 94/904/EÜ (millega kehtestatakse ohtlike jäätmeid käsitleva nõukogu direktiivi 91/689/EMÜ artikli 1 lõike 4 kohaselt ohtlike jäätmete nimistu) (EÜT L 226, 6.9.2000, lk 3).

Kui töötlemine ■ toimub väljaspool liitu, peaks selleks, et seda saaks arvesse võtta ringlussevõtu määrade ja eesmärkide saavutamisel, olema **jäätmekäitlejal**, kelle nimel töötlemine toimub, kohustus esitada selle kohta aruanne pädevale asutusele liikmesriigis, kus need patarei- ja akujäätmed koguti, ja tõendada, et töötlemine toimus tingimustel, mis on samaväärsed käesolevas määruses nõutud tingimustega, **ning kooskõlas muu inimeste tervise ja keskkonna kaitset käsitleva liidu õigusega**. Et sätestada nõuded, mis peavad olema täidetud, et sellist töötlemist saaks käsitada samaväärsena, tuleks komisjonile anda õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat määrust, kehtestades üksikasjalikud normid, mis sisaldavad samaväärsete tingimuste hindamise kriteeriume.

(117) Kui patarei- ja akujäätmel eksporditakse liidust korduskasutamiseks ettevalmistamiseks, kasutusotstarbe muutmiseks ettevalmistamiseks või ringlussevõtuks, peaksid liikmesriikide pädevad asutused kasutama määruses (EÜ) nr 1013/2006 sätestatud volitusi, et nõuda dokumentaalseid tõendeid, mille põhjal saab teha kindlaks käesolevas määruses sätestatud nõuete täitmise.

- (118) Tööstuslikke **patareisid ja akusid** ning elektrisõidukiakusid, mis ei sobi enam algseks otstarbeks, milleks need valmistati, peaks olema võimalik kasutada muul otstarbel paiksete energiasalvestusakudena. Tekkimas on kasutatud tööstuslike patareide ja akude ning kasutatud elektrisõidukiakude taaskasutusturg ning seega tuleks jäätmehierarhia praktilise kohaldamise huvides kehtestada erinormid, et võimaldada vastutustundlikku kasutatud patareide ja akude kasutusotstarbe muutmist, võttes samal ajal arvesse ettevaatuspõhimõtet ja tagades **lõppkasutajatele** kasutamise ohutuse. Iga sellise kasutatud patarei ja aku puhul tuleks hinnata selle seisukorda ja olemasolevat mahutavust, et teha kindlaks, kas see sobib kasutamiseks algsest erineval otstarbel. **Patareide ja akude puhul, mis sobivad kasutamiseks algsest erineval otstarbel, tuleks nende kasutusotstarvet ideaaljuhul muuta.** Komisjonile tuleks anda rakendamisvolitused, et tagada ühetaolised tingimused selliste **nõuete** rakendamiseks, **mida tööstuslike patareide ja akude, kergtranspordivahendite akude või elektrisõidukiakude jäätmed peaksid täitma, et need lakkaksid olemast jäätmed.**

- (119) Tootjad ja turustajad peaksid aktiivselt osalema lõppkasutajate teavitamises patarei- ja akujäätmete kohustusliku liigiti kogumise ja kogumissüsteemide kättesaadavuse kohta. Samuti peaksid nad teavitama lõppkasutajaid sellest, kui oluline on lõppkasutajate roll patarei- ja akujäätmete keskkonna seisukohast optimaalse käitlemise tagamisel. Tootjad ja turustajad peaksid kasutama ajakohastatud infotehnoloogiat, et edastada teavet kõigile ***lõppkasutajatele*** ning anda aru patareide ja akude kohta. Teave tuleks esitada kas klassikaliste vahendite, näiteks välireklaami, plakati- ja sotsiaalmeediakampaaniate kaudu või uuenduslikumate vahendite abil, näiteks elektrooniline juurdepääs veebisaitidele patareile või akule kinnitatud ruutkoodi abil. ***Selline teave peaks olema puuetega inimestele kättesaadav kooskõlas direktiiviga (EL) 2019/882.***
- (120) Selleks et oleks võimalik kontrollida patarei- ja akujäätmete kogumise ja töötlemisega seotud kohustuste täitmist ja tulemuslikkust, on vaja, et ettevõtjad annaksid aru pädevatele asutustele. Patarei- ja akujäätmete tootjad ja muud jäätmekäitlejad, kes koguvad patareisid ja akusid, peaksid asjakohasel juhul esitama iga kalendriaasta kohta andmed müüdud patareide ja akude ning kogutud patarei- ja akujäätmete kohta. Töötlemisega seotud aruandluskohustuse peaks panema vastavalt jäätmekäitlejatele ja ringlussevõtjatele.

- (121) Liikmesriigid peaksid esitama komisjonile iga kalendriaasta kohta teabe nende territooriumil tarnitud patareide ja akude koguse ning kogutud patarei- ja akujäätmete koguse kohta nende *kategooriate* ja keemia kaupa. Kantavate patarei- ja akujäätmete puhul tuleks andmed patareide ja akude ning kergtranspordivahendite akude jäätmete kohta esitada eraldi, et võimaldada asjaomaseid kogumise eesmäärke kohandada, võttes arvesse selliste akude turuosa ning nende eriotstarvet ja omadusi. See teave tuleks esitada elektrooniliselt ja sellele tuleks lisada kvaliteedikontrolli aruanne. Selleks et tagada ühetaolised tingimused kõnealuste andmete ja teabe esitamiseks komisjonile ning kontrollimeetodite jaoks, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused.
- (122) Liikmesriigid peaksid iga kalendriaasta kohta esitama komisjonile aruande ringlussevõtu tõhususe määrade ja materjali taaskasutusse võtmise määrade kohta, võttes arvesse ringlussevõtu protsessi kõiki etappe ja väljundfraktsioone.

- (123) Selleks et suurendada läbipaistvust tarne- ja väärtusahelates kõigi sidusrühmade jaoks, on vaja ette näha **akupass**, mis maksimeerib teabevahetust, võimaldab patareide ja akude tuvastamist ja jälgimist ning annab teavet nende tootmisprotsesside süsinikumahukuse ja kasutatud materjalide päritolu kohta **ning selle kohta, kas kasutatakse taastuvaid materjale, nagu ligniiniist toodetud materjal, mis asendab grafiiti**, patareide või akude koostise kohta, sealhulgas toorainete ja ohtlike kemikaalide kohta, remondi-, kasutusotstarbe muutmise ja demonteerimistoimingute ja -võimaluste kohta ning töötlemis-, ringlussevõtu- ja taaskasutamisprotsesside kohta, mida võidakse patarei või aku olelusringi lõpus kasutada. **Akupass peaks andma üldsusele teavet turule lastud patareide ja akude ja nende kestlikkusnõuete kohta. See peaks andma taastajatele, taaskasutajatele ja ringlussevõtjatele ajakohastatud teavet patareide ja akude käitlemise kohta ning konkreetsetele osalejatele kohandatud teavet, näiteks patareide ja akude seisukorra kohta. Akupassiga peaks olema võimalik toetada turujärelevalveasutusi nende käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmisel, kuid see ei tohiks asendada ega muuta turujärelevalveasutuste kohustusi, kes peaksid kooskõlas määrusega (EL) 2019/1020 kontrollima akupassides esitatud teavet.**

(124) *Teatav akupassis sisalduv teave ei tohiks olla avalik, näiteks tundlik äriteave, millele oleks juurdepääsu vaja vaid piiratud arvul õigustatud huviga isikutel. See puudutab demonteerimist käsitlevat teavet, sealhulgas teavet ohutuse kohta, ning üksikasjalikku teavet patarei või aku koostise kohta, mis on oluline parandajate, taastajate, taaskasutajate ja ringlussevõtjate jaoks. Seda kohaldatakse ka üksikuid patareisid ja akusid käsitleva teabe suhtes, mis on oluline neile, kes on patarei või aku ostnud, või nende nimel tegutsevatele isikutele, et teha patarei või aku kättesaadavaks sõltumatutele energiavahendajatele või energiaturu osalistele, hinnata selle jääkväärtust või järelejäänud kasutusiga edasiseks kasutamiseks ning hõlbustada patarei või aku korduskasutamiseks ettevalmistamist, kasutusotstarbe muutmiseks ettevalmistamist, kasutusotstarbe muutmist või taastamist. Katsearuannete tulemused peaksid olema kättesaadavad ainult teada antud asutustele, turujärelevalveasutustele ja komisjonile.*

- (125) Akupass **peaks võimaldama** ettevõtjatel tõhusamalt koguda ja taaskasutada teavet ja andmeid kõigi üksikute turule lastud patareide ja akude kohta ning teha oma planeerimistegevuses teadlikumaid valikuid. ***Kui patarei või aku on turule lastud, võib teatud juhtudel olla praktilisem, kui passis sisalduvat teavet ajakohastab mõni teine juriidiline isik, näiteks sõidukitootja. Seepärast peaks ettevõtjal, kes patarei või aku turule laseb, olema lubatud anda teisele ettevõtjale kirjalik luba tema nimel tegutsemiseks. Akupassi käsitlevate sätete järgimise eest peaks vastutama ettevõtja, kes patarei või aku turule laseb.*** Et tagada akupassi rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused.

(126) *Selleks et akupass oleks paindlik, dünaamiline ja turupõhine ning areneks kooskõlas ärimudelite, turgude ja innovatsiooniga, peaks see põhinema detsentraliseeritud andmesüsteemil, mille on loonud ja mida haldavad ettevõtjad. Akupassi mõjusa kasutuselevõtu tagamiseks peaksid akupassi tehniline teostus, andmenõuded ja käitamine vastama teatavatele olulistele tehnilistele nõuetele. Sellised nõuded tuleks välja töötada paralleelselt nõuetega, mis on ette nähtud kestlike toodete ökodisaini käsitleva muu liidu õigusega nõutavate digitaalsete tootepasside jaoks. Tuleks kehtestada tehnilised kirjeldused, võttes arvesse komisjoni Euroopa ühendamise rahastu põhimõtteid eDelivery võrgustiku kohta, et tagada kõnealuste oluliste nõuete tulemuslik rakendamine kas Euroopa Liidu Teatajas viidatud harmoneeritud standardina või varuvariandina komisjoni poolt vastu võetud ühtsete kirjelduste kujul. Akupassi tehniline teostus peaks tagama andmete turvalisuse ja eraelu puutumatuse normide järgimise.*

- (127) Määruses (EL) 2019/1020 *on sätestatud liidu turule lastud või kolmandatest riikidest* liidu turule sisenevate toodete turujärelevalvet ja kontrolli käsitlevad *üldised* õigusnormid. Tagamaks et kaupade vabast liikumisest kasu saavad *patareid ja akud* vastavad nõuetele, millega tagatakse selliste avalike huvide kõrgetasemeline kaitse, mis seondub näiteks inimeste tervise, ohutuse, vara ja keskkonnaga, *ning et tagada kohustuste, eelkõige käesoleva määruse kohaste patareide ja akudega seotud hoolsuskohustuse põhimõtetega seotud kohustuste täielik täidetavus*, tuleks määrust (EL) 2019/1020 kohaldada *ka* käesoleva määrusega *hõlmatud* patareide ja akude *ja ettevõtjate* suhtes. Seetõttu tuleks määruse (EL) 2019/1020 *I lisa* vastavalt muuta.

(128) Määruse (EL) 2019/1020 kohaselt peavad turujärelevalveasutused tegema toodete omaduste asjakohast kontrolli piisavas ulatuses. Sellega antakse komisjonile õigus võtta vastu rakendusakte ühtsete kontrollitingimuste kindlaks määramiseks, kontrollide sageduse kindlaksmääramise kriteeriumide kohta ning teatavate toodete või tootekategooriate puhul kontrollitavate proovide arvu kohta. Neid volitusi tuleks kohaldada ka käesoleva määrusega hõlmatud patareide ja akude suhtes, kui on täidetud määruses (EL) 2019/1020 sätestatud tingimused.

(129) *Määrusega (EL) 2019/1020 kehtestati uued vahendid nõuetele vastavuse ja turujärelevalve parandamiseks, mis on asjakohased ka patareide ja akude puhul. Sellega sätestatakse, et komisjon võib määrata mõne liikmesriigi avaliku katserajatise liidu katserajatiseks, mis katsetab teatavaid tootekategooriaid või mõne tootekategooriaga seotud kindlat ohtu. Komisjon lisab käesoleva määrusega hõlmatud patareid ja akud oma järgmisesse osalemiskutsesse liidu katserajatiste määramiseks vastavalt komisjoni rakendusmäärusele (EL) 2022/1267⁴¹. Määruses (EL) 2019/1020 on samuti sätestatud, et turujärelevalveasutused võivad teha koostööd ettevõtjaid või lõppkasutajaid esindavate organisatsioonidega, et edendada nõuete täitmist, teha kindlaks mittevastavused, suurendada teadlikkust ja anda suuniseid konkreetsete tootekategooriate kohta. Kõnealune võimalus tuleks samuti ette näha seoses käesoleva määruse nõuetega. Sellega seoses võiksid liikmesriigid või turujärelevalveasutused kaaluda patareide ja akude pädevuskeskuste loomist.*

⁴¹ Komisjoni 20. juuli 2022. aasta rakendusmäärus (EL) 2022/1267, milles määratakse kindlaks liidu katserajatiste määramise kord turujärelevalve ja toodete vastavuse kontrollimise jaoks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1020 kohaselt (ELT L 192, 21.7.2022, lk 21).

- (130) Patareid ja akud tuleks turule lasta üksnes juhul, kui need ladustamise ja ettenähtud otstarbel kasutamise korral või põhjendatult eeldatavate kasutustingimuste korral ei kujuta endast riski inimeste tervisele, ohutusele, varale ega keskkonnale, st kui sellised kasutustingimused võivad tuleneda inimeste seaduskuulekast ja kergesti prognoositavast käitumisest.
- (131) Tuleks ette näha kord, mille kohaselt huvitatud isikuid teavitatakse meetmetest, mida kavatsetakse võtta seoses patareide ja akudega, mis kujutavad endast ohtu inimeste tervisele, ohutusele, varale või keskkonnale. Selline kord peaks võimaldama ka liikmesriikide turujärelevalveasutustel koostöös asjaomaste ettevõtjatega selliste patareide ja akude suhtes varakult meetmeid võtta. Et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused, et teha kindlaks, kas liikmesriikide võetud meetmed seoses nõuetele mittevastavate patareide ja akudega on põhjendatud või mitte.

- (132) Turujärelevalveasutustel peaks olema võimalik nõuda ettevõtjalt parandusmeetmete võtmist, kui nad leiavad, et patarei või aku ei vasta käesoleva määruse nõuetele või ettevõtja on rikkunud norme, mis käsitlevad patarei või aku turule laskmist või turul kättesaadavaks tegemist, kestlikkust, ohutust, **märgistamist ja teabe esitamist** või tarneahelaga seotud hoolsuskohustust.
- (133) Riigihanked on oluline sektor, millega vähendada inimtegevuse mõju keskkonnale ja stimuleerida turu üleminekut kestlikumatele toodetele. Direktiivides 2014/24/EL⁴² ja 2014/25/EL⁴³ määratletud avaliku sektori hankijad ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2014/25/EL määratletud võrgustiku sektori hankijad peaksid võtma patareide ja akude või patareisid ja akusid sisaldavate toodete hankimisel arvesse keskkonnamõju **ning tagama, et ettevõtjad peavad tulemuslikult kinni sotsiaalsetest ja keskkonnanõuetest**, et edendada ja stimuleerida puhta ja energiatõhusa liikuvuse ja energia salvestamise turgu ning **aidata seeläbi kaasa** liidu keskkonna-, kliima- ja energiapoliitika eesmärkide saavutamisele.

⁴² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/24/EL, riigihangete kohta ja direktiivi 2004/18/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 94, 28.3.2014, lk 65).

⁴³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/25/EL, milles käsitletakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate üksuste riigihankeid ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2004/17/EÜ (ELT L 94, 28.3.2014, lk 243).

- (134) Delegeeritud õigusaktide käesoleva määruse alusel vastuvõtmisel on eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁴⁴ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

⁴⁴ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

- (135) Komisjonile käesoleva määrusega antud rakendamisolulusi, tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁴⁵.
- (136) Olukordades, kus komisjon teeb kindlaks, et teada antud asutus ei täida v teavitamise aluseks olevaid nõudeid, tuleks rakendusakti, milles nõutakse teavitavalt asutuselt vajalike parandusmeetmete võtmist, sealhulgas vajaduse korral teavituse tühistamist, vastuvõtmiseks kasutada nõuandemenetlust.

⁴⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisoluluste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

- (137) Igakülselt põhjendatud juhtudel, mis on seotud inimeste tervise või ohutuse kaitsega või vara või keskkonna kaitsega, ning kui tungiv kiireloomulisus seda nõuab, peaks komisjon võtma vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid, millega määratakse kindlaks, kas nõuetele vastava ohtliku patarei või aku suhtes võetud riiklik meede on põhjendatud või mitte.
- (138) Liikmesriigid peaksid kehtestama käesoleva määruse rikkumise korral kohaldatavad karistusnormid ja tagama nende rakendamise. Kehtestatud karistused peaksid olema mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. *Karistuste määramisel on oluline võtta nõuetekohaselt arvesse rikkumise laadi, raskusastet, ulatust, tahtlikkust ja korduvust ning seda, mil määral teeb rikkumise eest vastutav füüsiline või juriidiline isik pädeva asutusega koostööd. Karistuste määramine on kooskõlas liidu ja liikmesriigi õigusega, sealhulgas kohaldatavate menetluslike tagatiste ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta põhimõtetega.*

- (139) Pidades silmas vajadust tagada keskkonnakaitse kõrge tase ja võtta arvesse teaduslikel faktidel põhinevaid uusi arengusuundi, peaks komisjon esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, mis käsitleb käesoleva määruse kohaldamist ning selle mõju keskkonnale ja siseturu toimimisele. Komisjon peaks oma aruandes hindama kestlikkuse, ohutuse, märgistamise ja teabega seotud kriteeriume käsitlevaid sätteid, patarei- ja akujäätmete käitlemise meetmeid ning tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse nõudeid. Kui see on asjakohane, tuleks aruandele lisada ettepanek käesoleva määruse asjakohaste sätete muutmiseks.
- (140) Ettevõtjatele on vaja anda piisavalt aega käesoleva määruse kohaste kohustuste täitmiseks ja liikmesriikidele käesoleva määruse kohaldamise jaoks vajaliku haldustaristu loomiseks. Seepärast tuleks käesoleva määruse kohaldamise algus ka edasi lükata kuupäevani, milleks kõnealuseid ettevalmistusi on võimalik mõistlikult lõpule viia.

- (141) Et liikmesriigid saaksid kohandada direktiivi 2006/66/EÜ alusel loodud tootjate registrit ja võtta vajalikke haldusmeetmeid seoses lubade andmise menetluste korraldamisega pädevate asutuste poolt, säilitades samal ajal järjepidevuse ettevõtjate jaoks, tuleks direktiiv 2006/66/EÜ tunnistada kehtetuks ... [**24 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva**]. Kõnealuse direktiivi kohased kohustused, mis on seotud kantavate patareide ja akude kogumise määraga, **peaksid kehtima kuni 31. detsembrini 2023** ning **seonduvad kohustused edastada komisjonile teavet peaksid kehtima kuni 30. juunini 2025, kõnealuse direktiivi kohased kohustused, mis on seotud** ringlussevõtu protsesside ringlussevõtu määrade **seire ja aruandlusega, peaksid kehtima kuni 31. detsembrini 2025** ning seonduvad kohustused edastada komisjonile teavet **peaksid kehtima kuni 30. juunini 2027**, et tagada järjepidevus seni, kuni komisjon võtab käesoleva määruse alusel vastu uued arvutusreeglid ja aruandlusvormid.

(142) *On oluline, et käesoleva määruse rakendamisel võetaks arvesse keskkonnaalast, sotsiaalset ja majanduslikku mõju. Võrdsete võimaluste tagamiseks on lisaks oluline, et käesoleva määruse rakendamisel võetaks võrdselt arvesse kõiki asjakohaseid olemasolevaid tehnoloogiaid, tingimusel et need tehnoloogiad võimaldavad patareide ja akude täielikku vastavust kõigile käesolevas määruses sätestatud asjakohastele nõuetele. Peale selle ei tohiks ettevõtjatele, eelkõige väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, panna liigset halduskoormust.*

- (143) Kuna käesoleva määruse eesmärges, milleks on aidata kaasa siseturu toimimisele *ning* vältida ja vähendada patareide ja akude ning patarei- ja akujäätmete kahjulikku mõju, et tagada inimeste tervise, ohutuse, vara ja keskkonna kaitse kõrge tase, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda ühtlustamisvajaduse tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I peatükk

Üldsätted

Artikkel 1

Reguleerimisese ja kohaldamisala

1. Käesoleva määrusega sätestatakse kestlikkus-, ohutus-, märgistus-, tähistus- ja teabe esitamise nõuded, mille alusel võib patareisid ja akusid liidus turule lasta ja kasutusele võtta. Samuti sätestatakse sellega **miinimumnõuded laiendatud tootjavastutuse**, patarei- ja akujäätmete **kogumise ja töötlemise ning aruandluse kohta**.
2. **Käesoleva määrusega kehtestatakse patareide ja akudega seotud hoolsuskohustused ettevõtjatele, kes lasevad patareisid ja akusid turule või võtavad neid kasutusele. Samuti sätestatakse sellega nõuded keskkonnahoidlike riigihangete kohta patareide ja akude või selliste toodete hankimisel, millesse patareid ja akud on paigaldatud.**

3. Käesolevat määrust kohaldatakse kõigi patareide ja akude **kategooriate** suhtes, eelkõige kantavate patareide ja akude, **käivitus-, valgustus- või süüteakude (mootorsõidukiakude), kergtranspordivahendite akude**, elektrisõidukiakude ning tööstuslike patareide ja akude suhtes olenemata nende kujust, mahust, kaalust, disainist, koostismaterjalidest, **patarei- või akukeemiast**, kasutusest või otstarbest. Seda kohaldatakse ka patareidele ja akudele, mis on paigaldatud **muudesse toodetesse või on nendele lisatud** või mis on spetsiaalselt **projekteeritud muude toodete jaoks või neile lisamiseks**.

Kui turule lastud patareid või akut võib käsitada rohkem kui ühte kategooriasse kuuluvana, loetakse need II peatüki kohaldamisel kuuluvat selle kategooria alla, milles suhtes kehtivad kõige rangemaid nõudeid.

4. *Juhul kui elemendid või patarei- või akumoodulid tehakse lõppkasutuseks turul kättesaadavaks ilma neid suuremasse patarei- või akupakki või patareisse ja akusse lisamata või koondamata, käsitatakse neid käesoleva määruse kohaldamisel patarei või akuna turule lastud toodetena ning kohaldatakse kõige sarnasema patarei- või akukategooria suhtes sätestatud nõudeid. Kui võib järeldada, et sellised elemendid või patarei- või akumoodulid kuuluvad rohkem kui ühte patarei- või akukategooriasse, loetakse need kuuluvat selle kategooria alla, milles suhtes kehtivad kõige rangemad nõuded.*

5. Käesolevat määrust ei kohaldata patareide ja akude suhtes, mis on paigaldatud või mis on spetsiaalselt *projekteeritud paigaldamiseks*:
- a) seadmetesse, mis on seotud liikmesriikide esmatähtsate julgeolekuhuvide kaitsega, relvadesse, sõjamoona ja sõjatarvikutesse, välja arvatud tooted, mis ei ole ette nähtud spetsiaalselt sõjaliseks otstarbeks, ning
 - b) seadmetesse, mis on ette nähtud kosmosesse saatmiseks.
6. *Käesoleva määruse III ja VIII peatükki ei kohaldata seadmete suhtes, mis on spetsiaalselt projekteeritud tuumaseadmete ohutuse tagamiseks, nagu on määratletud nõukogu direktiivi 2009/71/Euratom⁴⁶ artiklis 3.*

⁴⁶ Nõukogu 25. juuni 2009. aasta direktiiv 2009/71/Euratom, millega luuakse tuumaseadmete tuumaohutust käsitlev ühenduse raamistik (ELT L 172, 2.7.2009, lk 18).

Artikkel 2

Eesmärgid

Käesoleva määruse eesmärk on aidata kaasa siseturu tõhusale toimimisele, ühtlasi vältides ja vähendades patareide ja akude kahjulikku mõju keskkonnale, ning kaitsta keskkonda ja inimeste tervist, vältides või vähendades patarei- ja akujäätmete tekitamise ja käitlemise kahjulikku mõju.

Artikkel 3

Mõisted

1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „patarei või aku“ – *seade, mis annab keemilise energia muundamisest vahetult saadavat elektrienergiat, mis on sisemise või välise salvestusega ja mis koosneb ühest või mitmest mittelaetavast või laetavast elemendist, moodulist või nende pakist, ning sisaldab patareid või akut, mis on korduskasutamiseks ette valmistatud, kasutusotstarbe muutmiseks ette valmistatud või mille kasutusotstarvet on muudetud või mis on taastatud;*
- 2) „patarei- või akupakk“ – *rühm elemente või mooduleid, mis on omavahel ühendatud või kaetud välisümbrisega nii, et moodustub terviklik üksus, mis ei ole ette nähtud lõppkasutaja poolt osadeks võtmiseks või avamiseks;*

- 3) **„patarei- või akumoodul“ – omavahel ühendatud või välismõju eest kaitsmiseks välisümbrisega kaetud elementide rühm, mis on ette nähtud kasutamiseks kas eraldi või koos teiste moodulitega;**
- 4) „element“ – patarei või aku funktsionaalne põhiüksus, mis koosneb elektroodidest, elektrolüüdist, mahutist, klemmidest ja, kui see on kohaldatav, separaatoritest ning sisaldab aktiivseid materjale, mille reaktsioon tekitab elektrienergiat;
- 5) „aktiivne materjal“ – materjal, mis reageerib keemiliselt, et tekitada elektrienergiat elemendi tühjenemisel **või salvestada elektrienergiat, kui akut laetakse;**
- 6) „patarei“ – keemiline vooluallikas, mis ei ole projekteeritud uuesti laadimiseks;
- 7) „aku“ – keemiline vooluallikas, mis on projekteeritud uuesti laadimiseks;

- 8) „**välise** salvestusega aku“ – aku, **mis on spetsiaalselt projekteeritud energia salvestamiseks üksnes ühes või mitmes** ühendatud välises seadmes ■ ;
- 9) „kantav patarei või aku“ – suletud, kuni 5 kg kaaluv patarei või aku, mis ei ole **spetsiaalselt** projekteeritud tööstuslikuks **kasutuseks** ning mis ei ole ei elektrisõidukiaku, **kerghtranspordivahendi aku ega mootorsõidukiaku**;

- 10) „üldkasutatav kantav patarei või aku“ – kantav patarei või aku, mis on *laetav* või mittelaetav ning *spetsiaalselt projekteeritud koostalitlusvõimelisena ja millel on järgmised levinud formaadid: 4,5 volti (3R12), nööpelement, D, C, AA, AAA, AAAA, A23, 9 volti (PP3)*;
- 11) „kerghetotranspordivahendi aku“ – *suletud, kuni 25 kg kaaluv aku, mis on spetsiaalselt projekteeritud elektritoite andmiseks ja veojõu tekitamiseks ratassõiduki puhul*, mille jõuallikas saab olla ainult elektrimootor või mootor ja inimjõud koos, *kaasa arvatud tüüvikinnitusega L-kategooria sõidukid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 168/2013⁴⁷ tähenduses, ning mis ei ole elektrisõidukiaku*;

⁴⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2013. aasta määrus (EL) nr 168/2013 kahe-, kolme- ja neljarattaliste sõidukite kinnituse ja turujärelevalve kohta (ELT L 60, 2.3.2013, lk 52).

- 12) „käivitus-, valgustus- või süüteaku“ ehk „mootorsõidukiaku“ – aku, ***mis on spetsiaalselt projekteeritud andma elektritoidet*** käivituse, valgustuse või süüte jaoks ***ning mida võib samuti kasutada abi- või varuotstarbel sõidukites, muudes transpordivahendites või masinates;***
- 13) „tööstuslik patarei või aku“ – patarei või aku, ***mis on spetsiaalselt projekteeritud tööstuslikuks kasutuseks, patarei või aku, mis on ette nähtud tööstuslikuks kasutuseks pärast kasutusotstarbe muutmiseks ettevalmistamist või kasutusotstarbe muutmist, või mis tahes muu patarei või aku, mis kaalub rohkem kui 5 kg ja mis ei ole elektrisõidukiaku, kergtranspordivahendi aku ega mootorsõidukiaku;***

- 14) „elektrisõidukiaku“ – aku, mis on spetsiaalselt *projekteeritud andma elektritoidet veojõu tekitamiseks määruses (EL) nr 168/2013 sätestatud L-kategooria hübriid- või elektrisõidukites ning mis kaalub rohkem kui 25 kg, või* aku, mis on spetsiaalselt projekteeritud *andma elektritoidet veojõu tekitamiseks määruses (EL) 2018/858 sätestatud M-, N- või O-kategooria hübriid- või elektrisõidukites*;
- 15) „paikne akupõhine energiasalvestussüsteem“ – sisemise salvestusega tööstuslik aku, mis on spetsiaalselt ette nähtud elektrienergia salvestamiseks *võrgust* ja ülekandmiseks võrku *või elektrienergia salvestamiseks ja lõppkasutajatele ülekandmiseks* sõltumata sellest, kus seda akut kasutatakse ja kes on kasutaja;
- 16) „turule laskmine“ – patarei või aku ■ *esmakordne* liidu turul kättesaadavaks tegemine;

- 17) „turul kättesaadavaks tegemine“ – kaubandustegevuse käigus patarei või aku tasu eest või tasuta tarnimine **liidu** turule turustamise või kasutamise eesmärgil;
- 18) „kasutuselevõtt“ – **varasemalt turule laskmata** patarei või aku esmakordne ettenähtud otstarbel kasutamine liidus;
- 19) „patarei- või akumudel“ – **patarei või aku versioon, mille kõigil üksustel on samad tehnilised omadused, mis on olulised käesoleva määruse kohaste kestlikkus- ja ohutusnõuete ning märgistus-, tähistus- ja teabe esitamise nõuete seisukohast, ning sama mudelitähis;**

- 20) *„ohulik patarei või aku“ – patarei või aku, millel võib olla inimeste tervisele või ohutusele, varale või keskkonnale kahjulik mõju, mis on suurem kui see, mida peetakse mõistlikuks ja vastuvõetavaks seoses patarei või aku ettenähtud otstarbega või selle tavapäraste ja põhjendatult eeldatavate kasutustingimuste, sealhulgas patarei või aku kasutusaja ja, kui see on kohaldatav, kasutuselevõtmis-, paigaldamis- ja hooldusnõuete korral;*
- 21) „süsinikujalajälg“ – kasvuhoonegaaside heite ja sidumise summa tootesüsteemis, väljendatuna süsinikdioksiidi ekvivalendina ja tuginedes toote keskkonnajalajälje uuringule, milles ainus mõjukategooria on kliimamuutused;

- 22) „ettevõtja“ – valmistaja, volitatud esindaja, importija, turustaja või ekspediitorteenuse osutaja **või muu füüsiline või juriidiline isik**, kelle suhtes kehtivad kohustused seoses patareide või akude valmistamise, **nende korduskasutamiseks ettevalmistamise, kasutusotstarbe muutmiseks ettevalmistamise, kasutusotstarbe muutmise või taastamisega**, nende turul kättesaadavaks tegemise või turule laskmisega, **kaasa arvatud interneti vahendusel turule laskmine**, või patareide või akude kasutuselevõtmisega vastavalt **käesolevale** määrusele;
- 23) „sõltumatu ettevõtja“ – füüsiline või juriidiline isik, **■** kes on valmistajast ja tootjast sõltumatu ning otseselt või kaudselt seotud patareide või akude remondi, hoolduse või kasutusotstarbe muutmisega, sealhulgas jäätmekäitlejad, remonditöökojad, remondiseadmete, tööriistade või varuosade valmistajad või turustajad, samuti tehnilise teabe kirjastajad, kontrolli- ja katsetamisteenuseid pakuvad ettevõtjad, alternatiivkütuseid kasutavate sõidukite seadmete paigaldajatele, valmistajatele ja remonditöökodadele koolitust pakuvad ettevõtjad;

- 24) „ruutkood“ – *masinloetav* maatrikskood, mis juhatab *käesoleva määruse kohaselt nõutava* teabeni;
- 25) „akuhaldussüsteem“ – elektrooniline seade, mis kontrollib või juhib aku elektrilisi ja soojuslikke funktsioone, *et tagada aku ohutus, jõudlus ja kasutusiga*, haldab ja salvestab andmeid aku seisukorra ja eeldatava kasutusea kindlaksmääramise parameetrite kohta, mis on esitatud VII lisas, ning suhtleb sõiduki, *kergrahvanspordivahendi* või seadmega, millesse aku on paigaldatud, *või avaliku või erasektori laadimistaristuga*;
- 26) „seade“ – direktiivi 2012/19/EL artikli 3 lõike 1 punktis a määratletud elektri- või elektroonikaseade, mis täielikult või osaliselt saab või võib saada toite patareilt või akult;

- 27) „laetustase“ – aku kasutatav *energia*, mida väljendatakse protsendina *valmistaja poolt teatatud* nimimahutavusest;
- 28) „seisukord“ – näitaja, mis kirjeldab aku üldseisundit ja kindlaksmääratud jõudluse saavutamise suutlikkust võrreldes selle esialgse seisundiga;
- 29) „korduskasutamiseks ettevalmistamine“ – korduskasutamiseks ettevalmistamine, nagu see on määratletud direktiivi 2008/98/EÜ artikli 3 punktis 16;
- 30) „kasutusotstarbe muutmiseks ettevalmistamine“ – *toiming, millega patarei- või akujäätmed või nende osad valmistatakse ette nii, et neid saab kasutada muul eesmärgil või muuks rakenduseks kui see, milleks patarei või aku algselt projekteeriti;*
- 31) „kasutusotstarbe muutmine“ – toiming, mille tulemusena patareid või akut, *mis ei ole patarei- või akujääd*e, või selle osi kasutatakse muul eesmärgil või muuks rakenduseks kui see, milleks patarei või aku algselt projekteeriti;

- 32) „taastamine“ – kasutatud patarei või akuga tehtav tehniline toiming, mis hõlmab kõigi selle elementide ja moodulite lahtivõtmist ja hindamist ning teatava arvu uute, kasutatud või jäätmetest taaskasutusse võetud elementide ja moodulite või muude patarei- või akukomponentide kasutamist, et taastada patarei või aku mahutavus vähemalt 90 %ni patarei või aku algsest nimimahutavusest, ning mille puhul kõigi üksikute elementide seisukord ei erine rohkem kui 3 %, ning mille tulemusena kasutatakse patareid või akut samal eesmärgil või samaks rakenduseks kui see, milleks patarei või aku algselt projekteeriti;
- 33) „valmistaja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes valmistab patarei või aku või laseb patarei või aku projekteerida või valmistada ja kes turustab seda patareid või akut oma nime või kaubamärgi all **või võtab selle kasutusele enda tarbeks**;
- 34) „tehniline kirjeldus“ – dokument, milles nähakse ette tootele, protsessile või teenusele esitatavad tehnilised nõuded;

- 35) „harmoneeritud standard“ – määruse (EL) nr 1025/2012 artikli 2 punkti 1 alapunktis c määratletud standard;
- 36) „CE-märgis“ – märgis, millega valmistaja kinnitab, et patarei või aku vastab märgise tootele kinnitamist sätestavate liidu ühtlustamisõigusaktide alusel kohaldatavatele nõuetele;
- 37) „akrediteerimine“ – määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 2 punktis 10 määratletud akrediteerimine;
- 38) „riiklik akrediteerimisasutus“ – määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 2 punktis 11 määratletud riiklik akrediteerimisasutus;
- 39) „vastavushindamine“ – protsess, mille käigus hinnatakse, kas on täidetud käesolevas määruses sätestatud kestlikkus-, ohutus-, **■** *märgistus-, teabe esitamise ja hoolsuskohustuse* nõuded;

- 40) „vastavushindamisasutus“ – asutus, mis teeb vastavushindamise toiminguid, sealhulgas kalibreerimine, katsetamine, sertifitseerimine ja kontroll;
- 41) „teada antud asutus“ – *V peatüki* kohaselt teada antud vastavushindamisasutus;
- 42) „*patarei või akuga* seotud hoolsuskohustus“ – ettevõtja, *sealhulgas asjaomaseid toiminguid tegevate tarneahelas osalevate tarnijate, nende tütarettevõtjate või alltöövõtjate kohustused, mis on seotud juhtimissüsteemi, riskijuhtimise, teada antud asutuste tehtavate kolmandate isikute kontrollide ja järelevalve ning teabe avalikustamisega, et teha kindlaks patareide või akude valmistamiseks vajalike toorainete ja teisese toorme* hankimise, töötlemise ja nendega kauplemisega seotud tegelikud ja võimalikud *sotsiaalsed ja keskkonnariskid, neid vältida* ja nendega tegeleda;

- 43) „tütarettevõtja“ – juriidiline isik, kelle kaudu toimub Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/109/EÜ⁴⁸ artikli 2 lõike 1 punktis f määratletud kontrollitava ettevõtja tegevus;
- 44) „emaettevõtja” – äriühing, mis kontrollib üht või mitut tütarettevõtjat;
- 45) „konflikti- ja riskipiirkonnad“ – määruse (EL) 2017/821 artikli 2 punktis f määratletud konflikti- ja riskipiirkonnad;
- 46) „kauglepingud“ – direktiivi 2011/83/EL artikli 2 punktis 7 määratletud kauglepingud;

⁴⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2004. aasta direktiiv 2004/109/EÜ läbipaistvuse nõuete ühtlustamise kohta teabele, mis kuulub avaldamisele emitentide kohta, kelle väärtpaberid on lubatud reguleeritud turul kauplemisele, ning millega muudetakse direktiivi 2001/34/EÜ (ELT L 390, 31.12.2004, lk 38).

47) „tootja“ – valmistaja, importija või turustaja *või muu füüsiline või juriidiline isik*, kes olenemata kasutatavast müügiviisist, sealhulgas kauglepingute kasutamisest, kas:

- a) on asutatud liikmesriigis ja valmistab patareisid või akusid oma nime või kaubamärgi all või kes laseb patareisid või akusid oma nime all projekteerida või valmistada ning tarnib patareisid või akusid, sealhulgas seadmetesse, kergtranspordivahenditesse või muudesse sõidukitesse paigaldatud patareisid või akusid, esimest korda oma nime või kaubamärgi all selle liikmesriigi territooriumil;*

- b) on asutatud liikmesriigis ja müüb selle liikmesriigi territooriumil oma nime või kaubamärgi all edasi patareisid või akusid, sealhulgas seadmetesse, kergtranspordivahenditesse või muudesse sõidukitesse paigaldatud patareisid või akusid, mis ei kanna nende valmistaja nime ega kaubamärki;*
- c) on asutatud liikmesriigis ja tarnib selles liikmesriigis kutsealaselt esimest korda teisest liikmesriigist või kolmandast riigist pärit patareisid või akusid, sealhulgas seadmetesse, kergtranspordivahenditesse või muudesse sõidukitesse paigaldatud patareisid või akusid, või*
- d) müüb liikmesriigis patareisid või akusid, sealhulgas seadmetesse, kergtranspordivahenditesse või muudesse sõidukitesse paigaldatud patareisid või akusid, kauglepingute alusel otse lõppkasutajatele, kes on kas kodumajapidamised või muud kui kodumajapidamised, ja on asutatud teises liikmesriigis või kolmandas riigis;*

- 48) *„laiendatud tootjavastutuse jaoks määratud volitatud esindaja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes on asutatud liikmesriigis, kus tootja laseb turule patareisid või akusid ja mis ei ole tootja asutamiskoha liikmesriik, ning kelle tootja on määranud kooskõlas direktiivi 2008/98/EÜ artikli 8a lõike 5 kolmanda lõiguga täitma kõnealuse tootja käesoleva määruse VIII peatükist tulenevaid kohustusi;*
- 49) „tootjavastutusorganisatsioon“ – juriidiline isik, kes korraldab rahaliselt või **rahaliselt ja** tegevuslikult laiendatud tootjavastutuse kohustuste täitmist mitme tootja nimel;
- 50) „patarei- või akujäätmed“ – patareid või akud, mis on jäätmed vastavalt direktiivi 2008/98/EÜ artikli 3 punktis 1 määratletule;
- 51) *„patareide ja akude tootmisjäätmed“ – patarei või aku tootmisprotsessi käigus kõrvale jäetud materjalid või esemed, mida ei saa taaskasutada sama protsessi lahutamatu osana ja mis tuleb ringlusse võtta;*

I

- 52) „ohtlik aine“ – määruse (EÜ) nr 1272/2008 artikli 3 kohaselt *ohtlikuks klassifitseeritud* aine;

I

- 53) „töötlemine“ – patarei- ja akujäätmetega tehtav mis tahes toiming pärast nende üleandmist sortimise, *korduskasutamiseks ettevalmistamise, kasutusotstarbe muutmiseks ettevalmistamise, ringlussevõtuks ettevalmistamise või* ringlussevõtuga tegelevale ettevõttele;

- 54) *„ringlussevõtuks ettevalmistamine“ – patarei- ja akujäätmete töötlemine enne ringlussevõtuprotsessi, hõlmates muu hulgas patarei- ja akupakkide ladustamist, käitlemist ja demonteerimist või selliste osade eraldamist, mis ei ole patarei või aku osad;*
- 55) „vabatahtlik kogumispunkt“ – mittetulunduslik, kaubanduslik või muu ettevõtte või avalik-õiguslik asutus, kes omal algatusel osaleb kantavate patareide ja akude jäätmete ja kergranspordivahendite akude jäätmete liigiti kogumises, kogudes kokku enda või teiste lõppkasutajate tekitatud jäätmed, enne kui need patarei- ja akujäätmed *antakse üle tootjale, tootjavastutusorganisatsioonile või jäätmekäitlejale järgnevas töötlemiseks;*
- 56) „jäätmekäitleja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes tegeleb kutsealaselt patarei- ja akujäätmete liigiti kogumise ■ või töötlemisega;

- 57) „loa saanud käitluskoht“ – asutus või ettevõtja, millele on direktiivi 2008/98/EÜ kohaselt antud luba patareid- ja akujäätmete töötlemiseks ;
- 58) „ringlussevõtja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes teostab loa saanud käitluskohas ringlussevõttu ;
- 59) „kasutusiga“ – ajavahemik, mis algab patareid või aku *valmistamisega* ja lõpeb patareid või aku jäätmeteks muutumisega;

■

- 60) „ringlussevõtu määr“ – protsentides väljendatud suhtarv, mis saadakse ringlussevõtuprotsessi väljundfraktsioonide massi jagamisel patarei- ja akujäätmetest koosneva sisendfraktsiooni massiga;
- 61) „liidu ühtlustamisõigusakt“ – liidu õigusakt, millega ühtlustatakse toodete turustamise tingimusi;
- 62) „riiklik ametiasutus“ – tüübikinnitusasutus või muu ametiasutus, mis on liikmesriigis kaasatud patareide ja akudega seotud turujärelevalvesse ning vastutab selle eest;
- 63) „volitatud esindaja“ – liidus asutatud füüsiline või juriidiline isik, kes on saanud valmistajalt kirjaliku volituse tegutseda tema nimel seoses kindlate ülesannetega, mis tulenevad valmistajale *IV ja VI peatüki* kohaselt pandud kohustustest;

- 64) „importija“ – liidus asutatud füüsiline või juriidiline isik, kes laseb **turule** kolmandast riigist toodud patarei või aku;
- 65) „turustaja“ – tarneahelas osalev füüsiline või juriidiline isik, välja arvatud valmistaja või importija, kes teeb patarei või aku turul kättesaadavaks.
- 66) **„kordumatu tunnus“ – kordumatu märgijada, mis võimaldab tuvastada patarei või aku ja anda veebilingi akupassile;**
- 67) **„digiplatvorm“ – määruse (EL) 2022/2065 artikli 3 punktis i määratletud digiplatvorm;**
- 68) **„turuosaline“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/943⁴⁹ artikli 2 punktis 25 määratletud turuosaline.**

I

2. Lisaks lõikes 1 osutatud mõistetele kohaldatakse järgmisi mõisteid:
- a) mõistete „jäätmel“, „jäätmevaldaja“, „jäätmekäitlus“, **„vältimine“**, „kogumine“, „liigiti kogumine“, **„laiendatud tootjavastutuse süsteem“**, **„korduskasutamine“** ja „ringlussevõtt“ puhul kohaldatakse direktiivi 2008/98/EÜ artiklis 3 sätestatud määratlusi.

⁴⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/943, milles käsitletakse elektrienergia siseturgu (ELT L 158, 14.6.2019, lk 54).

- b) mõistete ■ „turujärelevalve“, „turujärelevalveasutus“, „ekspediitorteenuse osutaja“, „parandusmeetmed“, „**lõppkasutaja**“, „tagasivõtmine“ ja „turult kõrvaldamine“ puhul *ning käesoleva määruse I, IV, VI, VII ja IX peatükis ning V, VIII ja XIII lisas sätestatud nõuetega seoses mõiste „oht“ puhul* kohaldatakse määruse (EL) 2019/1020 artiklis 3 sätestatud määratlusi.
- c) mõistete „sõltumatu energiavahendaja“ ja „**energia salvestamine**“ puhul kohaldatakse direktiivi (EL) 2019/944 artiklis 2 sätestatud määratlusi.

Artikkel 4
Vaba liikumine

1. Liikmesriigid ei keela, piira ega takista käesoleva määruse nõuetele vastavate patareide ja akude turul kättesaadavaks tegemist või kasutuselevõttu käesoleva määrusega hõlmatud patareide ja akude kestlikkus-, ohutus-, märgistus- ja teabe esitamise nõuetega seotud põhjustel.
2. Liikmesriigid ei takista käesolevale määrusele mittevastavate patareide ja akude näitamist messidel, näitustel, tootetutvustustel või muudel sarnastel üritustel, tingimusel et nähtaval sildil on selgelt märgitud, et asjaomane patarei või aku ei vasta käesoleva määruse nõuetele ja et seda ei *tehta turul kättesaadavaks ega võeta kasutusele* enne, kui see on viidud vastavusse käesoleva määrusega. *Selliste patareide ja akude demonstreerimise ajal võtab asjaomane ettevõtja piisavad meetmed inimeste ohutuse tagamiseks.*

Artikkel 5

Patareide ja akude kestlikkus-, ohutus-, märgistus- ja teabe esitamisega seotud nõuded

1. Patareisid või akusid võib turule lasta või kasutusele võtta ainult juhul, kui need vastavad järgmistele nõuetele:
 - a) *artiklites 6–10 ja 12* sätestatud kestlikkus- ja ohutusnõuetele **ning**
 - b) III peatükis sätestatud märgistus- ja teabe esitamise nõuetele.
2. II ja III peatükiga hõlmamata aspektides ei tohi ***lõike 1 kohaselt turule lastud või kasutusele võetud*** patareid või akud kujutada endast ohtu inimeste tervisele, ***inimeste*** ohutusele, varale ega keskkonnale.

II peatükk

Kestlikkus- ja ohutusnõuded

Artikkel 6

■ Ainete piirangud

1. Lisaks määruse (EÜ) nr 1907/2006 XVII lisas **ja direktiivi 2000/53/EÜ artikli 4 lõike 2 punktis a** sätestatud piirangutele, ei tohi patareid ja akud sisaldada ■ aineid, mille suhtes on kehtestatud piirang käesoleva määruse I lisas, välja arvatud juhul, kui need vastavad kõnealuse piirangu tingimustele.
2. **Kui** inimeste tervisele või keskkonnale tekib vastuvõetamatu oht, mis tuleneb aine kasutamisest patareide või akude valmistamisel või sellist ainet ■ **sisaldavate** patareide või akude turule laskmisel või mis tekib patareide või akude järgmistes olulusringi etappides, sealhulgas **patarei- või akujäätmete kasutusotstarbe muutmise või töötlemise käigus, ning mida ei ole piisavalt kontrollitud** ja millega tuleb tegeleda liidu tasandil, võtab komisjon kooskõlas artiklis 89 osutatud menetlusega vastu delegeeritud õigusakti, et muuta I lisas esitatud piiranguid kooskõlas artiklites 86, 87 ja 88 sätestatud menetlusega.

■

3. Käesoleva artikli lõike 2 kohaselt vastu võetud piiranguid ei kohaldata aine kasutamise suhtes patareide või akudega seotud teaduslikus uurimis- ja arendustegevuses, nagu on määratletud määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 3 punktis 23.
4. Kui käesoleva artikli lõike 2 kohaselt vastu võetud piirangut ei kohaldata määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 3 punktis 22 määratletud toote- ja tehnoloogiaalase uurimis- ja arendustegevuse suhtes, täpsustatakse see erand ja erandi alla kuuluva aine maksimumkogus käesoleva määruse I lisas.
5. ***Komisjon, keda abistab määruse (EÜ) nr 1907/2006 alusel asutatud Euroopa Kemikaaliamet (edaspidi „amet“), koostab 31. detsembriks 2027 aruande patareides ja akudes sisalduvate või nende valmistamisel kasutatud probleemsete ainete kohta, eelkõige ainete kohta, millel on kahjulik mõju inimeste tervisele või keskkonnale või mis takistab ohutu ja kvaliteetse teisese toorme ringlussevõttu. Komisjon esitab selle aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule, esitades üksikasjalikud järeldused, ning kaalub asjakohaste järeelmeetmete võtmist, sealhulgas käesoleva artikli lõikes 2 osutatud delegeeritud õigusaktide vastuvõtmist.***

Artikkel 7

Elektrisõidukiakude, tööstuslike akude ja *kerghetanspordivahendite* akude süsinikujalajälg

1. *Elektrisõidukiakude*, üle 2 kWh mahutavusega tööstuslike akude ja *kerghetanspordivahendite* akude osas koostatakse iga akumudeli ja tootmisettevõtte kohta süsinikujalajälje deklaratsiooni neljandas lõigus osutatud rakendusakti kohaselt, mis sisaldab vähemalt järgmist teavet:
 - a) haldusteave valmistaja kohta;
 - b) teave akumudeli kohta;
 - c) teave aku valmistanud tehase geograafilise asukoha kohta;

- d) aku süsinikujalajälg, arvutatuna CO₂ ekvivalentkilogrammides ***ühe kWh kohta kogu energiast, mida aku annab oma eeldatava kasutusea jooksul***;
- e) aku süsinikujalajälg olelusringi etapi põhjal eristatult, nagu on kirjeldatud II lisa punktis 4;
- f) ***aku ELi vastavusdeklaratsiooni identifitseerimisnumber***;
- g) veebilink, mis annab juurdepääsu ***punktides d ja e osutatud*** süsinikujalajälje ***väärtusi*** kinnitava uuringu avalikule versioonile.

Süsinikujalajälje deklaratsiooni kohaldatakse:

- a) elektrisõidukiakude puhul alates ... [18 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] või pärast 12 kuu möödumist vastavalt kas neljanda lõigu punktis a osutatud delegeeritud õigusakti või punktis b osutatud rakendusakti jõustumisest, olenevalt sellest, kumb kuupäev on hilisem;*
- b) tööstuslike akude puhul, välja arvatud need, mis on üksnes välise salvestusega, alates ... [30 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] või pärast 18 kuu möödumist vastavalt kas neljanda lõigu punktis a osutatud delegeeritud õigusakti või punktis b osutatud rakendusakti jõustumisest, olenevalt sellest, kumb kuupäev on hilisem;*

- c) *kerghtranspordivahendite akude puhul alates ... [60 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] või pärast 18 kuu möödumist vastavalt kas neljanda lõigu punktis a osutatud delegeeritud õigusakti või punktis b osutatud rakendusakti jõustumisest, olenevalt sellest, kumb kuupäev on hilisem;*
- d) *välise salvestusega tööstuslike akude puhul alates ... [84 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] või pärast 18 kuu möödumist vastavalt kas neljanda lõigu punktis a osutatud delegeeritud õigusakti või punktis b osutatud rakendusakti jõustumisest, olenevalt sellest, kumb kuupäev on hilisem.*

Kuni süsinikujalajälje deklaratsioon on artikli 13 lõikes 6 osutatud ruutkoodi kaudu kättesaadav, peab see olema akuga kaasas.

Komisjon võtab hiljemalt ... *[6 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]* *elektrisõidukiakude puhul, ... [18 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]* *tööstuslike akude puhul, välja arvatud need, mis on välise salvestusega, ... [42 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]* *kergrahendite akude puhul ja ... [66 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]* välise salvestusega *tööstuslike akude puhul* vastu:

- a) delegeeritud õigusakti kooskõlas artikliga 89, et täiendada käesolevat määrust, kehtestades metoodika esimese lõigu punktis d osutatud aku süsinikujalajälje *arvutamiseks ja kontrollimiseks* kooskõlas II lisas esitatud oluliste elementidega;
- b) rakendusakti, millega kehtestatakse esimeses lõigus osutatud süsinikujalajälje deklaratsiooni vorm. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 90 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

I

2. ■ **Elektrisõidukiakudel**, üle 2 kWh mahutavusega tööstuslikel akudel **ja kergtranspordivahendite akudel** peab olema nähtav, selgesti loetav ja kustumatu märkis, millel on näidatud ***lõike 1 esimese lõigu punktis d osutatud aku süsinikujalajälg ja deklareeritud süsinikujalajälje*** tulemusklass, millele ***tootmisettevõtte asjaomane akumudel*** vastab.

Esimeses lõigus osutatud akude puhul tuleb ***VIII lisas osutatud*** tehnilises dokumentatsioonis näidata, et deklareeritud süsinikujalajälg ja sellega seotud liigitus süsinikujalajälje tulemusklassi on arvutatud vastavalt metoodikale, mis on sätestatud komisjoni poolt ***lõike 1 neljanda lõigu punkti a ja*** käesoleva lõike ***neljanda lõigu punkti a*** kohaselt vastu võetud delegeeritud ***õigusaktides***.

Esimeses lõigus sätestatud süsinikujalajälje tulemusklassi nõudeid kohaldatakse:

- a) elektrisõidukiakude puhul alates ... [36 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] või pärast 18 kuu möödumist vastavalt kas neljanda lõigu punktis a osutatud delegeeritud õigusakti või punktis b osutatud rakendusakti jõustumisest, olenevalt sellest, kumb kuupäev on hilisem;*
- b) tööstuslike akude puhul, välja arvatud need, mis on üksnes välise salvestusega, alates ... [48 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] või pärast 18 kuu möödumist vastavalt kas neljanda lõigu punktis a osutatud delegeeritud õigusakti või punktis b osutatud rakendusakti jõustumisest, olenevalt sellest, kumb kuupäev on hilisem;*

- c) *kergrahandivahendite akude puhul alates ... [78 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] või pärast 18 kuu möödumist vastavalt kas neljanda lõigu punktis a osutatud delegeeritud õigusakti või punktis b osutatud rakendusakti jõustumisest, olenevalt sellest, kumb kuupäev on hilisem;*
- d) *välise salvestusega tööstuslike akude puhul alates ... [102 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] või pärast 18 kuu möödumist vastavalt kas neljanda lõigu punktis a osutatud delegeeritud õigusakti või punktis b osutatud rakendusakti jõustumisest, olenevalt sellest, kumb kuupäev on hilisem.*

Komisjon võtab hiljemalt ... *[18 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]* *elektrisõidukiakude puhul, ... [36 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]* *tööstuslike akude puhul, välja arvatud need, mis on üksnes välise salvestusega, ... [60 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]* *kergrahvordivahendite akude puhul ja ... [84 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]* välise salvestusega *tööstuslike akude puhul* vastu:

- a) delegeeritud õigusakti kooskõlas artikliga 89, et täiendada käesolevat määrust, kehtestades esimeses lõigus osutatud süsinikujalajälje tulemusklassid. Kõnealuse delegeeritud õigusakti ettevalmistamisel võtab komisjon arvesse II lisa **punktis 8** esitatud *tingimusi*;
- b) rakendusakti, millega kehtestatakse esimeses lõigus osutatud märgistuse vormingud ja selles lõigus osutatud süsinikujalajälje tulemusklassi deklaratsiooni vorm. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 90 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Komisjon vaatab vastavalt II lisa punktis 8 esitatud tingimustele iga kolme aasta järel läbi tulemusklasside arvu ja nendevahelised piirväärtused ning võtab asjakohasel juhul kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusaktid tulemusklasside arvu ja nendevaheliste piirväärtuste muutmiseks, et need oleksid vastavuses turuolukorra ja turu eeldatava arenguga.

3. *Elektrisõidukiakude, üle 2 kWh mahutavusega tööstuslike akude ja kergtranspordivahendite akude puhul peab VIII lisas osutatud tehniline dokumentatsioon näitama, et aku olelusringi süsinikujalajälje deklareeritud väärtus on tootmisettevõtte asjaomase mudeli puhul väiksem kui kolmanda lõigu kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktiga kehtestatud maksimaalne piirväärtus.*

Esimeses lõigus osutatud olelusringi maksimaalse süsinikujalajälje piirväärtuse nõuet kohaldatakse:

- a) elektrisõidukiakude puhul alates ... [54 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] või pärast 18 kuu möödumist kolmandas lõigus osutatud delegeeritud õigusakti jõustumisest, olenevalt sellest, kumb kuupäev on hilisem;*
- b) tööstuslike akude puhul, välja arvatud need, mis on üksnes välise salvestusega, alates ... [66 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] või pärast 18 kuu möödumist kolmandas lõigus osutatud delegeeritud õigusakti jõustumisest, olenevalt sellest, kumb kuupäev on hilisem;*

- c) *kerghtranspordivahendite akude puhul alates ... [96 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] või pärast 18 kuu möödumist kolmandas lõigus osutatud delegeeritud õigusakti jõustumisest, olenevalt sellest, kumb kuupäev on hilisem;*
- d) *välise salvestusega tööstuslike akude puhul alates ... [120 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] või pärast 18 kuu möödumist kolmandas lõigus osutatud delegeeritud õigusakti jõustumisest, olenevalt sellest, kumb kuupäev on hilisem.*

Komisjon võtab hiljemalt ... *[36 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]* *elektrisõidukiakude puhul, ... [54 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]* *tööstuslike akude puhul, välja arvatud need, mis on välise salvestusega, ... [78 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]* *kergrahendite akude puhul ja ... [102 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]* välise salvestusega *tööstuslike akude puhul* kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakti, et täiendada käesolevat määrust, määrates kindlaks esimeses lõigus osutatud olelusringi maksimaalse süsinikujalajälje piirväärtuse. Kõnealuse delegeeritud õigusakti ettevalmistamisel võtab komisjon arvesse II lisa **punktis 9** esitatud asjaomaseid *tingimusi*.

Olelusringi maksimaalse süsinikujalajälje piirväärtuse kehtestamine toob vajaduse korral kaasa lõikes 2 osutatud süsinikujalajälje tulemusklasside ümberklassifitseerimise.

4. *Komisjon hindab 31. detsembriks 2030, kas on võimalik laiendada käesolevas artiklis sätestatud nõudeid kantavatele patareidele ja akudele ning lõikes 3 sätestatud nõuet tööstuslikele akudele, mille mahutavus on 2 kWh või vähem. Selleks esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande ning kaalub asjakohaste meetmete võtmist, sealhulgas seadusandlike ettepanekute vastuvõtmist.*
5. *Lõikeid 1, 2 ja 3 ei kohaldata aku suhtes, mida on korduskasutamiseks ette valmistatud, mida on kasutusotstarbe muutmiseks ette valmistatud või mille kasutusotstarvet on muudetud või mis on taastatud, kui aku on enne sellist toimingut juba turule lastud või kasutusele võetud.*

Artikkel 8

Ringlussevõetud materjali sisaldus tööstuslikes akudes, elektrisõidukiakudes, kergtranspordivahendite akudes ja *mootorsõidukiakudes*

1. Alates ... *[60 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]* või pärast 24 kuu möödumist kolmandas lõigus osutatud delegeeritud õigusakti jõustumisest, olenevalt sellest, kumb kuupäev on hilisem, peab üle 2 kWh mahutavusega tööstuslike akude puhul, välja arvatud need, mis on üksnes välise salvestusega, ning *elektrisõidukiakude ja mootorsõidukiakude puhul*, mis sisaldavad aktiivsetes materjalides koobaltit, pliid, liitiumi või niklit, olema kaasas dokumentatsioon, mis sisaldab teavet selle kohta, milline on aktiivsetes materjalides sisalduva *akude tootmisjäätmetest või tarbimisjärgsetest* jäätmetest taaskasutusse võetud *koobalti*, liitiumi või nikli protsentuaalne *osakaal ning akus sisalduva jäätmetest taaskasutusse võetud plii protsentuaalne osakaal* iga akumudeli osas *aasta ja tootmisettevõtte* kaupa.

Esimest lõiku kohaldatakse alates ... [120 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] kergtranspordivahendite akude suhtes, mis sisaldavad aktiivsetes materjalides koobaltit, pliid, liitiumi või niklit.

Komisjon võtab hiljemalt ... [**36 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva**]
vastu **delegeeritud õigusakti kooskõlas artikliga 89, et täiendada käesolevat määrust,**
kehtestades esimeses ja teises lõigus osutatud akude aktiivsetes materjalides sisalduva
akude tootmisjäätmetest või tarbimisjärgsetest jätmetest taaskasutusse võetud koobalti, ■
liitiumi või nikli **protsentuaalse osakaalu ning akudes sisalduva jätmetest taaskasutusse**
võetud plii protsentuaalse osakaalu arvutamise ja kontrollimise metoodika ning
dokumentatsiooni vormi.

2. Alates ... *[96 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]* peab üle 2 kWh mahutavusega tööstuslike akude *puhul, välja arvatud need, mis on üksnes välise salvestusega*, ning *elektrisõidukiakude ja mootorsõidukiakude puhul*, mis sisaldavad aktiivsetes materjalides koobaltit, pliid, liitiumi või niklit, *VIII lisas osutatud tehniline dokumentatsioon* iga tootmisettevõtte iga akumudeli kohta *aastapõhiselt näitama*, et kõnealuste akude aktiivsetes materjalides moodustab *akude tootmisjäätmetest või tarbimisjärgsetest jäätmetest* taaskasutusse võetud koobalt, liitium või nikkel vähemalt järgmise protsentuaalse osa *ning et akus moodustab jäätmetest taaskasutusse võetud plii* vähemalt järgmise protsentuaalse osa:
- a) koobaltist **16 %**;
 - b) pliiist 85 %;
 - c) liitiumist **6 %**;
 - d) niklist **6 %**.

3. Alates ... *[156 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]* peab *üle 2 kWh mahutavusega* tööstuslike akude *puhul, välja arvatud need, mis on üksnes välise salvestusega, ning elektrisõidukiakude, kergtranspordivahendite akude ja mootorsõidukiakude* puhul, mis sisaldavad aktiivsetes materjalides koobaltit, pliidi, liitiumi või niklit, *VIII lisas osutatud tehniline dokumentatsioon* iga tootmisettevõtte iga akumudeli kohta *aastapõhiselt näitama*, et kõnealuste akude aktiivsetes materjalides moodustab *akude tootmisjäätmetest või tarbimisjärgsetest jäätmetest* taaskasutusse võetud koobalt, liitium või nikkel järgmise protsentuaalse osa *ning et akus moodustab jäätmetest taaskasutusse võetud plii* vähemalt järgmise protsentuaalse osa:
- a) koobaltist **26 %**;
 - b) pliist 85 %;
 - c) liitiumist **12 %**;
 - d) niklist **15 %**.

4. *Lõikeid 1, 2 ja 3 ei kohaldata akude suhtes, mida on korduskasutamiseks ette valmistatud, mida on kasutusotstarbe muutmiseks ette valmistatud, mille kasutusotstarvet on muudetud või mis on taastatud, kui akud on enne sellist toimingut juba turule lastud või kasutusele võetud.*
5. *Pärast lõike 1 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusakti jõustumise kuupäeva ja hiljemalt 31. detsembriks 2028 hindab komisjon, kas lõigetes 2 ja 3 sätestatud eesmärgid on asjakohane läbi vaadata jäätmetest taaskasutusse võetud koobalti, plii, liitiumi või nikli olemasoleva ning 2030. ja 2035. aastaks prognoositava kättesaadavuse või nende puuduse tõttu ning võttes arvesse tehnika ja teaduse arengut.*
- Kui see on põhjendatud ja asjakohane esimese lõigu kohaselt tehtud hinnangu alusel või muude oluliste muudatuste tõttu patareid- ja akutehnoloogias, mis mõjutavad taaskasutusse võetavate materjalide liiki, võtab komisjon hiljemalt ... [72 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakti, millega muudetakse lõigetes 2 ja 3 sätestatud sihttasemeid.*

6. *Kui see on põhjendatud ja asjakohane patarei- või akukeemiaga seotud turusuundumuste tõttu, mis mõjutavad sellist liiki materjale, mida saab taaskasutusse võtta, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse muutmiseks, lisades käesoleva artikli lõigetes 2 ja 3 muud materjalid peale koobalti, plii, liitiumi ja nikli ning ringlussevõetud materjali konkreetse minimaalse osakaalu iga konkreetse materjali kohta.*

Artikkel 9

Üldkasutatavate kantavate patareide ja akude jõudluse ja vastupidavuse parameetrid

1. Alates ... *[60 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] või pärast 24 kuu möödumist lõikes 2 osutatud delegeeritud õigusakti jõustumisest, olenevalt sellest, kumb kuupäev on hilisem*, peavad üldkasutatavad kantavad patareid ja akud, *välja arvatud nööpelemendid*, vastama III lisas esitatud elektrokeemilise jõudluse ja vastupidavuse parameetrite *miinimum*väärtustele, mis on sätestatud lõike 2 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktis.

2. Komisjon võtab hiljemalt ... **[48 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]** kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakti, et täiendada käesolevat määrust, kehtestades III lisas esitatud elektrokeemilise jõudluse ja vastupidavuse parameetrite kohustuslikud miinimumväärtused üldkasutatavatele kantavatele patareidele ja akudele, **välja arvatud nõõpelementidele** peavad saavutama.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte esimeses lõigus osutatud **miinimumväärtuste** muutmiseks **või** III lisas esitatud elektrokeemilise jõudluse ja vastupidavuse parameetrite **lisamiseks**, et võtta arvesse teaduse ja tehnika arengut.

Esimeses lõigus osutatud delegeeritud õigusakti ettevalmistamisel kaalub komisjon vajadust vähendada, **sealhulgas kantavate patareide ja akude ressursitõhususe suurendamise abil**, üldkasutatavate kantavate patareide ja akude olelusringi keskkonnamõju ning võtab arvesse asjakohaseid rahvusvahelisi standardeid ja märgistussüsteeme.

Samuti tagab komisjon, et esimeses lõigus osutatud delegeeritud õigusaktiga kehtestatud sätteid ei avalda märkimisväärset kahjulikku mõju kõnealuste patareide ja akude või neid sisaldavate seadmete, *kergetranspordivahendite või muude sõidukite ohutusele ja funktsionaalsusele*, samuti taskukohasusele ja kuludele lõppkasutajate jaoks ning tööstuse konkurentsivõimele. ■

3. Komisjon hindab 31. detsembriks 2030 olelusringi hindamise metoodika alusel selliste meetmete teostatavust, millega kõrvaldataks järk-järgult kasutuselt üldkasutatavad kantavad patareid, et minimeerida nende keskkonnamõju *ning pidades silmas lõppkasutajate jaoks toimivaid alternatiive*. Selleks esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande ning kaalub asjakohaste meetmete võtmist, sealhulgas seadusandlike ettepanekute vastuvõtmist *kas järkjärguliseks kasutuselt kõrvaldamiseks või ökodisaini nõuete kehtestamiseks*.

Artikkel 10

Nõuded tööstuslike akude, *kerghetotundivahendite akude* ja elektrisoidukiakude jõudlusele ja vastupidavusele

1. Alates ... [12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] peab üle 2 kWh mahutavusega *tööstuslikel akudel, kerghetotundivahendite akudel ja elektrisoidukiakudel* olema kaasas *dokument*, mis sisaldab IV lisa A osas esitatud elektrokeemilise jõudluse ja vastupidavuse parameetreid.

Esimeses lõigus osutatud akude puhul peab *VIII lisas* osutatud tehniline dokumentatsioon sisaldama selgitusi tehniliste kirjelduste, standardite ja tingimuste kohta, mida kasutatakse elektrokeemilise jõudluse ja vastupidavuse parameetrite väärtuste mõõtmiseks, arvutamiseks või hindamiseks. Selgitus peab sisaldama vähemalt IV lisa B osas esitatud elemente.

2. *Alates kas ... [48 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] või pärast 18 kuu möödumist lõike 5 esimeses lõigus osutatud delegeeritud õigusakti jõustumise kuupäevast, olenevalt sellest, kumb kuupäev on hilisem, peavad üle 2 kWh mahutavusega tööstuslikud akud, välja arvatud need, mis on üksnes välise salvestusega, vastama IV lisa A osas esitatud elektrokeemilise jõudluse ja vastupidavuse parameetrite miinimumväärtustele, mis on sätestatud lõike 5 esimese lõigu kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktis.*
3. *Alates kas ... [60 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] või pärast 18 kuu möödumist lõike 5 teises lõigus osutatud delegeeritud õigusakti jõustumise kuupäeva, olenevalt sellest, kumb kuupäev on hilisem, peavad kergtranspordivahendite akud vastama IV lisa A osas esitatud elektrokeemilise jõudluse ja vastupidavuse parameetrite miinimumväärtustele, mis on sätestatud lõike 5 teise lõigu kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktis.*

4. *Lõikeid 1, 2 ja 3 ei kohaldata aku suhtes, mida on korduskasutamiseks ette valmistatud, kasutusotstarbe muutmiseks ette valmistatud, mille kasutusotstarvet on muudetud või mis on taastatud, kui ettevõtja, kes selle aku turule laseb või kasutusele võtab, tõendab, et see aku on enne sellise toimingu tegemist turule lastud või kasutusele võetud enne kuupäeva, mil nimetatud kohustusi hakati kohaldama kooskõlas kõnealuste lõigetega.*

5. Komisjon võtab hiljemalt ... *[30 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]* kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakti, et täiendada käesolevat määrust, kehtestades IV lisa A osas sätestatud elektrokeemilise jõudluse ja vastupidavuse parameetrite miinimumväärtused, mille üle 2 kWh mahutavusega tööstuslikud akud, *välja arvatud need, mis on üksnes välise salvestusega, peavad saavutama.*

Komisjon võtab hiljemalt ... [42 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakti, et täiendada käesolevat määrust, kehtestades IV lisa A osas esitatud elektrokeemilise jõudluse ja vastupidavuse parameetrite miinimumväärtused, mille kergtranspordivahendite akud peavad saavutama.

Esimeses *ja teises* lõigus osutatud delegeeritud *õigusaktide* ettevalmistamisel arvestab komisjon vajadust vähendada üle 2 kWh mahutavusega tööstuslike akude, *välja arvatud need, mis on üksnes välise salvestusega, ja kergtranspordivahendite akude* olelusringi keskkonnamõju ning tagab, et nendes sätestatud nõuded ei avalda märkimisväärset kahjulikku mõju kõnealuste akude või neid sisaldavate seadmete, *kergetranspordivahendite või muude sõidukite* funktsionaalsusele, taskukohasusele ja tööstuse konkurentsivõimele.

6. *Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte IV lisas sätestatud elektrokeemilise jõudluse ja vastupidavuse parameetrite muutmiseks, et võtta arvesse turu ning teaduse ja tehnika arengut, muu hulgas eriti seoses tehniliste kirjeldustega, mille on koostanud ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni mitteametlik elektrisõidukite ja keskkonna töörühm.*

Artikkel 11

Kantavate patareide ja akude *ning kergtranspordivahendite akude* eemaldatavus ja asendatavus

1. *Iga füüsiline või juriidiline isik, kes laseb turule tooteid, millesse on paigaldatud* kantav patareid või aku, *peab tagama, et selline patareid või aku on toote kasutusea jooksul lõppkasutaja poolt igal ajal kergesti eemaldatav ja asendatav. Seda kohustust kohaldatakse üksnes patareide või akude kui terviku suhtes, mitte üksikute elementide või muude nendesse patareidesse või akudesse kuuluvate osade suhtes.*

Kantavat patareid või akut tuleks pidada lõppkasutaja poolt kergesti eemaldatavaks, kui seda on võimalik tootest eemaldada kaubanduslikult kättesaadavate tööriistade abil, ilma et oleks vaja kasutada spetsiaalseid tööriistu, välja arvatud juhul, kui neid pakutakse tasuta koos tootega, omandiõigusega kaitstud töövahendeid, soojusenergiat või lahusteid toote koost lahti võtmiseks.

Iga füüsiline või juriidiline isik, kes laseb turule tooteid, millesse on paigaldatud kantav patarei või aku, peab tagama, et nende toodetega on kaasas juhised ja ohutusteave patareide või akude kasutamise, eemaldamise ja asendamise kohta. Kõnealused juhised ja ohutusteave tehakse üldsusele kättesaadaval veebisaidil alaliselt kättesaadavaks lõppkasutajatele kergesti arusaadaval viisil.

Käesolev lõige ei piira selliste direktiivi 2012/19/EL artikli 3 lõike 1 punktis a määratletud elektri- ja elektroonikaseadmeid käsitlevas liidu õiguses sätestatud erisätete kohaldamist, millega tagatakse keskkonna ja inimeste tervise parem kaitse seoses kantavate patareide ja akude lõppkasutajate poolse eemaldatavuse ja asendatavusega.

2. *Erandina lõikest 1 võib järgmisi kantavaid patareisid või akusid sisaldavaid tooteid projekteerida nii, et patarei või aku oleks eemaldatav ja asendatav ainult sõltumatute spetsialistide poolt:*

- a) seadmed, mis on spetsiaalselt ette nähtud töötama peamiselt keskkonnas, kus puututakse regulaarselt kokku pritsiva veega, veevooluga või veesolekuga, ning mida võib pesta või loputada;*
- b) määruse (EL) 2017/745 artikli 2 punktis 1 määratletud professionaalsed pildiagnostika ja kiiritusravi seadmed ning määruse (EL) 2017/746 artikli 2 punktis 2 määratletud in vitro diagnostikameditsiiniseadmed.*

Käesoleva lõike punktis a sätestatud erandit kohaldatakse üksnes juhul, kui erand on vajalik kasutaja ja seadme ohutuse tagamiseks.

3. Lõikes 1 sätestatud kohustusi ei kohaldata, kui *on vaja järjepidevat energiavarustust ning toote ja vastava kantava patarei või aku vahel on vaja püsivat ühendust, et tagada kasutaja ja seadme ohutus, või kui toodete puhul, mille põhifunktsioon on andmete kogumine ja edastamine, on see vajalik andmeterviklusega seotud põhjustel.*
4. *Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva artikli lõike 2 muutmiseks, lisades uusi tooteid, mis vabastatakse eemaldatavuse ja asendatavuse nõuetest, mis on sätestatud käesoleva artikli lõikes 1. Sellised delegeeritud õigusaktid võetakse vastu üksnes turu arengut ning tehnika ja teaduse arengut arvesse võttes ning tingimusel, et on olemas teaduslikult põhjendatud kahtlused seoses kantavat patareid või akut eemaldavate või asendavate lõppkasutajate ohutusega, või juhul, kui on risk, et patarei või aku eemaldamine või asendamine lõppkasutajate poolt on vastuolus kohaldatavas liidu õiguses sätestatud tooteohutuspõhjustega.*

5. *Iga füüsiline või juriidiline isik, kes laseb turule tooteid, millesse on paigaldatud kergtranspordivahendite akud, peab tagama, et need akud ning akupakis sisalduvad üksikud elemendid on toote kasutusea jooksul sõltumatu spetsialisti poolt igal ajal kergesti eemaldatavad ja asendatavad.*
6. *Lõigete 1 ja 5 kohaldamisel peetakse kantavat patareid või akut või kergtranspordivahendi akut kergesti asendatavaks, kui selle saab pärast seadmest või kergtranspordivahendist eemaldamist asendada samalaadse kantava patarei või akuga, ilma et see mõjutaks seadme või kergtranspordivahendi toimimist, toimivust või ohutust.*
7. *Iga füüsiline või juriidiline isik, kes laseb turule tooteid, millesse on paigaldatud kantavad patareid või akud või kergtranspordivahendite akud, peab tagama, et need patareid või akud on nende poolt toidetavate seadmete varuosadena kättesaadavad vähemalt viis aastat pärast mudeli viimase seadme turulelaskmist ning sõltumatute spetsialistide ja lõppkasutajate jaoks mõistliku ja mittediskrimineeriva hinnaga.*

8. *Tarkvara ei tohi kasutada selleks, et mõjutada kantava patarei või aku või kergtranspordivahendi aku või nende põhikomponentide asendamist muu ühilduva patarei või aku või põhikomponendiga.*
9. Komisjon *avaldab suunised*, et hõlbustada *käesoleva artikli* ühtlustatud kohaldamist.

Artikkel 12

Paiksete akupõhiste energiasalvestussüsteemide ohutus

1. *Turule lastud või kasutusele võetud* paiksed akupõhised energiasalvestussüsteemid peavad olema nende tavapärase töö ja kasutamise ajal ohutud ■ .

2. *Hiljemalt ... [12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] peab VIII lisas osutatud tehniline dokumentatsioon:*
- a) *tõendama, et paiksed akupõhised energiasalvestussüsteemid vastavad lõikele 1, ning sisaldama tõendeid selle kohta, et neid on edukalt katsetatud V lisas esitatud ohutusparameetrite suhtes, kasutades selleks tipptasemel katsemeetodeid. Ohutusparameetreid kohaldatakse üksnes juhul, kui vastav oht asjaomasele paiksele akupõhisele energiasalvestussüsteemile on olemas, kui seda kasutatakse valmistaja poolt ettenähtud tingimustel;*
 - b) *sisaldama hinnangut paikse akupõhise energiasalvestussüsteemi võimalike ohutusriskide kohta, mida ei ole käsitletud V lisas;*
 - c) *sisaldama tõendeid selle kohta, et punktis b osutatud riske on edukalt maandatud ja nende suhtes on läbi viidud katsed, kasutades selleks tipptasemel katsemeetodeid;*

- d) sisaldama juhendeid riskide maandamiseks juhul, kui tekkida võivad kindlakstehtud riskid, näiteks tulekahju või plahvatus.*

Tehniline dokumentatsioon vaadatakse läbi, kui aku valmistatakse ette korduskasutamiseks või kasutusotstarbe muutmiseks või see taastatakse või selle kasutusotstarvet muudetakse.

3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte V lisas esitatud ohutusparameetrite muutmiseks, et võtta arvesse teaduse ja tehnika arengut.

III peatükk

Märgistus-, *tähistus*- ja teabe esitamise nõuded

Artikkel 13

Patareide ja akude märgistamine *ja tähistamine*

1. Alates ... *[36 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] või pärast 18 kuu möödumist lõikes 10 osutatud rakendusakti jõustumisest, olenevalt sellest, kumb kuupäev on hilisem*, tähistatakse patareid ja akud märgisega, mis sisaldab VI lisa A osas esitatud üldist teavet patareide ja akude kohta.
2. Alates ... *[36 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] või pärast 18 kuu möödumist lõikes 10 osutatud rakendusakti jõustumisest, olenevalt sellest, kumb kuupäev on hilisem*, tähistatakse kantavad akud, *kergetranspordivahendite akud ning mootorsõidukiakud* märgisega, mis sisaldab teavet nende *mahutavuse* kohta.

3. *Alates ... [36 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] või pärast 18 kuu möödumist lõikes 10 osutatud rakendusakti jõustumisest, olenevalt sellest, kumb kuupäev on hilisem, tähistatakse kantavad patareid märgisega, mis sisaldab teavet selle kohta, milline on nende minimaalne keskmine kestvus konkreetsetes rakendustes, ning märgisega „mittelaetav“.*
4. *Alates ... [24 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] tähistatakse kõik patareid ja akud sümboliga, mis viitab nende liigiti kogumisele (edaspidi „liigiti kogumise sümbol“), nagu on näidatud VI lisa B osas.*

Liigiti kogumise sümbol katab vähemalt 3 % patarei või aku suurima külje pinnast ning selle maksimumsuurus on 5×5 cm.

Silindriliste elementide puhul katab liigiti kogumise sümbol vähemalt 1,5 % patarei või aku pindalast ning selle maksimumsuurus on 5×5 cm.

Kui patarei või aku suurus on selline, et liigiti kogumise sümbol oleks väiksem kui $0,47 \times 0,47$ cm, ei pea patareid või akut selle sümboliga tähistama. Selle asemel trükitakse pakendile liigiti kogumise sümbol mõõtmatega vähemalt 1×1 cm.

5. **Kõik** patareid ja akud, mis sisaldavad kaadmiumi üle 0,002 % või pliid üle 0,004 %, tähistatakse asjaomase metalli keemilise sümboliga: Cd või Pb.

Raskmetallisisaldust näitav asjaomane keemiline sümbol trükitakse liigiti kogumise sümboli alla ja see katab pinna, mille suurus on vähemalt üks neljandik kõnealuse sümboli suurusest.

6. *Alates ... [42 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]* tähistatakse *kõik* patareid ja akud ruutkoodiga, nagu on kirjeldatud VI lisa C osas. *Ruutkood* võimaldab juurdepääsu järgmisele **II** :

- a) *kergtranspordivahendite akude, üle 2 kWh mahutavusega tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude puhul akupass kooskõlas artikliga 77;*
- b) *muude patareide ja akude puhul, asjakohane teave, millele on osutatud käesoleva artikli lõigetes 1–5, artiklis 18 osutatud vastavusdeklaratsiooniga, artikli 52 lõikes 3 osutatud aruandega ning teabega patarei- ja akujäätmete vältimise ja käitlemise kohta, mis on sätestatud artikli 74 lõike 1 punktides a–f;*

II

- c) *mootorsõidukiakude* puhul jäätmetest taaskasutusse võetud koobalti, plii, liitiumi või nikli kogus, mis sisaldub patarei või aku aktiivsetes materjalides ning mida arvutatakse kooskõlas artikliga 8.

See teave peab olema täielik, ajakohane ja täpne.

7. Lõigetes 1–6 osutatud märgised ja ruutkood trükitakse või graveeritakse patareile või akule nähtavalt, loetavalt ja kustutamatuks. Kui patarei või aku laadi või suuruse tõttu ei ole see võimalik või otstarbekas, kinnitatakse märgised *ja ruutkood* pakendile ja patarei või akuga kaasas olevatesse dokumentidesse.

8. *Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse muutmiseks, et ruutkoodi asemel või sellele lisaks näha ette alternatiivsed arukate märgiste liigid, võttes arvesse teaduse ja tehnika arengut.*
9. *Patareid või akud, mida on ette valmistatud korduskasutamiseks, ette valmistatud kasutusotstarbe muutmiseks, mille kasutusotstarvet on muudetud või mis on taastatud, tähistatakse vastavalt käesolevale artiklile uute märgiste või tähistustega, mis sisaldavad teavet nende staatuse muutumise kohta vastavalt XIII lisa punktile 4, mis on kättesaadav ruutkoodi abil.*
10. Komisjon võtab hiljemalt ... [24 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] vastu rakendusaktid, et kehtestada *käesoleva artikli* lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud märgistusnõuete ühtlustatud kirjeldused. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 90 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 14

Teave akude seisukorra ja eeldatava kasutusea kohta

1. Alates ... *[12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]* peavad paiksete *akupõhiste energiasalvestussüsteemide, kergtranspordivahendite* akude ja elektrisõidukiakude akuhaldussüsteemi *olema lisatud VII lisas ette nähtud ajakohased* andmed akude seisukorra ja eeldatava kasutusea määramise parameetrite kohta.

2. Patarei või aku seaduslikult ostnud füüsilisele või juriidilisele isikule, ***sealhulgas sõltumatule ettevõtjale või jäätmekäitlejale*** või tema nimel tegutsevale kolmandale isikule antakse igal ajal lõikes 1 osutatud akuhaldussüsteemi ***kaudu*** mittediskrimineerivatel tingimustel ***kirjutuskaitstud*** juurdepääs ***VII lisas esitatud parameetrite andmetele, austades seejuures aku valmistaja intellektuaalomandi õigusi***, selleks et:
- a) teha patarei või aku energia salvestamise kaudu kättesaadavaks sõltumatutele energiavahendajatele või turuosalistele;
 - b) hinnata patarei või aku jääkväärtust ***või järelejäänud kasutusiga*** ning kõlblikkust edasiseks kasutamiseks, ***tuginedes patarei või aku seisukorra hindamisele***;
 - c) hõlbustada patarei või aku ***ettevalmistamist korduskasutamiseks või kasutusotstarbe muutmiseks*** või selle kasutusotstarbe muutmist või taastamist.

3. *Akuhaldussüsteemis peab olema tarkvara lähtestamise funktsioon selliseks juhuks, kui korduskasutamiseks ettevalmistamist, kasutusotstarbe muutmiseks ettevalmistamist, kasutusotstarbe muutmist või taastamist teostavatel ettevõtjatel on vaja laadida üles teistsugune akuhaldussüsteemi tarkvara. Tarkvara lähtestamise funktsiooni kasutamisel ei võeta algset valmistajat vastutusele patarei või aku ohutuse või funktsionaalsuse mis tahes rikkumise eest, mida võiks seostada akuhaldussüsteemi tarkvaraga, mis on üles laaditud pärast patarei või aku turule laskmist.*
4. *Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakt, et muuta VII lisas esitatud parameetreid akude seisukorra ja eeldatava kasutusea kindlaksmääramiseks, pidades silmas turu arengut ning tehnika ja teaduse arengut, ning tagada koostoime elektrisõidukite akude vastupidavust käsitlevas ÜRO üldises tehnilises normis nr 22 esitatud parameetritega, võttes nõuetekohaselt arvesse akude valmistaja intellektuaalomandi õigusi.*
5. Käesoleva artikli sätteid kohaldatakse lisaks sõidukite tüübikinnitust käsitlevas liidu õiguses sätestatule.

IV peatükk

Patareide ja akude vastavus

Artikkel 15

Patareide ja akude vastavuse eeldus

1. Selleks et tagada **patareide ja akude** vastavus artiklites 9, 10, 12, 13, **14 ja 78** sätestatud nõuetele ja kontrollida nõuetele vastavust, viiakse läbi **katsed**, mõõtmised ja arvutused, kasutades ■ usaldusväärseid, täpseid ja korratavaid **meetodeid**, mille puhul **võetakse** arvesse üldtunnustatud tipptasemel meetodeid ja mille mõõtmisviga peetakse väikeseks, sealhulgas meetodeid, mis on kehtestatud standardites, mille viited on sel eesmärgil avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*.

2. *Harmoneeritud standardite eesmärk on võimalikult täpselt jäljendada tegelikke kasutustingimusi, säilitades seejuures standardsed katsed.*
3. Patareid ja akud, *mis vastavad* harmoneeritud standarditele või nende osadele, mille viited on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, eeldatakse olevat vastavuses artikkelites 9, 10, **12, 13, 14 ja 78 sätestatud** nõuetega niivõrd, kuivõrd need nõuded on hõlmatud kõnealuste harmoneeritud standardite *või nende osadega, ning asjakohasel juhul niivõrd, kuivõrd saavutatakse nende nõuete jaoks kehtestatud miinimumväärtused vastavalt artiklitele 9 ja 10.*

I

Artikkel 16
Ühtsed kirjeldused

1. Komisjon *võib erandjuhtudel võtta vastu* rakendusakte, millega kehtestatakse artiklites 9, 10, 12, 13, **14 ja 78** sätestatud nõuete või artikli **15 lõikes 1** osutatud katsete jaoks ühtsed kirjeldused, kui:
 - a) kõnealused nõuded või katsed ei ole hõlmatud harmoneeritud standardite või nende osadega, mille viited on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*;
 - b) ***komisjon on palunud ühel või mitmel Euroopa standardiorganisatsioonil koostada kõnealuste nõuete või katsete jaoks harmoneeritud standard ning***

c) *täidetud on vähemalt üks järgmistest tingimustest:*

i) *ükski Euroopa standardiorganisatsioon ei ole komisjoni taotlust vastu võtnud;*

ii) komisjon täheldab põhjendamatuid viivitusi taotletud harmoneeritud standardite vastuvõtmisel ■ või

iii) *Euroopa standardiorganisatsioon on andnud välja standardi, mis ei vasta täielikult komisjoni taotlusele.*

■

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 90 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Ühtseid kirjeldusi kehtestava rakendusakti eelnõu ettevalmistamisel võtab komisjon arvesse asjaomaste asutuste või eksperdirühma seisukohti ning konsulteerib nõuetekohaselt kõigi asjaomaste sidusrühmadega.

2. Patareid ja akud, ***mis vastavad*** ühtsetele kirjeldustele või nende osadele, eeldatakse olevat vastavuses artiklites 9, 10, ***12, 13, 14 ja 78*** sätestatud nõuetega niivõrd, kuivõrd need nõuded on hõlmatud kõnealuste ühtsete kirjelduste või nende osadega, ning asjakohasel juhul niivõrd, kuivõrd saavutatakse nende nõuete jaoks kehtestatud miinimumväärtused vastavalt artiklitele 9 ja 10.

3. *Kui Euroopa standardiorganisatsioon võtab harmoneeritud standardi vastu ja esitab selle komisjonile, et avaldada selle viide Euroopa Liidu Teatajas, hindab komisjon harmoneeritud standardit kooskõlas määrusega (EL) nr 1025/2012. Kui viide harmoneeritud standardile avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas, tunnistab komisjon kehtetuks lõikes 1 osutatud rakendusaktid või nende osad, mis hõlmavad samu nõudeid või katseid, millele on osutatud lõikes 1.*

Artikkel 17

Vastavushindamismenetlused

1. Patareide ja akude vastavust artiklites 6, 9, 10, **12, 13 ja** 14 sätestatud nõuetele hinnatakse **ühe järgmise menetluse** kohaselt:

a) seeriana valmistatud patareide ja akude puhul:

- i) „Moodul A – Tootmise sisekontroll“, mis on esitatud VIII lisa A osas, või
- ii) „Moodul D1 – Tootmisprotsessi kvaliteedi tagamine“, mis on esitatud VIII lisa B osas;

b) patareide ja akude puhul, mida ei valmistata seeriana:

- i) „Moodul A – Tootmise sisekontroll“, mis on esitatud VIII lisa A osas, või
- ii) „Moodul G – Üksiktoote vastavustõendamisel põhinev vastavus“, mis on esitatud VIII lisa C osas.

2. Patareide ja akude vastavust artiklites 7 ja 8 sätestatud nõuetele hinnatakse **ühe järgmise menetluse kohaselt:**
- a) *seeriana valmistatud patareide ja akude puhul „Moodul D1 – Tootmisprotsessi kvaliteedi tagamine“, mis on esitatud VIII lisa B osas, või*
 - b) *patareide ja akude puhul, mida ei toodeta seeriana, „Moodul G – Üksiktoote vastavustõendamisel põhinev vastavus“, mis on esitatud VIII lisa C osas.*
3. *Selliste patareide ja akude täiendav vastavushindamine, mida on korduskasutamiseks või kasutusotstarbe muutmiseks ette valmistatud või mille kasutusotstarvet on muudetud või mis on taastatud, toimub vastavalt VIII lisa A osas esitatud menetlusele „Moodul A – Tootmise sisekontroll“, võttes arvesse artiklites 6, 9, 10, 12, 13 ja 14 sätestatud nõudeid.*

4. Patareide ja akude vastavushindamismenetlusi käsitlevad dokumendid ja kirjad koostatakse selle liikmesriigi ametlikus keeles *või ametlikes keeltes*, kus vastavushindamismenetlusi korraldav teada antud asutus on asutatud, või ühes või mitmes selle asutuse poolt aktsepteeritud *keeles*.

Artikkel 18

ELi vastavusdeklaratsioon

1. ELi vastavusdeklaratsiooniga kinnitatakse, et *artiklites 6–10 ning artiklites 12, 13 ja 14* sätestatud nõuded on täidetud.

2. ELi vastavusdeklaratsioon peab vastama IX lisas esitatud näidisele, sisaldama VIII lisas esitatud asjakohastes moodulites kindlaks määratud elemente ning seda *ajakohastatakse*. See tõlgitakse keelde või keeltesse, mida nõuab liikmesriik, kus patareid või aku turule lastakse *või turul kättesaadavaks tehakse* või kasutusele võetakse. *See koostatakse elektrooniliselt ja taotluse korral esitatakse see paberandjal.*
3. Kui patareid- või aku ■ suhtes kohaldatakse rohkem kui üht liidu õigusakti, millega nõutakse ELi vastavusdeklaratsiooni, koostatakse kõigi selliste liidu õigusaktide kohta ühtne ELi vastavusdeklaratsioon. Deklaratsioonis loetletakse asjaomased liidu õigusaktid ja nende avaldamisviited.
4. *ELi vastavusdeklaratsiooni koostamisega võtab valmistaja endale vastutuse patareid või aku vastavuse eest käesolevas määruses sätestatud nõuetele.*

5. *Ilma et see piiraks lõike 3 kohaldamist, võib ühtne ELi vastavusdeklaratsioon koosneda ühest või mitmest eraldi ELi vastavusdeklaratsioonist, mis on juba koostatud kooskõlas mõne muu liidu õigusaktiga, et vähendada ettevõtjate halduskoormust.*

Artikkel 19

CE-märgise üldpõhimõtted

CE-märgise suhtes kohaldatakse määruse (EÜ) nr 765/2008 artiklis 30 sätestatud üldpõhimõtteid.

Artikkel 20

CE-märgise kinnitamise nõuded ja tingimused

1. CE-märgis kinnitatakse patareile või akule nähtaval, loetaval ja kustutamatul viisil. Kui see ei ole patarei või aku laadist tingituna võimalik või otstarbekas, siis kinnitatakse märgis pakendile ja patarei või akuga kaasas olevatesse dokumentidesse.
2. CE-märgis kinnitatakse enne patarei või aku turule laskmist **või kasutuselevõttu**.
3. CE-märgisele järgneb teada antud asutuse identifitseerimisnumber, **kui see on nõutav VIII lisa kohaselt**. Teada antud asutuse identifitseerimisnumbri kinnitab kas asutus ise või tema juhiste järgi valmistaja või **tema** volitatud esindaja.

4. CE-märgisele ja lõikes 3 osutatud identifitseerimisnumbrile **võib järgneda**, kui see on kohaldatav, **piktogramm või muu** märkis, mis osutab patarei või aku kasutamise, ladustamise, töötlemise või veoga seotud erilisele riskile, kasutusviisile või **mis tahes** ohule.
5. Liikmesriigid tuginevad olemasolevatele mehhanismidele, et tagada CE-märgist käsitleva korra nõuetekohane kohaldamine, ja võtavad märgise ebaõige kasutamise korral asjakohaseid meetmeid.

V peatükk

Vastavushindamisasutustest teavitamine

Artikkel 21

Teavitamine

Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike vastavushindamisasutustest, kes on volitatud täitma vastavushindamisülesandeid käesoleva määruse alusel.

Artikkel 22
Teavitavad asutused

1. Liikmesriigid määravad teavitava asutuse, kes vastutab vastavushindamisasutuste hindamiseks ja nendest teavitamiseks ning teada antud asutuste tegevuse üle järelevalve teostamiseks vajalike menetluste kehtestamise ja rakendamise eest, samuti artiklis 27 sätestatud nõuete täitmise eest.
2. Liikmesriigid võivad otsustada, et lõikes 1 osutatud hindamist ja järelevalvet teostab määruses (EÜ) nr 765/2008 määratletud riiklik akrediteerimisasutus kooskõlas nimetatud määruse sätetega.

3. Kui teavitav asutus delegeerib või annab muul viisil edasi käesoleva artikli lõikes 1 osutatud hindamise, teavitamise või järelvalve asutusele, mis ei ole valitsusüksus, peab see asutus olema juriidiline isik ja vastama *mutatis mutandis* artiklis 23 sätestatud nõuetele ning ta peab olema korraldanud oma tegevusest tulenevate kohustuste katmise.
4. Teavitav asutus vastutab täielikult lõikes 3 osutatud asutuse tegevuse eest.

Artikkel 23

Nõuded seoses teavitavate asutustega

1. Teavitav asutus luuakse *nii, et ei tekiks* huvide *konflikti* vastavushindamisasutustega.
2. *Teavitava asutuse töö korraldatakse ja seda juhitakse nii, et tagatud on asutuse tegevuse objektiivsus ja erapooletus.*
3. Teavitava asutuse töö korraldatakse nii, et vastavushindamisasutusest teavitamisega seotud otsuseid teevad sellised pädevad isikud, kes ei ole osalenud artikli 28 kohaselt teavitamist taotlevate vastavushindamisasutuste hindamises.

4. Teavitav asutus ei tohi pakkuda ega osutada teenuseid, mida osutavad vastavushindamisasutused, ega osutada nõustamisteenuseid ärilisel või konkureerival alusel.
5. Teavitav asutus tagab saadud teabe konfidentsiaalsuse. Siiski vahetab ta teavet teada antud asutuste kohta komisjoni ja teiste liikmesriikide teavitavate asutuste ning muude asjaomaste riiklike ametiasutustega.
6. Teavitaval asutusel peab olema oma ülesannete nõuetekohaseks täitmiseks piisav arv pädevaid töötajaid *ja piisav rahastus*.

Artikkel 24

Teavitavate asutuste teabekohustus

Liikmesriigid teavitavad komisjoni oma menetlustest seoses vastavushindamisasutuste hindamise ja nendest teavitamisega ning teada antud asutuste järelevalvega ning neis menetlustes tehtud muudatustest.

Komisjon avalikustab kõnealuse teabe.

Artikkel 25

Nõuded *seoses* teada antud asutustega

1. Teavitamiseks peab vastavushindamisasutus vastama lõigetes 2–11 sätestatud nõuetele.
2. Vastavushindamisasutus peab olema asutatud liikmesriigi õiguse kohaselt ning olema juriidiline isik.

3. Vastavushindamisasutus on kolmandast isikust asutus, mis on sõltumatu äriühingutest ja tema hinnatavate **patareide või akudega** seonduvast, eelkõige patarei- ja akuvalmistajatest, patarei- ja akuvalmistajate kaubanduspartneritest, patarei- ja akuvalmistajate tehastes osalust omavatest investoritest ja teistest teada antud asutustest ning teada antud asutuste äriühendustest, emaettevõtjatest või tütarettevõtjatest.
4. Vastavushindamisasutus, selle juhtkond ja vastavushindamisülesannete täitmise eest vastutavad töötajad ei tohi olla ei hinnatavate patareide või akude projekteerija, valmistaja, tarnija, **importija, turustaja**, paigaldaja, ostja, omanik, kasutaja ega hooldaja ega esindada mõnda nimetatud isikut. Kõnealune keeld ei välista vastavushindamisasutuse tegevuseks vajalike **hindamise läbinud** patareide või akude kasutamist ega **selliste** patareide või akude kasutamist isiklikul otstarbel.

Vastavushindamisasutus, selle kõrgem juhtkond ja vastavushindamisülesannete täitmise eest vastutavad töötajad ei tohi olla otseselt seotud asjaomaste patareide ja akude projekteerimise, tootmise, turustamise, impordi, tarnimise, paigaldamise, kasutamise või hooldusega ega esindada ühtegi isikut, kes nimetatud tegevustega tegeleb. Nad ei tohi osaleda tegevuses, mis võib seada kahtluse alla nende otsuste sõltumatuse või usaldusväärsuse vastavushindamistoimingutes, mille tegemiseks neist on teavitatud. See kehtib eelkõige nõustamisteenuste puhul.

Vastavushindamisasutus tagab, et tema ema- või sõsarettevõtjate, tütaretevõtjate või alltöövõtjate tegevus ei mõjuta tema vastavushindamistoimingute konfidentsiaalsust, objektiivsust ja erapooletust.

5. Vastavushindamisasutus ja selle töötajad teevad vastavushindamistoiminguid suurima erialase usaldusväärsuse ja nõutava erialase tehnilise pädevusega ning ei allu ühelegi surveavaldusele ega ahvatlusele, eelkõige rahalisele, mis võib nende otsuseid või vastavushindamistoimingute tulemusi mõjutada, eriti isikute või isikute rühmade poolt, kes on huvitatud nimetatud toimingute tulemustest.
6. Vastavushindamisasutus on võimeline täitma kõiki VIII lisas ***talle määratud*** vastavushindamisülesandeid, ***viima läbi artikli 48 lõike 2 kohaseid korralisi auditeid ja artikli 51 kohast kolmanda isiku poolset kontrolli***, millega seoses on temast teavitatud, sõltumata sellest, kas vastavushindamisasutus täidab neid ülesandeid ise või täidetakse neid tema nimel ja vastutusel.

Vastavushindamisasutuse käsutuses on alati ja kõikide *VIII lisas sätestatud* vastavushindamismenetluste, *artikli 48 lõike 2 kohaste korraliste auditite ja artikli 51 kohase kolmanda isiku poolse kontrolli ning iga patareide või akude kategooria jaoks*, millega seoses temast on teavitatud:

- a) vajalik arv ■ töötajaid, kellel on tehnilised teadmised ning piisav ja asjakohane kogemus vastavushindamis*ülesannete* täitmiseks;
- b) vajalikud menetluste kirjeldused, mille kohaselt vastavushindamist tehakse ning mis tagavad nende menetluste läbipaistvuse ja kordamise võimaluse;

- c) asjakohased tegevuspõhimõtted ja menetlused, et eristada toiminguid, mida ta teeb teada antud asutusena, ja muid *ülesandeid*;
- d) vajalikud menetlused vastavushindamis*ülesannete* täitmiseks, milles võetakse asjakohaselt arvesse ettevõtja suurust, tegutsemisvaldkonda, tema struktuuri, asjaomase patarei- või akutehnoloogia keerukuse astet ning seda, kas tegemist on mass- või seeriatootmisega.

Vastavushindamisasutusel on *vahendid, mis on vajalikud vastavushindamistoimingutega seotud tehniliste ja haldusülesannete nõuetekohaseks täitmiseks, ning* juurdepääs kogu *vajalikule teabele* ja kõikidele *vajalikele* katseseadmetele või -rajatistele. *See hõlmab sisemenetluste, üldiste tegevuspõhimõtete, tegevusjuhendite või muude sisereeglite kehtestamist ja järelevalvet, töötajate määramist konkreetsete ülesannete täitmiseks ja vastavushindamisotsuse tegemist, delegeerimata neid alltöövõtjale või tütarettevõtjale.*

7. Vastavushindamisülesannete täitmise eest vastutavatel töötajatel on:
- a) põhjalik tehniline ja kutsealane väljaõpe, mis hõlmab kõiki vastavushindamistoiminguid, millega seoses nimetatud vastavushindamisasutusest on teada antud;
 - b) piisavad teadmised nende poolt tehtavate hindamiste nõuetest ning piisav pädevus nimetatud hindamisi läbi viia;
 - c) asjakohased teadmised ja arusaam *artiklites 6–10 ja artiklites 12, 13 ja 14 ning artiklites 48–52* sätestatud nõuetest *ja kohustustest*, artiklis 15 osutatud kohaldatavatest harmoneeritud standarditest ja artiklis 16 osutatud ühtsetest kirjeldustest ning liidu ühtlustamisõigusaktide ja liikmesriigi õiguse asjakohastest sätetest;

d) oskus koostada sertifikaate, protokolle ja aruandeid, mis tõendavad vastavushindamiste tegemist.

8. Tagatakse vastavushindamisasutuse, selle kõrgema juhtkonna ja vastavushindamis*ülesannete* täitmise eest vastutavate töötajate erapooletus.

Vastavushindamisasutuse kõrgema juhtkonna ja vastavushindamis*ülesannete* täitmise eest vastutavate töötajate tasu suurus ei sõltu tehtud vastavushindamiste arvust ega nende hindamiste tulemustest.

9. Vastavushindamisasutus sõlmib vastutuskindlustuse, välja arvatud juhul kui vastutus kuulub *teavitava* liikmesriigi õiguse alusel riigile *või* kui liikmesriik ise on vastavushindamise eest otseselt vastutav.

10. Vastavushindamisasutuse töötajad hoiavad ametisaladust kogu teabe osas, mis on saadud VIII lisa kohaselt täidetud vastavushindamis**ülesannete**, *artikli 48 lõike 2 kohaste korraliste auditite läbiviimise või artikli 51 kohase kolmanda isiku poolse kontrolli käigus*, välja arvatud teabevahetus selle liikmesriigi *teavitava asutuse ja riiklike* ametiasutustega, kus asutus tegutseb. Tagatakse omandiõiguste kaitse.
11. Vastavushindamisasutus osaleb asjakohases standardimistöös ja vastavalt artiklile 37 loodud teada antud asutuste valdkondliku koordineerimisrühma töös või tagab, et tema vastavushindamis**ülesannete** täitmise eest vastutavad töötajad on sellisest tööst teadlikud, ning rakendab nimetatud rühma koostatud haldusotsuseid ja -dokumente üldiste suunistena.

Artikkel 26

Teada antud asutuste vastavuse eeldus

Kui vastavushindamisasutus tõendab, et ta vastab sellistes asjakohastes harmoneeritud standardites või nende osades sätestatud kriteeriumidele, mille viited on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, eeldatakse, et ta vastab artiklis 25 sätestatud nõuetele kohaldatavate harmoneeritud standarditega hõlmatud nõuete ulatuses.

Artikkel 27

Teda antud asutuste tütarettevõtjad ja alltöövõtjad

1. Kui teada antud asutus kasutab vastavushindamisega seotud eriülesannete täitmiseks alltöövõtjat või tütarettevõtjat, tagab ta, et alltöövõtja või tütarettevõtja vastab artiklis 25 sätestatud nõuetele, ning teatab sellest teavitavale asutusele.
2. Teda antud asutus vastutab täielikult oma alltöövõtjate ja tütarettevõtjate täidetud ülesannete eest, olenemata nende asutamise kohast.
3. Teda antud asutus võib alltöövõtjat või tütarettevõtjat kasutada ainult kliendi nõusolekul.
■
4. Teda antud asutus hoiab teavitavale asutusele kättesaadavana dokumente, mis käsitlevad alltöövõtja või tütarettevõtja kvalifikatsiooni hindamist ja nende poolt *artikli 48 lõike 2 ja artikli 51* ning VIII lisa kohaselt tehtud tööd.

Artikkel 28
Teavitamistaotlus

1. Vastavushindamisasutus esitab teavitamistaotluse selle liikmesriigi teavitavale asutusele, kus ta on asutatud.
2. Teavitamistaotlusega koos esitatakse dokument, kus kirjeldatakse vastavushindamis**asutuse** toiminguid, VIII lisas sätestatud vastavushindamismoodulit või -moduleid **või artikli 48 lõikes 2 ja artiklis 51 sätestatud menetlusi** ning **patareisid või akusid**, millega tegelemiseks vastavushindamisasutus väidab end pädeva olevat, ning **asjakohasel juhul** riikliku akrediteerimisasutuse väljastatud akrediteerimistunnistus, mis tõendab, et vastavushindamisasutus vastab artiklis 25 sätestatud nõuetele.

3. Kui vastavushindamisasutus ei saa käesoleva artikli lõikes 2 osutatud akrediteerimistunnistust esitada, esitab ta teavitavale asutusele kõik dokumentaalsed tõendid, mis on vajalikud artiklis 25 sätestatud nõuetele vastavuse kontrollimiseks, tunnustamiseks ja korrapäraseks järelvalveks, sealhulgas asjakohased dokumendid, mis tõendavad, et vastavushindamisasutus on artikli 25 lõike 3 tähenduses sõltumatu.

Artikkel 29

Teavitamismenetlus

1. Teavitav asutus võib teavitada ainult neist vastavushindamisasutustest, mis vastavad artiklis 25 sätestatud nõuetele.

2. Teavitav asutus saadab komisjonile ja teiste liikmesriikide teavitavatele asutustele iga lõikes 1 osutatud vastavushindamisasutuse kohta teavituse, kasutades komisjoni välja töötatud ja hallatavat elektroonilist teavitamisvahendit.
3. Teavitus sisaldab täielikku ülevaadet vastavushindamistoimingutest, vastavushindamismoodulist või -moodulitest ***või artikli 48 lõikes 2 ja artiklis 51 sätestatud menetlustest*** ja patarei- ja akukategooriatest ning asjakohast pädevuse kinnitust.
4. Kui teavitus ei põhine artikli 28 lõikes 2 osutatud akrediteerimistunnistusel, siis esitab teavitav asutus komisjonile ja teistele liikmesriikidele dokumentaalsed tõendid, mis kinnitavad, et vastavushindamisasutus on pädev ja et on kehtestatud kord, millega tagatakse asutuse korrapärane järelevalve ning jätkuv vastavus artiklis 25 sätestatud nõuetele.

5. Asjaomane vastavushindamisasutus teeb teada antud asutuse toiminguid üksnes juhul, kui komisjon või teised liikmesriigid ei esita vastuväiteid kahe nädala jooksul alates teavitamisest, kui teavitus sisaldab artikli 28 lõikes 2 osutatud akrediteerimistunnistust, või kahe kuu jooksul alates teavitamisest, kui teavitus sisaldab **käesoleva artikli lõikes 4** osutatud dokumentaalseid tõendeid. ***Ainult sellist vastavushindamisasutust käsitatakse käesoleva määruse kohaldamisel teada antud asutusena.***
6. Teavitav asutus teatab komisjonile ja teistele liikmesriikidele kõigist hilisematest muudatustest lõikes 2 osutatud teavituses.

Artikkel 30

Teadatud asutuste identifitseerimisnumbrid ja nimekirjad

1. Komisjon määrab igale teadatud asutusele identifitseerimisnumbri. Komisjon määrab üheainsa identifitseerimisnumbri, isegi kui asutusest teavitatakse liidu mitme erineva õigusakti alusel.
2. Komisjon teeb üldsusele kättesaadavaks ***käesoleva määruse kohaste*** teadatud asutuste nimekirja, mis sisaldab ka asutustele määratud identifitseerimisnumbreid ja vastavushindamistoiminguid, mille tegemiseks neist on teadatud, ning ajakohastab seda nimekirja.

Artikkel 31

Teavituse muutmine

1. Kui teavitav asutus on tuvastanud või talle on teatatud, et teada antud asutus ei vasta enam artiklis 25 sätestatud nõuetele või et ta ei ole oma kohustusi täitnud, siis teavitav asutus piirab teavitust, peatab teavituse või tühistab selle, sõltuvalt nõuetele mittevastavuse või kohustuste täitmata jätmise tõsidusest. Ta teatab sellest viivitamata komisjonile ja teistele liikmesriikidele.
2. Kui teavitust piiratakse või kui see peatatakse või tühistatakse vastavalt lõikele 1 või kui teada antud asutus on lõpetanud oma tegevuse, astub teavitav asutus vajalikud sammud selle tagamiseks, et kõnealuse asutuse dokumente menetleks mõni teine teada antud asutus või et need oleksid taotluse korral kättesaadavad teavitamise ja turujärelevalve eest vastutavatele ametiasutustele.

Artikkel 32

Teadatud asutuste pädevuse vaidlustamine

1. Komisjon uurib igat juhtumit, mille puhul tal tekib kahtlus või tema tähelepanu juhitakse kahtlusele, *eelkõige ettevõtjate ja muude asjakohaste sidusrühmade poolt*, et teadatud asutus ei ole enam pädev või ei vasta enam nõuetele või ei täida enam talle pandud ülesandeid.
2. Teavitav asutus esitab komisjonile taotluse korral kogu teabe teavituse aluse või asjaomase teadatud asutuse pädevuse säilimise kohta.

3. Komisjon tagab, et uurimise käigus saadud tundlikku teavet käsitletakse konfidentsiaalsena.
4. Kui komisjon teeb kindlaks, et teada antud asutus ei vasta või ei vasta enam teavitamise aluseks olevatele nõuetele, võtab ta vastu rakendusakti, **milles nõutakse**, et teavitav **liikmesriik** võtaks parandusmeetmeid, sealhulgas tühistaks vajaduse korral teavituse. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 74 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Artikkel 33

Teada antud asutuste tegevusalased kohustused

1. Teada antud asutus teostab vastavushindamisi kooskõlas **artikli 48 lõikes 2, artiklis 51 või VIII lisas sätestatud vastavushindamismenetlustega, nagu on kindlaks määratud artikli 29 kohaselt esitatud teavituse kohaldamisalaga.**

2. Teada antud asutus ***teostab vastavushindamisi*** proportsionaalselt, vältides ettevõtjatele tarbetu koormuse tekitamist ning võttes nõuetekohaselt arvesse ettevõtja suurust, tegutsemisvaldkonda, ettevõtja struktuuri, hinnatava patarei või aku keerukuse astet ning seda, kas tegemist on mass- või seeriatootmisega. Teada antud asutus järgib siiski sellist rangusastet ja kaitsetaset, mida nõutakse, et tagada patarei või aku ja ettevõtjate vastavus käesoleva määruse nõuetele.

3. Kui teada antud asutus leiab, et artiklites **6–10 ja artiklites 12, 13, 14, 49 ja 50** sätestatud **kohaldatavaid** nõudeid, artiklis 15 osutatud vastavaid harmoneeritud standardeid, artiklis 16 osutatud ühtseid kirjeldusi või muid tehnilisi kirjeldusi ei ole järgitud, nõuab ta, et ■ valmistaja **või mõni teine asjaomane ettevõtja** võtaks asjakohaseid parandusmeetmeid enne teist ja lõplikku **vastavushindamist**, välja arvatud juhul, kui puudusi ei ole võimalik kõrvaldada. Kui puudusi ei ole võimalik kõrvaldada, ei väljasta **teada antud asutus vastavussertifikaati ega kinnitusotsust**.
4. Kui pärast ■ kinnitusotsuse väljastamist avastab teada antud asutus nõuetele vastavuse järelevalve käigus, et **nõuetele vastavust** enam ei eksisteeri, siis nõuab ta valmistajalt **või asjakohasel juhul artikli 48 lõikes 1 osutatud ettevõtjalt** parandusmeetmete võtmist ja vajaduse korral peatab ■ kinnitusotsuse või tunnistab kinnitusotsuse kehtetuks.

5. Kui *lõikes 4 osutatud* parandusmeetmeid ei võeta või neil ei ole soovitud mõju, siis teada antud asutus vastavalt vajadusele kas piirab kinnitusotsust, peatab *selle* või tunnistab *selle* kehtetuks.

Artikkel 34

Teada antud asutuste otsuste vaidlustamine

Liikmesriigid tagavad, et on olemas menetlus teada antud asutuste otsuste vaidlustamiseks.

Artikkel 35

Teadatud asutuste teabekohustus

1. Teadatud asutus annab teavitavale asutusele teavet järgmise kohta:
 - a) kõik vastavussertifikaadi väljaandmisest või kinnitusotsuse tegemisest keeldumise, vastavussertifikaadi või kinnitusotsuse piiramise, peatamise või kehtetuks tunnistamise juhtumid;
 - b) teavituse kohaldamisala ja tingimusi mõjutavad asjaolud;
 - c) kõik turujärelevalveasutustelt saadud teabetaotlused vastavushindamistoimingute kohta;
 - d) taotluse korral vastavushindamistoimingud, mida teavitusega hõlmatud valdkonnas on tehtud, ja muu tegevus, sealhulgas piiriülene tegevus ja alltöövõtt.

2. Teada antud asutus esitab teistele teada antud **asutustele**, kes tegelevad sarnaste samu patarei- ja akukategooriaid hõlmavate vastavushindamistoimingutega, asjakohase teabe:

a) negatiivsete ja taotluse korral positiivsete vastavushindamiste kohta ning

b) kinnitusotsuse piiramise, peatamise või kehtetuks tunnistamise kohta.

Artikkel 36

Kogemuste **ja heade tavade** vahetamine

Komisjon korraldab kogemuste **ja heade tavade** vahetuse liikmesriikide teavituspoliitika eest vastutavate ■ ametiasutuste vahel.

Artikkel 37

Teadatud asutuste tegevuse koordineerimine

Komisjon tagab, et teadatud *asutuste* vahel on kehtestatud asjakohane koordineerimine ja koostöö ning see toimub nõuetekohaselt teadatud asutuste valdkondliku koordineerimisrühma vormis **■**.

■ Teadatud *asutused* osalevad valdkondliku koordineerimisrühma **■** töös otse või määratud esindajate vahendusel.

VI peatükk

Ettevõtjate kohustused, mida ei ole sätestatud *VII ja VIII peatükis*

Artikkel 38

Valmistajate kohustused

1. Patarei või aku turule laskmisel või kasutusele võtmisel, sealhulgas valmistaja enda tarbeks, tagavad valmistajad, et patarei või aku:
 - a) on projekteeritud ja valmistatud kooskõlas artiklitega 6–**10 ning artiklitega 12** ja 14 **ning sellega on kaasas selged, arusaadavad ja loetavad juhised ja ohutusteave, mis on esitatud lõppkasutajatele kergesti arusaadavas keeles või keeltes, mille on kindlaks määranud liikmesriik, kus patarei või aku turule lastakse või kasutusele võetakse**, ning
 - b) on märgistatud või tähistatud vastavalt artiklile 13.

2. *Enne patarei või aku turule laskmist või kasutuselevõttu* koostavad valmistajad VIII lisas osutatud tehnilise dokumentatsiooni ■ ja viivad läbi või lasevad läbi viia artiklis 17 ■ osutatud asjakohase vastavushindamismenetluse.
3. Kui artiklis 17 ■ osutatud asjakohase vastavushindamismenetlusega on tõendatud patarei või aku vastavus kohaldatavatele nõuetele, koostavad valmistajad kooskõlas artikliga 18 ELi vastavusdeklaratsiooni ning kinnitavad kooskõlas artiklitega 19 ja 20 tootele CE-märgise.

■

4. Valmistajad hoiavad IX lisas osutatud tehnilist dokumentatsiooni ja ELi vastavusdeklaratsiooni **■** riiklikele ametiasutustele kättesaadavana kümne aasta jooksul pärast patarei või aku turule laskmist või kasutuselevõttu.
5. Valmistajad tagavad, et seeriatootmises olevate patareide ja akude puhul on kehtestatud menetlused käesoleva määruse nõuetele vastavuse säilimiseks. ***Seejuures võtavad valmistajad nõuetekohaselt arvesse muudatusi*** tootmisprotsessis või patarei või aku disainis või omadustes ning muudatusi artiklis 15 osutatud harmoneeritud standardites, artiklis 16 osutatud ühtsetes kirjeldustes või muudes tehnilistes kirjeldustes, mille alusel patarei või aku vastavust deklareeritakse või mille alusel selle vastavust kontrollitakse **■** .

6. Valmistajad tagavad, et *nende poolt turule lastavatel patareidel või akudel on mudeli identifitseerimis- ja partii- või seerianumber või tootenumber või muu märg, mis võimaldab neid identifitseerida. Kui patarei või aku suurus või laad seda ei võimalda, tuleb nõutav teave esitada patarei või aku pakendil või sellega kaasas olevas dokumendis.*
7. Valmistajad märgivad *patareile või akule* oma nime, registreeritud kaubanime või registreeritud kaubamärgi, nende postiaadressi, *märkides ära ühtse kontaktpunkti*, ja interneti- ning e-posti aadressi, *kui see on olemas. Kui see ei ole võimalik, esitatakse nõutav teave patarei või aku pakendil või patarei või akuga kaasas olevas dokumendis. Sellised kontaktandmed* esitatakse lõppkasutajatele ja turujärelevalveasutustele kergesti arusaadavas keeles *või keeltes, mille on kindlaks määranud liikmesriik, kus patarei või aku turule lastakse või kasutusele võetakse*, ning need on selged, arusaadavad ja loetavad.

8. Valmistajad võimaldavad juurdepääsu **VII lisas sätestatud** parameetrite andmetele, mis sisalduvad artikli 14 lõikes 1 osutatud akuhaldussüsteemis, vastavalt **nimetatud artiklis** sätestatud nõuetele.
9. Valmistajad, kes arvavad või kel on põhjust uskuda, et patarei või aku, mille nad on turule lasknud või kasutusele võtnud, ei vasta **artiklites 6–10 ning artiklites 12, 13 ja 14** sätestatud **ühele või mitmele kohaldatavale** nõudele, võtavad viivitamata vajalikud parandusmeetmed, et vastavalt asjaoludele viia kõnealune patarei või aku nõuetega vastavusse, see turult kõrvaldada või tagasi võtta. Kui patarei või aku on ohtlik, teavitavad valmistajad sellest viivitamata selle liikmesriigi **turujärelevalve**asutust, mille turul nad patarei või aku kättesaadavaks tegid, esitades eelkõige üksikasjad mittevastavuse ja kõigi võetud parandusmeetmete kohta.

10. Valmistajad esitavad riiklikule ametiasutusele *selle* põhjendatud taotlusel kogu teave ja ■ dokumentatsiooni, mida on vaja, et tõendada patarei või aku vastavust *artiklites 6–10 ning artiklites 12, 13 ja 14* sätestatud nõuetele, tehes seda keeles *või keeltes*, mis on kõnealusele riiklikule ametiasutusele kergesti arusaadav. Kõnealune teave ja ■ dokumentatsioon esitatakse *elektrooniliselt ja taotluse korral paberkandjal*. Valmistajad teevad riikliku ametiasutusega viimase taotluse korral koostööd seoses kõigi meetmetega, mille eesmärk on kõrvaldada nende poolt turule lastud või kasutusele võetud patarei või aku põhjustatud riskid.
11. *Käesoleva määruse kohaldamisel käsitatakse valmistajatena ettevõtjaid, kes tegelevad patareide ja akude korduskasutamiseks ettevalmistamise, kasutusotstarbe muutmiseks ettevalmistamise, kasutusotstarbe muutmise või taastamisega ning kes lasevad turule või võtavad kasutusele mõne nimetatud toimingu läbinud patarei või aku.*

Artikkel 39

Aku ja -patareielementide ja -moodulite tarnijate kohustused

Aku ja -patareielementide ja -moodulite tarnijad esitavad valmistajale aku ja -patareielementide või -moodulite tarnimisel käesoleva määruse kohaste nõuete täitmiseks vajaliku teabe ja dokumentatsiooni. Seda teavet antakse tasuta.

I

Artikkel 40

Volitatud esindajate kohustused

1. Valmistaja *võib kirjaliku volitusega nimetada* volitatud esindaja.

■ Volitatud esindaja volitused ■ kehtivad üksnes siis, kui volitatud esindaja on need kirjalikult heaks kiitnud ■ .

2. Artikli 38 lõikes 1 *ja artiklites 48–52* sätestatud kohustused ja tehnilise dokumentatsiooni koostamise kohustus ei kuulu volitatud esindaja ülesannete hulka.

3. Volitatud esindaja täidab valmistajalt saadud volituses kindlaksmääratud ülesandeid. Volitatud esindajal **peavad olema vajalikud vahendid volituses kindlaks määratud ülesannete täitmiseks. Volitatud esindaja** esitab taotluse korral **turujärelevalve**asutusele volituse koopia **selle ametiasutuse poolt kindlaks määratud liidu keeles**. Volitus hõlmab vähemalt järgmisi ülesandeid:

I

- a) säilitada ELi vastavusdeklaratsiooni, **tehnilist dokumentatsiooni** ning **artikli 51 lõikes 2 osutatud kontrolliaruannet ja kinnitamisotsust ning artikli 48 lõikes 2 osutatud auditaruandeid riiklikele** ametiasutustele kättesaadavana kümne aasta jooksul pärast patarei või aku turule laskmist **või kasutusele võtmist**;

- b) esitada riikliku ametiasutuse põhjendatud taotluse korral talle kogu teave ja dokumentatsioon, mida on vaja, et tõendada patarei või aku vastavust. ***Kõnealune teave ja dokumentatsioon esitatakse elektrooniliselt ja taotluse korral paberkandjal;***
- c) teha riiklike ametiasutustega nende nõudmisel koostööd seoses kõigi meetmetega, mille eesmärk on kõrvaldada volitatud esindaja volitustega hõlmatud patareide ja akude põhjustatud riskid.

4. ***Kui patarei või aku on ohtlik, teavitavad volitatud esindajad sellest viivitamata turujärelevalveasutusi.***

Artikkel 41

Importijate kohustused

1. Importijad lasevad turule ■ üksnes sellise patarei või aku, mis vastab *artiklitele 6–10 ning artiklitele 12, 13 ja 14*.
2. Enne patarei või aku turule laskmist ■ kontrollib importija, et:
 - a) *on koostatud VIII lisas osutatud ELi vastavusdeklaratsioon ja tehniline dokumentatsioon ning et valmistaja on viinud läbi artiklis 17 osutatud asjakohase vastavushindamismenetluse;*
 - b) *patarei või aku kannab artiklis 19 osutatud CE-märgist ja on märgistatud ja tähistatud vastavalt artiklile 13;*

- c) *patarei või akuga on kaasas dokumendid, mis on nõutavad artiklite 6–10 ning artiklite 12, 13 ja 14 kohaselt, ning juhised ja ohutusteave lõppkasutajatele kergesti arusaadavas keeles või keeltes, mille on kindlaks määranud liikmesriik, kus patarei või aku turul kättesaadavaks tehakse, ning*
- d) *valmistaja on täitnud artikli 38 lõigetes 6 ja 7 sätestatud nõuded.*

Kui importija arvab või tal on põhjust uskuda, et patarei või aku ei vasta **artiklitele 6–10 ning artiklitele 12, 13 ja 14**, ei lase importija seda **patareid või akut** turule **■** enne, kui see on nende artiklitega vastavusse viidud. Kui patarei või aku on ohtlik, teavitab importija sellest valmistajat ja turujärelevalveasutusi, **esitades üksikasjad mittevastavuse ja kõigi võetud parandusmeetmete kohta.**

3. Importijad märgivad patareile või akule oma nime, registreeritud kaubanime või registreeritud kaubamärgi, ■ nende *postiaadressi, märkides ära ühtse kontaktpunkti, ja interneti- ning e-posti aadressi*, kui *see on olemas. Kui* see ei ole võimalik, *esitatakse nõutav teave* patarei või aku pakendil või patarei või akuga kaasas olevas dokumendis. Kontaktandmed esitatakse *lõppkasutajatele* kergesti arusaadavas keeles *või keeltes, mille on kindlaks määranud liikmesriik, kus patarei või aku* turul *kättesaadavaks tehakse, ning need on selged, arusaadavad ja loetavad.*

■

4. Importijad tagavad, et sel ajal, kui patarei või aku on nende vastutuse all, ei ohusta ladustamis- või veotingimused patarei või aku vastavust *artiklitele 6–10 ning artiklitele 12, 13 ja 14.*

5. Kui seda peetakse patareist või akust tulenevat ohtu silmas pidades asjakohaseks, teevad importijad inimeste tervise ja tarbijate ohutuse kaitsmiseks turustatavate patareide ja akude pistelist kontrolli, uurivad kaebusi, ning kui see on vajalik, peavad registrit kaebuste, mittevastavate patareide ja akude ning patareide või akude tagasivõtmiste kohta, ning teavitavad turustajaid kõnealusest järelevalvest.
6. Importijad, kes arvavad või kel on põhjust uskuda, et patarei või aku, mille nad on turule lasknud ■, ei vasta **artiklitele 6–10 ning artiklitele 12, 13 ja 14**, võtavad viivitamata vajalikud parandusmeetmed, et vastavalt asjaoludele viia kõnealune patarei või aku nende artiklitega vastavusse, see turult kõrvaldada või tagasi võtta. Kui patarei või aku on ohtlik, teavitavad importijad sellest viivitamata selle liikmesriigi **turujärelevalve**asutust, mille turul nad patarei või aku kättesaadavaks tegid, esitades eelkõige üksikasjad mittevastavuse ja kõigi võetud parandusmeetmete kohta.

7. Importijad *hoiavad kümne aasta jooksul pärast patarei või aku turule laskmist* ELi vastavusdeklaratsiooni koopia riiklikele ametiasutustele kättesaadavana ja *tagavad, et VIII lisas osutatud tehniline dokumentatsioon tehakse nimetatud ametiasutustele taotluse korral kättesaadavaks.*
8. Importijad esitavad riikliku ametiasutuse põhjendatud taotlusel *sellele ametiasutusele* kogu teabe ja ■ dokumentatsiooni, mida on vaja, et tõendada patarei või aku vastavust *artiklitele 6–10 ning artiklitele 12, 13 ja 14*, tehes seda keeles *või keeltes, mis* on kõnealusele ametiasutusele kergesti arusaadav. Kõnealune teave ja ■ dokumentatsioon esitatakse *elektrooniliselt ja taotluse korral paberandjal*. Importijad teevad riikliku ametiasutusega viimase taotluse korral koostööd seoses kõigi meetmetega, mis on võetud eesmärgiga kõrvaldada nende poolt turule lastud ■ patareide või akude põhjustatud riskid.

Artikkel 42

Turustajate kohustused

1. Patareid või akut turul kättesaadavaks tehes peavad turustajad hoolikalt järgima käesoleva määruse nõudeid.
2. Enne patarei või aku turul kättesaadavaks tegemist kontrollib turustaja, et:
 - a) *tootja on registreeritud artiklis 55 osutatud tootjate registris;*
 - b) patarei või aku kannab *artiklis 19 osutatud* CE-märgist *ja on märgistatud ja tähistatud vastavalt artiklile 13;*
 - c) patarei või akuga on kaasas artiklite 6–10 ning artiklites 12, 13 ja 14 kohaselt nõutavad dokumendid *ning juhised ja ohutusteave lõppkasutajatele* kergesti arusaadavas keeles *või keeltes, mille on kindlaks määranud* liikmesriik, kus patarei või aku turul kättesaadavaks tehakse *või kasutusele võetakse, ning*

d) valmistaja ja importija on täitnud vastavalt **artikli 38 lõigetes 6 ja 7** ning artikli 41 lõikes 3 ■ sätestatud nõuded.

3. Kui turustaja arvab või tal on põhjust uskuda, et patarei või aku ei vasta **artiklitele 6–10 või artiklitele 12, 13 või 14**, ei tee turustaja patareid või akut turul kättesaadavaks enne, kui see on nende artiklitega vastavusse viidud. Lisaks, kui patarei või aku on ohtlik, teavitab turustaja sellest valmistajat või importijat ja ■ turujärelevalveasutusi.
4. Turustajad tagavad, et sel ajal, kui patarei või aku on nende vastutuse all, ei ohusta ladustamis- või veotingimused patarei või aku vastavust **artiklitele 6–10 ning artiklitele 12, 13 ja 14**.

5. Turustajad, kes arvavad või kel on põhjust uskuda, et patarei või aku, mille nad on turul kättesaadavaks teinud, ei vasta **artiklitele 6–10 või artiklitele 12, 13 või 14**, tagavad nad, et võetakse parandusmeetmeid, mida on vaja, et vastavalt asjaoludele viia kõnealune patarei või aku nimetatud artiklitega vastavusse, see turult kõrvaldada või tagasi võtta. Kui patarei või aku on ohtlik, teavitavad turustajad sellest viivitamata nende liikmesriikide **turujärelevalve**asutusi, mille turul nad patarei või aku kättesaadavaks tegid, esitades eelkõige üksikasjad mittevastavuse ja kõigi võetud parandusmeetmete kohta.

6. Turustajad esitavad riiklikule ametiasutusele selle põhjendatud taotluse korral kogu teabe ja ■ dokumentatsiooni, mida on vaja, et tõendada patarei või aku vastavust **artiklitele 6–10 ning artiklitele 12, 13 ja 14**, tehes seda keeles **või keeltes**, mis on kõnealusele riiklikule ametiasutusele kergesti arusaadav. Kõnealune teave ja ■ dokumentatsioon esitatakse **elektrooniliselt ja taotluse korral paberkandjal**. Turustajad teevad riikliku ametiasutusega viimase taotluse korral koostööd seoses kõigi meetmetega, mis on võetud eesmärgiga kõrvaldada nende poolt turul kättesaadavaks tehtud patareide või akude põhjustatud riskid.

Artikkel 43

Ekspediitorteenuse osutajate kohustused

Ekspediitorteenuse osutajad tagavad, et nende poolt käideldavate patareide ja akude ladustamis-, pakendamis-, adresseerimis- või saatmistingimused ei ohusta patareide ja akude vastavust *artiklitele 6–10 ning artiklitele 12, 13 ja 14.*

Ilma et see piiraks asjaomaste ettevõtjate kohustusi, mis on sätestatud käesolevas peatükis, täidavad ekspediitorteenuse osutajad lisaks esimeses lõigus osutatud nõudele ka artikli 40 lõike 3 punktis c ja artikli 40 lõikes 4 sätestatud ülesandeid.

Artikkel 44

Valmistajate kohustuste kohaldamine importijate ja turustajate suhtes

Käesoleva määruse kohaldamisel käsitatakse importijat või turustajat valmistajana ning tema suhtes kohaldatakse artiklist **38** tulenevaid valmistaja kohustusi, juhul kui ***kehtib üks järgmistest tingimustest:***

- a) patarei või aku lastakse turule või võetakse kasutusele asjaomase importija või turustaja enda nime või kaubamärgi all;
- b) asjaomane importija või turustaja muudab juba turule lastud või kasutusele võetud patareid või akut selliselt, et see võib mõjutada vastavust käesoleva määruse ***asjakohastele*** nõuetele ***või***

- c) asjaomane importija või turustaja muudab juba turule lastud või kasutusele võetud patarei või aku kasutusotstarvet.

Artikkel 45

Selliste ettevõtjate kohustused, kes lasevad turule patareisid ja akusid, mida on ette valmistatud korduskasutamiseks, ette valmistatud kasutusotstarbe muutmiseks, mille kasutusotstarvet on muudetud või mis on taastatud

- 1. Ettevõtjad, kes lasevad turule või võtavad kasutusele patareisid ja akusid, mida on ette valmistatud korduskasutamiseks, ette valmistatud kasutusotstarbe muutmiseks, mille kasutusotstarvet on muudetud või mis on taastatud, tagavad, et kõnealuste patareide ja akude ning selliste patareide ja akude osade osade, mille suhtes on kohaldatud mõnda nimetatud toimingutest, uurimine, jõudluse katsetamine, pakendamine ja vedu toimub kooskõlas asjakohaste kvaliteedikontrolli- ja ohutusjuhistega.*

2. *Ettevõtjad, kes lasevad turule või võtavad kasutusele patareisid ja akusid, mida on ette valmistatud korduskasutamiseks, ette valmistatud kasutusotstarbe muutmiseks, mille kasutusotstarvet on muudetud või mis on taastatud, tagavad, et patarei või aku vastab käesoleva määruse nõuetele ning muus liidu õiguses sätestatud asjakohastele toote-, keskkonna- ja inimeste tervise kaitse ja transpordi ohutusnõuetele, võttes arvesse asjaolu, et nende toimingute tulemusena võib patarei või aku kuuluda teise patarei- või akukategooriasse. Taastamistoimingute puhul esitavad sellised ettevõtjad turujärelevalveasutustele taotluse korral dokumendid, mida on vaja selle tõendamiseks, et patarei või aku on käesoleva määruse kohaselt taastatud.*

Artikkel 46

Ettevõtjate kindlakstegemine

1. Riikliku ametiasutuse taotlusel **■ annavad ettevõtjad turujärelevalveasutustele järgmist teavet:**
 - a) iga neile patarei või aku tarninud ettevõtja isik;
 - b) iga ettevõtja isik, kellele nad on patarei või aku tarninud, samuti kogus ja täpsed mudelid.
2. ***Ettevõtjad tagavad, et nad on võimelised esitama lõikes 1 osutatud teavet kümne aasta jooksul pärast seda, kui patarei või aku neile tarniti, ja kümne aasta jooksul pärast seda, kui nad ise patarei või aku tarnisid.***

VII peatükk

Ettevõtjate kohustused seoses patareide ja akudega seotud hoolsuskohustuse põhimõtetega

Artikkel 47

Käesoleva peatüki kohaldamisala

Käesolevat peatükki ei kohaldata ettevõtjate suhtes, kelle netokäive eelmisele majandusaastale eelnenud majandusaastal oli alla 40 miljoni euro ja kes ei kuulu kontserni, mis koosneb ema- ja tütarettevõtjatest ning mille konsolideeritud netokäive ületab piirmäära 40 miljonit eurot.

Käesolevat peatükki ei kohaldata ettevõtjate suhtes selliste patareide või akude turule laskmisel või kasutusele võtmisel, mida on korduskasutamiseks ette valmistatud, mida on kasutusotstarbe muutmiseks ette valmistatud või mille kasutusotstarvet on muudetud või mis on taastatud, kui sellised patareid või akud on enne sellist toimingut juba turule lastud või kasutusele võetud.

Käesoleva peatüki kohaldamine ei piira konflikti- ja riskipiirkondadest pärit mineraalide ja metallidega seotud hoolsuskohustust käsitleva liidu õiguse sätete kohaldamist.

Artikkel 48

■ Patareide ja akudega seotud hoolsuskohustuse põhimõtted

1. Alates ... [24 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] peavad patareisid ja akusid *turule laskvad või neid kasutusele võtvad ettevõtjad täitma käesoleva artikli lõigetes 2 ja 3 ning artiklites 49, 50 ja 52 sätestatud hoolsuskohustusi ning kehtestavad selleks patareide ja akudega seotud hoolsuskohustuse põhimõtted ja rakendavad neid.*

2. *Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ettevõtjate patareide ja akudega seotud hooldsuskohustuse põhimõtteid kontrollib teada antud asutus kooskõlas artikliga 51 (edaspidi „kolmanda isiku poolne kontroll“) ja kõnealune teada antud asutus auditeerib neid korrapäraselt, et tagada patareide ja akudega seotud hooldsuskohustuse põhimõtete järgimine ja kohaldamine kooskõlas artiklitega 49, 50 ja 52. Teada antud asutus esitab auditeeritavale ettevõtjale auditiaruande.*

3. *Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ettevõtjad säilitavad dokumente, mis tõendavad nende vastavust artiklites 49, 50 ja 52 sätestatud kohustustele, sealhulgas artiklis 51 osutatud kontrolliaruannet ja kinnitusotsust ning käesoleva artikli lõikes 2 osutatud auditaruandeid, kümne aasta jooksul pärast seda, kui lasti turule viimane asjaomaste patarei või akuga seotud hoolsuskohustuse põhimõtete kohaselt valmistatud patarei või aku.*
4. *Ilma et see piiraks ettevõtjate individuaalset vastutust oma patareide ja akudega seotud hoolsuskohustuse põhimõtete eest, võivad käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ettevõtjad artiklites 48, 49, 50 ja 52 sätestatud nõuete täitmiseks teha koostööd teiste osalejatega, sealhulgas käesoleva määruse alusel tunnustatud hoolsuskohustuse süsteemide kaudu.*

5. *Hiljemalt ... [18 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] avaldab komisjon juhised artiklites 49 ja 50 sätestatud hoolsuskohustuse nõuete kohaldamiseks seoses X lisa punktis 2 osutatud riskidega ning eelkõige kooskõlas X lisa punktides 3 ja 4 osutatud rahvusvaheliste instrumentidega.*
6. *Selleks et anda ettevõtjatele teavet ja tuge käesolevast määrusest tulenevate hoolsuskohustuste täitmisel, võivad liikmesriigid luua eraldi või ühiselt spetsiaalsed veebisaidid, platvormid või portaalid ja neid kasutada.*
7. *Komisjon võib liikmesriikide loikes 6 osutatud toetusmeetmeid täiendada, tuginedes olemasolevatele liidu meetmetele, millega toetatakse hoolsuskohustuse täitmist liidus ja kolmandates riikides, ning töötada välja uusi meetmeid, et aidata ettevõtjatel täita oma käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi.*

8. ***Komisjon hindab korrapäraselt vajadust ajakohastada X lisas esitatud toorainete ja riskikategooriate loetelu.***

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte, et:

- a) muuta ***X lisa punktis 1*** esitatud toorainete ja X lisa ***punktis 2*** esitatud riskikategooriate loetelusid, võttes arvesse teaduse ja tehnika arengut patareid ja akude valmistamise ning patarei- ja akukeemia valdkonnas ning määruse (EL) 2017/821 muudatusi;
- b) ***muuta X lisa punktis 3 esitatud rahvusvaheliste instrumentide loetelu vastavalt arengutele asjakohastel rahvusvahelistel foorumitel, mis käsitlevad hoolsuskohustuse põhimõtete ning keskkonnakaitse ja sotsiaalsete õiguste kaitsega seotud standardeid;***

- c) muuta käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ettevõtjatele *artiklites 49 ja 50* sätestatud kohustusi, arvestades määruse (EL) 2017/821 muudatusi, ning *muuta X* lisa punktis 4 esitatud *rahvusvaheliselt tunnustatud* hoolsuskohustuse *instrumentide* loetelu.

Artikkel 49

Ettevõtja juhtimissüsteem

1. Iga *artikli 48 lõikes 1* osutatud ettevõtja:

- a) võtab vastu äriühingu *patareide ja akudega seotud hoolsuskohustuse põhimõtted seoses X lisa punktis 1 loetletud toorainetega ning X lisa punktis 2 loetletud seonduvate sotsiaalsete ja keskkonnariskide kategooriatega* ning teavitab nendest selgelt tarnijaid ja üldsust;
- b) lisab oma *patareide ja akudega seotud hoolsuskohustuse* põhimõtetesse standardid, mis on kooskõlas *X lisa punktis 4 loetletud rahvusvaheliselt tunnustatud hoolsuskohustuse instrumentides* ette nähtud standarditega;
- c) ehitab oma sisemised juhtimissüsteemid üles nii, et need toetaksid I tema *patareide ja akudega seotud hoolsuskohustuse põhimõtete* järgimist, tehes *patareide ja akudega seotud hoolsuskohustuse põhimõtete* järgimise *järelevalve* ülesandeks oma *kõrgemale juhtkonnale*, ning säilitab kõnealuseid süsteeme käsitlevaid andmeid vähemalt *kümme* aastat;

- d) loob **tarneahela** kontrolli ja läbipaistvuse süsteemi, mis hõlmab järelevalveahelat või tarneahela jälgitavuse süsteemi või tarneahelas, **tehes kindlaks** tarneahelas eespool tegutsejad, ning rakendab seda süsteemi;
- e) lisab oma **patareide ja akudega seotud hoolsuskohustuse** põhimõtted, sealhulgas riskijuhtimismeetmed, tarnijatega sõlmitavatesse lepingutesse ja kokkulepetesse;
- f) kehtestab kaebuste esitamise korra, **sealhulgas** riskiteadlikkusega seotud **varajase hoiatamise süsteemi ja heastamismeetmete korra**, või loob **sellised mehhanismid** koostöös teiste ettevõtjate või organisatsioonidega või hõlbustab väliseksperdi või välise organi, näiteks ombudsmani poole pöördumist; **sellised mehhanismid põhinevad ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtetel.**

2. Lõike 1 punktis d osutatud süsteemi toetavad dokumendid, mis sisaldavad **vähemalt** järgmist teavet:
- a) tooraine kirjeldus, sealhulgas selle kaubanimi ja liik;
 - b) selle tarnija nimi ja aadress, kes tarnis patareides või akudes sisalduvat toorainet ettevõtjale, kes kõnealust toorainet sisaldavad patareid või akud turule laseb;
 - c) tooraine päritoluriik ja turutehingud alates tooraine kaevandamisest kuni **patareid või akut turule laskva** ettevõtja vahetu tarnijani;
 - d) turule lastavas patareis või akus sisalduva tooraine kogused, väljendatuna protsentides või massina;
 - e) **teada antud asutuse koostatud kolmanda isiku poolse kontrolli aruanded tarnijate kohta, nagu on osutatud artikli 50 lõikes 3;**

*f) kui punktis e osutatud aruanded puuduvad ja kui tooraine pärineb konflikt- ja riskipiirkondadest, siis täiendav teave kooskõlas konflikt- ja riskipiirkondadest pärit mineraalide vastutustundlikke tarneahelaid käsitlevates **OECD** hoolsuskohustuse suunistes esitatud konkreetsete soovitustega tarneahelas eespool tegutsevatele ettevõtjatele, kui see on asjakohane, näiteks päritolukaevandus, kohad, kus tooraineid koondatakse, nendega kaubeldakse ja neid töödeldakse, ning kus on tasutud maksud, tasud ja litsentsitasud.*

Esimese lõigu punktis e osutatud kolmanda isiku poolse kontrolli aruanded tehakse artikli 50 lõikes 3 osutatud tarnija poolt kättesaadavaks tarneahela järgmise etapi ettevõtjatele.

Artikkel 50
Riskijuhtimise kohustused

1. **Artikli 48 lõikes 1** osutatud ettevõtja:

- a) teeb **oma juhtimiskava osana kindlaks** X lisa punktis 2 loetletud riskikategooriatega seotud kahjuliku mõju **riski oma tarneahelas** ja hindab seda, sealhulgas **artikli 49 kohaselt esitatud teabe ja muu asjakohase teabe alusel, mis on kas avalikult kättesaadav või mille sidusrühmad on esitanud**, lähtuvalt **oma patareide ja akudega seotud hoolsuskohustuse** põhimõtetest;
- b) **töötab välja ja** viib ellu kindlakstehtud riskidele reageerimise strateegia, **■** et hoida ära, **leevendada ja muul viisil käsitleda** kahjulikku mõju, tehes järgmist:
 - i) esitades oma riskihindamise tulemused **artikli 49 lõike 1 punkti c kohaselt määratud kõrgemale** juhtkonnale;

- ii) võttes riskijuhtimismeetmeid, mis on kooskõlas *X lisa punktis 4 loetletud rahvusvaheliselt tunnustatud hoolsuskohustuse instrumentidega*, võttes arvesse oma võimet mõjutada tarnijaid, sealhulgas *nende tütarettvõtjaid ja alltöövõtjaid*, kes suudavad kindlakstehtud riski kõige tulemuslikumalt ära hoida või maandada, ning astudes vajaduse korral samme nende survestamiseks;
- iii) *töötades välja ja* rakendades riskijuhtimiskava, seirates ja jälgides riskimaandamise meetmete tulemuslikkust, andes aru *artikli 49 lõike 1 punkti c kohaselt määratud ettevõtja kõrgemale* juhtkonnale ning kaaludes tarnija *või selle tütarettvõtja ja alltöövõtjaga* koostöö peatamist või lõpetamist pärast ebaõnnestunud leevendamiskatseid, tuginedes *artikli 49 lõike 1 punktis e osutatud* asjakohastele *lepingutele ja* kokkulepetele;

- iv) hinnates maandamist vajavate riskide puhul või pärast asjaolude muutumist täiendavalt fakte ja riski.

2. Kui **artikli 48 lõikes 1** osutatud ettevõtja kasutab riskimaandamismeetmeid ning jätkab samal ajal kauplemist või peatab kauplemise ajutiselt, peab ta konsulteerima tarnijate ja asjaomaste sidusrühmadega, sealhulgas kohalike omavalitsuste ja **riikide** valitsusasutustega, rahvusvaheliste või kodanikuühiskonna organisatsioonide ja mõjutatud kolmandate isikutega, **näiteks kohalike kogukondadega, enne kui ta koostab käesoleva artikli lõike 1 punkti b alapunktis iii osutatud riskijuhtimiskavasse kuuluva mõõdetava riski maandamise strateegia.**

3. *Artikli 48 lõikes 1 osutatud ettevõtja teeb kindlaks oma tarneahelas X lisa punktis 2 loetletud riskikategooriates avalduva kahjuliku mõju tõenäosuse ja hindab seda. See ettevõtja teeb riskid oma tarneahelas kindlaks ja hindab neid oma riskijuhtimissüsteemi raames. Ettevõtja laseb oma hoolsuskohustusahelate suhtes teha teada antud asutuse tehtava kolmanda isiku poolse kontrolli kooskõlas artikliga 51. Ettevõtja võib kasutada artikli 51 lõike 2 kohaselt teada antud asutuse koostatud kolmanda isiku kontrolliaruandeid, mis käsitlevad käesoleva peatüki kohaselt kõnealuses tarneahelas olevate tarnijate rakendatud patareide ja akudega seotud hoolsuskohustuse põhimõtteid. Ettevõtja võib kasutada kõnealuseid kolmanda isiku kontrolliaruandeid ka, et asjakohasel juhul hinnata kõnealuste tarnijate nõuetekohase hoolsuse tavasid.*
4. *Artikli 48 lõikes 1 osutatud ettevõtja esitab käesoleva artikli lõikes 3 osutatud riskihindamise tulemused oma kõrgemale juhtkonnale, kellele on pandud kohustus kooskõlas artikli 49 lõike 1 punktiga c, ning rakendab käesoleva artikli lõike 1 punktis b osutatud strateegiat.*

Artikkel 51

Patareide ja akudega seotud hoolsuskohustuse põhimõtete kontrollimine kolmanda isiku poolt

1. ■ Teda antud asutus teostab kolmanda isiku poolse kontrolli. Kõnealune kolmanda isiku poolne kontroll:
 - a) hõlmab kõiki tegevusi, protsesse ja süsteeme, mida ettevõtjad kasutavad oma ■ hoolsuskohustuse nõuete täitmiseks kooskõlas *artiklitega 49, 50 ja 52*;
 - b) on ette nähtud selleks, et teha kindlaks, kas patareisid või akusid turule laskvate ettevõtjate ■ hoolsuskohustuse täitmise tavad vastavad *artiklitele 49, 50 ja 52*;
 - c) *hõlmab asjakohasel juhul ettevõtjate kontrollimist ja selle käigus kogutakse sidusrühmadelt teavet*;

- d) **teeb kindlaks valdkonnad**, milles patareisid või akusid turule laskvad ettevõtjad **võiksid** parandada oma **hoolsuskohustuse** täitmise tavasid;
- e) järgib konflikti- ja riskipiirkondadest pärit mineraalide vastutustundlikke tarneahelaid käsitlevates OECD hoolsuskohustuse suunistes esitatud selliseid auditeerimispehimohteid nagu sõltumatus, pädevus ja aruandekohustus.

2. Teada antud asutus väljastab kontrolliaruande, mis kajastab kooskõlas käesoleva artikli lõikega 1 läbi viidud tegevust ja selle tulemusi. Kui artiklis 48 osutatud patareide ja akudega seotud hoolsuskohustuse pehimohted vastavad artiklites 49, 50 ja 52 sätestatud kohustustele, väljastab teada antud asutus kinnitusotsuse.

Artikkel 52

Patareide ja akudega seotud hoolsuskohustuse põhimõtteid käsitleva teabe avalikustamine

1. *Artikli 48 lõikes 1* osutatud ettevõtja teeb liikmesriikide turujärelevalveasutustele *või riiklikele ametiasutustele* taotluse korral kättesaadavaks *artikli 51* kohaselt *väljastatud kontrolliaruande ja kinnitusotsuse, artikli 48 lõikes 2 osutatud auditiaruanded ja kättesaadavad* tõendid, mis kinnitavad vastavust **■** hoolsuskohustuse süsteemile, mida komisjon on artikli 53 kohaselt tunnustanud.
2. *Artikli 48 lõikes 1* osutatud ettevõtja avalikustab temale tarneahelas vahetult järgnevatele ostjatele kogu *asjakohase* teabe, mis on saadud ja mida säilitatakse vastavalt tema **■** *patareide ja akudega seotud* hoolsuskohustuse põhimõtetele, võttes nõuetekohaselt arvesse ärisaladust ja muid konkurentsiga seotud kaalutlusi.

3. *Artikli 48 lõikes 1 osutatud ettevõtja vaatab igal aastal läbi oma patareide ja akudega seotud* hoolduskohustuse põhimõtteid käsitleva aruande *ja teeb selle üldsusele kättesaadavaks*, sealhulgas internetis. See aruanne sisaldab *lõppkasutajate jaoks kergesti arusaadaval ning asjaomast patareid või akut selgelt eristaval viisil* andmeid ja teavet meetmete kohta, mida ettevõtja on võtnud *artiklites 49 ja 50* sätestatud nõuete täitmiseks, sealhulgas X lisa punktis 2 loetletud riskikategooriates leitud märkimisväärse kahjuliku mõju kohta ning selle kohta, kuidas sellega on tegeletud, samuti sisaldab see *artikli 51* kohaselt tehtud kolmanda isiku poolsete kontrollide kokkuvõtvat aruannet, sealhulgas teada antud asutuse nime, võttes nõuetekohaselt arvesse ärisaladust ja muid konkurentsiga seotud kaalutlusi. *Kui see on asjakohane, hõlmab kõnealune aruanne ka juurdepääsu teabele, üldsuse osalemist otsuste tegemises ning õiguskaitse kättesaadavust keskkonnaküsimustes seoses patareides ja akudes oleva toorainete hankimise, töötlemise ja nendega kauplemisega.*

4. Kui **artikli 48 lõikes 1** osutatud ettevõtja **saab tõendada**, et patareis või akus sisalduvad X lisa punktis 1 loetletud toorained on saadud ■ ringlussevõetud allikatest, avalikustab ta oma järeldused mõistliku üksikasjalikkusega, võttes nõuetekohaselt arvesse ärisaladust ja muid konkurentsiga seotud kaalutlusi.

Artikkel 53

Hoolsuskohustuse süsteemide **tunnustamine**

1. Valitsused, tööstusliidud ja huvitatud organisatsioonide ühendused, kes on välja töötanud hoolsuskohustuse süsteemid ja teostavad nende üle järelevalvet (edaspidi „süsteemiomanikud“), võivad taotleda, et komisjon tunnustaks nende ■ hoolsuskohustuse süsteeme. Komisjonil on õigus võtta vastu rakendusakte, millega kehtestatakse nõuded teabele, mida tunnustamise taotlus peab sisaldama. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 90 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Kui komisjon teeb käesoleva artikli **lõike** 1 kohaselt esitatud tõendite ja teabe põhjal kindlaks, et selles lõikes osutatud **hoolsuskohustuse** süsteem võimaldab ettevõtjatel **täita artiklites 48, 49, 50 ja 52** sätestatud nõudeid, võtab ta vastu rakendusakti, millega tunnustatakse kõnealuse süsteemi samaväärsust käesolevas määruses sätestatud nõuetega. Enne kõnealuse rakendusakti vastuvõtmist konsulteeritakse OECD **vastutustundliku ettevõtluse keskusega**. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 90 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Hoolsuskohustuse süsteemi tunnustamise kohta otsuse tegemisel võtab komisjon arvesse süsteemiga hõlmatud erinevaid tööstustavasid ja hindab süsteemi riskipõhist lähenemist ja meetodit, mida süsteem kasutab riskide tuvastamiseks.

3. Komisjon võtab **kooskõlas artikliga 89** vastu **delegeeritud õigusaktid**, milles sätestatakse kriteeriumid ja metoodika, mille alusel komisjon otsustab kooskõlas käesoleva artikli lõikega 2, kas ■ hoolsuskohustuse süsteemid võimaldavad ettevõtjatel täita **artiklites 48, 49, 50 ja 52** sätestatud nõudeid. Asjakohasel juhul kontrollib komisjon ka korrapäraselt, kas ■ hoolsuskohustuse süsteemid, mida ta on tunnustanud, vastavad jätkuvalt kriteeriumidele, mis võimaldasid teha käesoleva artikli lõike 2 kohaselt vastu võetud samaväärsuse tunnustamise otsuse.
4. Lõike 2 kohaselt samaväärsena tunnustatud ■ hoolsuskohustuse süsteemi omanik teatab komisjonile viivitamata kõigist süsteemi muudatustest või ajakohastamistest. **Komisjon hindab, kas sellised muudatused või ajakohastamised mõjutavad kõnealuse süsteemi samaväärsuse tunnustamist, ja võtab asjakohaseid meetmeid.**

5. Kui on tõendeid korduvate või oluliste juhtumite kohta, mil käesoleva artikli lõike 2 kohaselt tunnustatud süsteemi rakendavad ettevõtjad ei ole täitnud artiklites **48, 49, 50 ja 52** sätestatud nõudeid, uurib komisjon tunnustatud hoolsuskohustuse süsteemi omanikuga konsulteerides, kas need juhtumid osutavad puudustele süsteemis.
6. Kui komisjon tuvastab artiklites **48, 49, 50 ja 52** sätestatud nõuete täitmata jätmise või puudused tunnustatud hoolsuskohustuse süsteemis, võib ta anda süsteemi omanikule sobiva tähtaja parandusmeetmete võtmiseks.

7. Kui süsteemi omanik ei võta või keeldub võtmast vajalikke parandusmeetmeid ja kui komisjon on jõudnud järeldusele, et käesoleva artikli lõikes 6 osutatud täitmata jätmised või puudused seavad ohtu süsteemi rakendava, artikli **48 lõikes 1** osutatud ettevõtja suutlikkuse täita **artiklites 48, 49, 50 ja 52** sätestatud nõudeid või kui süsteemi rakendavate ettevõtjate korduva või olulise nõuete mittetäitmise põhjuseks on süsteemi puudused, võtab komisjon vastu rakendusakti, millega tühistab süsteemi samaväärsuse tunnustamise. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 90 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.
8. Komisjon loob tunnustatud hoolsuskohustuse süsteemide registri ja ajakohastab seda. Register tehakse internetis üldsusele kättesaadavaks.

VIII peatükk

■ Patarei- ja akujäätmete *käitlemine*

Artikkel 54

Pädev asutus

1. Liikmesriigid määravad ühe või mitu pädevat asutust, kes vastutavad *käesoleva peatüki* kohaste kohustuste eest, eelkõige selle järelvalve ja kontrollimise eest, et tootjad ja tootjavastutusorganisatsioonid täidaksid oma käesoleva peatüki kohaseid kohustusi.
2. *Iga liikmesriik võib määrata lõikes 1 osutatud pädevate asutuste hulgast ka ühe kontaktpunkti lõike 4 kohaseks komisjoniga suhtlemiseks.*

3. Liikmesriigid kehtestavad pädeva asutuse või pädevate asutuste töökorralduse ja tegevuse üksikasjad, sealhulgas haldus- ja menetlusnormid, et tagada:
- a) tootjate registreerimine vastavalt artiklile 55;
 - b) tootjatele ja tootjavastutusorganisatsioonidele loa andmine vastavalt artiklile **58**;
 - c) järelevalve laiendatud tootjavastutuse kohustuste täitmise üle vastavalt artiklile **57**;
 - d) patareisid ja akusid ***ning patarei- ja akujäätmeid*** käsitlevate andmete kogumine vastavalt artiklile 75;
 - e) teabe kättesaadavaks tegemine vastavalt artiklile 76.

4. Liikmesriigid teatavad hiljemalt ... [kolm kuud pärast kuupäeva, millele on osutatud käesoleva määruse artikli 96 lõike 2 teise lõigu punktis c] komisjonile lõike 1 kohaselt määratud pädevate asutuste nimed ja aadressid. Liikmesriigid teatavad komisjonile põhjendamatu viivitusega nende pädevate asutuste nimede või aadresside mis tahes muudatustest.

Artikkel 55

Tootjate register ■

1. Liikmesriigid loovad tootjate registri, mille eesmärk on jälgida tootjate vastavust käesoleva peatüki nõuetele. ■

2. Tootjad registreerivad end *käesoleva artikli lõikes 1 osutatud registris*. Selleks esitavad nad *registreerimistaotluse igas* liikmesriigis, kus nad teevad patareid või aku esimest korda turul kättesaadavaks.

Tootjad esitavad registreerimistaotluse artikli lõike 9 punktis a osutatud elektroonilise andmetöötlussüsteemi kaudu.

Tootjad teevad patareid või akud, sealhulgas seadmetesse, kergtranspordivahenditesse või muudesse sõidukitesse paigaldatud patareid või akud, liikmesriigi turul kättesaadavaks üksnes juhul, kui tootjad või loa olemasolu korral nende laiendatud tootjavastutuse jaoks määratud volitatud esindajad on selles liikmesriigis registreeritud.

3. Registreerimistaotlus peab **sisaldama** järgmist teavet:

- a) tootja nimi **ja kaubamärgid (kui need on olemas), mida tootja liikmesriigis tegutsedes kasutab**, ning tootja aadress, sealhulgas sihtnumber ja linn või asula, tänav ja majanumber, riik, telefoninumber , kui see on olemas, internetiaadress ja e-posti aadress, **märkides ära ühtse kontaktpunkti**;
- b) tootja riiklik tunnuskood, sealhulgas äriregistri number või samaväärne ametlik registreerimisnumber **ja** Euroopa või riiklik maksukohustuslasena **registreerimise** number;

■

- c) nende patareide või akude *kategooria või kategooriad*, mida tootja kavatseb liikmesriigi territooriumil esimest korda turul kättesaadavaks teha, eelkõige kantavad patareid või akud, tööstuslikud patareid või akud, *kergrahandidivahendite akud*, elektrisõidukiakud või *mootorsõidukiakud*, *ning patarei- või akukeemia*;

I

- d) teave selle kohta, kuidas tootja täidab artiklis 56 sätestatud kohustusi ja vastavalt *artiklites 59, 60 ja 61* sätestatud nõudeid:

- i) kantavate patareide ja akude *või kergtranspordivahendite akude* puhul tuleb punkti *d* nõuete täitmiseks esitada:
- ***kirjalik teave*** meetmete kohta, mis tootja on kehtestanud artiklis 56 sätestatud tootjavastutuse kohustuste täitmiseks, ***artikli 59 lõikes 1 või artikli 60 lõikes 1*** sätestatud eraldi kogumise kohustuste täitmiseks seoses tootja ***poolt liikmesriigi turul kättesaadavaks tehtavate*** patareide ja akude kogusega, ning süsteemi kohta, millega tagatakse pädevatele asutustele esitatavate andmete usaldusväärsus;

- kui see on kohaldatav, selle tootjavastutusorganisatsiooni, kelle tootja on *artikli 57 lõigete 1 ja 2* kohaselt määranud täitma laiendatud tootjavastutuse kohustusi, nimi ja kontaktandmed, sealhulgas sihtnumber ja linn või asula, tänav ja majanumber, riik, telefoninumber, *interneti*aadress ja e-posti aadress ning riiklik tunnuscode, sealhulgas äriregistri number või samaväärne ametlik registreerimisnumber, *ning* tootjavastutusorganisatsiooni Euroopa või riiklik maksukohustuslasena *registreerimise* number, ning esindatava tootja volitus;

ii) **mootorsõidukiakude**, tööstuslike **patareide või akude** ning elektrisõidukiakude puhul tuleb punkti d nõuete täitmiseks esitada:

- **kirjalik teave** meetmete kohta, mis tootja on kehtestanud artiklis 56 sätestatud tootjavastutuse kohustuste täitmiseks, artikli 61 lõikes 1 sätestatud kogumiskohustuste täitmiseks seoses tootja **poolt liikmesriigi turul kättesaadavaks tehtavate** patareide või akude kogusega, ning süsteemi kohta, millega tagatakse pädevatele asutustele esitatavate andmete usaldusväärsus;

- kui see on kohaldatav, selle tootjavastutusorganisatsiooni, kelle tootja on artikli 57 lõigete 1 ja 2 kohaselt määranud täitma laiendatud tootjavastutuse kohustusi, **nimi ja kontaktandmed, sealhulgas sihtnumber ja linn või asula, tänav ja majanumber, riik, telefoninumber, internetiaadress ja e-posti aadress ning** riiklik tunnuskood, sealhulgas äriregistri number või samaväärne ametlik registreerimisnumber, **ning** tootjavastutusorganisatsiooni Euroopa või riiklik maksukohustuslasena **registreerimise** number, ning esindatava tootja volitus;

■

e) tootja või *asjakohasel juhul laiendatud tootjavastutuse jaoks määratud volitatud esindaja või artikli 57 lõike 1 kohaselt* määratud tootjavastutusorganisatsiooni *avaldus*, milles kinnitatakse, et esitatud teave on tõene.

4. *Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 3 kohaldamist, esitatakse kõnealuse lõike punktis d sätestatud teave kas käesoleva artikli lõike 3 kohases registreerimistaotluses või artikli 58 kohases loataotluses. Selline loataotlus peab sisaldama vähemalt teavet laiendatud tootjavastutuse kohustuste individuaalse või kollektiivse täitmise kohta.*
5. *Liikmesriigid võivad vajaduse korral nõuda lisateavet või -dokumente, et tootjate registrit tõhusalt kasutada.*
6. Kui tootja on määranud tootjavastutusorganisatsiooni vastavalt artikli **57 lõikele 1**, täidab see organisatsioon käesolevast artiklist tulenevaid kohustusi *mutatis mutandis*, kui *liikmesriik* ei ole sätestanud teisiti.
7. *Käesolevas artiklis sätestatud kohustusi võib tootja nimel täita laiendatud tootjavastutuse jaoks määratud volitatud esindaja.*

7. *Kui käesolevast artiklist tulenevaid kohustusi täidab tootja nimel laiendatud tootjavastutuse jaoks määratud volitatud esindaja, kes esindab rohkem kui ühte tootjat, esitab volitatud esindaja lisaks lõikes 3 nõutud teabele eraldi iga esindatava tootja nime ja kontaktandmed.*
8. *Liikmesriigid võivad otsustada, et käesoleva artikli kohane registreerimismenetlus ja artikli 58 kohane loamenetlus kujutavad endast ühtset menetlust, tingimusel et taotlus vastab käesoleva artikli lõigetes 3–7 sätestatud nõuetele.*
9. Pädev asutus:
- a) teeb oma veebisaidil elektroonilise andmetöötlussüsteemi kaudu kättesaadavaks teabe taotlusprotsessi kohta;

- b) annab registreerimise ja registreerimisnumbri hiljemalt **12** nädala jooksul alates kogu ***lõigete 2 ja 3*** kohaselt nõutava teabe esitamisest;

10. Pädev asutus võib:

- a) kehtestada registreerimisnõuete ja -protsessiga seotud korra, lisamata sisulisi nõudeid lisaks ***lõigetes 2 ja 3*** sätestatud nõuetele;
- b) nõuda tootjatelt lõikes 2 osutatud taotluste menetlemise eest kulupõhiseid ja proportsionaalseid tasusid.

11. Pädev asutus võib tootja registreerimisest keelduda või selle tühistada, kui lõikes 3 osutatud teave ja sellega seotud dokumentaalsed tõendid ei ole esitatud või kui need ei ole piisavad või kui tootja ei vasta enam lõike 3 punktis d sätestatud nõuetele.

Pädev asutus tühistab tootja registreeringu, kui tootja on tegevuse lõpetanud.

12. Tootja või asjakohasel juhul ***laiendatud tootjavastutuse jaoks määratud volitatud esindaja või*** määratud tootjavastutusorganisatsioon nende tootjate nimel, keda ta esindab, teavitab pädevat asutust põhjendamatu viivitusega kõigist muudatustest registreeringus sisalduvas teabes ning akude või patareide, millele on registreeringus osutatud, liikmesriigi territooriumil kättesaadavaks tegemise mis tahes alalisest lõpetamisest.
13. ***Kui tootjate registris olev teave ei ole avalikult kättesaadav, tagavad liikmesriigid, et digiplatvormide pakkujatele, kes võimaldavad tarbijatel sõlmida tootjatega kauglepinguid, antakse tasuta juurdepääs registris sisalduvale teabele.***

Artikkel 56

Laiendatud tootjavastutus

1. Tootjatel on laiendatud tootjavastutus patareide ja akude eest, mille nad liikmesriigi territooriumil turul esmakordselt kättesaadavaks teevad. Sellised tootjad ***peavad vastama direktiivi 2008/98/EÜ artiklite 8 ja 8a ning käesoleva peatüki nõuetele.***
2. ***Ettevõtjat, kes teeb liikmesriigi territooriumil turul esmakordselt kättesaadavaks patareisid või akusid, mis on saadud korduskasutamiseks ettevalmistamise, kasutusotstarbe muutmiseks ettevalmistamise, kasutusotstarbe muutmise või taastamise käigus, käsitatakse käesoleva määruse kohaldamisel selliste patareide või akude tootjana ja tal on laiendatud tootjavastutus.***

3. *Artikli 3 punkti 47 alapunktis d määratletud tootja määrab laiendatud tootjavastutuse jaoks volitatud esindaja igas liikmesriigis, kus ta patareisid või akusid müüb. Selline määramine toimub kirjaliku volitusega.*
4. *Tootja tehtavad rahalised sissemaksed katavad järgmised kulud seoses tootja poolt asjaomase liikmesriigi turul kättesaadavaks tehtavate toodetega:*
- a) *patarei- ja akujäätmete liigiti kogumise ja nende hilisema transpordi ja töötlemise kulud, võttes arvesse korduskasutamiseks ettevalmistamisest või kasutusotstarbe muutmiseks ettevalmistamisest või ringlussevõetud patarei- ja akujäätmetest saadud teise toorme väärtusest saadavat tulu;*

- b) **■ kogutud segaolmejäätmete koostise uuringu korraldamise** kulud vastavalt artikli 69 lõikele 5;
- c) teabe *esitamise kulud* patarei- ja akujäätmete vältimise ja käitlemise kohta vastavalt artiklile 74;
- d) *kulud seoses andmete kogumise ja pädevatele asutustele esitamisega* vastavalt artiklile 75.

5. *Kui tehakse kättesaadavaks patareisid ja akusid, mis on ette valmistatud korduskasutamiseks, ette valmistatud kasutusotstarbe muutmiseks, mille kasutusotstarvet on muudetud või mis on taastatud, võivad nii algsete patareide ja akude tootjad kui ka nende toimingute tulemusel turule lastud patareide ja akude tootjad kehtestada kulude jagamise mehhanismi, mis põhineb kulude tegelikul jaotamisel eri tootjate vahel, et jagada lõike 4 punktides a, c ja d osutatud kulusid, ning seda mehhanismi kohandada.*

Kui lõikes 2 osutatud patarei või aku suhtes kehtib rohkem kui üks laiendatud tootjavastutus, ei kanna esimene tootja, kes teeb selle patarei või aku turul kättesaadavaks, sellisest kulude jagamise mehhanismist tulenevaid lisakulusid.

Komisjon hõlbustab selliste kulude jagamise mehhanismidega seotud teabevahetust ja parimate tavade jagamist liikmesriikide vahel.

Artikkel 57

Tootjavastutusorganisatsioon

- 1. Tootjad võivad anda määrata artikli 58 kohaselt loa saanud tootjavastutusorganisatsiooni täitma laiendatud tootjavastutuse kohustusi nende nimel. Liikmesriigid võivad võtta meetmeid, et muuta tootjavastutusorganisatsiooni määramine kohustuslikuks. Sellised meetmed peavad olema põhjendatud turule lastud antud kategooria patareide ja akude eriomadustega ja nendega seotud jäätmekäitlusomadustega.*

2. Laiendatud tootjavastutuse **kohustuste** kollektiivse **täitmise** korral tagavad tootjavastutusorganisatsioonid, et tootjaid koheldakse võrdselt olenemata nende päritolust või suurusest, tekitamata ebaproportsionaalselt suurt ■ koormust väikeste patarei- ja akukoguste tootjatele, sealhulgas väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele. Samuti tagavad nad, et tootjate poolt neile:
- a) tehtavaid makseid kohandatakse **vastavalt direktiivi 2008/98/EÜ artikli 8a lõike 4 punktile b** vähemalt patarei- ja akukategooria ning patarei- ja akukeemia järgi, ■ võttes **asjakohasel juhul** arvesse patareide ja akude laetavust, valmistamisel kasutatava ringlussevõetud materjali osakaalu **ning kas patarei või aku on korduskasutamiseks ette valmistatud, kasutusotstarbe muutmiseks ette valmistatud, selle kasutusotstarvet on muudetud või see on taastatud, ja nende süsinikujalajälge, ning**
 - b) tehtavaid makseid kohandatakse, et võtta arvesse tootjavastutusorganisatsioonide tulusid patarei- ja akujäätmete korduskasutamiseks **ettevalmistamisest või kasutusotstarbe muutmiseks ettevalmistamisest** või nende **ringlussevõtmisest** saadud teise toorme väärtusest.

3. ■ Kui liikmesriigis on mitmel tootjavastutusorganisatsioonil luba täita tootjate nimel laiendatud tootjavastutuse kohustusi, ■ tagavad nad kogu liikmesriigi territooriumil *artikli 59 lõikes 1, artikli 60 lõikes 1 ja artikli 61 lõikes 1* osutatud tegevuste katvuse. Liikmesriigid määravad pädeva asutuse või nimetavad sõltumatu kolmanda isiku järelevalve teostamiseks selle üle, et tootjavastutusorganisatsioonid täidaksid oma kohustusi *koordineeritult*.

4. Tootjavastutusorganisatsioonid tagavad oma valduses olevate andmete konfidentsiaalsuse, kui tegemist on ärisaladusena käsitatava teabe või sellise teabega, mis on otseselt seostatav üksikute tootjate või nende laiendatud tootjavastutuse jaoks määratud volitatud esindajatega.
5. *Lisaks teabele, millele on osutatud direktiivi 2008/98/EÜ artikli 8a lõike 3 punktis e, avaldavad tootjavastutusorganisatsioonid oma veebisaitidel vähemalt igal aastal järgmise teabe, kui äri- ja tööstussaladustest ei tulene teisiti: **patareid- ja akujäätmete liigiti kogumise määr, ringlussevõtu määrad ja taaskasutusse võetud materjalide määrad, mis on saavutatud tootjavastutusorganisatsiooni määranud tootjate poolt.***

6. *Lisaks lõikes 5 osutatud teabele teevad tootjavastutusorganisatsioonid üldsusele kättesaadavaks teabe lõike 8 kohaselt valitavate jäätmekäitlejate valimise korra kohta.*
7. Komisjonil on õigus võtta vastu rakendusakt, milles sätestatakse *käesoleva artikli* lõike 2 *punkti a* kohaldamise kriteeriumid, kui see on vajalik siseturu moonutuste vältimiseks. Kõnealune rakendusakt ei käsitle maksete taseme täpset kindlaksmääramist ning see võetakse vastu kooskõlas artikli 90 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.
8. *Tootjad või tootjavastutusorganisatsioonid kohaldavad jäätmekäitlusettevõtjatele läbipaistvatel hindamiskriteeriumidel põhinevat mittediskrimineerivat valikumenetlust, mis ei pane väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele ebaproportsionaalselt suurt koormust.*

Artikkel 58

Luba laiendatud tootjavastutuse kohustuse täitmiseks

- 1. Laiendatud tootjavastutuse kohustuste individuaalse täitmise korral taotleb tootja ja laiendatud tootjavastutuse kohustuste kollektiivse täitmise korral taotlevad määratud tootjavastutusorganisatsioonid pädevalt asutuselt luba laiendatud tootjavastutuse kohustuse täitmiseks.*

2. *Luba antakse üksnes juhul, kui tõendatakse:*

- a) *et direktiivi 2008/98/EÜ artikli 8a lõike 3 punktides a–d sätestatud nõuded on täidetud ning tootja või tootjavastutusorganisatsiooni kehtestatud meetmed on piisavad käesolevas peatükis sätestatud kohustuste täitmiseks seoses selliste patareide ja akude kogusega, mille tootja või tootjad, kelle nimel tootjavastutusorganisatsioon tegutseb, liikmesriigi territooriumil turul esimest korda kättesaadavaks teevad, ning*
- b) *dokumentaalsete tõendite esitamisega, et artikli 59 lõigetes 1 ja 2 või artikli 60 lõigetes 1, 2 ja 4 sätestatud nõuded on täidetud ning et on kehtestatud kord, mis võimaldab saavutada vastavalt vähemalt artikli 59 lõikes 3 ja artikli 60 lõikes 3 osutatud kogumiseesmärki ja seda püsivalt säilitada.*

3. *Liikmesriigid lisavad oma meetmetesse, millega kehtestatakse artikli 54 lõike 3 punktis b osutatud haldus- ja menetlusnormid, loamenetluse üksikasjad, mis võivad erineda sõltuvalt sellest, kas see on seotud laiendatud tootjavastutuse kohustuste individuaalse või kollektiivse täitmisega, ning tootjate või tootjavastutusorganisatsioonide vastavuse kontrollimise korra, sealhulgas teabe, mille tootjad või tootjavastutusorganisatsioonid peavad sel eesmärgil esitama. Loamenetlus sisaldab nõuet kontrollida artikli 59 lõigetes 1 ja 2 ning artikli 60 lõigetes 1, 2 ja 4 sätestatud nõuete täitmise tagamiseks kehtestatud korda ning selliseks kontrollimiseks ette nähtud tähtaegu, mis ei tohi ületada 12 nädalat alates täieliku taotlustoimiku esitamisest. Kontrolli võib teha sõltumatu ekspert, kes väljastab kontrolli tulemuste kohta kontrolliaruande.*
4. *Tootjad või tootjavastutusorganisatsioonid teatavad pädevale asutusele põhjendamatult viivitusega kõigist loas sisalduva teabe muudatustest, loa tingimustega seotud muudatustest või tegevuse alalisest lõpetamisest.*

5. *Direktiivi 2008/98/EÜ artikli 8a lõike 3 punktis d sätestatud enesekontrolli mehhanismi rakendatakse korrapäraselt ja vähemalt iga kolme aasta järel, et kontrollida, kas kõnealuse punkti sätted on täidetud ja kas käesoleva artikli lõikes 2 osutatud loa andmise tingimused on jätkuvalt täidetud. Tootja või tootjavastutusorganisatsioon esitab taotluse korral enesekontrolliaruande ja vajaduse korral parandusmeetmete kava projekti pädevale asutusele. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõikes 6 sätestatud pädevust, võib pädev asutus esitada tähelepanekuid enesekontrolliaruande ja parandusmeetmete kava projekti kohta ning edastab kõnealused tähelepanekud tootjale või tootjavastutusorganisatsioonile. Tootja või tootjavastutusorganisatsioon koostab parandusmeetmete kava, mis põhineb kõnealustel tähelepanekutel, ja rakendab seda.*

6. *Pädev asutus võib otsustada loa tühistada, kui artikli 59 lõikes 3 või artikli 60 lõikes 3 sätestatud kogumiseesmärgid ei ole täidetud või kui tootja või tootjavastutusorganisatsioon ei vasta enam patareid- ja akujäätmete kogumise ja töötlemise korraldamise nõuetele või ei esita pädevale asutusele aruannet või ei teavita teda loa tingimustega seotud muudatustest või on tegevuse lõpetanud.*

7. *Laiendatud tootjavastutuse kohustuste individuaalse täitmise korral esitab tootja ja laiendatud tootjavastutuse kollektiivse täitmise korral esitavad määratud tootjavastutusorganisatsioonid tagatise, mis on ette nähtud tootja või tootjavastutusorganisatsiooni jäätmekäitlustoimingutega seotud kulude katmiseks laiendatud tootjavastutuse kohustuste täitmata jätmise korral, sealhulgas tegevuse alalise lõpetamise või maksejõuetuse korral. Liikmesriik võib kehtestada sellisele tagatisele lisanõudeid. Riiklikult juhitava tootjavastutusorganisatsiooni puhul võib sellise tagatise anda keegi teine peale organisatsiooni enda ning see võib olla tootjatasudest rahastatava riikliku fondi kujul, mille eest vastutab solidaarselt organisatsiooni juhtiv liikmesriik.*

Artikkel 59

Kantavate patareide ja akude jäätmete kogumine

1. Kantavate patareide ja akude tootjad või tootjavastutusorganisatsioonid, kui need on määratud vastavalt artikli **57 lõikele 1**, tagavad, et kõigi kantavate patareide ja akude jäätmed, olenemata nende olemusest, **keemilisest koostisest, seisukorrast**, tootemargist või päritolust, kogutakse eraldi selle liikmesriigi territooriumil, kus nad teevad kantavad patareid ja akud esimest korda turul kättesaadavaks. Selleks teevad nad järgmist:
 - a) loovad kantavate patareide ja akude jäätmete **tagasivõtu- ja kogumissüsteemi**;

- b) pakuvad kantavate patareide ja akude jäätmete tasuta kogumist lõike 2 punktis a osutatud üksustele ning näevad ette kantavate patareide ja akude jäätmete kogumise kõigilt üksustelt, kes seda pakkumist on kasutanud (edaspidi „kantavate patareide ja akude jäätmete ühendatud kogumispunktid“);
- c) näevad ette kantavate patareide ja akude jäätmete kogumise ja transpordi praktilise korralduse, sealhulgas pakuvad kantavate patareide ja akude jäätmete ühendatud kogumispunktidele tasuta sobivaid kogumis- ja transpordimahuteid, mis vastavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi **2008/68/EÜ**⁵⁰ nõuetele;
- d) koguvad tasuta kantavate patareide ja akude jäätmete ühendatud kogumispunktides kogutud kantavate patareide ja akude jäätmete sagedusega, mis on proportsionaalne kaetud territooriumi ning kõnealuste kogumispunktide kaudu tavaliselt kogutavate kantavate patareide ja akude jäätmete mahu ja ohtlikkusega;

⁵⁰ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. septembri 2008. aasta direktiiv 2008/68/EÜ ohtlike kaupade siseveo kohta (ELT L 260, 30.9.2008, lk 13).*

- e) *koguvad tasuta elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmetest eemaldatud kantavate patareide ja akude jäätmete sagedusega, mis on proportsionaalne kantavate patareide ja akude jäätmete mahu ja ohtlikkusega;*
- f) tagavad, et jäätmekäitleja töötleb kantavate patareide ja akude jäätmete ühendatud kogumispunktidest kogutud *ning elektri- ja elektroonikaseadmete romudest eemaldatud* kantavate patareide ja akude jäätmeid ■ loa saanud käitluskohas kooskõlas artikliga 70.

2. Kantavate patareide ja akude tootjad või tootjavastutusorganisatsioonid, kui need on määratud vastavalt artikli **57 lõikele 1**, tagavad, et ***kantavate patareide ja akude jäätmete tagasivõtu- ja kogumissüsteem***:
- a) koosneb kogumispunktidest, mis nad on rajanud koostöös ***ühe või mitme järgmise osalejaga***:
- i) turustajatega vastavalt artiklile 62;
- ii) **■** direktiivi 2000/53/EÜ kohaldamisalasse kuuluvate romusõidukite töötlemiskohtadega;
- iii) ametiasutuste või nende nimel jäätmekäitlusega tegelevate kolmandate isikutega vastavalt artiklile 66;
- iv) vabatahtlike kogumispunktidega vastavalt artiklile 67;
- v) ***direktiivile 2012/19/EL kohaldamisalasse kuuluvate elektri- ja elektroonikaseadmete romude töötlemiskohtadega ning***

- b) hõlmab kogu liikmesriigi territooriumi, võttes arvesse elanikkonna suurust ja rahvastikutihedust, kantavate patareide ja akude jäätmete eeldatavat kogust, ligipääsetavust ja lähedust lõppkasutajatele, ning ei piirdu piirkondadega, kus kantavate patareide ja akude jäätmete kogumine ja hilisem käitlemine on kasumlik.

3. Kantavate patareide ja akude tootjad või tootjavastutusorganisatsioonid, kui need on määratud vastavalt artikli **57 lõikele 1**, peavad saavutama vähemalt järgmised kantavate patareide ja akude jäätmete kogumise eesmärgid:

- a) 45 % 31. detsembriks 2023;
- b) **63** % 31. detsembriks **2027**;
- c) **73** % 31. detsembriks 2030.

Tootjad või tootjavastutusorganisatsioonid, kui need on määratud vastavalt artikli **57 lõikele 1**, arvutavad käesolevas lõikes osutatud kogumismäära vastavalt XI lisale.

4. Lõppkasutajatel on võimalik viia kantavate patareide ja akude jäätmed lõike 2 punktis a osutatud kogumispunktidesse ja neilt ei võeta tasu ega kohustata neid ostma uut patareid või akut, või kantavat patareid või **akut kogumispunktid rajanud tootjatelt**.

5. Lõike 2 *punkti a alapunktide i, iii ja iv* kohaselt rajatud kogumispunktide suhtes ei kohaldata direktiivi 2008/98/EÜ kohaseid registreerimis- või loanõudeid.
6. *Liikmesriik võib võtta meetmeid, millega nõutakse, et käesoleva artikli lõike 2 punktis a osutatud kogumispunktid võivad kantavate patareide ja akude jäätmeid koguda üksnes juhul, kui nad on sõlminud lepingu tootjatega või tootjavastutusorganisatsioonidega, kui need on määratud vastavalt artikli 57 lõikele 1.*

7. *Võttes arvesse turu eeldatava arengu ning kantavate patareide ja akude eeldatava kasutusea pikenemise tõttu ning selleks, et paremini kindlaks teha kogumiseks kättesaadavate kantavate patareide ja akude jäätmete tegelikku kogust, on komisjonil õigus võtta hiljemalt ... [48 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta XI lisas sätestatud kantavate patareide ja akude kogumise määra arvutamise metoodikat ja muuta käesoleva artikli lõikes 3 sätestatud kogumise eesmärki, et kohandada kõnealuse kogumise eesmärki uue metoodikaga, säilitades samal ajal võrdväärset eesmärgid ja tähtsused.*

Artikkel 60

Kergtranspordivahendite akude jäätmete kogumine

1. *Kergtranspordivahendite akude tootjad või tootjavastutusorganisatsioonid, kui need on määratud vastavalt artikli 57 lõikele 1, tagavad, et kõigi kergtranspordivahendite akude jäätmete, olenemata nende olemusest, keemilisest koostisest, seisukorrast, tootemargist või päritolust, kogutakse eraldi selle liikmesriigi territooriumil, kus nad teevad akud esimest korda turul kättesaadavaks. Selleks teevad nad järgmist:*
 - a) *loovad kergtranspordivahendite akude jäätmete tagasivõtu- ja kogumissüsteemi;*
 - b) *pakuvad kergtranspordivahendite akude jäätmete tasuta kogumist lõike 2 punktis a osutatud üksustele ning näevad ette kergtranspordivahendite akude jäätmete kogumise kõigilt üksustelt, kes seda pakkumist on kasutanud (edaspidi „kergtranspordivahendite akude jäätmete ühendatud kogumispunktid“);*

- c) *näevad ette kergtranspordivahendite akude kogumise ja transpordi praktilise korralduse, sealhulgas pakuvad kergtranspordivahendite akude jäätmete ühendatud kogumispunktilede tasuta sobivaid kogumis- ja transpordimahuteid, mis vastavad direktiivi 2008/68/EÜ nõuetele;*
- d) *tagavad kergtranspordivahendite akude jäätmete ühendatud kogumispunktides kogutud kergtranspordivahendite akude jäätmete tasuta kogumise sagedusega, mis on proportsionaalne kaetud territooriumi ning kõnealustes kogumispunktides tavaliselt kogutavate kergtranspordivahendite akude jäätmete mahu ja ohtlikkusega;*
- e) tagavad elektri- ja elektroonikaseadmete romudest eemaldatud kergtranspordivahendite akude jäätmete tasuta kogumise sagedusega, mis on proportsionaalne kergtranspordivahendite akude jäätmete mahu ja ohtlikkusega;

f) tagavad, et jäätmekäitleja töötleb kergtranspordivahendite akude jäätmete ühendatud kogumispunktides kogutud ning elektri- ja elektroonikaseadmete romudest eemaldatud kergtranspordivahendite akude jäätmeid loa saanud käitluskohas kooskõlas artikliga 70.

2. *Kergtranspordivahendite akude tootjad või tootjavastutusorganisatsioonid, kui need on määratud vastavalt artikli 57 lõikele 1, tagavad, et kergtranspordivahendite akude jäätmete tagasivõtu- ja kogumissüsteem:*

a) koosneb kogumispunktides, mis nad on rajanud koostöös ühe või mitme järgmise osalejaga:

i) turustajatega vastavalt artiklile 62;

ii) direktiivi 2000/53/EÜ kohaldamisalasse kuuluvate romusõidukite töötlemiskohtadega;

- iii) *ametiasutuste või nende nimel jäätmekäitlusega tegelevate kolmandate isikutega vastavalt artiklile 66;*
 - iv) *vabatahtlike kogumispunktidega vastavalt artiklile 67;*
 - v) *direktiivi 2012/19/EL kohaldamisalasse kuuluvate elektri- ja elektroonikaseadmete romude töötlemiskohtadega ning*
- b) *hõlmab kogu liikmesriigi territooriumi, võttes arvesse elanikkonna suurust ja rahvastikutihedust, kergtranspordivahendite akude jäätmete eeldatavat kogust, ligipääsetavust ja lähedust lõppkasutajatele, ning ei piirdu piirkondadega, kus kergtranspordivahendite akude jäätmete kogumine ja hilisem käitlemine on kasumlik.*

3. *Kergtranspordivahendite akude tootjad või tootjavastutusorganisatsioonid, kui need on määratud vastavalt artikli 57 lõikele 1, peavad saavutama vähemalt järgmised kergtranspordivahendite akude jäätmete kogumise eesmärgid ning säilitama neid eesmäärke püsivalt:*

a) 51 % 31. detsembriks 2028;

b) 61 % 31. detsembriks 2031.

Kergtranspordivahendite akude tootjad või tootjavastutusorganisatsioonid, kui need on määratud vastavalt artikli 57 lõikele 1, arvutavad käesolevas lõikes osutatud kogumismäära vastavalt XI lisale.

4. *Kergtranspordivahendite akude tootjad või tootjavastutusorganisatsioonid, kui need on määratud vastavalt artikli 57 lõikele 1, peavad:*

- a) *rajama lõike 2 punktis a osutatud kogumispunktid sobiva kogumistaristuga kergtranspordivahendite akude jäätmete liigiti kogumiseks, mis vastab kohaldatavatele ohutusnõuetele, ning katma vajalikud kulud, mis nendel kogumispunktidel seoses tagasivõtmisega tekivad; selliste akujäätmete kogumiseks ja ajutiseks ladustamiseks kogumispunktides kasutatavad mahutid peavad sobima nende kogumispunktide kaudu tõenäoliselt kogutavate kergtranspordivahendite akude jäätmete kogusele ja ohtlikkusele;*
- b) *koguma lõike 2 punktis a osutatud kogumispunktidest kergtranspordivahendite akude jäätmeid sagedusega, mis on proportsionaalne liigiti kogumise taristu ladustamismahuga ning nende kogumispunktide kaudu tavaliselt kogutavate akujäätmete koguse ja ohtlikkusega, ning*

c) korraldama käesoleva artikli lõike 2 punktis a osutatud kogumispunktidest kogutud kergtranspordivahendite akude jäätmete üleandmise loa saanud käitluskohale kooskõlas artiklitega 70 ja 73.

5. Lõppkasutajatel on võimalik viia kergtranspordivahendi akude jäätmed lõike 2 punktis a osutatud kogumispunktidesse ja neilt ei võeta tasu ega kohustata neid ostma uut akut või kergtranspordivahendi akut kogumispunktid rajanud tootjatelt.
6. *Lõike 2 punkti a alapunktide i, iii ja iv kohaselt rajatud kogumispunktide suhtes ei kohaldata direktiivi 2008/98/EÜ kohaseid registreerimis- või loanõudeid.*
7. *Liikmesriigid võivad võtta meetmeid, millega nõutakse, et käesoleva artikli lõike 2 punktis a osutatud kogumispunktid võivad kergtranspordivahendite akude jäätmeid koguda üksnes juhul, kui nad on sõlminud lepingu tootjatega või tootjavastutusorganisatsioonidega, kui need on määratud vastavalt artikli 57 lõikele 1.*

8. *Võttes arvesse turu eeldatava arengu ning kergtranspordivahendite akude eeldatava kasutusea pikenemise tõttu ning selleks, et paremini kindlaks teha kogumiseks kättesaadavate kergtranspordivahendite akude jäätmete tegelikku kogust, on komisjonil õigus võtta hiljemalt ... [48 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta XI lisas sätestatud kergtranspordivahendite akude kogumise määra arvutamise metoodikat ja muuta käesoleva artikli lõikes 3 sätestatud kogumise eesmärki, et kohandada kogumise eesmärki uue metoodikaga, säilitades samal ajal võrdväärseid eesmärgid ja tähtsused.*

Artikkel 61

Mootorsõidukiakude jäätmete, tööstuslike patareide ja akude jäätmete ning elektrisõidukiakude jäätmete kogumine

1. *Mootorsõidukiakude*, tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude tootjad või tootjavastutusorganisatsioonid, kui need on määratud vastavalt artikli **57 lõikele 1**, võtavad tasuta tagasi kõik selliste *mootorsõidukiakude*, tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude jäätmed, mis kuuluvad vastavasse *kategooriasse*, mille nad on asjaomase liikmesriigi territooriumil turul esimest korda kättesaadavaks teinud, *olenemata nende olemusest, keemilisest koostisest, seisukorrast, tootemargist või päritolust, ja tagavad nende liigiti kogumise*, kohustamata lõppkasutajat ostma uut patareid või akut ning tingimuseta, et patarei või aku peab olema ostetud neilt, ning tagavad, et kõnealused patareide ja akude jäätmed kogutakse eraldi. Selleks nõustuvad nad võtma vastu *mootorsõidukiakude* jäätmeid, tööstuslike patareide ja akude jäätmeid ning elektrisõidukiakude jäätmeid lõppkasutajatelt või *tagasivõtu- ja kogumissüsteemidelt, mis hõlmavad* kogumispunkte, mille nad on rajanud koostöös:

- a) *mootorsõidukiakude*, tööstuslike *patareide ja akude* ning elektrisõidukiakude turustajatega vastavalt artikli 62 lõikele 1;
- b) *ettevõtjatega, kes tegelevad mootorsõidukiakude, tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude taastamise või kasutusotstarbe muutmisega;*
- c) elektri- ja elektroonikaseadmete romude ning romusõidukite töötlemis **II** kohtadega, millele on osutatud artiklis 65, nende tegevusest tulenevate *mootorsõidukiakude* jäätmete, tööstuslike *patareide ja akude* jäätmete ning elektrisõidukiakude jäätmete osas;
- d) ametiasutuste või nende nimel jäätmekäitlusega tegelevate kolmandate isikutega vastavalt artiklile 66.

Liikmesriik võib võtta meetmeid, millega nõutakse, et esimese lõigu punktides a–d osutatud üksused võivad mootorsõidukiakude jäätmeid, tööstuslike patareide ja akude jäätmeid ning elektrisõidukiakude jäätmeid koguda üksnes juhul, kui nad on sõlminud lepingu tootjatega või tootjavastutusorganisatsioonidega, kui need on määratud vastavalt artikli 57 lõikele 1.

Kui tööstuslike patareide ja akude jäätmed on vaja eraisikutest mitteäriliste kasutajate valdustes eelnevalt demonteerida, *ei kaasne* tootja kohustusega nende patareide ja akude *jäätmed* tagasi võtta selliste kulude *kandmine* nende kasutajate poolt, mis tulenevad *nende* patarei- ja akujäätmete demonteerimisest ja *kogumisest*.

2. Lõike 1 kohaselt kehtestatud tagasivõtukord hõlmab kogu liikmesriigi territooriumi, võttes arvesse elanikkonna suurust ja rahvastikutihedust, *mootorsõidukiakude* jäätmete, tööstuslike *patareide ja akude* jäätmete ning elektrisõidukiakude jäätmete eeldatavat kogust, ligipääsetavust ja lähedust lõppkasutajatele, ning see ei piirdu piirkondadega, kus *mootorsõidukiakude* jäätmete, tööstuslike *patareide ja akude* jäätmete ning elektrisõidukiakude jäätmete kogumine ja hilisem käitlemine on kasumlik.

3. **Mootorsõidukiakude**, tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude tootjad või tootjavastutusorganisatsioonid, kui need on määratud vastavalt artikli **57 lõikele 1**:
- a) varustavad lõikes 1 osutatud **tagasivõtu- ja kogumissüsteemid** sobiva kogumistaristuga **mootorsõidukiakude** jäätmete, tööstuslike patareide ja akude jäätmete ning elektrisõidukiakude jäätmete liigiti kogumiseks, mis vastab kohaldatavatele ohutusnõuetele, ning katavad vajalikud kulud, mis nendel **tagasivõtu- ja kogumissüsteemidel** seoses tagasivõtmisega tekivad; selliste patarei- ja aku**jäätmete kogumiseks ja ajutiseks ladustamiseks tagasivõtu- ja kogumissüsteemides** kasutatavad mahutid peavad sobima nende kogumispunktide kaudu tõenäoliselt kogutavate **mootorsõidukiakude** jäätmete, tööstuslike patareide ja akude jäätmete ning elektrisõidukiakude jäätmete kogusele ja ohtlikkusele;

- b) koguvad lõikes 1 osutatud **tagasivõtu- ja kogumissüsteemidest mootorsõidukiakude** jäätmeid, tööstuslike patareide ja akude jäätmeid ning elektrisõidukiakude jäätmeid sagedusega, mis on proportsionaalne liigiti kogumise taristu ladustamismahuga ning nende **tagasivõtu- ja kogumissüsteemide** kaudu tavaliselt kogutavate patarei- ja akujäätmete koguse ja ohtlikkusega, ning
- c) näevad ette lõppkasutajatelt ja lõikes 1 osutatud **tagasivõtu- ja kogumissüsteemidest** kogutud **mootorsõidukiakude** jäätmete, tööstuslike patareide ja akude jäätmete ning elektrisõidukiakude jäätmete viimise loa saanud töötlemis-kohtadesse vastavalt artiklitele 70 ja 73.

4. Käesoleva artikli lõike 1 punktides a–d osutatud üksused võivad kogutud **mootorsõidukiakude** jäätmed, tööstuslike patareide ja akude jäätmed ning elektrisõidukiakude jäätmed anda üle jäätmekäitlejatele, **kes on valitud kooskõlas artikli 57 lõikega 8, nende töötlemiseks** kooskõlas artikliga 70. Sellistel juhtudel loetakse käesoleva artikli lõike 3 punkti c kohane tootjate kohustus täidetuks.

Artikkel 62

Turustajate kohustused

1. Turustajad võtavad patarei- ja akujäätmehid lõppkasutajalt tagasi **tasuta** ja kehtestamata **lõppkasutajale** kohustust osta **või olla eelnevalt ostnud** uus patarei või aku, olenemata nende jätmete keemilisest koostisest, **tootemargist** või päritolust, järgmisel viisil:
 - a) kantavate patareide ja akude **jätmed** turustaja jaemüügipunktis või selle vahetus läheduses;
 - b) **kergranspordivahendite akude** jätmed, **mootorsõidukiakude** jätmed, tööstuslike patareide ja akude jätmed ning elektrisõidukiakude jätmed turustaja jaemüügipunktis või selle läheduses.
2. Lõikes 1 sätestatud tagasivõtmiskohustus:
 - a) ei kehti patareisid ja akusid sisaldavate toodete jätmete suhtes;
 - b) ■ piirdub sellisesse kategooriasse kuuluvate patareide ja akude jätmetega, millele vastavaid patareisid või akusid turustaja pakub või on pakkunud, ning **kantavate** patareide ja akude **jätmete** puhul kogusega, mille **mittekutselised** lõppkasutajad tavaliselt ära viskavad.

3. Turustajad annavad patarei- ja akujäätmed, mille nad on tagasi võtnud, üle tootjatele või tootjavastutusorganisatsioonidele, kes vastutavad kõnealuste patareide ja akude jäätmete kogumise eest vastavalt artiklitele **59, 60** ja 61, või kooskõlas **artikli 57 lõikega 8 valitud** jäätmekäitlejale töötlemiseks ■ kooskõlas artikliga 70.
4. Käesolevast artiklist tulenevaid kohustusi kohaldatakse *mutatis mutandis* **turustajate** ■ suhtes, kes tarnivad patareisid ja akusid lõppkasutajatele kauglepingute alusel. Kõnealused **turustajad** tagavad piisava arvu kogumispunkte, mis hõlmavad kogu liikmesriigi territooriumi, võttes arvesse elanikkonna suurust ja rahvastikutihedust, **kantavate patareide ja akude** jäätmete, **kergetranspordivahendite akude** jäätmete, **mootorsõidukiakude** jäätmete, tööstuslike **patareide ja akude** jäätmete ning elektrisõidukiakude jäätmete eeldatavat mahtu, ligipääsetavust ja lähedust lõppkasutajatele, mis võimaldab lõppkasutajatel patareid ja akud tagastada.

5. *Tarnimisega müügi korral pakuvad turustajad kantavate patareide ja akude jäätmete, kergtranspordivahendite akude jäätmete, tööstuslike patareide ja akude jäätmete, mootorsõidukiakude jäätmete ning elektrisõidukiakude jäätmete tasuta tagasivõtmist lõppkasutajale tarnimise kohas või kohalikus kogumispunktis. Patarei või aku tellimisel teavitatakse lõppkasutajat patarei- või akujäätmete tagasivõtmise korrast.*
6. *Määruse (EL) 2022/2065 artikli 30 lõike 1 punktide d ja e järgimiseks peavad nimetatud määruse III peatüki 4. jao kohaldamisalasse kuuluvate digiplatvormide pakkujad, kes võimaldavad tarbijatel sõlmida tootjatega kauglepinguid, saama tootjatelt, kes pakuvad liidus asuvatele tarbijatele patareisid ja akusid, sealhulgas seadmetesse, kergtranspordivahenditesse või muudesse sõidukitesse paigaldatud patareisid ja akusid, järgmise teabe:*

- a) üksikasjad artiklis 55 osutatud tootjate registri kohta ja tootja registrinumber (-numbrid) selles registris;
- b) tootja enesesertifitseerimise kinnitus, millega ta kohustub pakkuma üksnes patareisid ja akusid, kaasa arvatud seadmetesse, kergtranspordivahenditesse või muudesse sõidukitesse paigaldatud patareid ja akud, mille puhul on täidetud artikli 56 lõigetes 1, 2, 3 ja 4, artikli 57 lõikes 1 ning artikli 58 lõigetes 1, 2 ja 7 osutatud laiendatud tootjavastutuse nõuded.

Artikkel 63

Patareide ja akude tagatisrahasüsteemid

Komisjon hindab 31. detsembriks 2027 patareide ja akude, eelkõige üldkasutatavate kantavate patareide ja akude jaoks tagatisrahasüsteemide loomise teostatavust ja võimalikku kasu. Selleks esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande ning kaalub asjakohaste meetmete võtmist, sealhulgas seadusandlike ettepanekute vastuvõtmist.

Artikkel 64

Lõppkasutajate kohustused

1. *Lõppkasutajad* viskavad patarei- ja akujäätmed ära teistest jäätmevoogudest, sealhulgas segaolmejäätmetest eraldi.
2. *Lõppkasutajad* viivad patarei- ja akujäätmed spetsiaalsetesse liigiti kogumise punktidesse, mis on sisse seatud tootja või tootjavastutusorganisatsiooni poolt või temaga kokku lepitud erikorra kohaselt vastavalt artiklitele **59, 60** ja 61.

Artikkel 65

Töötlemiskohtade käitajate kohustused

1. Direktiivide 2000/53/EÜ *või* 2012/19/EL kohaldamisalasse kuuluvate töötlemiskohtade käitajad annavad romusõidukite või elektri- ja elektroonikaseadmete romude töötlemise tulemusel saadud patareid ja akud üle asjaomase *kategooria* patareide ja akude tootjatele või nende nimel tegutsevatele tootjavastutusorganisatsioonidele, kui need on määratud vastavalt artikli 57 lõikele 1, või *artikli 57 lõike 8 kohaselt valitud jäätmekäitlejatele* nende töötlemiseks ■ kooskõlas artikliga 70.
2. *Lõikes 1 osutatud töötlemiskohtade käitajad peavad nende üleandmistehingute kohta arvestust.*

Artikkel 66

Jäätmekäitluse eest vastutavate ametiasutuste osalemine

1. Erasikutest mitteäriliste ***lõppkasutajate*** patarei- ja akujäätmeid võib viia jäätmekäitluse eest vastutavate ametiasutuste loodud liigiti kogumise punktidesse.
2. Jäätmekäitluse eest vastutavad ametiasutused tagavad, et kogutud patarei- ja akujäätmeid töödeldakse vastavalt artiklile 70 nii, et:
 - a) annavad need üle asjakohase kategooria patareide või akude tootjatele või tootjavastutusorganisatsioonidele, kui need on määratud vastavalt artikli **57 lõikele 1**, **■** või **artikli 57 lõike 8 kohaselt valitud** jäätmekäitlejatele, või
 - b) töötlevad kogutud patarei- ja akujäätmeid **■** ise kooskõlas artikli 68 lõikega 2.

Artikkel 67

Vabatahtlike kogumispunktide osalemine

1. ***Kantavate patareide ja akude jäätmete vabatahtlikud kogumispunktid annavad kogutud kantavate patareide ja akude jäätmed üle kantavate patareide ja akude tootjatele või nende nimel tegutsevatele kolmandatele isikutele, sealhulgas tootjavastutusorganisatsioonidele, või artikli 57 lõike 8 kohaselt valitud jäätmekäitlejatele nende töötlemiseks vastavalt artiklile 70.***
2. ***Kergtranspordivahendite akude jäätmete vabatahtlikud kogumispunktid annavad kogutud kergtranspordivahendite akude jäätmed üle kergtranspordivahendite akude tootjatele või nende nimel tegutsevatele kolmandatele isikutele, sealhulgas tootjavastutusorganisatsioonidele, või artikli 57 lõike 8 kohaselt valitud jäätmekäitlejatele nende töötlemiseks vastavalt artiklile 70.***

Artikkel 68

Piirangud seoses kantavate patareide ja akude jäätmete ning kergtranspordivahendite akude jäätmete üleandmisega

- 1. Liikmesriigid võivad piirata turustajate, artiklis 65 osutatud jäätmete töötlemiskohtade käitajate, artiklis 66 osutatud jäätmekäitluse eest vastutavate ametiasutuste ja artiklis 67 osutatud vabatahtlike kogumispunktide võimet anda kogutud kantavate patareide ja akude jäätmed ning kergtranspordivahendite akude jäätmed üle kas tootjatele või tootjavastutusorganisatsioonidele või jäätmekäitlejatele nende töötlemiseks vastavalt artiklile 70. Liikmesriigid tagavad, et sellised piirangud ei avalda kahjulikku mõju ei kogumis- ega ringlussevõtusüsteemidele.*
- 2. Liikmesriigid võivad samuti võtta meetmeid, mis võimaldavad artiklis 66 osutatud jäätmekäitluse eest vastutavatel ametiasutustel jäätmeid ise töödelda kooskõlas artikliga 70.*

Artikkel 69

Liikmesriikide kohustused seoses kantavate patareide ja akude jäätmete ning kergtranspordivahendite akude jäätmete kogumise eesmärkidega

1. Liikmesriigid võtavad vastu vajalikud meetmed, et tootjad või tootjavastutusorganisatsioonid, kui need on määratud vastavalt artikli 57 lõikele 1, saavutaksid artikli 59 lõike 3 esimese lõigu punktides a, b ja c sätestatud kogumise eesmärgid kantavate patareide ja akude jäätmete kohta ning artikli 60 lõike 3 esimese lõigu punktides a ja b sätestatud kogumise eesmärgid kergtranspordivahendite akude jäätmete kohta.

■

2. *Eelkõige jälgivad liikmesriigid korrapäraselt, vähemalt kord aastas, tootjate või tootjavastutusorganisatsioonide, kui need on määratud vastavalt artikli 57 lõikele 1, kogumismäärasid, et kontrollida, et nad on võtnud piisavaid meetmeid, et saavutada artikli 59 lõike 3 esimese lõigu punktides a, b ja c sätestatud kogumise eesmärgid kantavate patareide ja akude jäätmete kohta ning artikli 60 lõike 3 esimese lõigu punktides a ja b sätestatud kergtranspordivahendite akude jäätmete kohta. Selline jälgimine põhineb eelkõige artikli 75 kohaselt pädevatele asutustele esitatud teabel ja hõlmab selle teabe õigsuse kontrollimist ning selle kontrollimist, kas tootja on järginud XI lisas sätestatud arvutusmetoodikat ja käesoleva artikli lõikes 5 osutatud koostise uuringu tulemusi, ning muu liikmesriigile kättesaadava teabe õiguse kontrollimist.*

3. *Kui liikmesriik leiab käesoleva artikli lõikes 2 osutatud jälgimise põhjal, et tootja või tootjavastutusorganisatsioon, kui see on määratud vastavalt artikli 57 lõikele 1, ei ole võtnud meetmeid, mis on kooskõlas eesmärgiga saavutada artikli 59 lõike 3 esimese lõigu punktides a, b ja c sätestatud kogumise eesmärgid kantavate patareide ja akude jäätmete kohta või artikli 60 lõike 3 esimese lõigu punktides a ja b sätestatud kogumise eesmärgid kergtranspordivahendite akude jäätmete kohta, nõuab asjaomase liikmesriigi pädev asutus vastavalt tootjalt või tootjavastutusorganisatsioonilt asjakohaste parandusmeetmete võtmist tagamaks, et ee suudab saavutada emmas-kummas kohaldatavas artiklis sätestatud kogumise eesmärgid.*

4. *Ilma et see piiraks artikli 58 lõikes 5 osutatud enesekontrollimehhanismi, esitab tootja või tootjavastutusorganisatsioon, kui see on määratud vastavalt artikli 57 lõikele 1, pädevale asutusele parandusmeetmete kava projekti kolme kuu jooksul alates käesoleva artikli lõikes 3 osutatud pädeva asutuse taotluse saamisest. Vastav pädev asutus võib esitada kava projekti kohta tähelepanekuid ning edastab sellised tähelepanekud tootjale või tootjavastutusorganisatsioonile ühe kuu jooksul alates parandusmeetmete kava projekti kättesaamist.*

Kui pädev asutus edastab oma tähelepanekud parandusmeetmete kava projekti kohta, koostab tootja või tootjavastutusorganisatsioon ühe kuu jooksul alates nende tähelepanekute saamisest parandusmeetmete kava, võttes neid tähelepanekuid arvesse, ja rakendab seda nendele vastavalt.

Hindamisel, kas artiklis 55 sätestatud registreerimistingimused ja asjakohasel juhul artiklis 58 sätestatud loa andmise tingimused on jätkuvalt täidetud, võetakse arvesse parandusmeetmete kava sisu ja tootja või tootjavastutusorganisatsiooni vastavust sellele.

5. *Liikmesriigid korraldavad 1. jaanuariks 2026 ja seejärel iga viie aasta järel kogutud segaolmejäätmete ning elektri- ja elektroonikaseadmete romude jäätmevoo koostise uuringu eelnend kalendriaasta kohta, et määrata kindlaks kantavate patareide ja akude jäätmete ning kergtranspordivahendite akude jäätmete osakaal selles jäätmevoos. Nende uuringute käigus saadud teabe põhjal võivad pädevad asutused nõuda, et kantavate patareide ja akude tootjad, kergtranspordivahendite akude tootjad või vastav tootjavastutusorganisatsioonid, kui need on määratud vastavalt artikli 57 lõikele 1, võtaksid parandusmeetmeid ühendatud kogumispunktide võrgustiku laiendamiseks ja viiks läbi teavituskampaaniaid vastavalt artikli 74 lõikele 1.*

Artikkel 70

Töötlemine

1. Kogutud patarei- ja akujäätmeid ei *kõrvaldata ega kasutata energia taaskasutamise toimingutes*.
2. Ilma et see piiraks direktiivi 2010/75/EL kohaldamist, tagavad loa saanud käitluskohad, et patarei- ja akujäätmete töötlemine vastab vähemalt käesoleva määruse XII lisa A osale ning direktiivi 2010/75/EL artikli 3 punktis 10 määratletud parimale võimalikule tehnikale.
3. Kui patareisid ja akusid kogutakse nii, et see on endiselt seadme romu, *kergetranspordivahendi romu või romusõiduki* osa, eemaldatakse patareid ja akud seadme romust, *kergetranspordivahendi romust või romusõidukist* vastavalt direktiivis 2000/53/EÜ või direktiivis 2012/19/EL sätestatud nõuetele, *kui see on asjakohane*.

4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta XII lisa A osas esitatud patarei- ja akujäätmete töötlemis- ja nõudeid, võttes arvesse tehnika ja teaduse arengut ning uusi tehnoloogiaid jäätmekäitluses.
5. ***Liikmesriigid võivad kehtestada stimuleerimiskavad ettevõtjatele, kes saavutavad XII lisa B ja C osas sätestatud eesmärkidest suuremad ringlussevõtu tulemuslikkuse ja materjalide taaskasutusse võtmise määrad.***

Artikkel 71

Ringlussevõtu määra ja materjali taaskasutusse võtmise eesmärgid

1. Iga loa saanud käitluskoht tagab, et kõik sellele kohale kättesaadavaks tehtud patarei- ja akujäätmel võetakse vastu ***ja need läbivad korduskasutamiseks ettevalmistamise või kasutusotstarbe muutmiseks ettevalmistamise või võetakse ringlusse.***

2. Ringlussevõtjad tagavad, et ■ ringlussevõtul ■ saavutatakse ringlussevõtu määra eesmärgid ja materjali taaskasutusse võtmise eesmärgid, mis on esitatud vastavalt XII lisa B ja C osas.
3. Ringlussevõtu määrad ja materjali taaskasutusse võtmise määrad arvutatakse vastavalt käesoleva artikli lõike 4 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktile.
4. Komisjon võtab hiljemalt ... *[18 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]* kooskõlas artikliga 89 vastu *delegeeritud õigusakti, et täiendada käesolevat määrust, kehtestades* ringlussevõtu määrade ja materjalide taaskasutusse võtmise määrade arvutamise ja kontrollimise metoodika kooskõlas *XII lisa A osaga, ning dokumentatsiooni vormi.*

5. *Hiljemalt ... [36 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] ja seejärel vähemalt iga viie aasta järel hindab komisjon, kas turusuundumuste tõttu, eelkõige seoses patareid- ja akutehnoloogiatega, mis mõjutavad taaskasutusse võetud materjalide liiki ning koobalti, vase, plii, liitiumi või nikli olemasolevat ja prognoositavat kättesaadavust või nende puudumist, ning tehnika ja teaduse arengut silmas pidades on asjakohane läbi vaadata XII lisa B ja C osas esitatud ringlussevõtu määra ja materjali taaskasutusse võtmise eesmärgid. Kui see on kõnealuse hinnangu põhjal põhjendatud ja asjakohane, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakt, et muuta XII lisa B ja C osas esitatud ringlussevõtu määra ja materjali taaskasutusse võtmise eesmäärke.*

6. *Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte XII lisa C osa muutmiseks, lisades täiendavaid materjale ja kehtestades iga materjali puhul konkreetse materjali taaskasutusse võtmise eesmärgi, ja XII lisa B osa muutmiseks, lisades täiendavaid patareide ja akude keemilisi koostiseid koos konkreetsete ringlussevõtu määrade eesmärkidega, kui see on asjakohane selliste turusuundumuste tõttu, mis mõjutavad nende materjalide liiki, mida saab taaskasutusse võtta, ja võttes arvesse tehnika ja teaduse arengut, sealhulgas uusi tehnoloogiaid jäätmekäitluses.*

Artikkel 72

Patarei- ja akujäätmete saadetised

1. Töötlemine ■ võib toimuda väljaspool asjaomast liikmesriiki või väljaspool liitu, tingimusel et patarei- ja akujäätmete *või nende osade* vedu on kooskõlas määrustega (EÜ) nr 1013/2006 ja (EÜ) nr 1418/2007.
2. *Kasutatud patareide ja akude ning patarei- ja akujäätmete eristamiseks võivad liikmesriikide pädevad asutused kontrollida selliste kasutatud patareide ja akude saadetisi, mille puhul kahtlustatakse, et need on patarei- ja akujäätmed, et teha kindlaks, kas need vastavad XIV lisas sätestatud miinimumnõuetele, ja kõnealuseid saadetisi vastavalt jälgida.*

Kui liikmesriigi pädev asutus teeb kindlaks, et kavandatud kasutatud patareide ja akude saadetis koosneb patarei- ja akujäätmetest, võib kasutatud patareide ja akude, mis arvatakse olevat patarei- ja akujäätmed, asjakohase analüüsi, kontrolli ja ladustamise kulud sisse nõuda vastava kategooria patareide või akude tootjatelt, nende nimel tegutsevatelt kolmandatelt isikutelt või muudelt saadetist korraldavatelt isikutelt. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse XIV lisas sätestatud miinimumnõudeid, eelkõige seoses seisukorraga, et teha vahet kasutatud patareide ja akude ning patarei- ja akujäätmete saadetistel.

3. Käesoleva artikli lõike 1 kohaselt liidust eksporditud patarei- ja akujäätmeid ***või nende osi*** võetakse artiklites 70 ja 71 sätestatud kohustuste, määrade ja eesmärkide täitmisel arvesse üksnes juhul, kui ***patarei- ja akujäätmete või nende osade eksportija esitab sihtkoha pädeva asutuse poolt heaks kiidetud dokumentaalsed tõendid selle kohta***, et töötlemine toimus tingimustes, mis on samaväärsed käesolevas määruses nõutud tingimustega ***ning kooskõlas muu inimeste tervise ja keskkonna kaitset käsitleva liidu õigusega***.
4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakt, millega kehtestatakse käesoleva artikli lõike 3 sätteid täiendavad üksikasjalikud normid, sätestades samaväärsete tingimuste hindamise kriteeriumid.

Artikkel 73

Kergtranspordivahendite akude jäätmete, tööstuslike patareide ja akude jäätmete ning elektrisõidukiakude jäätmete ettevalmistamine korduskasutamiseks või kasutusotstarbe muutmiseks

I

1. Selleks et dokumenteerida, et ***kergtranspordivahendite*** akude jäätmed, ***tööstuslike patareide või akude*** jäätmed ***ning elektrisõidukiakude jäätmed, mida valmistatakse ette korduskasutamiseks või kasutusotstarbe muutmiseks***, ei ole enam jäätmed, tõendab patarei või aku valdaja pädeva asutuse nõudmisel:
 - a) tõendid liikmesriigis läbiviidud seisukorra hindamise või seisukorra kontrollimise kohta dokumendi koopia, mis kinnitab, et ***pärast korduskasutamiseks või kasutusotstarbe muutmiseks ettevalmistamist*** on patareil või akul selle kasutamiseks vajalik jõudlus;

- b) *korduskasutamiseks ette valmistatud või kasutusotstarbe muutmiseks ette valmistatud* patarei või aku edasise kasutamise dokumenteeritust arvega või patarei või aku müügi või omandi üleandmise lepinguga;
- c) nõuetekohast kaitset kahjustuste eest vedamise ning peale- ja mahalaadimise ajal, sealhulgas piisava pakendamise ja koorma nõuetekohase virnastamise abil.

2. ■ Lõike 1 punktis a osutatud teave tehakse lõppkasutajatele ja nende nimel tegutsevatele kolmandatele isikutele võrdsetel tingimustel kättesaadavaks osana ■ dokumentatsioonist, mis on *lõikes 1 osutatud patarei või akuga* kaasas selle turule laskmisel või kasutusele võtmisel.

3. Teabe andmine lõigete 1 ja 2 alusel ei piira kohustust säilitada tundliku äriteabe konfidentsiaalsusvastavalt asjakohasele liidu ja liikmesriigi õigusele.
4. Komisjonil on õigus võtta vastu rakendusakte, millega kehtestatakse üksikasjalikud tehnilised *ja kontrollinõuded*, millele *kerghtranspordivahendite akude jäätmed, tööstuslike patareide ja akude jäätmed või elektrisõidukiakude jäätmed peavad vastama, et need lakkaksid olemast jäätmed. Nimetatud* rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 90 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 74

■ Teave *patarei- ja akujäätmete vältimise ja käitlemise kohta*

1. *Lisaks direktiivi 2008/98/EÜ artikli 8a lõikes 2 osutatud teabele* teevad tootjad või tootjavastutusorganisatsioonid, kui need on määratud vastavalt artikli 57 lõikele 1 ■ , lõppkasutajatele ja turustajatele kättesaadavaks järgmise teabe patarei- ja akujäätmete vältimise ja käitlemise kohta seoses nende patarei- ja akukategooriatega, mida nad liikmesriigi territooriumil tarnivad:
 - a) *lõppkasutaja roll* jäätmetekke vältimisse *panustamisel*, sealhulgas teavitades headest tavadest *ja soovitustest*, mis on seotud patareide ja akude kasutamisega, mille eesmärk on pikendada kasutusetappi ning suurendada *korduskasutamiseks ettevalmistamise, korduskasutamise, kasutusotstarbe muutmiseks ettevalmistamise, kasutusotstarbe muutmise ja taastamise* võimalusi;

- b) ***lõppkasutajate*** roll patarei- ja akujäätmete liigiti kogumisele kaasaaitamises vastavalt nende artikli 64 kohastele kohustustele, et võimaldada nende töötlemist;
- c) patarei- ja akujäätmete puhul võimalik ***liigiti kogumine, tagasivõtu- ja kogumispunktid***, korduskasutamiseks ***ettevalmistamine, kasutusotstarbe muutmiseks ettevalmistamine ja töötlemine***;
- d) vajalikud ohutusjuhised patarei- ja akujäätmete käitlemiseks, sealhulgas seoses liitiumi sisaldavate patareide ja akude ning nende käitlemisega seotud riskidega;
- e) ***artikli 13 kohaselt*** patareidele ja akudele ***kantud*** või nende pakendile ***või patareide ja akudega kaasas olevatesse dokumentidesse trükitud*** märgiste ja sümbolite tähendus; ning

- f) patareides ja akudes sisalduvate ainete, *eriti ohtlike ainete* mõju keskkonnale ja inimeste tervisele *või ohutusele*, sealhulgas mõju, mis tuleneb patarei- ja akujäätmete sobimatust kasutusest kõrvaldamisest, näiteks prügistamine või sortimata olmejäätmetena äraviskamine.

See teave tehakse kättesaadavaks:

- a) korrapärase ajavahemike järel iga patarei- ja akumudeli kohta alates hetkest, mil asjaomane patarei- või akumudel tehakse liikmesriigis esimest korda turul kättesaadavaks, vähemalt müügikohas nähtaval viisil ja digiplatvormide kaudu;

b) lõppkasutajatele kergesti arusaadavas keeles **või keeltes**, mille on kindlaks määranud
■ liikmesriik, **kus patarei või aku turule lastakse**.

2. Tootjad teevad artiklites 62, 65 ja 66 osutatud turustajatele ja ettevõtjatele ning muudele jäätmekäitlejatele, kes tegelevad **korduskasutamiseks ettevalmistamise, kasutusotstarbe muutmiseks** ettevalmistamise **või töötlemisega**, kättesaadavaks teabe patarei- ja akujäätmete ladustamise ja kogumise suhtes kohaldatavate ohutus- ja kaitsemeetmete, sealhulgas tööohutuse kohta.

3. Alates hetkest, mil patarei või aku ■ liikmesriigi territooriumile tarnitakse, teevad tootjad **tasuta ja** taotluse korral **korduskasutamiseks ettevalmistamise, kasutusotstarbe muutmiseks ettevalmistamise** või töötlemisega tegelevatele jäätmekäitlejatele kõnealuste tegevuste teostamiseks vajalikus ulatuses elektrooniliselt kättesaadavaks patarei- või akumudeliga seotud järgmise teabe patarei- ja akujäätmete nõuetekohase ja keskkonnaohutu töötlemise kohta:
- a) protsessid, millega tagatakse **kergraspordivahendite**, sõidukite ja seadmete demonteerimine viisil, mis võimaldab nendesse paigaldatud patareide ja akude eemaldamist;
 - b) patarei- ja akujäätmete ladustamise, transpordi **ja töötlemise** protsesside suhtes kohaldatavad ohutus- ja kaitsemeetmed, sealhulgas töö- **ja tule**ohutusega seotud meetmed.

Esimese lõigu punktides a ja b osutatud teave hõlmab osi ja materjale ning kõigi ohtlike ainete asukohti patareis või akus, kui see on *korduskasutamiseks ettevalmistamise, kasutusotstarbe muutmiseks ettevalmistamise või töötlemisega* tegelevatele ettevõtjatele vajalik, et võimaldada neil täita käesoleva määruse nõudeid.

Kõnealune teave tehakse kättesaadavaks keeles *või keeltes*, mis on esimeses lõigus nimetatud ettevõtjatele kergesti arusaadav ja mille on kindlaks määranud asjaomane liikmesriik, *kelle turul patarei või aku turul kättesaadavaks tehakse*.

4. Turustajad, kes tarnivad patareisid ja akusid lõppkasutajatele, esitavad ***alaliselt*** oma jaemüügiruumides ***patareide ja akude lõppkasutajate jaoks kergesti ligipääsetaval ja selgesti*** nähtaval viisil lõigetes 1 ja 2 osutatud teabe ning teabe selle kohta, kuidas lõppkasutajad saavad patarei- ja akujäätmel tasuta tagastada vastavatesse jaemüügipunktides asuvatesse või digiplatvormi nimel loodud kogumispunktidesse. See kohustus piirdub selle kategooria patareide ja akudega, mida turustaja või jaemüüja pakub või on pakkunud uute patareide või akudena.

Turustajad esitavad lõigetes 1 ja 2 osutatud teabe ka siis, kui nad müüvad oma tooteid digiplatvormi kaudu, mis võimaldab tarbijatel sõlmida kauplejatega kauglepingu.

5. Tootja poolt artikli 56 lõike 4 punktide a-d kohaselt kaetavaid kulusid näidatakse lõppkasutajale eraldi uue patarei või aku müügikohas. ■
6. Asjakohase kategooria patareide või akude ***tootjad või tootjavastutusorganisatsioonid korraldavad teadlikkuse suurendamise kampaaniaid ja pakuvad stiimuleid, et julgustada lõppkasutajaid patarei- ja akujäätmel kasutuselt kõrvaldama viisil, mis on kooskõlas lõike 1 kohaselt lõppkasutajatele kättesaadavaks tehtud teabega patarei- ja akujäätmel vältimise ja käitlemise kohta.***

7. Kui ***lõppkasutajatele*** antakse avalikult teavet käesoleva artikli alusel, kaitstakse tundliku äriteabe konfidentsiaalsust kooskõlas asjakohase liidu ja liikmesriigi õigusega.

Artikkel 75

Miimumnõuded aruandluseks pädevatele asutustele

1. Kantavate patareide ja akude ***ning kergtranspordivahendite akude*** tootjad või tootjavastutusorganisatsioonid, kui need on määratud vastavalt artikli ***57 lõikele 1***,
esitavad pädevale asutusele iga kalendriaasta kohta patareide või akude või ***patarei- ja akujäätmete keemilise koostise ja kategooriate*** kaupa ***vähemalt*** järgmise teabe:
 - a) liikmesriigi territooriumil esimest korda turul kättesaadavaks tehtud kantavate patareide ja akude ***ja kergtranspordivahendite akude*** kogus, välja arvatud
patareid ja akud, mis viidi asjaomase liikmesriigi territooriumilt kõnealusel aastal välja enne lõppkasutajatele müümist;

- b) *liikmesriigi territooriumil esimest korda turul kättesaadavaks tehtud üldkasutatavate kantavate patareide ja akude kogus, välja arvatud üldkasutatavad kantavad patareid ja akud, mis viidi asjaomase liikmesriigi territooriumilt kõnealusel aastal välja enne lõppkasutajatele müümist;*
- c) *artiklite 59 ja 60 kohaselt vastavalt kogutud kantavate patareide ja akude ja kergtranspordivahendite akude jäätmete kogus;*
- d) *kogumismäär, mille tootja või tootjavastutusorganisatsioon kantavate patareide ja akude ja kergtranspordivahendite akude jäätmete osas saavutas;*

- e) kogutud kantavate patareide ja akude jäätmete *ja kergtranspordivahendite akude jäätmete* kogus, mis *viidi* loa saanud käitluskohtadesse *töötlemiseks*;
- f) *kogutud kantavate patareide ja akude jäätmete ning kergtranspordivahendite akude jäätmete kogus, mis eksporditi kolmandatesse riikidesse töötlemiseks, korduskasutamiseks ettevalmistamiseks või kasutusotstarbe muutmiseks ettevalmistamiseks*;
- g) *kogutud kantavate patareide ja akude jäätmete ning kergtranspordivahendite akude jäätmete kogus, mis on üle antud loa saanud käitluskohta korduskasutamiseks ettevalmistamiseks või kasutusotstarbe muutmiseks ettevalmistamiseks.*

Kui jäätmekäitlejad, kes ei ole tootjad või tootjavastutusorganisatsioonid, kui need on määratud vastavalt artikli **57 lõikele 1**, koguvad kantavate *patareide ja akude* jäätmeid *või kergtranspordivahendite akude jäätmeid* turustajatelt või muudelt kantavate patareide ja akude jäätmete või *kergtranspordivahendite akude jäätmete* kogumispunktidelt, teatavad nad pädevale asutusele iga kalendriaasta kohta kogutud kantavate patareide ja akude jäätmete *ja kergtranspordivahendite akude jäätmete* kogused *nende keemilise koostise kaupa*.

I

2. **Mootorsõidukiakude**, tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude tootjad või tootjavastutusorganisatsioonid, kui need on määratud vastavalt artikli **57 lõikele 1**, esitavad pädevale asutusele iga kalendriaasta kohta patarei- ja akujäätmete keemilise koostise ning patarei- ja akujäätmete **kategooriate** kaupa järgmise teabe:
- a) liikmesriigi territooriumil esimest korda turul kättesaadavaks tehtud **mootorsõidukiakude**, tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude kogus, välja arvatud patareid ja akud, mis viidi asjaomase liikmesriigi territooriumilt kõnealusel aastal välja enne lõppkasutajatele müümist;
 - b) **selliste mootorsõidukiakude jäätmete, tööstuslike patareide ja akude jäätmete ja elektrisõidukiakude jäätmete kogus, mis on kogutud ja viidud loa saanud käitluskohta korduskasutamiseks ettevalmistamiseks või kasutusotstarbe muutmiseks;**
 - c) kogutud **mootorsõidukiakude** jäätmete, tööstuslike patareide ja akude **jäätmete ja** elektrisõidukiakude **jäätmete** kogus, mis on **viidud loa saanud käitluskohta töötlemiseks;**

- d) *kolmandatesse riikidesse eksporditavate kogutud mootorsõidukiakude jätmete, tööstuslike patareide ja akude jätmete ning elektrisõidukiakude jätmete kogus, korduskasutamiseks ettevalmistamine, kasutusotstarbe muutmiseks või töötlemiseks ettevalmistamine.*

3. Kui jäätmekäitlejad koguvad patarei- ja akujätmeid turustajatelt või muudelt *mootorsõidukiakude* jätmete, tööstuslike *patareide ja akude* jätmete ning elektrisõidukiakude jätmete kogumispunktidelt või lõppkasutajatelt, esitavad nad pädevale asutusele iga kalendriaasta kohta patarei- ja aku*jätmete* keemilise koostise ning patarei- ja aku*jätmete kategooriate* kaupa järgmise teabe:

- a) kogutud *mootorsõidukiakude* jätmete, tööstuslike *patareide ja akude jätmete* või elektrisõidukiakude *jätmete* kogus;
- b) *selliste mootorsõidukiakude jätmete, tööstuslike patareide ja akude jätmete ja elektrisõidukiakude jätmete kogus, mis on kogutud ja viidud loa saanud käitluskohta korduskasutamiseks ettevalmistamiseks või kasutusotstarbe muutmiseks;*

- c) kogutud *mootorsõidukiakude* jäätmete, tööstuslike patareide ja akude *jäätmete ja* elektrisõidukiakude *jäätmete* kogus, mis on ■ viidud *loa saanud* käitluskohta töötlemiseks;
- d) *kolmandatesse riikidesse eksporditavate kogutud mootorsõidukiakude jäätmete, tööstuslike patareide ja akude jäätmete ning elektrisõidukiakude jäätmete kogus, korduskasutamiseks ettevalmistamine, kasutusotstarbe muutmiseks või töötlemiseks ettevalmistamine.*

■

4. Käesoleva artikli lõike 1 punktides a–g osutatud teave hõlmab teavet sõidukitesse ja seadmetesse paigaldatud patareide ja akude kohta ning neist sõidukitest ja seadmetest kooskõlas artikliga 65 eemaldatud patarei- ja akujäätmeid.

5. Töötlemist teostavad jäätmekäitlejad ja ringlussevõtjad esitavad selle liikmesriigi pädevatele asutustele, kus patarei- ja akujäätmeid töödeldakse, iga kalendriaasta kohta ja **nende liikmesriikide kaupa, kus** patarei- ja akujäätmed koguti, järgmise teabe:
- a) töötlemiseks vastuvõetud patarei- ja akujäätmete kogus;
 - b) patarei- ja akujäätmete kogus, mida hakati **ette valmistama korduskasutamiseks , kasutusotstarbe muutmiseks või** ringlussevõtu protsessideks;
 - c) andmed patarei- ja akujäätmete ringlussevõtu määra ja taaskasutusse võetud materjali kohta **ning lõplike väljundfraktsioonide sihtkoha ja saagise kohta.**

Ringlussevõtu määrad ja taaskasutusse võetud materjalide kogused esitatakse kõigi ringlussevõtuetappide ja kõigi vastavate väljundfraktsioonide kohta. Kui ringlussevõtutoiminguid tehakse mitmes käitluskohas, vastutab teabe kogumise ja kõnealuse teabe pädevatele asutustele esitamise eest esimene ringlussevõtja.

Selle liikmesriigi pädev asutus, kus toimub patarei- ja akujäätmete töötlemine, esitab käesolevas lõikes osutatud teabe selle liikmesriigi pädevale asutusele, kus patareid ja akud koguti, kui tegemist ei ole sama liikmesriigiga.

Selliseid patarei- ja akujäätmeid puudutavaid andmeid, mis saadetakse teise liikmesriiki töötlemiseks selles teises liikmesriigis, võetakse arvesse ringlussevõtu määra ja taaskasutusse võetud materjali käsitlevate andmete puhul ning neid võetakse arvesse seoses XII lisas esitatud eesmärkidega liikmesriigis, kus need jäätmed koguti.

6. Kui lõikes 5 nimetamata jäätmevaldajad ekspordivad patareisid või akusid töötlemiseks ■ , esitavad nad *oma asukohaliikmesriigi* pädevatele asutustele ■ andmed töötlemiseks ■ eksporditud liigiti kogutud patarei- ja akujäätmete koguse kohta ning lõike 5 *punktides b* ja c osutatud andmed.
7. *Käesolevas artiklis osutatud tootjad või tootjavastutusorganisatsioonid, kui need on määratud vastavalt artikli 57 lõikele 1, jäätmekäitlejad ja jäätmevaldajad esitavad aruande kuue kuu jooksul pärast selle aruandeaasta lõppu, mille kohta andmeid kogutakse. Esimeseks aruandlusperioodiks on esimene täiskalendriaasta pärast seda, kui jõustub rakendusakt, millega vastavalt artikli 76 lõikele 5 kehtestatakse komisjonile esitatava aruande vorm.*

8. *Pädevad asutused loovad elektroonilised süsteemid, mille kaudu neile andmeid edastatakse, ja täpsustavad kasutatavad vormingud.*
9. *Liikmesriik võib lubada pädevatel asutustel taotleda lisateavet, mida on vaja esitatud andmete usaldusväärsuse tagamiseks.*

Artikkel 76

Aruandlus komisjonile

1. Liikmesriigid avalikustavad iga kalendriaasta kohta summeeritud kujul ja komisjoni poolt lõike 5 kohaselt vastuvõetud rakendusaktis kindlaks määratud vormis järgmised andmed kantavate patareide ja akude, **kergetranspordivahendite akude, mootorsõidukiakude**, tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude kohta patarei- ja akukategooriate ning patareide ja akude keemilise koostise kaupa ■ :
 - a) liikmesriigi territooriumil esimest korda turul kättesaadavaks tehtud patareide ja akude kogus, välja arvatud patareid ja akud, mis viidi asjaomase liikmesriigi territooriumilt kõnealusel aastal välja enne lõpptarbijatele müümist, **kuid kaasa arvatud patareid ja akud, mis on paigaldatud seadmetesse, sõidukitesse või tööstusseadmetesse;**

- b) kogutud patarei- ja akujäätmete kogus vastavalt **artiklitele 59, 60** ja 61 ning kogumismäärad, mis on arvutatud XI lisas sätestatud metoodika alusel;
- c) *selliste tööstuslike patareide ja akude jäätmete või elektrisõidukiakude jäätmete kogus, mis on kogutud ja viidud loa saanud käitluskohta korduskasutamiseks ettevalmistamiseks või kasutusotstarbe muutmiseks;*
- d) XII lisa B osas osutatud ringlussevõtu määrade saavutatud väärtused ja XII lisa C osas osutatud materjali taaskasutusse võtmise määrade saavutatud väärtused *asjaomases liikmesriigis kogutud patareide ja akude kohta.*

Liikmesriigid teevad need andmed kättesaadavaks 18 kuu jooksul **pärast** selle aruandeaasta lõppu, mille kohta andmeid kogutakse. Nad avalikustavad kõnealused andmed elektrooniliselt komisjoni poolt lõike 5 kohaselt kehtestatud vormis, kasutades kergesti juurdepääsetavaid andmeteenuseid **1**. Andmed peavad olema masinloetavad, sorteeritavad ja otsitavad ning vastama kolmandatele isikutele kasutamiseks avatud standardeid. Liikmesriigid teavitavad komisjoni, kui esimeses lõigus osutatud andmed kättesaadavaks tehakse.

Esimeseks aruandlusperioodiks on esimene täiskalendriaasta pärast seda, kui **jõustub** rakendusakt, millega vastavalt lõikele 5 kehtestatakse **komisjonile esitatava** aruande vorm.

Lisaks direktiividest 2000/53/EÜ ja 2012/19/EL tulenevatele kohustustele hõlmavad **käesoleva artikli** lõike 1 esimese lõigu punktides a–**d** osutatud andmed sõidukitesse ja seadmetesse paigaldatud patareisid ja akusid ning neist sõidukitest ja seadmetest kooskõlas artikliga 65 eemaldatud patarei- ja akujäätmeid.

2. Lõike 1 esimese lõigu punktis d osutatud ringlussevõtu määrad ja taaskasutusse võetud materjalid esitatakse kõigi ringlussevõtuetappide ja kõigi vastavate väljundfraktsioonide kohta.
3. Käesoleva artikli kohaselt liikmesriikide poolt kättesaadavaks tehtud andmetele lisatakse kvaliteedikontrolli aruanne, mis esitatakse komisjoni poolt lõike 5 kohaselt kehtestatud vormis.

4. Komisjon kogub käesoleva artikli kohaselt kättesaadavaks tehtud teavet ja vaatab selle läbi. Komisjon avaldab aruande, milles hinnatakse andmete kogumise korraldust, andmeallikaid ja liikmesriikides kasutatud metoodikat ning kõnealuste andmete täielikkust, usaldusväärsust, õigeaegsust ja järjepidevust. See hinnang võib sisaldada konkreetseid parandamissoovitusi. Aruanne koostatakse **kuue kuu jooksul** pärast seda, kui liikmesriigid on esimest korda andmeid esitanud, ja seejärel iga nelja aasta järel.
5. Komisjon võtab ... [**24 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva**] vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse komisjonile esitatavate andmete ja teabe vorm ning **hindamismeetodid** ja tegevustingimused, mis on seotud patarei- ja akujäätmete kogumise ja töötlemisega, käesoleva artikli lõigete 1 ja 4 kohaldamiseks. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 90 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

IX peatükk
Digitaalne akupass

Artikkel 77

Akupass

1. ***Alates ... [42 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] peab igal turule lastud või kasutusele võetud kergtranspordivahendi akul, mille mahutavusega tööstuslikul patareil või akul ning elektrisõidukiakul olema elektrooniline andmik („akupass“).***
2. ***Patarei- või akupass sisaldab teavet patarei- või akumudeli kohta ning konkreetset teavet iga patarei või aku kohta, sealhulgas sellise patarei või aku kasutamisest tulenevat teavet, nagu on sätestatud XIII lisas.***

Akupassis sisalduv teave sisaldab järgmist:

- a) XIII lisa punkti 1 kohaselt üldsusele kättesaadav teave;*
- b) teave, mis on kättesaadav ainult teada antud asutustele, turujärelevalveasutustele ja komisjonile vastavalt XIII lisa punktidele 2 ja 3, ning*
- c) teave, mis on kättesaadav üksnes füüsilisele või juriidilisele isikule, kellel on õigustatud huvi sellele teabele juurde pääseda ja seda töödelda kolmanda lõigu punktides a ja b osutatud eesmärkidel kooskõlas XIII lisa punktidega 2 ja 4.*

Teise lõigu punktis c osutatud teabele juurdepääsemine ja selle töötlemine :

- a) puudutab patarei või aku demonteerimist, sealhulgas demonteerimise käigus võetavaid ohutusmeetmeid, ja patarei- või akumudeli üksikasjalikku koostist ning on oluline, et parandajad, taastajad, taaskasutajad ja ringlussevõtjad saaksid teostada oma majandustegevust kooskõlas käesoleva määrusega, või*
- b) on iga patarei ja aku puhul oluline patarei või aku ostjale või ostja nimel tegutsevatele isikutele, et teha iga patarei või aku kättesaadavaks sõltumatutele energiavahendajatele või energiaturu osalistele.*

Teises lõigus osutatud teave lisatakse akupassi ulatuses, mis on asjakohane seoses asjaomase patarei või aku kategooria või alamkategooriaga.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta XIII lisa seoses teabega, mis tuleb lisada akupassi, arvestades teaduse ja tehnika arengut.

3. Akupass on kättesaadav artikli 13 lõikes 6 osutatud ruutkoodi kaudu, mis viitab kordumatule tunnusele, mille annab patareile või akule seda turule laskev ettevõtja.

Ruutkood ja kordumatu tunnus peavad vastama ISO/IEC standarditele 15459–1:2014, 15459–2:2015, 15459–3:2014, 15459–4:2014, 15459–5:2014 ja 15459–6:2014 või nendega samaväärsetele standarditele.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta käesoleva lõike teist lõiku, võttes arvesse teaduse ja tehnika arengut, asendades nimetatud lõigus osutatud standardid või lisades muid Euroopa või rahvusvahelisi standardeid, millele ruutkood ja kordumatu tunnus peavad vastama.

4. Patareid või akut *turule laskev ettevõtja tagab, et akupassis sisalduv teave on täpne, täielik ja ajakohastatud. Ta võib anda teisele ettevõtjale kirjaliku loa tema nimel tegutsemiseks.*

5. *Kogu akupassis sisalduv teave põhineb avatud standarditel ja on koostalitlusvõimelises vormingus, seda saab edastada avatud koostalitlusvõimelise andmevahetusvõrgu kaudu tarnijast sõltumata, see on masinloetav, struktureeritud ja võimaldab otsingut kooskõlas artiklis 78 sätestatud oluliste nõuetega.*
6. *Juurdepääsu akupassis sisalduvale teabele reguleeritakse vastavalt artiklis 78 sätestatud olulistele nõuetele.*

7. *Patarei või aku puhul, mis on korduskasutamiseks ette valmistatud, kasutusotstarbe muutmiseks ette valmistatud, mille kasutusotstarvet on muudetud või mis on taastatud, läheb vastutus täita käesoleva artikli lõike 4 kohaseid kohustusi üle ettevõtjale, kes on selle patarei või aku turule lasknud või kasutusele võtnud. Sellisel patareil või akul peab olema uus akupass, mis on seotud algse patarei või aku või patareide või akude akupassi või -passidega.*

Kui patarei või aku staatus muutub ja sellest saab patarei- või akujäade, läheb vastutus täita käesoleva artikli lõike 4 kohaseid kohustusi üle kas tootjale või tootjavastutusorganisatsioonile, kui see on määratud vastavalt artikli 57 lõikele 1, või artikli 57 lõike 8 kohaselt valitud jäätmekäitlejale.

8. *Akupass kaotab kehtivuse pärast patarei või aku ringlussevõttu.*

9. *Hiljemalt ... [36 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] võtab komisjon vastu rakendusaktid, milles täpsustatakse, milliseid isikuid käsitatakse vastavalt XIII lisa punktides 2 ja 4 osutatud õigustatud huviga isikutena käesoleva artikli lõike 2 punkti c kohaldamisel ning millisele nimetatud punktides loetletud teabele neil on juurdepääs ning millises ulatuses nad saavad seda teavet alla laadida, jagada, avaldada ja taaskasutada. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 90 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.*

Lõike 2 punktis c osutatud isikute kindlaksmääramise kriteeriumid ning XIII lisa punktides 2 ja 4 osutatud teabe allalaadimise, jagamise, avaldamise ja taaskasutamise ulatuse kindlaksmääramise kriteeriumid on järgmised:

- a) vajadus sellise teabe järele, et hinnata patarei või aku seisundit ja jääkväärtust ning selle edasise kasutamise kõlblikkust;*
- b) vajadus sellise teabe järele patarei või aku korduskasutamiseks ettevalmistamiseks, kasutusotstarbe muutmiseks ettevalmistamiseks, kasutusotstarbe muutmiseks, taastamiseks või ringlussevõtuks või nende toimingute vahel valimiseks;*

- c) vajadus tagada, et juurdepääs akupassis sisalduvale tundlikule äriteabele ja selle töötlemine piirdub sellega, mis on minimaalselt vajalik kooskõlas kohaldatava liidu õigusega.

Artikkel 78

Akupassi tehniline teostus ja käitamine

Akupassi tehniline teostus ja käitamine peavad vastama järgmistele olulistele nõuetele:

- a) akupass on ökodisaini käsitleva liidu õigusega nõutavate muude digitaalsete tootepassidega otspunktside ja andmeedastuse tehniliste, semantiliste ja korralduslike aspektide poolest täiesti koostalitlusvõimeline;

- b) tarbijatel, ettevõtjatel ja muudel asjaomastel osalejatel on akupassile tasuta juurdepääs, mis põhineb nende vastavatel juurdepääsuõigustel, mis on esitatud XIII lisas ja artikli 77 lõike 9 kohaselt vastu võetud rakendusaktis;*
- c) akupassis sisalduvaid andmeid säilitab artikli 77 lõigetes 4 või 7 sätestatud kohustuste täitmise eest vastutav ettevõtja või tema nimel tegutsev volitatud ettevõtja;*
- d) kui akupassis sisalduvaid andmeid säilitavad või töötlevad muul viisil ettevõtjad, kes on volitatud tegutsema selle ettevõtja nimel, kes vastutab akupassiga seotud kohustuste täitmise eest vastavalt artikli 77 lõigetele 4 või 7, ei tohi need ettevõtjad selliseid andmeid tervikuna või osaliselt müüa, taaskasutada ega töödelda rohkem, kui on vaja asjaomaste salvestus- või töötlemisteenuste osutamiseks;*

- e) *akupass jääb kättesaadavaks pärast seda, kui artikli 77 lõigetes 4 või 7 sätestatud kohustuste täitmise eest vastutavat ettevõtjat enam ei ole või see lõpetab oma tegevuse liidus;*
- f) *akupassis sisalduvale teabele juurdepääsu, teabe sisestamise, muutmise või ajakohastamise õiguseid piiratakse XIII lisas ja artikli 77 lõike 9 kohaselt vastu võetud rakendusaktis sätestatud juurdepääsuõiguste alusel;*
- g) *tagatakse andmete autentsus, usaldusvärsus ja terviklus;*
- h) *akupassid kavandatakse ja neid kasutatakse viisil, millega tagatakse turvalisuse ja eraelu puutumatuse kõrge tase ning välditakse pettusi.*

X peatükk

Liidu turujärelevalve ■ ja liidu kaitsemeetmete menetlus

Artikkel 79

Riikliku tasandi menetlus ohtlike patareide ja akudega tegelemiseks

1. ***Ilma et see piiraks määruse (EL) 2019/1020 artikli 19 kohaldamist, kui*** ühe liikmesriigi turujärelevalveasutustel on piisavalt põhjust arvata, et mõni käesoleva määrusega hõlmatud patarei või aku kujutab endast ohtu inimeste tervisele või ohutusele, varale või keskkonnale, teostavad nad asjaomase patarei või aku hindamise, mis hõlmab kõiki käesolevas määruises sätestatud asjakohaseid nõudeid.

Kui esimeses lõigus osutatud hindamise tulemusena leiavad turujärelevalveasutused, et patarei või aku ei vasta käesolevas määruses sätestatud nõuetele (edaspidi „nõuetele mittevastav patarei või aku“), nõuavad nad viivitamata, et asjaomane ettevõtja võtaks ***turujärelevalveasutuste poolt ette nähtud mõistliku aja jooksul, mis on vastavuses riski laadiga***, kõik vajalikud parandusmeetmed patarei või aku nimetatud nõuetega vastavusse viimiseks, kõrvaldaks selle turult või võtaks selle tagasi **■** .

Turujärelevalveasutused teavitavad sellest asjaomast teada antud asutust.

2. **■** Turujärelevalveasutused teavitavad **■** komisjoni ja teisi liikmesriike hindamistulemustest ja meetmetest, mille võtmist nad on ettevõtjalt nõudnud.

3. Ettevõtja tagab, et kõigi tema poolt liidu turul kättesaadavaks tehtud nõuetele mittevastavate patareide või akude suhtes võetakse kõik asjakohased parandusmeetmed.
4. Kui asjaomane ettevõtja ei võta lõike 1 teises lõigus osutatud ajavahemiku jooksul piisavaid parandusmeetmeid, rakendavad turujärelevalveasutused kõiki sobivaid ajutisi meetmeid, et keelata või piirata nõuetele mittevastavate patareide või akude kättesaadavaks tegemist oma riigi turul või et kõnealused patareid või akud turult kõrvaldada või tagasi võtta.

Turujärelevalveasutused teavitavad nendest meetmetest viivitamata komisjoni ja teisi liikmesriike.

5. Lõike 4 teises lõigus osutatud teave peab sisaldama kõiki teadaolevaid üksikasju, eelkõige nõuetele mittevastava patarei või aku tuvastamiseks vajalikke andmeid, patarei või aku päritolu, väidetava mittevastavuse ja kaasneva riski laadi, liikmesriigi võetud meetmete laadi ja kestust, samuti asjaomase ettevõtja esitatud seisukohti. Turujärelevalveasutused toovad eelkõige välja, kas nõuetele mittevastavus on tingitud ühest järgmistest põhjustest:
- a) patarei või aku mittevastavus *artiklitele 6–10 või artiklitele 12, 13 ja 14*;
 - b) puudused artiklis 15 osutatud harmoneeritud standardites;
 - c) puudused artiklis 16 osutatud ühtsetes kirjeldustes.

6. Liikmesriigid, kes ei ole käesoleva artikli kohase menetluse algatajad, teavitavad viivitamata komisjoni ja teisi liikmesriike kõigist võetud meetmetest ja igasugusest nende käsutuses olevast lisateabest asjaomase patarei või aku mittevastavuse kohta, samuti oma vastuväidetest, kui nad ei ole vastuvõetud riiklike meetmega nõus.
7. Kui teised liikmesriigid ega komisjon ei ole kolme kuu jooksul alates lõike 4 teises lõigus osutatud teabe kättesaamisest esitanud vastuväiteid *turujärelevalveasutuste* võetud ajutise meetme kohta, loetakse meede põhjendatuks.
8. Liikmesriigid tagavad, et nõuetele mittevastava patarei või aku suhtes võetakse viivitamata asjakohaseid piiravaid meetmeid, näiteks nõuetele mittevastava patarei või aku turult kõrvaldamine.

Artikkel 80

Liidu kaitsemeetmete menetlus

1. Kui artikli 79 lõigetes 4, 6 ja 7 sätestatud menetluse lõppedes esitatakse **turujärelevalveasutuste** võetud meetme suhtes vastuväiteid või kui komisjon on seisukohal, et riiklik meede on vastuolus liidu õigusega, alustab komisjon viivitamata konsultatsioone liikmesriikidega ja asjaomase ettevõtja või ettevõtjatega ning hindab riiklikku meedet. **Komisjon püüab hindamise lõpule viia ühe kuu jooksul.**

Selle hindamise tulemuste põhjal **võtab** komisjon **vastu rakendusakti, milles määratakse kindlaks**, kas riiklik meede on põhjendatud või mitte. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 90 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Komisjon adresseerib lõike 1 teises lõigus osutatud rakendusakti kõigile liikmesriikidele ning edastab selle viivitamata neile ja asjaomasele ettevõtjale või ettevõtjatele.

Kui leitakse, et riiklik meede on põhjendatud, võtavad kõik liikmesriigid vajalikud meetmed, et tagada nõuetele mittevastava patarei või aku kõrvaldamine oma turult, ja teavitavad sellest komisjoni.

Kui leitakse, et riiklik meede ei ole põhjendatud, tunnistab asjaomane liikmesriik selle kehtetuks.

3. Kui leitakse, et riiklik meede on põhjendatud, ja patarei või aku nõuetele mittevastavuse põhjuseks peetakse puudusi käesoleva määruse artiklis 15 osutatud harmoneeritud standardites, kohaldab komisjon määruse (EL) nr 1025/2012 artiklis 11 sätestatud menetlust.

4. *Kui leitakse, et riiklik meede on põhjendatud, ja patarei või aku nõuetele mittevastavuse põhjuseks peetakse puudusi artiklis 16 osutatud ühtsetes kirjeldustes, võtab komisjon viivitamata vastu rakendusakti, millega asjaomast ühtset kirjeldust muudetakse või tunnistatakse see kehtetuks. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 90 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.*

Artikkel 81

Nõuetele vastavad ohtlikud patareid ja akud

1. Kui liikmesriik leiab pärast artikli **79 lõike 1** kohast hindamist, et hoolimata vastavusest **artiklitele 6–10 ning artiklitele 12, 13 ja 14** kujutab patareid või aku endast ohtu inimeste tervisele või ohutusele või vara või keskkonna kaitsele (edaspidi „nõuetele vastav ohtlik patareid või aku“), nõuab ta **viivitamata**, et asjaomane ettevõtja võtaks **turujärelevalveasutuste poolt ette nähtud mõistliku aja jooksul, mis on vastavuses riski laadiga**, kõik asjakohased meetmed tagamaks, et nõuetele vastav patareid või aku, mis kujutab endast ohtu, turul **kättesaadavaks tegemise ajal** ei kujutaks endast enam ohtu, kõrvaldaks kõnealuse patareid või aku turult või võtaks selle tagasi **■** .
2. Ettevõtja tagab, et kõigi tema poolt kogu liidu turul kättesaadavaks tehtud nõuetele vastavate ohtlike patareid või akude suhtes võetakse parandusmeetmeid.

3. Liikmesriik teavitab komisjoni ja teisi liikmesriike viivitamata lõikes 1 osutatud olukorra tekkimisest. Kõnealune teave peab sisaldama kõiki teadaolevaid üksikasju, eelkõige nõuetele vastavate ohtlike patareide või akude tuvastamiseks vajalikke andmeid, patareide või akude päritolu, tarneahelat, kaasneva ohu laadi ning võetud riiklike meetmete laadi ja kestust.
4. Komisjon alustab viivitamata konsultatsioone liikmesriikidega ja asjaomase ettevõtja või ettevõtjatega ja hindab võetud riiklike meetmeid. Selle hindamise tulemuste põhjal võtab komisjon vastu rakendusakti, milles määratakse kindlaks, kas riiklik meede on põhjendatud või mitte, ja vajaduse korral **tehakse ettepanek** asjakohaste meetmete võtmiseks. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 90 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

5. Nõuetekohaselt põhjendatud tungiva kiireloomulisuse tõttu, mis on seotud inimeste tervise ja ohutuse kaitsega või vara või keskkonna kaitsega, võtab komisjon kooskõlas artikli **90 lõikes 4** osutatud menetlusega vastu viivitamata kohaldatava rakendusakti.
6. Komisjon adresseerib lõigetes 4 ja 5 osutatud rakendusakti kõigile liikmesriikidele ning edastab selle viivitamata neile ja asjaomasele ettevõtjale või ettevõtjatele.

Artikkel 82

Ühistegevus

Turujärelevalveasutused võivad koos ettevõtjaid või lõppkasutajaid esindavate organisatsioonidega viia ellu ühistegevusi. Ühistegevused võivad hõlmata patareide ja akude pädevuskeskuste loomist liikmesriikide või turujärelevalveasutuste poolt, et edendada nõuetele vastavust, teha kindlaks nõuetele mittevastavus, suurendada teadlikkust ja anda suuniseid seoses käesolevas määruses sätestatud nõuetega kooskõlas määruse (EL) 2019/1020 artikliga 9.

Artikkel 83

Vormiline nõuetele mittevastavus

1. Ilma et see piiraks artikli 79 kohaldamist, kui liikmesriik **jõuab ühele järgmistest järeldustest**, nõuab **ta** asjaomaselt ettevõtjalt mittevastavuse kõrvaldamist ■ :
 - a) CE-märgise tootele kinnitamisel ei ole järgitud määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 30 või käesoleva määruse artikli 20 nõudeid;
 - b) CE-märgist ei ole tootele kinnitatud;
 - c) teada antud asutuse identifitseerimisnumbri kinnitamisel, **kui see on VIII lisa kohaselt nõutav**, ei ole järgitud artikli 20 nõudeid või asjaomast identifitseerimisnumbrit ei ole kinnitatud;

d) ELi vastavusdeklaratsiooni ei ole koostatud või see ei ole koostatud õigesti;

■

e) VIII lisas osutatud tehniline dokumentatsioon ei ole kättesaadav või see on puudulik ■ ;

f) artikli 38 ■ lõikes 7 või artikli 41 lõikes 3 ■ osutatud teave puudub, on vale või mittetäielik ■ ;

g) mõni muu artiklis 38 või 41 sätestatud haldusnõue ei ole täidetud.

■

2. Kui lõikes 1 osutatud mittevastavust ei kõrvaldata, võtab asjaomane liikmesriik kõik asjakohased meetmed patareid või aku turul kättesaadavaks tegemise piiramiseks või keelamiseks või tagab selle turult kõrvaldamise või tagasivõtmise.

■

Artikkel 84

Hoolsuskohustuse täitmata jätmine

- 1. Kui liikmesriik leiab, et ettevõtja ei täida artiklites 48, 49 ja 50 sätestatud hoolsuskohustusi, nõuab ta, et asjaomane ettevõtja kõrvaldaks asjaomase mittevastavuse.*
- 2. Kui lõikes 1 osutatud mittevastavust ei kõrvaldata ja kui mittevastavuse kõrvaldamiseks ei ole muid mõjusaid võimalusi, võtab asjaomane liikmesriik kõik asjakohased meetmed, et piirata või keelata lõikes 1 osutatud ettevõtja poolt turul kättesaadavaks tehtud patareide või akude turul kättesaadavaks tegemist ja, kui mittevastavus on tõsine, tagada nende turult kõrvaldamine või tagasivõtmine.*

XI peatükk

Keskkonnahoidlikud riigihanked ja ainete kasutamise piirangute muutmise menetlus

Artikkel 85

Keskkonnahoidlikud riigihanked

1. Direktiivi 2014/24/EL artikli 2 lõike 1 punktis 1 või direktiivi 2014/25/EL artikli 3 lõikes 1 määratletud avaliku sektori hankijad või direktiivi 2014/25/EL artikli 4 lõikes 1 määratletud võrgustiku sektori hankijad võtavad patareide ja akude või patareisid või akusid sisaldavate toodete hankimisel nimetatud direktiividega hõlmatud olukordades arvesse kõnealuste patareide ja akude keskkonnamõju nende olelusringi jooksul, et tagada hangitud patareide ja akude võimalikult väike keskkonnamõju.

2. ***Pärast 12 kuu möödumist käesoleva artikli lõikes 3 osutatud esimese delegeeritud õigusakti jõustumise kuupäevast, millega kehtestatakse pakkumuste hindamise kriteeriumid hankemenetluste jaoks***, täidetakse käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud kohustust sellega, et seda kohaldatakse nimetatud ***pakkumuste hindamise kriteeriumide suhtes***. ***Kõigi*** artiklite 7–10 kohaldamisalasse jäävate hankemenetluste tehnilistes spetsifikatsioonides ja pakkumuste hindamise kriteeriumides, mille avaliku sektori hankijad või võrgustiku sektori hankijad korraldavad patareide ja akude või patareisid või akusid sisaldavate toodete ostmiseks, osutatakse nimetatud esimesele delegeeritud aktile, tagamaks et need ***patarei ja aku või patareisid või akusid sisaldavad tooted*** valitakse selliste patareide ja akude või toodete hulgast, mille keskkonnamõju on olelusringi jooksul oluliselt väiksem.
3. ***12 kuud pärast artikli 7 lõike 2 neljanda lõigu punktis a, artikli 8 lõikes 1, artikli 9 lõikes 2 ja artikli 10 lõikes 5 osutatud delegeeritud õigusaktidest viimase vastuvõtmist*** võtab komisjon kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusaktid, millega täiendatakse käesolevat määrust, kehtestades ***patareide ja akude*** või patareisid või akusid sisaldavate toodete hankemenetlustes saadud pakkumuste hindamise kriteeriumid, mis põhinevad artiklites 7–10 sätestatud ***kestlikkusnõuetel***.

Artikkel 86

Ainetele piirangute kehtestamise menetlus

1. Kui komisjon on seisukohal, et aine kasutamine patareide või akude valmistamisel või aine sisaldumine patareides või akudes nende turule laskmise ajal või nende olelusringi järgmistes etappides, sealhulgas **patarei- või aku**jäätmete **kasutusotstarbe muutmise või töötlemise ajal**, kujutab endast sellist riski inimeste tervisele või keskkonnale, mida ei ole piisavalt ohjatud ja millega tuleb tegeleda kogu liidus, palub ta **ametil** koostada **piirangutoimiku**, mis vastab määruse (EÜ) nr 1907/2006 XV lisa **nõuetele**. See **piirangutoimik** sisaldab sotsiaal-majanduslikku hinnangut, sealhulgas alternatiivide analüüsi.

I

2. 12 kuu jooksul alates komisjonilt käesoleva artikli lõikes 1 osutatud taotluse saamisest ning kui ameti poolt kõnealuse lõike kohaselt koostatud ■ piirangutoimikus tõendatakse, et vajalik on kogu liitu hõlmav tegevus, lisaks *juba kehtestatud meetmetele*, soovitab amet piiranguid, et algatada ■ *käesoleva artikli lõigetes 4–9 ning artiklites 87 ja 88* kirjeldatud menetlus.
3. *Kui liikmesriik on seisukohal, et aine kasutamine patareide või akude tootmisel või aine sisaldumine patareides või akudes nende turule laskmise ajal või nende olemusringi järgmistes etappides, sealhulgas patarei- või akujäätmete kasutusotstarbe muutmise või töötlemise ajal, kujutab endast sellist riski inimeste tervisele või keskkonnale, mida ei ole piisavalt ohjatud ja millega tuleb tegeleda kogu liidus, teatab ta ametile, et ta teeb ettepaneku koostada piirangutoimik. Liikmesriik koostab piirangutoimiku. Piirangutoimik sisaldab sotsiaal-majanduslikku hinnangut, sealhulgas alternatiivide analüüsi.*

Kui piirangutoimikus tõendatakse, et on vajalik kogu liitu hõlmav tegevus, lisaks juba kehtestatud meetmetele, esitab liikmesriik ametile toimiku määruse (EÜ) nr 1907/2006 XV lisas sätestatud vormis, et algatada menetlus, mida on kirjeldatud käesoleva artikli lõigetes 4–9 ning artiklites 87 ja 88.

4. *Piirangutoimiku ja piirangute kehtestamise menetluse jaoks võtavad amet või liikmesriigid arvesse kõiki toimikuid, kemikaaliohutuse aruandeid ja riskihindamisi, mis on ametile või liikmesriigile esitatud määruse (EÜ) nr 1907/2006 alusel. Amet või liikmesriigid võtavad samuti arvesse kogu kättesaadavat teavet ja osutavad asjakohasele riskihindamisele, mis on esitatud seoses muu liidu õigusega, milles käsitletakse patareis või akus kasutatava aine olulusringi, kaasa arvatud jäätmeetappi. Selleks annavad teised liidu õiguse alusel asutatud ja samalaadseid ülesandeid täitvad asutused ametile või asjaomasele liikmesriigile taotluse korral teavet.*
5. *Käesoleva määruse artiklis 6 ja käesolevas artiklis määratletud ülesannete täitmiseks ameti valduses olevale teabele juurdepääsu suhtes kohaldatakse määruse (EÜ) nr 1907/2006 artiklit 118.*

6. *Amet haldab loetelu ainetest, mille kohta kas amet või liikmesriik kavatsevad koostada või on koostamas käesoleva artikli kohast piirangutoimikut.*

7. *Määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 76 lõike 1 punkti c kohaselt loodud riskihindamise komitee ja selle määruse artikli 76 lõike 1 punkti d kohaselt loodud sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee kontrollivad, kas esitatud piirangutoimik vastab nimetatud määruse XV lisa nõuetele. 30 päeva jooksul alates toimiku kättesaamisest teavitab vastav komitee ametit või piirangute kehtestamist soovitanud liikmesriiki sellest, kas toimik on nõuetekohane. Kui toimik ei ole nõuetekohane, esitatakse ametile või liikmesriigile kirjalikult põhjendused 45 päeva jooksul alates toimiku kättesaamisest. Amet või liikmesriik viib toimiku nõuetega vastavusse 60 päeva jooksul alates asjaomase komitee põhjenduste kättesaamisest; vastasel korral käesoleva artikli kohane menetlus lõpetatakse.*
8. Amet avaldab viivitamata komisjoni *või liikmesriigi* kavatsuse algetada aine suhtes *käesoleva artikli kohane* piirangute kehtestamise menetlus ning teavitab asjaomaseid sidusrühmi.

9. Amet teeb oma veebisaidil avalikkusele viivitamata kättesaadavaks ■ piirangutoimiku, sealhulgas ***lõigete 2 ja 3*** kohaselt soovitatud piirangud, märkides selgelt ära selle avaldamiskuupäeva. Amet kutsub kõiki asjaomaseid sidusrühmi üles esitama individuaalselt või ühiselt nelja kuu jooksul alates avaldamiskuupäevast järgmise:

- a) märkused piirangutoimiku ja soovitatud piirangute kohta;*
- b) soovitatud piirangute sotsiaal-majanduslik analüüs, kaasa arvatud alternatiivide analüüs või teave, mis võib kaasa aidata kõnealusele analüüsile, milles käsitletakse soovitatud piirangute eeliseid ja puudusi. See analüüs peab vastama määruse (EÜ) nr 1907/2006 XVI lisa nõuetele.*

10. Artikli 6 lõikes 2 osutatud delegeeritud õigusaktid võetakse vastu üheksa kuu jooksul pärast artikli 87 lõikes 2 osutatud ameti sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee arvamuse saamist. Kui sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee ei võta artikli 87 lõigetes 2 või 5 sätestatud tähtjaks, nagu on asjakohane, arvamust vastu, võtab komisjon arvesse piirangu sotsiaal-majanduslikku mõju, sealhulgas aine alternatiivide kättesaadavust, ning võtab artikli 87 lõikes 2 sätestatud tähtjaks vastu delegeeritud õigusakti.
11. Kui I lisa muutmise eelnõu erineb piirangutoimiku esialgsest ettepanekust, mis on koostatud käesolevas artiklis ning artiklites 87 ja 88 sätestatud korras, või kui selles ei võeta arvesse ameti arvamusi, lisab komisjon üksikasjaliku selgituse erinevuste põhjuste kohta.

Artikkel 87

Ameti komiteede arvamus

1. 12 kuu jooksul alates **artikli 86 lõikes 9** osutatud avaldamiskuupäevast võtab riskihindamise komitee ■ piirangutoimiku asjakohaste osade põhjal vastu arvamuse selle kohta, kas soovitatud piirangud on asjakohased, et vähendada ohtu inimeste tervisele **või** keskkonnale. Kõnealuses arvamuses võetakse arvesse ameti poolt komisjoni taotlusel **või liikmesriigi poolt** koostatud ■ piirangutoimikut ning **artikli 86 lõike 9 punktis a** osutatud huvitatud isikute seisukohti.
2. 15 kuu jooksul alates **artikli 86 lõikes 9** osutatud avaldamiskuupäevast võtab ■ sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee soovitatud piirangute kohta vastu arvamuse, mis põhineb piirangutoimiku asjakohastel osadel ja sotsiaal-majanduslikul mõjul. Enne seda koostab komitee arvamuse kavandi soovitatud piirangute ja nende sotsiaal-majandusliku mõju kohta, võttes arvesse **artikli 86 lõike 9 punkti b** kohaseid analüüse või teavet, kui need on olemas.

3. Amet avaldab sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee arvamuse kavandi viivitamata oma veebisaidil ja palub huvitatud isikutel esitada oma märkused arvamuse kavandi kohta hiljemalt 60 päeva jooksul pärast selle avaldamist.
4. Sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee võtab viivitamata vastu oma arvamuse, võttes asjakohasel juhul arvesse **käesoleva artikli lõikes 3** sätestatud tähtajaks saadud märkusi. Selles arvamuses võetakse arvesse **artikli 86 lõike 9 punkti b ja käesoleva artikli lõike 3** kohaselt esitatud huvitatud isikute märkusi.
5. Kui riskihindamise komitee arvamus erineb oluliselt piirangutoimikus soovitatud piirangutest, lükkab amet sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee arvamuse esitamise tähtpäeva kuni 90 päeva võrra edasi.
6. ***Kui riskihindamise komitee ja sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee esitavad arvamuse vastavalt käesoleva artikli lõigetele 1 ja 2, kasutavad nad määruse (EÜ) nr 1907/2006 artiklis 87 sätestatud ettekandjaid kooskõlas nimetatud artiklis sätestatud tingimustega.***

Artikkel 88

Arvamuse esitamine komisjonile

- 1.* Amet esitab komisjonile viivitamata riskihindamise komitee ja sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee arvamused ■ **artikli 86** kohaselt soovitatud piirangute kohta. Kui riskihindamise komitee ja sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee arvamused erinevad oluliselt ■ soovitatud **piirangutest**, esitab amet komisjonile selgitava märkuse, milles selgitatakse üksikasjalikult selliste erinevuste põhjuseid. Kui üks või kumbki komitee ei võta oma arvamust vastu **vastavalt artikli 87 lõikes 1 ja 2** sätestatud tähtpäevaks, teavitab amet sellest komisjoni ja esitab põhjused.

2. Amet avaldab kahe komitee arvamused viivitamata oma veebisaidil.
3. Amet esitab komisjonile *või liikmesriigile* taotluse korral kõik dokumendid ja tõendusmaterjalid, mis on ametile esitatud või mida ta on arvesse võtnud.

I

XII peatükk

Delegeeritud volitused ja komiteemenetlus

Artikkel 89

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 6 lõikes 2, artikli 7 lõigetes 1, 2 ja 3, **artikli 8 lõigetes 1 ja 5**, artikli 9 lõikes 2, artikli 10 **lõigetes 5 ja 6**, **artikli 11 lõikes 4**, **artikli 12 lõikes 3**, **artikli 13 lõikes 8**, **artikli 14 lõikes 4**, **artikli 48 lõikes 8**, **artikli 53 lõikes 3**, **artikli 59 lõikes 7**, **artikli 60 lõikes 8**, artikli 70 lõikes 4, **artikli 71 lõigetes 4, 5 ja 6**, artikli 72 lõikes 4, **artikli 77 lõigetes 2 ja 3 ning artikli 85 lõikes 3** osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates [käesoleva määruse jõustumise kuupäevast]. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 6 lõikes 2, artikli 7 lõigetes 1, 2 ja 3, **artikli 8 lõigetes 1 ja 5**, artikli 9 lõikes 2, artikli 10 lõigetes 5 ja 6, **artikli 11 lõikes 4, artikli 12 lõikes 3, artikli 13 lõikes 8, artikli 14 lõikes 4, artikli 48 lõikes 8, artikli 53 lõikes 3, artikli 59 lõikes 7, artikli 60 lõikes 8**, artikli 70 lõikes 4, **artikli 71 lõigetes 4, 5 ja 6**, artikli 72 lõikes 4, **artikli 77 lõigetes 2 ja 3 ning artikli 85 lõikes 3** osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Artikli 6 lõike 2, artikli 7 lõigete 1, 2 ja 3, *artikli 8 lõigete 1 ja 5*, artikli 9 lõike 2, artikli 10 lõigete 5 ja 6, *artikli 11 lõike 4, artikli 12 lõike 3, artikli 13 lõike 8, artikli 14 lõike 4, artikli 48 lõike 8, artikli 53 lõike 3, artikli 59 lõike 7, artikli 60 lõike 8*, artikli 70 lõike 4, *artikli 71 lõigete 4, 5 ja 6*, artikli 72 lõike 4, *artikli 77 lõigete 2 ja 3 ning artikli 85 lõike 3* alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole *kolme* kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 90

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee, mis on loodud direktiivi 2008/98/EÜ artikli 39 alusel. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Kui komitee oma arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

4. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 8 koostoimes artikliga 5.

XIII peatükk

Muudatused

Artikkel 91

Määruse (EL) **2019/1020** muutmine

Määrust (EL) 2019/1020 muudetakse järgmiselt.

- 1) Artikli 4 lõikes 5 asendatakse tekst „(EL) 2016/425⁽³⁵⁾ ja (EL) 2016/426⁽³⁶⁾“ järgmisega:

„(EL) 2016/425, (*) (EL) 2016/426(**) ja (EL) **2023/...**(***)+

-
- * Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/425, mis käsitleb isikukaitsevahendeid ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 89/686/EMÜ (ELT L 81, 31.3.2016, lk 51).

+ ELT: palun sisestada teksti käesoleva määruse number ning esitada joonealuses märkuses käesoleva määruse kuupäev, number, ja ELT avaldamisviide.

****** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/426, mis käsitleb küttegaasi põletavaid seadmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/142/EÜ (ELT L 81, 31.3.2016, lk 99).

******* Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2023/..., mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid ning millega muudetakse direktiivi 2008/98/EÜ ja määrust (EL) 2019/1020 ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/66/EÜ (ELT L ..., ..., lk ...).“

2) I lisa „Liidu ühtlustamisõigusaktide loetelu“ punkt **21 asendatakse järgmisega:**

„21. Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) 2023/..., mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid ning millega muudetakse direktiivi 2008/98/EÜ ja määrust (EL) 2019/1020 ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/66/EÜ (ELT L ..., ..., lk ...).“⁺

⁺ ELT: palun sisestada teksti käesoleva määruse number, kuupäev ja ELT avaldamisviide.

Artikkel 92
Direktiivi 2008/98/EÜ muutmine

Direktiivi 2008/98/EÜ artikli 8a lõikesse 7 lisatakse järgmine lõik:

„Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/...⁺ artikli 2 punktis 1 määratletud patareide või akude puhul võtavad liikmesriigid hiljemalt ... [24 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] meetmed, millega tagatakse, et enne 4. juulit 2018 loodud tootja laiendatud vastutuse süsteemid vastavad käesolevale artiklile.

** Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) 2023/..., mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid ning millega muudetakse direktiivi 2008/98/EÜ ja määrust (EL) 2019/1020 ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/66/EÜ (ELT L ..., ..., lk ...).“*

⁺ ELT: palun sisestada teksti käesoleva määruse number ning esitada joonealuses märkuses käesoleva määruse kuupäev, number, pealkiri ja ELT avaldamisviide.

XIV peatükk

Lõppsätted

Artikkel 93

Karistused

Hiljemalt ... [24 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] kehtestavad liikmesriigid käesoleva määruse rikkumise korral kohaldatavad karistusnormid ja võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Kehtestatud karistused peavad olema mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teavitavad komisjoni viivitamata nimetatud normidest ja meetmetest ning teavitavad teda viivitamata nende hilisematest muudatustest.

Artikkel 94
Läbivaatamine

1. Hiljemalt **30. juuniks 2031** vaatab komisjon käesoleva määruse ja koostab aruande, milles käsitletakse käesoleva määruse kohaldamist ning selle mõju keskkonnale, **inimeste tervisele** ja siseturu toimimisele, **ning esitab selle Euroopa Parlamendile ja nõukogule**.
2. Võttes arvesse tehnika arengut ja liikmesriikides saadud praktilisi kogemusi, lisab komisjon oma aruandesse hinnangu käesoleva määruse järgmiste aspektide kohta:
 - a) **üldkasutatavate kantavate patareide ja akude määratluse alla kuuluvate levinud formaatide loetelu;**

- b) II peatükis sätestatud kestlikkus- ja ohutusnõuded, *sealhulgas võimalik vajadus kehtestada ekspordikeeld patareide ja akude suhtes, mis ei vasta I lisas sätestatud piirangutele;*
- c) III peatükis sätestatud märgistus- ja teabe esitamise nõuded;
- d) artiklites **48–53** sätestatud *patareide ja akudega seotud* hoolsuskohustuse nõuded;
- e) VIII peatükis sätestatud meetmed seoses **■** *patarei- ja akujäätmete käitlemisega, sealhulgas võimalus kehtestada kaks alamkategooriat kantavate akude ja kantavate patareide jaoks, eelkõige laetavad ja mitte laetavad kantavad patareid ja akud, millel on kummalgi eraldi kogumiseesmärgid, ning kehtestada eraldi kogumiseesmärk üldkasutatavate kantavate patareide ja akude jaoks;*

- f) IX peatükis sätestatud akupassi käsitlevad meetmed;*
- g) rikkumised ning artiklis 93 sätestatud karistuste mõjus, proportsionaalsus ja hoiatavus;*
- h) analüüs käesoleva määruse mõju kohta patarei- ja akusektori konkurentsivõimele ja investeeringutele ning käesolevast määrusest tuleneva halduskoormuse kohta.*

Asjakohasel juhul lisatakse *lõikes 1 osutatud* aruandele seadusandlik ettepanek käesoleva määruse asjaomaste sätete muutmiseks.

- 3. *Võttes arvesse määruse (EÜ) nr 1907/2006 muutmist, lisab komisjon oma aruandesse erihinnangu vajaduse kohta esitada seadusandlik ettepanek käesoleva määruse artiklite 6, 86, 87 ja 88 muutmiseks.*

4. *Komisjon hindab, kas VII peatüki on vaja muuta, võttes arvesse selliste võimalike liidu õigusaktide vastuvõtmist, millega kehtestatakse äriühingute kestlikku üldjuhtimist ja hoolsuskohustust käsitlevad normid, sealhulgas äriühingute kohustused seoses inimõigustele avalduva kahjuliku mõju ja kahjuliku keskkonnamõjuga, mis tuleneb äriühingute enda tegevusest, nende tütarettevõtjate ja filiaalide tegevusest ning nende väärtusahela toimingutest.*

Komisjon avaldab sellise hindamise tulemusi sisaldava aruande 12 kuu jooksul pärast esimeses lõigus osutatud seadusandliku akti jõustumise kuupäeva või hiljemalt 30. juuniks 2031, olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem. Asjakohasel juhul lisab komisjon oma aruandele seadusandliku ettepaneku VII peatüki muutmiseks.

5. *Komisjon esitab hiljemalt 30. juuniks 2031 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles hinnatakse artikli 3 punktis 9 esitatud kergtranspordivahendi aku määratluse kohaldamisala laiendamise teostatavust ja tehnilisi tagajärgi, eelkõige lisades ratasteta sõidukite akud. Asjakohasel juhul lisatakse aruandele seadusandlik ettepanek.*
6. *Komisjon hindab hiljemalt 1. jaanuariks 2025, kuidas kõige paremini kehtestada ühtse laadija harmoneeritud standardid vastavalt kergtranspordivahendite jaoks ette nähtud akude ning direktiiviga 2012/19/EL hõlmatud teatava kategooria elektri- ja elektroonikaseadmetesse paigaldatud akude suhtes. Direktiivi 2014/53/EL artikli 3 lõike 4 kohastesse kategooriatesse ja klassidesse kuuluvate raadioseadmete laadimisseadmed jäetakse kõnealusest hindamisest välja.*

Artikkel 95

Kehtetuks tunnistamine ja üleminekusätted

Direktiiv 2006/66/EÜ tunnistatakse kehtetuks alates ... *[24 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]*.

Siiski jätkatakse järgmiste sätete kohaldamist vastavalt allpool sätestatule:

- a) artikkel 11 kuni ... [42 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]*
- b) artikli 12 lõiked 4 ja 5 kuni 31. detsembrini 2025, välja arvatud sätted andmete komisjonile edastamise kohta, mille kohaldamist jätkatakse kuni 30. juunini 2027;*
- c) artikli 21 lõige 2 kuni ... [36 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].*

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale määrusele.

Artikkel 96

Jõustumine ja kohaldamine

1. Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
2. Seda kohaldatakse alates ... **[6 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva], vastavalt teises lõigus ja käesoleva määruse teistes sätetes kehtestatud.**

Järgmisi sätteid kohaldatakse järgmiselt:

- a) **artikkel 11 alates ... [42 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva];**
- b) **artikkel 17 ja VI peatükk alates ... [12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva], välja arvatud artikli 17 lõige 2, mida kohaldatakse alates 12 kuu möödumisest artikli 30 lõikes 2 osutatud loetelu esimese avaldamise kuupäevast;**
- c) **VIII peatükk alates ... [24 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].**

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...

Euroopa Parlamendi nimel

Nõukogu nimel

president

eesistuja

I lisa

Ainete kasutamise piirangud

Tulp 1 Aine või ainerühma nimetus	Tulp 2 Piirangutingimused
1. Elavhõbe CASi nr 7439-97-6 EÜ nr 231-106-7 ja selle ühendid	Patareid ja akud, olenemata sellest, kas need on seadmetesse, kergtranspordivahenditesse või muudesse sõidukitesse paigaldatud või mitte, ei tohi sisaldada elavhõbedat (väljendatuna metallilise elavhõbedana) üle 0,0005 % massist ■ . ■
2. Kaadmium CASi nr 7440-43-9 EÜ nr 231-152-8 ja selle ühendid	Kantavad patareid ja akud, olenemata sellest, kas need on seadmetesse, kergtranspordivahenditesse või muudesse sõidukitesse paigaldatud või mitte, ei tohi sisaldada kaadmiumi (väljendatuna metallilise kaadmiumina) üle 0,002 % massist ■ . ■

3. Plii CASi nr 7439-92-1 EÜ nr 231-100-4 ja selle ühendid	1. Alates ... [12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] ei tohi kantavad patareid ja akud, olenemata sellest, kas need on paigaldatud seadmetesse või mitte, sisaldada pliidi (väljendatuna pliimetallina) üle 0,01 % massist. 2. Punktis 1 sätestatud piirangut ei kohaldata kantavate tsink-õhk-nööpelementide suhtes kuni ... [60 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].
--	---

II lisa

Süsinikujalajälg

1. Kohaldamisala

Käesolevas lisas on esitatud olulised elemendid süsinikujalajälje arvutamiseks.

Artikli 7 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktiga ettenähtud süsinikujalajälje arvutamise ja tõendamise metoodika tugineb käesolevas lisas esitatud olulistele elementidele, on kooskõlas komisjoni koostatud toote keskkonnajalajälje meetodi viimase versiooni ja asjakohaste tootekategooria keskkonnajalajälje määramise normidega ning kajastab rahvusvahelisi kokkuleppeid ja tehnilisi/teaduslikke edusamme olelusringi hindamise valdkonnas.

Olelusringi süsinikujalajälje arvutamine peab põhinema materjalide loetelul, energial ja abimaterjalidel, mida konkreetses tootmisettevõttes konkreetse patarei- või akumudeli tootmiseks kasutatakse. Eelkõige tuleb täpselt kindlaks teha elektroonilised komponendid, näiteks patarei või aku haldusmoodulid ja ohutusmoodulid, ja katoodi materjalid, kuna neist võib saada patarei või aku süsinikujalajälje peamine suurendaja.

2. Mõisted

Käesolevas lisas kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „tegevusandmed“ – protsessidega seotud teave olelusringi andmike modelleerimisel, kusjuures protsessi tegevusi esindavate protsessiahelate olelusringi andmike koondtulemused korrutatakse vastavate tegevusandmetega ja liidetakse seejärel kokku, et tuletada selle protsessiga seotud süsinikujalajälg;
- b) „materjalide loetelu“ – aku või patarei valmistamiseks vajalike toorainete, alakoostude, vahekoostude, alakomponentide ja osade ning nende koguste loetelu;

- c) „ettevõttespetsiifilised andmed“ – ühest või mitmest üksusest otse mõõdetud või kogutud andmed (asukohaspetsiifilised andmed), mis esindavad ettevõtte tegevust; selliseid andmeid nimetatakse ka „esmasteks andmeteks“;
- d) „funktsionaalne üksus“ – aku funktsioonide, teenuste kvalitatiivsed ja kvantitatiivsed või mõlemad aspektid;
- e) „olelusring“ – tootesüsteemi järjestikused omavahel seotud etapid alates tooraine hankimisest või loodusvaradest tootmisest kuni toote lõpliku kõrvaldamiseni (ISO 14040:2006 *või samaväärne standard*);
- f) „olelusringi andmik“ – elementaar-, jäätme- ja tootevoogude vastasmõjude kogum olelusringi andmiku andmekogumis;

- g) „olelusingi andmiku andmekogum“ – dokument või fail, mis sisaldab konkreetse toote või muu võrdlusaluse, näiteks tegevuskoht või protsess, olelusingi teavet ja hõlmab kirjeldavaid metaandmeid ja olelusingi kvantitatiivset andmikku, mille hulgas võib olla protsessiüksuse andmekogum, osaliselt liidetud andmete andmekogum või liidetud andmete andmekogum;
- h) „etalonvoog“ – konkreetse tootesüsteemi protsesside väljundite kogus, mis on vajalik funktsionaalse üksusega väljendatud funktsiooni täitmiseks (standardi ISO 14040:2006 *või samaväärse standardi* põhjal);

- i) „teisesed andmed“ – andmed, mis ei ole saadud otseselt ei süsinikujalajälje uuringut tegeva ettevõtte tarneahelas konkreetse protsessi käigus ega otseselt ettevõtte poolt kogutud, mõõdetud või hinnatud, vaid mis on saadud kolmanda isiku olelusringi andmike andmebaasist või muudest allikatest. Sellised andmed hõlmavad tööstusharu keskmisi andmeid, näiteks avaldatud tootmisandmed, valitsuse statistika ja tööstusühenduste andmed, samuti kirjandusuuringuid, tehnilisi uuringuid ja patente ning võivad põhineda ka finantsandmetel ja sisaldada asendusandmeid ja muid üldisi andmeid; ning samuti hõlmavad esmaseid andmeid, mis läbivad horisontaalse agregeerimise etapi;
- j) „süsteemipiirid“ – olelusringi etappide hulka kuuluvad või nendest välja jäetud aspektid.

Lisaks peavad patareide või akude süsinikujalajälje arvutamise ühtlustatud normid sisaldama muid nende tõlgendamiseks vajalikke määratlusi.

3. Funktsionaalne üksus ja etalonvoog

Funktsionaalne üksus on määratletud kui üks kWh (kilovatt-tund) kogu energiast, mida patarei- või akusüsteem annab oma kasutusea jooksul, mõõdetuna kWh-des. Koguenergia saadakse tsüklite arvu korrutamisel iga tsükli jooksul väljastatud energia kogusega.

Etalonvoog on määratletud konkreetse funktsiooni täitmiseks vajalik patarei või aku kaal, mida mõõdetakse patarei või aku kilogrammides kWh kohta kogu energiast, ***mida patarei või aku oma kasutusea jooksul annab. Kõik valmistaja poolt süsinikujalajälje mõõtmiseks kogutud kvantitatiivsed sisend- ja väljundandmed arvutatakse selle etalonvoo suhtes.***

Erandina esimesest lõigust on varupatarei või -aku puhul, mille peamine funktsioon on tagada toiteallika talitluspidevus, funktsionaalne üksus määratletud võimena tagada üks kWmin (kilovatt-minut) varuvõimsusest igal hetkel patarei või aku kasutusea jooksul.

Seega on varupatarei või -aku etalonvoog patarei või aku kaal, mis on vajalik kindlaksmääratud funktsiooni täitmiseks, ja seda mõõdetakse patarei või aku kilogrammides varuvõimsuse kilovatt-minuti kohta, jagatuna patarei või aku kasutusea aastates. Kõik varupatarei või -aku valmistajate poolt süsinikujalajälje mõõtmiseks kogutud kvantitatiivsed sisend- ja väljundandmed arvutatakse kõnealuse etalonvoo suhtes.

Erandjuhtudel, näiteks pistikühenduseta hübriidsõiduki akude puhul, võib metoodikas määratleda teistsuguse funktsionaalse üksuse.

4. Süsteemipiirid

Süsteemipiiridesse arvatakse järgmised sellesse kuuluvad olelusringi etapid ja protsessid.

Olelusringi etapp	Seotud protsessid
Tooraine hankimine ja eeltöötlus	Hõlmab aktiivsete materjalide kaevandamist või muud asjaomast hankimist , eeltöötlust ja transporti kuni akuelementide ja komponentide (aktiivsed materjalid, separaator, elektrolüüt, kestad, aktiivsed ja passiivsed akukomponendid) ning elektriliste või elektrooniliste komponentide valmistamiseni.

Põhitoote tootmine	Elementide kokkupanek ning patareide ja akude kokkupanek elementidest ning elektrilistest või elektroonilistest komponentidest
Turustamine	Transport müügikohta
Olelusringi lõpp ja ringlussevõtt	Kogumine, demonteerimine ja ringlussevõtt

Süsteemipiiridest jäetakse välja järgmised olelusringi etappidesse kuuluvad protsessid:

- patareide või akude kooste- ja ringlussevõtuseadmete valmistamine, kuna mobiilsete rakenduste jaoks ette nähtud suure erieneergiaga patareide või akude tootekategooria süsinikujalajälje määramise normides arvutatud süsinikujalajälje mõju on tähtsusetu;

- patareide või akude koosteprotsess algseadmete valmistaja süsteemi osadega; käesolev protsess vastab peamiselt mehaanilisele koostamisele ja kuulub algseadmete või sõiduki koosteliini koosseisu; selle konkreetse protsessi energia- ja materjalikulu on algseadmete valmistaja komponentide valmistamise protsessiga võrreldes tühine.

Kasutusetapp jäetakse olelusringi süsinikujalajälje arvutustest välja, kuna see ei ole valmistajate otsese mõju all, välja arvatud juhul, kui tõendatakse, et patareide või akude valmistajate poolt projekteerimisetapis tehtud valikud võivad anda kõnealusesse mõjusse mitteolulise panuse.

5. Ettevõttespetsiifiliste ja teiseste andmekogumite kasutamine

Kuna patarei- ja akukomponente on palju ning tootmisprotsessid on keerukad, peab ettevõtja, kui see on põhjendatud, piirama ettevõttespetsiifiliste andmete kasutamist patarei- või akuspetsiifiliste osadega seotud protsesside ja komponentide analüüsimisega.

Eelkõige peavad kõik tegevusandmed, mis on seotud patarei või aku anoodi, katoodi, elektrolüüdi, separaatori ja elementide kestadega, viitama konkreetsele patarei- või akumudelile, mis on toodetud konkreetses tootmisettevõttes (st vaikeväärtusi ei või kasutada). Patarei- või akuspetsiifilisi tegevusandmeid kasutatakse koos toote keskkonnajalajälje nõuetele vastavate teiseste andmekogumitega.

Kuna süsinikujalajälje deklaratsioon on kindlaksmääratud tootmiskohas toodetud patarei- või akumodelit, ei ole lubatud valimi koostamine sama patarei- või akumodelit tootvatest eri tootmisettevõtetest kogutud andmetest.

Kui muudetakse patarei- või akumudeli tootmiseks kasutatavate materjalide loetelu või energiaallikate jaotust, tuleb selle patarei- või akumudeli süsinikujalajälg uuesti arvutada.

Artikli 7 lõikes 1 osutatud delegeeritud õigusaktiga väljatöötatavad ühtlustatud normid hõlmavad järgmiste olelusringi etappide üksikasjalikku modelleerimist:

- tooraine hankimine ja eeltöötlus;
- tootmine;
- turustamine,
- elektrienergia omatootmine;
- olelusringi lõpp.

6. Süsinikujalajälje mõjuhindamine

Patarei või aku süsinikujalajalg arvutatakse kasutades mõjukategooriat „kliimamuutused“ käsitleva olelusringi mõjuhindamise meetodit, mida soovitatakse Teadusuuringute Ühiskeskuse 2019. aasta aruandes „Ettepanekud toote keskkonnajalajälje meetodi ajakohastamiseks“.

Tulemused esitatakse kirjeldatud tulemustena ilma normaliseerimise ja kaalumiseta. Kasutatavate kirjeldustegurite loetelu on kättesaadav Euroopa olelusringi hindamise platvormil.

7. Kompenseerimine

Kompensatsiooni arvutamisel võetakse aluseks võrdlusalus, milleks on hüpoteetiline stsenaarium, mis kirjeldab heidet olukorras, kus kompenseerivat leevendusprojekti ei ole veel rakendatud.

Kompensatsioonimeetmeid süsinikujalajälje deklaratsioonis ei kajastata, kuid need võib esitada eraldi täiendava keskkonnateabena ja neid võib kasutada teavitamiseks.

8. Süsinikujalajälje tulemusklassid

Olenevalt turule lastud patareide või akude süsinikujalajälje deklaratsioonides esitatud väärtuste jaotusest määratakse kindlaks otstarbekas arv tulemusklasse, kusjuures A-kategooria on parim klass, mille puhul süsinikujalajälg on olelusringi jooksul väikseim, et võimaldada turul eristada **artikli 7 lõikes 1 osutatud akukategooriaid**.

Iga tulemusklassi künnisväärtuse ja klassi ulatuse kehtestamine põhineb eelneva kolme aasta jooksul turule lastud **artikli 7 lõikes 1 osutatud akukategooriate** tõhususe jaotusel, eeldatavatel tehnoloogilistel täiustustel ja muudel tehnilistel teguritel.

■

9. Süsinikuheite piirväärtused

Tuginedes turule lastud akumodelite süsinikujalajälje deklaratsioonide kaudu kogutud teabele ja süsinikujalajälje tulemusklasside suhtelisele jaotusele ning võttes arvesse teaduse ja tehnika arengut selles valdkonnas, määrab komisjon kindlaks **artikli 7 lõikes 1 osutatud akukategooriate puhul** olelusringi maksimaalse süsinikujalajälje piirväärtused pärast asjakohast mõjuhindamise läbiviimist künniste väärtuste kindlakstegemiseks.

Esimeses lõigus osutatud maksimaalse olelusringi süsinikujalajälje künnise kehtestamisel võtab komisjon arvesse turul olevate akude süsinikujalajälje väärtuste suhtelist jaotust, turule lastud akude süsinikujalajälje vähendamisel tehtud edusammude ulatust ning kõnealuste olelusringi süsinikujalajälje künniste tegelikku ja võimalikku panust liidu kestliku liikuvuse ja kliimaneutraalsuse eesmärkide saavutamisse 2050. aastaks.

III lisa

Üldkasutatavate kantavate patareide ja akude elektrokeemilise jõudluse ja vastupidavuse parameetrid

A osa

Patareide parameetrid

■

1. Minimaalne keskmine kestus: minimaalne keskmine tühjenemise aeg konkreetsetel tingimustel kasutamise korral, nagu temperatuur ja suhteline niiskus, *patareivalimi puhul*.
2. ■ Säilinud tühjenemisvõimekus: ■ minimaalse keskmise kestuse suhteline vähenemine, *lähtudes algselt mõõdetud minimaalsest keskmisest kestusest*, pärast kindlaksmääratud ajavahemikku ja konkreetsetes tingimustes, *nagu temperatuur ja suhteline niiskus*.
3. *Vastupidavus lekkele: vastupidavus elektrolüüdi, gaasi või muu materjali mittekavandatud väljapääsule.*

B osa

Akude parameetrid

1. *Nimimahutavus: mahutavus konkreetsetel tingimustel, nagu temperatuur ja suhteline niiskus, ja mille valmistaja on deklareerinud.*
2. *Säilinud laetus (mahutavus)⁵¹: mahutavus, mis on akul pärast konkreetsetel tingimustel, nagu temperatuur ja suhteline niiskus, teatava aja jooksul ladustamist ilma uuesti laadimiseta ning väljendatuna protsendina nimimahutavusest.*
3. *Laetuse (mahutavus) uuesti saavutatavus: mahutavus, mille aku suudab pärast konkreetsetel tingimustel, nagu temperatuur ja suhteline niiskus, teatava aja jooksul ladustamist uuesti laadimise korral saavutada ning väljendatuna protsendina nimimahutavusest.*

⁵¹ *IEC standardis mainitakse laetust ja mahutavust. Mõlemad väljendavad sama füüsikalist kogust (laetust); ainus vahe on selles, et laetust väljendatakse $C = A \cdot s$, samas kui mahutavust väljendatakse $A \cdot h$. Praktikas kasutatakse peamiselt mahutavust.*

4. Vastupidavus tsüklite arvuna *on laadimis- ja tühjenemistsüklite arv, mida aku võib konkreetsetes tingimustes, nagu temperatuur ja suhteline niiskus, läbida, enne kui selle mahutavus langeb alla kindlaksmääratud määra nimimahutavusest.*
5. Vastupidavus lekkele: ■ vastupidavus elektrolüüdi, gaasi või muu materjali mittekavandatud väljapääsule ■ .

IV lisa

Üle 2 kWh mahutavusega kergtranspordivahendite akude, tööstuslike patareide ja akude ning elektrisõidukiakude elektrokeemilise jõudluse ja vastupidavuse nõuded

Käesolevas lisas kasutatakse järgmisi mõisteid:

■ „Nimimahutavus“ – ampertundide koguarv (Ah), mida täielikult laetud patareist või akust on konkreetsetel **võrdlustingimustel** võimalik kätte saada.

„Mahutavuse vähenemine“ – aja jooksul ja kasutamisel toimuv vähenemine laengus, mida aku suudab nimipingel anda, võrreldes algse nimimahutavusega ■ .

„Võimsus“ – energiakogus, mida aku suudab teatava ajavahemiku jooksul **võrdlustingimustes** anda.

„Võimsuse vähenemine“ – aja jooksul ja kasutamisel toimuv vähenemine võimsuses, mida aku suudab nimipingel anda.

„Sisetakistus“ – elektrivoolule elemendis või patareis või akus **võrdlustingimustes** avalduv takistav mõju, st elektroonilise takistuse ja ioonilise takistuse summa, mis annab panuse koguaktiivtakistusse, sealhulgas induktiivsed/mahtuvusomadused.

„Energiatsükli kasutegur“ – aku tühjenduskatse ajal saadava netoenergia suhe koguenergiasse, mis on vajalik algse laetustaseme taastamiseks standardlaadimisega.

A osa

Elektrokeemilise jõudluse ja vastupidavusega seotud parameetrid

- 1) Nimimahutavus (Ah) ja mahutavuse vähenemine (%).
- 2) Võimsus (W) ja võimsuse vähenemine (%).
- 3) Sisetakistus ($\square$) ja sisetakistuse suurenemine (%).
- 4) *Asjakohasel juhul* energiatsükli kasutegur ja selle vähenemine (%).
- 5) ■ Aku eeldatav kasutusiga **võrdlustingimustes**, mille jaoks see on projekteeritud (*tsüklike arv, välja arvatud juhul, kui kasutamine ei toimu tsüklitena, ja kalendriaastate arv*).

B osa

A osas loetletud parameetrite mõõtmisi selgitavad elemendid

- 1) Rakendatud tühjenemismäär ja laadimismäär.
- 2) Aku *nimiv*õimsuse (W) ja akuenergia (Wh) suhe.
- 3) Tühjenemissügavus tsüklilise kasutusea katses.
- 4) Võimsus 80 % ja 20 % laetustaseme juures.
- 5) Asjakohasel juhul kõik mõõdetud parameetritega tehtud arvutused.

V lisa

Ohutusparameetrid

1. Termolöök ja termotsüklimine

Katse eesmärk on hinnata muutusi aku terviklikkuses, mis tulenevad elementide komponentide paisumisest ja kokkutõmbumisest kokkupuutel äärmuslike ja äkiliste temperatuurimuutustega, ning selliste muutuste võimalikke tagajärgi. Termolöögi ajal hoitakse akut kindla ajavahemiku jooksul kahel piirtemperatuuril.

2. Väline lühisekaitse

Katsega hinnatakse aku ohutust välise lühise korral. Katsega saab hinnata liigvoolukaitseseadme aktiveerumist või elementide võimet pidada vastu voolule, ilma et tekiks ohtlik olukord (nt kontrollimatu ülekuumenemine, plahvatus, põleng). Peamised riskitegurid on elemendi kuumenemine ja elektrikaar, mis võivad kahjustada vooluahelat või vähendada isolatsioonitakistust.

3. Ülelaadimiskaitse

Katsega hinnatakse aku ohutust ülelaadimise korral. Ülelaadimise korral on peamised ohutusriskid elektrolüüdi lagunemine, katoodi ja anoodi lagunemine, tahke elektrolüüdi vahefaasi eksotermiline lagunemine, separaatori lagunemine ja *liitiumi* sadestumine, mille tulemuseks võib olla aku isekuumenemine ja kontrollimatu ülekuumenemine. Katse tulemust mõjutavad tegurid peavad hõlmama vähemalt laadimismäära ja lõpuks saavutatud laetustaset. Kaitse saab tagada kas pinge reguleerimisega (katkemine pärast laadimise piirpinge saavutamist) või voolu reguleerimisega (katkemine pärast maksimaalse laadimisvoolu ületamist).

4. Ületühjenemiskaitse

Katsega hinnatakse aku ohutust ületühjenemise korral. Ületühjenemise korral esinevate ohutusriskide hulka kuulub polaarsuse vahetumine, mille tulemuseks on anoodi voolukollektori (vask) oksüdeerumine ja metalli sadestumine katoodil. Isegi minimaalne ületühjenemine võib põhjustada dendriitide moodustumise ja lõpuks lühise.

5. Liigtemperatuurikaitse

Katsega hinnatakse temperatuuri reguleerimise rikke või muude sisemise ülekuumenemise vastaste kaitsemehhanismide tõrgete mõju töötamise ajal.

6. **Kaitse** ülekuumenemise levimise vastu

Katsega hinnatakse aku ohutust ülekuumenemise levimise korral. Kontrollimatu ülekuumenemine ühes elemendis võib põhjustada kaskaadreaktsiooni kogu akus, mis võib koosneda paljudest elementidest. Sellel võivad olla tõsised tagajärjed, sealhulgas gaasi märkimisväärne eraldumine. Katses tuleb võtta arvesse Rahvusvahelise Standardiorganisatsiooni (ISO) ja ÜRO üldiste tehniliste normide raames transpordirakenduste jaoks väljatöötatavaid katseid.

7. Välisjõudude ■ tekitatud mehaaniline kahjustus

Katsetega simuleeritakse ühte või mitut olukorda, kus aku **puutub juhuslikult kokku mehaanilise koormusega** ning aku on endiselt oma otstarbekohases kasutuses. Selliste olukordade simuleerimisel tuleks kajastada tegelikku kasutust.

8. Sisemine lühis

Katsega hinnatakse aku ohutust sisemise lühise olukordades. Sisemised lühised, mille esinemine on üks akuvalmistajate peamisi probleeme, võivad põhjustada gaasi eraldumist, kontrollimatut ülekuumenemist ja sädemeid, mis võivad süüdata elemendist väljuvad elektrolüüdiaurud. Sisemiste lühiste tekkimise võivad esile kutsuda valmistusvead, lisandite esinemine elementides või liitiumi dendriitne kasv ning see põhjustab suurema osa kasutamisel ette tulevatest ohutusjuhtumitest. Sisemise lühise võimalusi on mitu (nt katoodi/anoodi, alumiiniumist voolukollektori / vasest voolukollektori, alumiiniumist voolukollektori / anoodi kontakt) ja neil kõigil on erinev kontakttakistus.

9. Ülekuumutamine

Katse käigus hoitakse akut kõrgendatud temperatuuril (standardis IEC 62619 on see temperatuur 85 °C), mis võib vallandada eksotermilise lagunemise reaktsiooni ja põhjustada elemendi kontrollimatu ülekuumenemise.

■

10. Tulekindluskatse

Plahvatusohu hindamiseks viiakse aku kokkupuutesse tulega.

11. Gaaside heide

Akud võivad sisaldada märkimisväärses koguses potentsiaalselt ohtlikke materjale (nt väga tuleohtlikke elektrolüüte, söövitavaid ja mürgiseid komponente). Kui aku satub teatavatesse tingimustesse, võib aku terviklikkus kahjustuda, mille tagajärjel võivad eralduda ohtlikud gaasid. Seepärast on oluline teha kindlaks akust katsete käigus eralduvate ainete heited. Kõikide punktides 1–10 loetletud ohutusparameetrite puhul tuleb nõuetekohaselt arvesse võtta mürgiste gaaside mitte-vesilahusepõhistest elektrolüütidest eraldumise riski.

VI lisa

Märgistus-, tähistus- ja teabe esitamise nõuded

A osa. Üldteave patareide ja akude kohta

Teave patareide ja akude märgistusel sisaldab järgmist patarei- või akuga seotud teavet:

- 1) teave valmistaja tuvastamiseks *kooskõlas artikli 38 lõikega 7*;
- 2) teave patarei või aku *kategooria tuvastamiseks kooskõlas artikli 38 lõikega 6*;
- 3) *valmistamise koht (patarei või aku valmistanud tehase geograafiline asukoht)*;
- 4) *valmistamiskuupäev (kuu ja aasta)*;
- 5) *kaal*;
- 6) *mahutavus*;

- 7) patareid- või akukeemia;
- 8) muud patareid või akus sisalduvad ohtlikud ained kui elavhõbe, kaadmium ja plii;
- 9) *kasutatav tulekustutusaine;*
- 10) *patareid või akus sisalduvad kriitilise tähtsusega toorained, mille kontsentratsioon on üle 0,1 massiprotsendi.*

B osa. Patareide ja akude liigiti kogumise sümbol

C osa. Ruutkood

Ruutkoodi värv peab olema tasutavärviga **tugevas kontrastis** ja see peab olema suuruses, mis on kergesti loetav üldkättesaadava ruutkoodi lugejaga, näiteks kaasaskantavatesse sideseadmetesse integreeritud lugejaga.

VII lisa

Akude seisukorra ja eeldatava kasutusea määramise parameetrid

A osa

Elektrisõidukite akude, statsionaarsete akude energiasalvestussüsteemide ja kergtranspordivahendite akude seisukorra määramise parameetrid:

elektrisõidukiakude puhul:

sertifitseeritud energia (SOCE).

Paiksete akupõhiste energiasalvestussüsteemide ja kergtranspordivahendite akude puhul:

1) allesjäänud mahutavus;

■

2) *võimaluse korral* allesjäänud võimsus ■ ;

3) **võimaluse korral** energiatsükli kasutegur;

■

4) isetühjenemise määrade areng;

5) **võimaluse korral** takistus ■ .

B osa

Paiksete akupõhiste energiasalvestussüsteemide ja kergtranspordivahendite akude eeldatava kasutusea määramise parameetrid:

1) aku valmistamise kuupäev ja **asjakohasel juhul** kasutuselevõtu **kuupäev**;

2) energia läbilaskevõime;

3) läbilaskevõime;

4) **selliste kahjulikku mõju avaldavate sündmuste jälgimine nagu sügavtühjenemiste arv, äärmuslikes temperatuuritingimustes oldud aeg, äärmuslikes temperatuuritingimustes laadimise aeg**;

5) **samaväärsete täislaadimis-tühjenemistsüklite arv.**

VIII lisa

Vastavushindamismenetlused

A osa

MOODUL A – TOOTMISE SISEKONTROLL

1. Mooduli kirjeldus

Tootmise sisekontroll on vastavushindamismenetlus, millega valmistaja täidab punktides 2, 3 ja 4 esitatud kohustused ning tagab ja kinnitab *enda ainuvastutusel, et asjaomased patareid või akud vastavad* artiklites 6, 9, 10, 12, 13 ja 14 sätestatud nõuetele, mida nende suhtes kohaldatakse.

2. Tehniline dokumentatsioon

Valmistaja koostab tehnilise dokumentatsiooni. Dokumentatsioon võimaldab hinnata patarei või aku vastavust punktis 1 osutatud asjakohastele nõuetele ***ning sisaldab riski(de) nõuetekohast analüüsi ja hinnangut.***

Tehnilises dokumentatsioonis esitatakse kohaldatavad nõuded ja käsitletakse patarei või aku projekteerimist, valmistamist ja ***tööpõhimõtet*** hindamiseks vajalikul määral. Tehniline dokumentatsioon sisaldab asjakohasel juhul vähemalt järgmist:

- a) patarei või aku ja selle otstarbekohase kasutuse üldine kirjeldus;
- b) alusprojekt, tööjoonised ning detailide, alakoostude ja vooluringide skeemid;

c) alapunktis b osutatud jooniste ja skeemide ning patarei või aku tööpõhimõtete mõistmiseks vajalikud kirjeldused ja selgitused;

d) *artikli 13 kohaselt nõutava märgistuse näidis;*

e) artiklis 15 osutatud tervikuna või osaliselt kohaldatud harmoneeritud standardite loetelu, ***sealhulgas märke selle kohta, milliseid osi on kohaldatud***, artiklis 16 osutatud tervikuna või osaliselt kohaldatud ühtsete kirjelduste loetelu, ***sealhulgas märke selle kohta, milliseid osi on kohaldatud***, ning muude asjakohaste tehniliste kirjelduste loetelu, mida kasutatakse mõõtmise või arvutamise eesmärgil;

■

- f) kui harmoneeritud standardeid ja punktis e osutatud ühtseid kirjeldusi ei ole kohaldatud ***või need ei ole kättesaadavad***, siis lahenduste kirjeldus, mis on vastu võetud artiklites 6, 9, 10, 12, 13 ja 14 sätestatud ***kohaldatavate*** nõuete täitmiseks ***või patareide või akude asjaomastele nõuetele vastavuse kontrollimiseks***;
- g) ***tehtud projektiarvutuste ja läbiviidud kontrollide tulemused ning kasutatud tehnilised või dokumentaalsed tõendid ning***
- h) katsearuanded.

3. Valmistamine

Valmistaja võtab kõik vajalikud meetmed, et valmistamisprotsess ja selle järelevalve tagaksid ***patareide või akude*** vastavuse punktis 2 osutatud tehnilisele dokumentatsioonile ja punktis 1 osutatud ***kohaldatavatele*** nõuetele.

4. CE-märgis ja ELi vastavusdeklaratsioon

Valmistaja kinnitab CE-märgise igale punktis 1 osutatud *kohaldatavatele* nõuetele
■ vastavale patareile või akule või kui *patarei või aku laadi tõttu ei ole see võimalik või
otstarbekas, siis pakendile ning* patarei või akuga kaasas ■ olevatesse *dokumentidesse*.

Valmistaja koostab iga patarei- või akumudeli kohta ELi vastavusdeklaratsiooni kooskõlas
artikliga 18 ja säilitab seda koos tehnilise dokumentatsiooniga riiklike ametiasutuste jaoks
kättesaadavana kümne aasta jooksul pärast vastava patarei- või akumudeli viimase patarei
või aku turule laskmist. *ELi vastavusdeklaratsioonis märgitakse patarei- või akumudel,
mille kohta see koostati.*

ELi vastavusdeklaratsiooni koopia tehakse ■ *riiklike* ametiasutuste taotluse korral neile
kättesaadavaks.

5. **Valmistaja** volitatud esindaja

Punkti 4 kohaseid valmistaja kohustusi võib **valmistaja** nimel ja **tema** vastutusel täita **valmistaja** volitatud esindaja, kui need on volituses ära märgitud.

B osa

MOODUL **D1 – TOOTMISPROTSESSI KVALITEEDI TAGAMINE**

1. Mooduli kirjeldus

Tootmisprotsessi kvaliteedi tagamine on vastavushindamismenetlus, millega valmistaja täidab punktides 2, 4 ja 7 esitatud kohustused ning tagab ja kinnitab **enda ainuvastutusel, ilma et see piiraks muude ettevõtjate kohustusi kooskõlas käesoleva määrusega**, et **asjaomased patareid või akud** vastavad artiklites 7 ja 8 sätestatud **kohaldatavatele nõuetele või valmistaja valikul kõigile artiklites 6–10 ja artiklites 12, 13 ja 14 sätestatud kohaldatavatele nõuetele**.

2. Tehniline dokumentatsioon

Valmistaja **koostab** tehnilise dokumentatsiooni. **Tehniline** dokumentatsioon võimaldab hinnata patarei või aku vastavust punktis 1 osutatud **asjakohastele nõuetele** ning sisaldab riski(de) nõuetekohast analüüsi ja hinnangut.

Tehnilises dokumentatsioonis esitatakse kohaldatavad nõuded ■ ning käsitletakse patarei või aku projekteerimist, valmistamist ja tööpõhimõtet hindamiseks vajalikul määral.

Tehniline dokumentatsioon **sisaldab asjakohasel juhul** vähemalt järgmist:

- a) patarei või aku **ja selle otstarbekohase kasutuse** üldine kirjeldus;
- b) alusprojekt, tööjoonised ning detailide, alakoostude ja vooluringide skeemid;

- c) alapunktis b osutatud jooniste ja skeemide ning patarei või aku tööpõhimõtete mõistmiseks vajalikud kirjeldused ja selgitused;
- d) *artikli 13 kohaselt nõutava märgistuse näidis;*
- e) *loetelu artiklis 15 osutatud harmoneeritud standarditest, artiklis 16 osutatud ühtsetest kirjeldustest või mõlemast, mida kohaldatakse, ning osaliselt kohaldatavate harmoneeritud standardite, ühtsete kirjelduste või mõlema korral märke selle kohta, milliseid osi on kohaldatud;*
- f) *loetelu mõõtmiseks või arvutamiseks kasutatud muudest asjakohastest tehnilistest kirjeldustest ning nende lahenduste kirjeldused, mis on võetud artiklites 6–10 ning artiklites 12, 13 ja 14 sätestatud kohaldatavate nõuete täitmiseks või patareide või akude vastavuse kontrollimiseks asjaomastele nõuetele, kui harmoneeritud standardeid, ühtseid kirjeldusi või mõlemat ei ole kohaldatud või need ei ole kättesaadavad;*
- g) *tehtud projektiarvutuste ja läbiviidud kontrollide tulemused ning kasutatud tehnilised või dokumentaalsed tõendid;*

- h) artikli 7 lõikes 1 osutatud süsinikujalajälje väärtusi ja artikli 7 lõikes 2 osutatud süsinikujalajälje klassi toetav uuring, mis sisaldab vastavalt artikli 7 lõike 1 neljanda lõigu punktile a vastu võetud delegeeritud õigusaktis sätestatud metoodika kohaselt tehtud arvutusi ning tõendeid ja teavet, millega määratakse kindlaks nende arvutuste sisendandmed;*
- i) artiklis 8 osutatud ringlussevõetud materjali osakaalu toetav uuring, mis sisaldab vastavalt artikli 8 lõike 1 teisele lõigule vastu võetud delegeeritud õigusaktis sätestatud metoodika kohaselt tehtud arvutusi ning tõendeid ja teavet, millega määratakse kindlaks nende arvutuste sisendandmed, ning*
- j) katsearuanded.*

3. *Tehnilise dokumentatsiooni kättesaadavus*

Valmistaja hoiab tehnilist dokumentatsiooni riiklikele ametiasutustele kättesaadavana kümne aasta jooksul pärast patarei või aku turule laskmist.

4. Valmistamine

Valmistaja **■** *kasutab tootmise, lõpptoodangu kontrollimise ja asjaomaste patareide või akude katsetamise jaoks punktis 5 sätestatud heakskiidetud kvaliteedisüsteemi ning tema suhtes kohaldatakse järelevalvet punkti 6 kohaselt.*

5. Kvaliteedisüsteem

- 1. Valmistaja esitab tema enda valitud teada antud asutusele taotluse hinnata tema kvaliteedisüsteemi seoses asjaomaste patareide või akudega.**

Taotlus peab sisaldama järgmist:

- a) valmistaja nimi ja aadress ning kui taotluse on esitanud valmistaja volitatud esindaja, siis ka tema nimi ja aadress;**
- b) kirjalik kinnitus selle kohta, et sama taotlust ei ole esitatud mõnele teisele teada antud asutusele;**
- c) kogu asjakohane teave kavandatava patarei või aku kategooria kohta;**
- d) kvaliteedisüsteemi käsitlev dokumentatsioon, millele on osutatud punkti 5 alapunktis 2;**
- e) punktis 2 osutatud tehniline dokumentatsioon.**

2. *Kvaliteedisüsteem tagab patareide ja akude vastavuse artiklites 6–10 ning artiklites 12, 13 ja 14 osutatud kohaldatavatele nõuetele.*

Kõik valmistaja poolt vastu võetud elemendid, nõuded ja sätted tuleb süstemaatiliselt ja korrektselt dokumenteerida kirjalike tegevuspõhimõtete, menetluste ja juhistena. Kvaliteedisüsteemi dokumentatsioon peab võimaldama kvaliteedikavade, -plaanide, -käsiraamatute ja -aruannete ühtset tõlgendamist.

Kvaliteedisüsteemi dokumentatsioon peab eelkõige sisaldama piisavat kirjeldust järgmise kohta:

- a) kvaliteedieesmärgid ja tootekvaliteedi tagamise organisatsiooniline struktuur ning juhtkonna asjakohased kohustused ja volitused;*
- b) artiklis 8 osutatud ringlussevõetud materjali osakaalu ning, kui see on kohaldatav, artiklis 7 osutatud süsinikujalajälje väärtuste ja klassi arvutamiseks ja ajakohastamiseks vajalike parameetrite ja andmete dokumenteerimise ja jälgimise kord;*

- c) vastavad valmistamise, kvaliteedikontrolli ja kvaliteedi tagamise meetodid, protsessid ja süstemaatilised meetmed, mida kasutatakse;*
- d) enne ja pärast valmistamist ning valmistamise ajal läbiviidavad kontrollid, arvutused, mõõtmised ja katsed ning nende läbiviimise sagedus;*
- e) kvaliteediaruanded, näiteks kontrolliaruanded ning arvutus-, mõõtmis-, katse- ja kalibreerimisandmed, asjaomaste töötajate kvalifikatsiooni käsitlevad aruanded jne;*
- f) vahendid, mille abil teostatakse järelevalvet nõutava tootekvaliteedi saavutamise ja kvaliteedisüsteemi tulemusliku toimimise üle.*

3. *Teadatud asutus hindab kvaliteedisüsteemi, et teha kindlaks, kas see vastab punkti 5 alapunktis 2 osutatud nõuetele.*

Teadatud asutus eeldab, et need kvaliteedisüsteemi elemendid, mille puhul järgitakse asjakohase harmoneeritud standardi vastavaid spetsifikatsioone, vastavad nendele nõuetele.

Lisaks kvaliteedijuhtimissüsteemidega seotud kogemustele peab vähemalt ühel auditirühma liikmel olema kogemus asjaomase toote ja tootetehnoloogia hindamise valdkonnas ja teadmised artiklites 6–10 ja artiklites 12, 13 ja 14 osutatud kohaldatavatest nõuetest.

Auditi raames tehakse kontrollkäik valmistaja ettevõttesse.

Auditirühm vaatab läbi punktis 2 osutatud tehnilise dokumentatsiooni, et kontrollida valmistaja suutlikkust teha kindlaks artiklites 6–10 ja artiklites 12, 13 ja 14 osutatud kohaldatavad nõuded ning tema võimet teostada vajalikke kontrolle, arvutusi, mõõtmisi ja katseid, et tagada patarei või aku vastavus nendele nõuetele. Auditirühm kontrollib artiklis 8 osutatud ringlussevõetud materjali osakaalu arvutamiseks kasutatud andmete usaldusväärsust ning, kui see on kohaldatav, artiklis 7 osutatud süsinikujalajälje väärtusi ja klassi ning asjaomase arvutusmetoodika nõuetekohast rakendamist.

Pärast kvaliteedisüsteemi hindamist teatab teada antud asutus oma otsusest valmistajat. Teavitus sisaldab auditi järeldust ning hindamisotsuse põhjendusi.

4. *Valmistaja kohustub täitma heakskiidetud kvaliteedisüsteemist tulenevaid kohustusi ja hoidma süsteemi asjakohase ja tõhusana.*
5. *Valmistaja teatab kvaliteedisüsteemi heaks kiitnud teada antud asutusele kvaliteedisüsteemi igast kavandatavast muudatusest.*

Teada antud asutus hindab kavandatavaid muudatusi ja otsustab, kas muudetud kvaliteedisüsteem vastab endiselt punkti 5 alapunktis 2 osutatud nõuetele või on vaja uut hindamist.

Teada antud asutus teavitab valmistajat oma otsusest. Teavitus sisaldab hindamise järeldust ning põhjendatud hindamisotsust.

6. Teada antud asutuse vastutusel toimuv järelevalve

- 1. Järelevalve eesmärk on tagada, et valmistaja täidab heakskiidetud kvaliteedisüsteemist tulenevaid kohustusi nõuetekohaselt.**
- 2. Valmistaja võimaldab teada antud asutusele hindamise eesmärgil juurdepääsu valmistamis-, kontrollimis-, katsetamis- ja ladustamiskohtadele ning annab talle kogu vajaliku teabe, eelkõige järgmise:**
 - a) punkti 5 alapunktis 2 osutatud kvaliteedisüsteemi dokumentatsioon;**
 - b) punktis 2 osutatud tehniline dokumentatsioon;**
 - c) kvaliteediaruanded, näiteks kontrolliaruanded, ning arvutus-, mõõtmis-, katse- ja kalibreerimisandmed, asjaomaste töötajate kvalifikatsiooni käsitlevad aruanded.**

3. *Teada antud asutus teostab korrapäraselt auditeid tagamaks, et valmistaja säilitab ja rakendab kvaliteedisüsteemi, ja esitab valmistajale selle kohta auditiaruande. Nimetatud auditite raames kontrollib teada antud asutus vähemalt artiklis 8 osutatud ringlussevõetud materjali osakaalu arvutamiseks kasutatud andmete usaldusväärsust ning, kui see on kohaldatav, artiklis 7 osutatud süsinikujalajälje väärtusi ja klassi, samuti asjaomase arvutusmetoodika nõuetekohast rakendamist.*
4. *Lisaks võib teada antud asutus teha valmistaja juurde etteteatamata kontrollkäike. Vajaduse korral võib teada antud asutus nende kontrollkäikude ajal teha kontrole, arvutusi, mõõtmisi ja katseid või lasta neid teha, et kontrollida kvaliteedisüsteemi nõuetekohast toimimist. Teada antud asutus esitab valmistajale kontrollkäigu aruande ja juhul, kui tehti katseid, ka katseprotokolli.*

7. CE-märgis ja ELi vastavusdeklaratsioon

1. Valmistaja kinnitab CE-märgise ja punkti 5 alapunktis 1 osutatud teada antud asutuse vastutusel selle asutuse identifitseerimisnumbri igale **punktis 1 osutatud** kohaldatavatele nõuetele vastavale patarei või akule **■** või **kui patarei või aku laadi tõttu ei ole see võimalik või otstarbekas, siis pakendile ning patarei või akuga kaasas olevatesse dokumentidesse.**
2. Valmistaja koostab iga patarei- või akumudeli kohta ELi vastavusdeklaratsiooni kooskõlas artikliga 18 ja säilitab seda **■** riiklike ametiasutuste jaoks kättesaadavana **kümne** aasta jooksul pärast vastava patarei- või akumudeli viimase patarei või aku turule laskmist. **ELi vastavusdeklaratsioonis märgitakse patarei- või akumudel, mille kohta see koostati.**

ELi vastavusdeklaratsiooni koopia tehakse **riiklike ametiasutuste** taotluse korral neile kättesaadavaks.

8. *Kvaliteedisüsteemi dokumentatsiooni kättesaadavus*

Valmistaja säilitab riiklike ametiasutuste jaoks kümne aasta jooksul pärast patarei või aku turule laskmist kättesaadavana järgmisi dokumente:

- a) punkti 5 alapunktis 2 osutatud kvaliteedisüsteemi dokumentatsioon;*
- b) punkti 5 alapunktis 5 osutatud muudatus heakskiidetud kujul;*
- c) teada antud asutuse otsused ja aruanded, millele on osutatud punkti 5 alapunktis 5 ning punkti 6 alapunktides 3 ja 4.*

9. Teada antud asutuse teabekohustused

Iga teada antud asutus teatab oma teavitavale asutusele kvaliteedisüsteemide heakskiitmistest või heakskiidu tühistamistest ja teeb teavitavale asutusele korrapäraselt või taotluse korral kättesaadavaks loetelu juhtumitest, mil kvaliteedisüsteemi kas ei kiidetud heaks, heakskiit peatati või seda piirati muul viisil.

Iga teada antud asutus teatab teistele teada antud asutustele nendest juhtumitest, mil ta ei kiitnud kvaliteedisüsteemi heaks, tühistas heakskiidu, peatas selle või piiras seda muul viisil, ning taotluse korral ka kvaliteedisüsteemidele tema poolt antud heakskiitudest.

10. Valmistaja volitatud esindaja

Punkti 3, punkti 5 alapunktide 1 ja 5 ning punktide 7 ja 8 kohaseid valmistaja kohustusi võib tema nimel ja vastutusel täita valmistaja volitatud esindaja, kui need on volituses ära märgitud.

C osa

MOODUL G – ÜKSIKTOOTE VASTAVUSTÕENDAMISEL PÕHINEV VASTAVUS

1. Mooduli kirjeldus

Üksiktoote vastavustõendamisel põhinev vastavus on vastavushindamismenetlus, millega valmistaja täidab punktides 2, 3 ja 5 esitatud kohustused ning tagab ja kinnitab enda ainuvastutusel, ilma et see piiraks muude ettevõtjate kohustusi kooskõlas käesoleva määrusega, et asjaomane patarei või aku, mille suhtes on kohaldatud punkti 4 sätteid, vastab artiklites 7 ja 8 sätestatud kohaldatavatele nõuetele või valmistaja valikul kõigile artiklites 6–10 ning artiklites 12, 13 ja 14 sätestatud kohaldatavatele nõuetele.

2. *Tehniline dokumentatsioon*

- 1. *Valmistaja koostab tehnilise dokumentatsiooni ja teeb selle kättesaadavaks punktis 4 osutatud teada antud asutusele. Tehniline dokumentatsioon võimaldab hinnata patarei või aku vastavust punktis 1 osutatud asjakohastele nõuetele ning sisaldab riski(de) nõuetekohast analüüsi ja hinnangut.***

Tehnilises dokumentatsioonis esitatakse kohaldatavad nõuded ning käsitletakse patarei või aku projekteerimist, valmistamist ja tööpõhimõtet hindamiseks vajalikul määral.

Tehniline dokumentatsioon sisaldab asjakohasel juhul vähemalt järgmist:

- a) patarei või aku ja selle otstarbekohase kasutuse üldine kirjeldus;*
- b) alusprojekt, tööjoonised ning detailide, alakoostude ja vooluringide skeemid;*
- c) alapunktis b osutatud jooniste ja skeemide ning patarei või aku
tööpõhimõtete mõistmiseks vajalikud kirjeldused ja selgitused;*
- d) artikli 13 kohaselt nõutava märgistuse näidis;*

- e) *loetelu artiklis 15 osutatud harmoneeritud standarditest, artiklis 16 osutatud ühtsetest kirjeldustest või mõlematest, mida kohaldatakse, ning osaliselt kohaldatavate harmoneeritud standardite, ühtsete kirjelduste või mõlemate korral märge selle kohta, milliseid osi on kohaldatud;*
- f) *loetelu mõõtmiseks või arvutamiseks kasutatud muudest asjakohastest tehnilistest kirjeldustest ning nende lahenduste kirjeldused, mida on kasutatud punktis 1 osutatud kohaldatavate nõuete täitmiseks või patareide või akude vastavuse kontrollimiseks asjaomastele nõuetele, kui harmoneeritud standardeid, ühtseid kirjeldusi või mõlemat ei ole kohaldatud või need ei ole kättesaadavad;*
- g) *tehtud projektiarvutuste ja läbiviidud kontrollide tulemused ning kasutatud tehnilised või dokumentaalsed tõendid;*
- h) *artiklis 7 osutatud süsinikujalajälje väärtust ja klassi toetav uuring, mis sisaldab vastavalt artikli 7 lõike 1 neljanda lõigu punktile a vastu võetud delegeeritud õigusaktis sätestatud metoodika kohaselt tehtud arvutusi ning tõendeid ja teavet, millega määratakse kindlaks nende arvutuste sisendandmed;*

i) artiklis 8 osutatud ringlussevõetud materjali osakaalu toetav uuring, mis sisaldab vastavalt artikli 8 lõike 1 teisele lõigule vastu võetud delegeeritud õigusaktis sätestatud metoodika kohaselt tehtud arvutusi ning tõendeid ja teavet, millega määratakse kindlaks nende arvutuste sisendandmed, ning

j) katsearuanded.

2. Valmistaja hoiab tehnilist dokumentatsiooni riiklikele ametiasutustele kättesaadavana kümne aasta jooksul pärast patarei või aku turule laskmist.

3. Valmistamine

Valmistaja võtab kõik vajalikud meetmed, et valmistamisprotsess ja selle järelevalve tagaksid valmistatud patarei või aku vastavuse punktis 1 osutatud kohaldatavatele nõuetele.

4. *Kontroll*

1. *Valmistaja poolt valitud teada antud asutus teeb või laseb teha asjaomastes artiklis 15 osutatud harmoneeritud standardites, artiklis 16 osutatud ühtsetes kirjeldustes või mõlemates sätestatud asjakohased kontrollid, arvutused, mõõtmised ja katsed või samaväärsed katsed, et kontrollida patarei või aku vastavust punktis 1 osutatud kohaldatavatele nõuetele. Sellise harmoneeritud standardi või ühtse kirjelduse puudumise korral otsustab tehtavate asjakohaste kontrollide, arvutuste, mõõtmiste ja katsete üle asjaomane teada antud asutus.*

Teada antud asutus annab tehtud kontrollide, arvutuste, mõõtmiste ja katsete kohta välja vastavussertifikaadi ja kinnitab või laseb oma vastutusel kinnitada heakskiidetud patareile või akule oma identifitseerimisnumbri.

2. *Valmistaja hoiab vastavussertifikaate riiklikele ametiasutustele kättesaadavana kümne aasta jooksul pärast patarei või aku turule laskmist.*

5. *CE-märgis ja ELi vastavusdeklaratsioon*

Valmistaja kinnitab CE-märgise ja punktis 4 osutatud teada antud asutuse vastutusel selle asutuse identifitseerimisnumbri igale punktis 1 osutatud kohaldatavatele nõuetele vastavale patareile või akule või kui patarei või aku laadi tõttu ei ole see võimalik või otstarbekas, siis pakendile ning patarei või akuga kaasas olevatesse dokumentidesse.

Valmistaja koostab iga patarei või aku kohta ELi vastavusdeklaratsiooni kooskõlas artikliga 18 ja säilitab seda riiklike ametiasutuste jaoks kättesaadavana kümne aasta jooksul pärast patarei või aku turule laskmist. ELi vastavusdeklaratsioonis märgitakse patarei või aku, mille kohta see koostati.

ELi vastavusdeklaratsiooni koopia tehakse riiklike ametiasutuste taotluse korral neile kättesaadavaks.

6. *Valmistaja volitatud esindaja*

Punkti 2 alapunkti 2, punkti 4 alapunkti 2 ja punkti 5 kohaseid valmistaja kohustusi võib tema nimel ja vastutusel täita valmistaja volitatud esindaja, kui need on volituses ära märgitud.

IX lisa

ELi vastavusdeklaratsioon nr* ...

*** (deklaratsiooni identifitseerimisnumber)**

1. Patarei- või akumudel (toote-, **kategooria- ja** partii- või seerianumber):
2. Valmistaja ja asjakohasel juhul **tema** volitatud esindaja nimi ja aadress:
3. Käesolev vastavusdeklaratsioon on välja antud valmistaja ainuvastutusel.
4. Deklaratsiooni ese (patarei või aku kirjeldus ja patarei või aku jälgitavust võimaldavad identimisandmed, **mille hulka võivad asjakohasel juhul kuuluda patarei või aku kujutised**):
5. Punktis 4 kirjeldatud deklaratsiooni ese on vastavuses asjakohaste liidu ühtlustamisõigusaktidega: ... (viide muudele kohaldatud liidu õigusaktidele).

6. Viited kasutatud asjaomastele harmoneeritud standarditele või ühtsetele kirjeldustele või viited muudele tehnilistele kirjeldustele, millele vastavust deklareeritakse:
7. Teada antud asutus ... (nimi, aadress, number) ... tegi ... (tegevuse kirjeldus) ... ja andis välja sertifikaadi(d): ... (üksikasjad, sealhulgas kuupäev ning asjakohasel juhul teave kehtivusaja ja kehtivuse tingimuste kohta).
8. Lisateave

Alla kirjutanud (kelle eest ja nimel):

(väljaandmise koht ja kuupäev):

(nimi, ametinimetus) (allkiri)

X lisa

Toorainete ja riskikategooriate loetelu

1. Toorained:

- a) koobalt;
- b) looduslik grafiit;
- c) liitium;
- d) nikkel;
- e) punktides a–d loetletud toorainetel põhinevad keemilised ühendid, mis on vajalikud patareide või akude aktiivsete materjalide tootmiseks.

2. Sotsiaalsete ja keskkonnariskide kategooriad:

a) *keskkond, kliima ja inimeste tervis, võttes arvesse otsest, tekitatud, kaudset ja kumulatiivset mõju, sealhulgas:*

i) *õhk, sealhulgas õhusaaste, näiteks kasvuhoonegaaside heide,*

ii) *vesi, k.a merepõhi ja merekeskkond ning sealhulgas veereostus, veekasutus, veekogused (üleujutused või põuad) ja juurdepääs veele,*

iii) *pinnas, sealhulgas pinnasereostus, mullaerosioon, maakasutus ja mulla degradeerumine,*

- iv) elurikkus, sealhulgas elupaikade, eluslooduse, taimestiku ja ökosüsteemide, k.a ökosüsteemi teenuste kahjustamine,*
- v) ohtlikud ained,*
- vi) müra ja vibratsioon,*
- vii) käitiste ohutus,*
- viii) energiakasutus,*
- ix) jäätmed ja jäägid;*
- b) *inimõigused, töötaja õigused ja töösuhted, mis hõlmab järgmist:*
 - i) töötervishoid ja tööohutus,*
 - ii) ■ lapstööjõud,*

iii) sunniviisiline töö,

iv) diskrimineerimine,

v) ametiühinguvabadused;

c) kogukonnaelu, sh põlisrahvaste kogukonnaelu.

3. Punktis 2 osutatud riske käsitlevad järgmised rahvusvahelised instrumendid:

a) ÜRO üleilmse kokkuleppe kümme põhimõtet;

b) ÜRO keskkonnaprogrammi suunised toodete sotsiaalse olulusringi hindamiseks;

- c) bioloogilise mitmekesisuse konventsioon, *eriti* otsus COP VIII/28 – vabatahtlikud suunised elurikkusega seotud küsimuste arvessevõtmiseks mõju hindamisel;
- d) *ÜRO Pariisi kokkulepe*;
- e) *ILO kaheksa põhikonventsiooni, nagu on määratletud ILO tööalaste aluspõhimõtete ja põhiõiguste deklaratsioonis*;
- f) *muud liidu või selle liikmesriikide jaoks siduvad rahvusvahelised keskkonnakonventsioonid*;

- g) ILO tööalaste aluspõhimõtete ja põhiõiguste deklaratsioon;*
- h) rahvusvaheline inimõiguste koodeks, sealhulgas kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvaheline pakt ning majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvaheline pakt.*

4. Rahvusvaheliselt tunnustatud hoolsuskohustuse instrumendid, mida kohaldatakse käesoleva määruse VII peatükis sätestatud hoolsuskohustuse nõuete suhtes, hõlmavad järgmist:

- a) rahvusvaheline inimõiguste koodeks, sealhulgas kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvaheline pakt ning majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvaheline pakt;*
- b) ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtted;*

- c) OECD suunised hargmaistele ettevõtetele;*
- d) ILO kolmepoolne deklaratsioon hargmaiste ettevõtete ja sotsiaalsoliitika põhimõtete kohta;*
- e) OECD hoolsuskohustuse suunised vastutustundliku äritegevuse kohta;*
- f) konflikti- ja riskipiirkondadest pärit mineraalide vastutustundlikke tarneahelaid käsitlevad OECD hoolsuskohustuse suunised.*

XI lisa

Kantavate patareide ja akude jäätmete *ja kergtranspordivahendite akude jäätmete* kogumise määrade arvutamine

1. Vastava kategooria patareide või akude tootjad või tootjavastutusorganisatsioonid, kui need on määratud vastavalt artikli **57 lõikele 1**, ja liikmesriigid arvutavad kogumismäära protsendimäärana, mis saadakse vastavalt artiklite 59, 60 ja 69 kohaselt asjaomasel kalendriaastal liikmesriigis kogutud ■ patareide ja akude jäätmete ■ massi jagamisel selliste patareide ja akude keskmise massiga, mida tootjad *teevad turul kättesaadavaks* otse lõppkasutajatele või mida nad tarnivad kolmandatele isikutele, et *teha need turul kättesaadavaks* lõppkasutajatele kõnealuses liikmesriigis *kolmel eelnenud kalendriaastal*. *Need kogumismäärad arvutatakse ühelt poolt kantavate patareide ja akude kohta vastavalt artiklile 59 ja teiselt poolt kergtranspordivahendite akude kohta vastavalt artiklile 60.*

<i>Aasta</i>	<i>Andmete kogumine</i>		<i>Arvutuskäik</i>	<i>Aruandekohustus</i>
<i>Aasta 1</i>	<i>Müük aastal 1 (M1)</i>			
<i>Aasta 2</i>	<i>Müük aastal 2 (M2)</i>			
<i>Aasta 3</i>	<i>Müük aastal 3 (M3)</i>			
<i>Aasta 4</i>	<i>Müük aastal 4 (M4)</i>	<i>Kogumine aastal 4 (K4)</i>	<i>Kogumise määr (KM4) = $3 \cdot K4 / (M1 + M2 + M3)$</i>	<i>KM4</i>
<i>Aasta 5</i>	<i>Müük aastal 5 (M5)</i>	<i>Kogumine aastal 5 (K5)</i>	<i>Kogumise määr (KM5) = $3 \cdot K5 / (M2 + M3 + M4)$</i>	<i>KM5</i>
<i>Jne</i>	<i>Jne</i>	<i>Jne</i>	<i>Jne</i>	

2. Vastava kategooria patareide või akude tootjad või tootjavastutusorganisatsioonid, kui need on määratud vastavalt artikli **57 lõikele 1**, ja liikmesriigid arvutavad ■ patareide ja akude ■ aastase müügi lõppkasutajatele asjaomasel aastal selliste patareide ja akude massina, mis tehti asjaomasel aastal esimest korda liikmesriigi territooriumil turul kättesaadavaks, jättes arvestamata need ■ patareid ja akud, mis viidi asjaomase liikmesriigi territooriumilt kõnealusel aastal välja enne lõppkasutajatele müümist. ***Kõnealune müük arvutatakse eraldi kantavate patareide ja akude ning kergtranspordivahendite akude puhul.***
3. Iga patarei või aku puhul arvestatakse ainult esimest korda, mil see liikmesriigi turul kättesaadavaks tehakse.
4. Punktides **1 ja 2** kirjeldatud arvutuse aluseks võetakse kogutud andmed või kogutud andmetel põhinevad statistiliselt olulised hinnangud.

XII lisa

Ladustamis- ja töötlemisnõuded, sealhulgas ringlussevõtu nõuded

A osa. ***Ladustamis-*** ja töötlemisnõuded

1. Töötlemine peab hõlmama vähemalt kõigi vedelike ja hapete eemaldamist.
2. Töötlemiskohas, ***kaasa arvatud ringlussevõtukohas***, toimuv töötlemine ja ladustamine (sealhulgas ajutine ladustamine) peab toimuma kohtades, kus on vedelikukindel pind ja sobiv ilmastikukindel kate, või sobivates mahutites.
3. Patarei- ja akujäätmeid tuleb töötlemiskohas, ***kaasa arvatud ringlussevõtukohas***, ladustada nii, et need ei seguneks elektrit juhtivast või põlevast materjalist jäätmetega.

4. Eraldi ettevaatusabinõud ja ohutusmeetmed peavad olema kehtestatud liitiumpatareide ja -akude jäätmete töötlemiseks *käitlemise, sortimise ja ladustamise ajal. Sellised meetmed hõlmavad kaitset järgmise eest:*

- a) liigne kuumus (näiteks kõrge temperatuur, tuli või otsene päikesevalgus);*
- b) vesi (nagu ladustamine kuivas kohas, kaitstuna sademete ja üleujutuste eest);*
- c) purustamine või füüsiline kahjustamine.*

Liitiumpatarei või -aku jäätmel tuleb ladustada nende tavapärasel asendis (mitte kunagi ümberpööratult) hästi ventileeritud kohas ja need tuleb katta kõrgepinge eest kaitsva kummiisolatsiooniga. Liitiumpatareide ja -akude jäätmete ladustamiskoht tähistatakse hoiatusmärgiga.

5. *Elavhõbe ja kaadmium eraldatakse töötlemise käigus tuvastatavaks jäätmeevoks, mis stabiliseeritakse ja kõrvaldatakse ohutul viisil nii, et need ei saa kahjustada inimeste tervist ega keskkonda.*

6. *Kaadmium eraldatakse käitlemise käigus tuvastavaks vooluks, mis saab ohutu sihtkoha ja ei saa avaldada kahjulikku mõju inimeste tervisele või keskkonnale.*

B osa. Ringlussevõtu määra *eesmärgid*

1. Hiljemalt **31. detsembriks** 2025 tuleb ringlussevõtu käigus saavutadavähemalt järgmised ringlussevõtu määra eesmärgid:
 - a) pliiakude ringlussevõtt keskmiselt 75 massiprotsenti;
 - b) liitiumpatareide ja -akude ringlussevõtt keskmiselt 65 massiprotsenti;
 - c) ***nikkel-kaadmiumakude ringlussevõtt keskmiselt 80 massiprotsenti;***
 - d) muude patarei- ja akujäätmete ringlussevõtt keskmiselt 50 massiprotsenti.

2. Hiljemalt **31. detsembriks** 2030 tuleb ringlussevõtu ■ käigus saavutada vähemalt järgmised ringlussevõtu määra eesmärgid:
- a) pliiakude ringlussevõtt keskmiselt 80 massiprotsenti;
 - b) liitiumpatareide ja -akude ringlussevõtt keskmiselt 70 massiprotsenti.

C osa. **Materjali** taaskasutusse võtmise **eesmärgid**

1. Hiljemalt **31. detsembriks 2027** tuleb ringlussevõtu ■ käigus saavutada vähemalt **järgmised materjali taaskasutusse võtmise eesmärgid**:
- a) 90 % koobaltist;
 - b) 90 % vasest;
 - c) 90 % pliiist;
 - d) **50** % liitiumist;
 - e) 90 % niklist.

2. Hiljemalt **31. detsembriks 2031** tuleb ringlussevõtu käigus saavutada vähemalt järgmised *materjali taaskasutusse võtmise eesmärgid*:

- a) 95 % koobaltist;
- b) 95 % vaseest;
- c) 95 % pliiist;
- d) **80** % liitiumist;
- e) 95 % niklist.

XIII lisa

Akupassi lisatav teave

I

1. ÜLDSUSELE KÄTTESAADAV *TEAVE PATAREI- VÕI AKUMUDELI KOHTA*

Akupass sisaldab järgmist patarei- või akumudeliga seotud teavet, mis on üldsusele kättesaadav:

- a) *VI lisa A osas kindlaks määratud teave;*
- b) *patarei või aku koostismaterjalid, sealhulgas patarei või aku keemiline koostis, muud patareis või akus sisalduvad ohtlikud ained kui elavhõbe, kaadmium ja plii ning patareis või akus sisalduvad kriitilise tähtsusega toorained;*

I

- c) *artikli 7 lõigetes 1 ja 2 osutatud* teave süsinikujalajälje kohta;
- d) teave tooraine vastutustundliku hankimise kohta, nagu on *märgitud artikli 52 lõikes 3 osutatud ettevõtja patareide ja akudega seotud hoolsuskohustuse põhimõtteid käsitlevas aruandes*;
- e) teave ringlussevõetud materjali sisalduse kohta, nagu on *märgitud artikli 8 lõikes 1 osutatud dokumentides*;
- f) *taastuvatest allikatest pärineva sisu osakaal*;
- g) nimimahutavus (Ah);
- h) miinimum-, nimi- ja maksimumpinge (temperatuurivahemikega, kui see on asjakohane);

- i) algne võimsus (vattides) ja piirväärtused (temperatuurivahemikuga, kui see on asjakohane);
- j) aku eeldatav kasutusiga tsüklites ja kasutatud võrdluskatse;
- k) ammendumise piirmahutavus (ainult *elektrisõidukiakude* puhul);
- l) temperatuurivahemik, mida aku suudab taluda, kui seda ei kasutata (võrdluskatse);
- m) kalendrilise kasutusea garantiaaeg;
- n) energiatsükli kasutegur kasutuselevõtul ja pärast 50 % laadimis-tühjenemistsüklite läbimist;

- o) elemendi ja akupaki sisetakistus;
- p) tsüklilise kasutusea asjakohase katse C-määr;
- q) artikli 13 lõigetes 3 ja 4 sätestatud märgistusnõuded;*
- r) artiklis 18 osutatud ELi vastavusdeklaratsioon;*
- s) artikli 74 lõike 1 punktides a–f sätestatud teave patarei- ja akujäätmete vältimise ja käitlemise kohta.*

2. **PATAREI- VÕI AKUMUDELIGA SEOTUD TEAVE**, MIS ON KÄTTESAADAV
AINULT ÕIGUSTATUD HUVIGA **ISIKUTELE** JA KOMISJONILE

Akupass sisaldab järgmist patarei- või akumudeliga seotud teavet, mis on kättesaadav ainult õigustatud huviga isikutele ja komisjonile:

- a) täpne koostis, sealhulgas katoodis, anoodis ja elektrolüüdis kasutatud materjalid;
- b) komponentide osanumbrid ja varuosade pakkujate kontaktandmed;
- c) teave demonteerimise kohta, sealhulgas vähemalt
 - patarei- või akusüsteemi või -paki laotusjoonised, millel on näidatud elementide asukoht,
 - demonteerimise etapid,

- avatavate kinnituskohdade liik ja arv,
 - demonteerimiseks vajalikud tööriistad,
 - hoiatused osade kahjustamise ohu kohta,
 - kasutatud elementide arv ja paigutus;
- d) ohutusmeetmed.

3. **TEAVE**, MIS ON KÄTTESAADAV AINULT TEADA ANTUD ASUTUSTELE,
TURUJÄRELEVALVEASUTUSTELE JA KOMISJONILE

Akupass sisaldab järgmist patarei- või akumudeliga seotud teavet, mis on kättesaadav ainult teada antud asutustele, turujärelevalveasutustele ja komisjonile:

- Katsearuannete tulemused, mis tõendavad vastavust käesoleva määruses või *käesoleva määruse alusel vastu võetud* delegeeritud või rakendusaktides *sätestatud* nõuetele.

4. KONKREETSE PATAREI VÕI AKUGA SEOTUD TEAVE JA ANDMED, MIS ON KÄTTESAADAVAD ÜKSNES ÕIGUSTATUD HUVIGA ISIKUTEL

Akupass sisaldab järgmist konkreetse patarei või akuga seotud konkreetset teavet ja andmeid, mis on kättesaadavad ainult õigustatud huviga isikutele:

- a) artikli 10 lõikes 1 osutatud jõudlus- ja vastupidavusparameetrite väärtused, kui patarei või aku turule lastakse ja kui selle seisukord muutub;*
- b) teave patarei või aku seisukorra kohta vastavalt artiklile 14;*

- c) *teave patarei või aku seisukorra kohta, mis on määratletud kui „algne“, „muudetud kasutusotstarbega“, „korduskasutatud“, „taastatud“ või „patarei- või akujäätmed“;*
- d) *patarei või aku kasutamisest tulenev teave ja andmed, sealhulgas laadimis- ja tühjenemistsüklite arv ning negatiivsed sündmused, näiteks õnnetused, samuti korrapäraselt salvestatav teave töökeskkonna tingimuste, sealhulgas temperatuuri ja laetustaseme kohta.*

XIV lisa

Kasutatud patareide või akude saadetiste miinimumnõuded

1. *Selleks et teha vahet kasutatud patareide ja akude ning patarei- ja akujäätmete vahel juhul, kui valdaja, st füüsiline või juriidiline isik, kelle valduses on kasutatud patareid või akud või patarei- või akujäätmel, väidab, et ta kavatseb vedada või veab kasutatud patareisid või akusid, mitte patareide või akude jäätmel, peab valdajal olema kõnealuse väite põhjendamiseks olemas alljärgnev:*
 - a) *arve koopia ja müügileping või leping patareide või akude omandiõiguse ülemineku kohta, mis tõendab, et patareid või akud on mõeldud otseseks korduskasutamiseks ja et nad on täielikult töökorras;*
 - b) *hindamist või katsetamist tõendavate dokumentide koopiaid (näiteks katsetunnistus, iga patarei või aku töökorda tõendav dokument) iga eseme kohta saadetises ja protokoll, mis sisaldab kõiki andmeid kooskõlas punktiga 3;*

- c) *valdaja deklaratsioon selle kohta, et saadetises ei ole mitte ühegi materjali ega seadme puhul tegemist jäätmetega direktiivi 2008/98/EÜ artikli 3 punktis 1 määratletud tähenduses, ning*
- d) *nõuetekohane kaitse kahjustuste eest vedamise ning peale- ja mahalaadimise ajal, eelkõige piisava pakendamise ja koorma nõuetekohase virnastamise abil.*

2. *Punkti 1 alapunkte a ja b ning punkti 3 ei kohaldata, kui dokumentidega on veenvalt tõendatud, et vedu toimub ettevõtetevahelise veolepingu raames, ning:*

- a) *kasutatud patarei või aku saadetakse tootjale või tema nimel tegutsevale kolmandale isikule tagasi garantii raames parandamiseks korduskasutamise eesmärgil või*

- b) erialaseks kasutamiseks mõeldud kasutatud patarei või aku saadetakse tootjale või tema nimel tegutsevale kolmandale isikule või kolmanda isiku rajatistesse riikides, mille suhtes kohaldatakse OECD nõukogu otsust C(2001)107/lõplik, millega vaadatakse läbi otsus C(92)39/lõplik (taaskasutamistoiminguteks ettenähtud jäätmete riikidevahelise veo kontrolli kohta), kehtiva lepingu alusel taastamiseks või parandamiseks korduskasutamise eesmärgil, või*
- c) defektne erialaseks kasutamiseks mõeldud kasutatud patarei või aku saadetakse tootjale või tema nimel tegutsevale kolmandale isikule kehtiva lepingu alusel defekti algpõhjuse analüüsimiseks, kui sellist analüüsi saab teostada üksnes tootja või tema nimel tegutsev kolmas isik.*

3. *Tõendamaks, et veetavad patareid või akud kujutavad endast kasutatud patareisid või akusid, mitte patareide ja akude jäätmeid, teeb selle valdaja patareide ja akude katsetamiseks ja andmete säilitamiseks järgmised toimingud.*

Esimene etapp. Katsetamine

- a) katsetatakse aku või patarei seisukorda ja hinnatakse ohtlike ainete olemasolu;*
- b) punktis a osutatud hindamiste ja katsetuste tulemused registreeritakse.*

Teine etapp. Andmed

- a) andmed kinnitatakse kindlalt, aga mitte jäädavalt kas kasutatud patareile või akule (kui kasutatud patareil või akul puudub pakend) või selle pakendile nii, et neid saaks lugeda ilma pakendit eemaldamata;*

b) andmed sisaldavad järgmist teavet:

- *patarei või aku nimetus või selle osa,*
- *patarei või aku või selle osa identifitseerimisnumber, kui see on asjakohane,*
- *tootmisaasta, kui see on teada,*
- *seisukorra testimise eest vastutava ettevõtja nimi ja aadress,*
- *esimeses etapis tehtud katsete liigid ,*
- *esimeses etapis tehtud katsete tulemused (sealhulgas katse kuupäev).*

4. *Lisaks punktides 1, 2 ja 3 nõutud dokumentidele peab iga kasutatud patareide või akude saadetisega (nt konteiner või veoauto) kaasas olema:*
- a) asjakohane veodokument ning*
 - b) vastutava isiku deklaratsioon tema vastutuse kohta.*
5. *Kui punktides 1, 2, 3 ja 4 nõutud asjakohaste dokumentide kujul puuduvad tõendid selle kohta, et tegemist on kasutatud patarei või akuga, mitte patarei või aku jäätmetega, ja kui puudub asjakohane kaitse kahjustuste eest vedamise ning peale- ja mahalaadimise ajal, eelkõige piisava pakendamise ja koorma nõuetekohase virnastamise abil, mis kuuluvad vedu korraldava valdaja kohustuste hulka, siis käsitatakse eset jäätmetena ja eeldatakse, et tegemist on ebaseadusliku saadetisega. Sellistel asjaoludel käsitletakse saadetist kooskõlas määruse (EÜ) nr 1013/2006 artiklitega 24 ja 25.*

Vastavustabel

Direktiiv 2006/66/EÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikli 1 esimese lõigu punkt 1	Artikli 1 lõige 1
Artikli 1 esimese lõigu punkt 2	Artikli 1 lõige 1
Artikli 1 teine lõik	–
Artikkel 2	Artikli 1 lõiked 3, 4 ja 5
Artikli 2 lõige 1	Artikli 1 lõiked 3 ja 4
Artikli 2 lõige 2	Artikli 1 lõige 5
Artikli 2 lõike 2 punkt a	Artikli 1 lõike 5 punkt a
Artikli 2 lõike 2 punkt b	Artikli 1 lõike 5 punkt a

Direktiiv 2006/66/EÜ	Käesolev määrus
Artikkel 3	Artikkel 3
Artikli 3 punkt 1	Artikli 3 lõike 1 punkt 1
Artikli 3 punkt 2	Artikli 3 lõike 1 punkt 2
Artikli 3 punkt 3	Artikli 3 lõike 1 punkt 9
Artikli 3 punkt 4	–
Artikli 3 punkt 5	Artikli 3 lõike 1 punkt 12
Artikli 3 punkt 6	Artikli 3 lõike 1 punkt 13
Artikli 3 punkt 7	Artikli 3 lõike 1 punkt 50
Artikli 3 punkt 8	Artikli 3 lõike 2 punkt a
Artikli 3 punkt 9	–
Artikli 3 punkt 10	Artikli 3 lõike 1 punkt 53
Artikli 3 punkt 11	Artikli 3 lõike 1 punkt 26
Artikli 3 punkt 12	Artikli 3 lõike 1 punkt 47

Direktiiv 2006/66/EÜ	Käesolev määrus
Artikli 3 punkt 13	Artikli 3 lõike 1 punkt 65
Artikli 3 punkt 14	Artikli 3 lõike 1 punkt 16
Artikli 3 punkt 15	Artikli 3 lõike 1 punkt 22
Artikli 3 punkt 16	–
Artikli 3 punkt 17	–
Artikkel 4	Artikkel 6
Artikli 4 lõige 1	I lisa
Artikli 4 lõike 1 punkt a	I lisa kanne 1
Artikli 4 lõike 1 punkt b	I lisa kanne 2
Artikli 4 lõige 2	–

Direktiiv 2006/66/EÜ	Käesolev määrus
Artikli 4 lõige 3	–
Artikli 4 lõike 3 punkt a	–
Artikli 4 lõike 3 punkt b	–
Artikli 4 lõike 3 punkt c	–
Artikli 4 lõige 4	–
Artikkel 5	–
Artikkel 6	Artikkel 4
Artikli 6 lõige 1	Artikli 4 lõige 1
Artikli 6 lõige 2	–
Artikkel 7	Artikkel 2

Direktiiv 2006/66/EÜ	Käesolev määrus
Artikkel 8	Artiklid 59, 62, 64 ja 67
Artikli 8 lõige 1	Artikkel 59
Artikli 8 lõike 1 punkt a	Artikli 59 lõike 1 punkt a
	Artikli 59 lõike 1 punkt b
Artikli 8 lõike 1 punkt b	Artikkel 62
Artikli 8 lõike 1 punkt c	Artikli 61 lõige 1
	Artikli 62 lõige 1
Artikli 8 lõike 1 punkt d	Artikli 59 lõike 2 punkti a alapunkt ii
	Artikli 61 lõike 1 punkt c
Artikli 8 lõike 1 teine lõik	Artikli 59 lõige 5

Direktiiv 2006/66/EÜ	Käesolev määrus
Artikli 8 lõige 2	Artikli 59 lõige 1 ja artikli 59 lõige 2
Artikli 8 lõike 2 punkt a	Artikli 59 lõige 1 ja artikli 59 lõige 2
Artikli 8 lõike 2 punkt b	Artikli 59 lõige 2
Artikli 8 lõike 2 punkt c	–
Artikli 8 lõige 3	Artikkel 61
Artikli 8 lõige 4	Artikkel 61
Artikkel 9	–
Artikkel 10	Artiklid 59, 60 ja 69
Artikli 10 lõige 1	–
Artikli 10 lõike 1 teine lõik	Artikli 75 lõige 4

Direktiiv 2006/66/EÜ	Käesolev määrus
Artikli 10 lõige 2	Artikkel 59 ja artikkel 60
Artikli 10 lõike 2 punkt a	–
Artikli 10 lõike 2 punkt b	Artikli 59 lõige 3 ja artikli 60 lõige 3
Artikli 10 lõige 3	Artikli 69 lõige 2 ja artikli 76 lõike 1 teine lõik
Artikli 10 lõige 4	–
Artikkel 11	Artikkel 11
Artikli 11 esimene lõik	Artikli 11 lõige 1
Artikli 11 teine lõik	Artikli 11 lõige 3
Artikkel 12	Artikkel 70
Artikli 12 lõige 1	Artikli 70 lõige 2
Artikli 12 lõike 1 punkt a	Artikli 59 lõike 1 punkt f, artikli 60 lõike 1 punkt f, artikli 61 lõike 3 punkt c

Direktiiv 2006/66/EÜ	Käesolev määrus
Artikli 12 lõike 1 esimese lõigu punkt b	Artikli 71 lõige 1
Artikli 12 lõike 1 teine lõik	–
Artikli 12 lõike 1 kolmas lõik	–
Artikli 12 lõige 2	Artikli 71 lõige 4
Artikli 12 lõige 3	Artikli 70 lõige 3
Artikli 12 lõige 4	Artikli 71 lõiked 2 ja 3
Artikli 12 lõige 5	Artikli 75 lõike 5 punkt c; artikli 76 lõike 1 punkt d
Artikli 12 lõige 6	Artikli 71 lõige 4
Artikkel 13	–
Artikli 13 lõige 1	–
Artikli 13 lõige 2	–
Artikkel 14	Artikli 70 lõige 1

Direktiiv 2006/66/EÜ	Käesolev määrus
Artikkel 15	Artikkel 72
Artikli 15 lõige 1	Artikli 72 lõige 1
Artikli 15 lõige 2	Artikli 72 lõige 3
Artikli 15 lõige 3	Artikli 72 lõige 4
Artikkel 16	Artikkel 56
Artikli 16 lõige 1	Artikli 56 lõiked 1 ja 4
Artikli 16 lõike 1 punkt a	Artikli 56 lõike 4 punkt a
Artikli 16 lõike 1 punkt b	Artikli 56 lõike 4 punkt a
Artikli 16 lõige 2	–
Artikli 16 lõige 3	Artikli 56 lõike 1 punkt c
Artikli 16 lõige 4	Artikli 74 lõige 5
Artikli 16 lõige 5	–
Artikli 16 lõige 6	–

Direktiiv 2006/66/EÜ	Käesolev määrus
Artikkel 17	Artikkel 55
Artikkel 18	Artikli 57 lõike 2 punkt c
Artikli 18 lõige 1	–
Artikli 18 lõige 2	–
Artikli 18 lõige 3	–
Artikkel 19	Artikli 59 lõige 1, artikli 60 lõige 1, artikli 61 lõige 1, artikkel 62 ja artiklid 64-67
Artikli 19 lõige 1	Artikli 59 lõige 2, artikli 60 lõige 2, artikli 61 lõige 1 ning artiklid 62, 65, 66 ja 67
Artikli 19 lõige 2	Artikli 57 lõike 2 punkt c

Direktiiv 2006/66/EÜ	Käesolev määrus
Artikkel 20	Artikkel 74
Artikli 20 lõige 1	Artikli 74 lõige 1
Artikli 20 lõike 1 punkt a	Artikli 74 lõike 1 punkt f
Artikli 20 lõike 1 punkt b	Artikli 74 lõike 1 punkt b
Artikli 20 lõike 1 punkt c	Artikli 74 lõike 1 punkt c
Artikli 20 lõike 1 punkt d	Artikli 74 lõike 1 punkt b
Artikli 20 lõike 1 punkt e	Artikli 74 lõike 1 punkt e
Artikli 20 lõige 2	Artikkel 74
Artikli 20 lõige 3	Artikli 74 lõige 4

Direktiiv 2006/66/EÜ	Käesolev määrus
Artikkel 21	Artikkel 20 CE-märgise kinnitamise nõuded ja tingimused; artikkel 13, VI lisa A, B ja C osa
Artikli 21 lõige 1	Artikli 13 lõige 4
Artikli 21 lõige 2	Artikli 13 lõige 2
Artikli 21 lõige 3	Artikli 13 lõige 5
Artikli 21 lõige 4	Artikli 13 lõige 4
Artikli 21 lõige 5	Artikli 13 lõige 4
Artikli 21 lõige 6	–
Artikli 21 lõige 7	–
Artikkel 22a	–
Artikkel 23 Läbivaatamine	Artikli 69 lõige 3, artikkel 94
Artikli 23 lõige 1	Artikli 94 lõige 1
Artikli 23 lõige 2	Artikli 94 lõige 2

Direktiiv 2006/66/EÜ	Käesolev määrus
Artikli 23 lõike 2 punkt a	–
Artikli 23 lõike 2 punkt b	Artikli 94 lõike 2 esimese lõigu punkt e
Artikli 23 lõike 2 punkt c	Artikli 71 lõiked 5 ja 6
Artikli 23 lõige 3	Artikli 94 lõike 2 teine lõik
Artikkel 23a	Artikkel 89
Artikli 23a lõige 1	Artikli 89 lõige 1
Artikli 23a lõige 2	Artikli 89 lõige 2
Artikli 23a lõige 3	Artikli 89 lõige 3
Artikli 23a lõige 4	Artikli 89 lõige 5
Artikli 23a lõige 5	Artikli 89 lõige 6
Artikkel 24	Artikkel 90
Artikli 24 lõige 1	Artikli 90 lõige 1
Artikli 24 lõige 2	Artikli 90 lõige 3
Artikli 24 lõike 2 teine lõik	Artikli 90 lõike 3 teine lõik

Direktiiv 2006/66/EÜ	Käesolev määrus
Artikkel 25	Artikkel 93
Artikkel 26	–
Artikkel 27	–
Artikkel 28	Artikkel 95
Artikkel 29	Artikkel 96
Artikkel 30	–
I lisa	XI lisa
II lisa	VI lisa B osa
III lisa	XII lisa
III lisa A osa	XII lisa A osa
III lisa B osa	XII lisa B osa
IV lisa	Artikkel 55
